Więcej na www.ebook4all.pl

Biblioteczka EXTRA

Komputer Świat

porady profesjonalnych youtuberów

JAK ZOSTAĆ YOUTUBEREM

PUBLIKUJ I ZARABIAJ!

YouTube

DOWIESZ SIĘ, JAK:

- nagrywać wideo
- montować filmy
- publikować na YouTube
- przygotować swój kanał
- optymalizować wideo
- streamować na żywo
- promować kanał w serwisach społecznościowych
- zarabiać na YouTube

Więcej na: www.ebook4all.pl

KŚ+

Z TĄ KSIĄŻKĄ – E-WYDANIE GRATIS

Poniżej znajduje się kupon z kodem bonusowym. Wystarczy założyć konto i zalogować się na stronie ksplus.pl oraz zarejestrować kod, by uzyskać dostęp do e-wydania tej książki. Po zalogowaniu dostępne będą także do pobrania i zainstalowania wszystkie aplikacje opisane w książce.

Jeśli poniżej nie ma kuponu z kodem, zwróć się do sprzedawcy

O braku kuponu poinformuj również redakcję, pisząc na adres redakcja@komputerswiat.pl

Tu powinien znajdować się kupon z kodem bonusowym!

Kod bonusowy należy zarejestrować w aplikacji KŚ+ (ksplus.pl)

Więcej na: www.ebook4all.pl

Komputer Świat Biblioteczka EXTRA

JAK ZOSTAĆ YOUTUBEREM

PUBLIKUJ I ZARABIAJ!

KOMPUTER
ŚWIAT
BIBLIOTECZKA

Więcej na: www.ebook4all.pl

Jacek Kułakowski

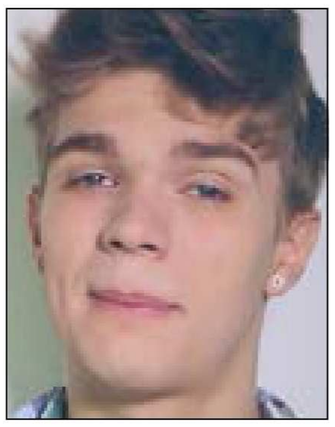

Marcin Malczyński

Maciej Nowak

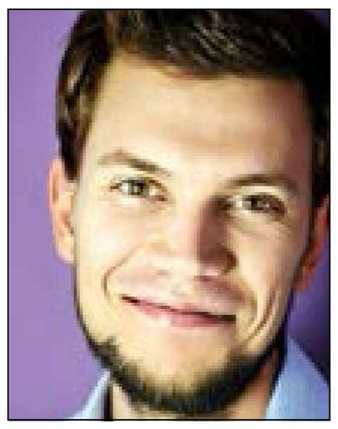

Wojciech Wieman

od autorów

Skoro trzymasz w ręku tę książkę, to oznacza, że chcesz zostać youtuberem. I pewnie zastanawiasz się, od czego zacząć.

Przeczytanie tego poradnika to pierwszy krok, by zaistnieć na YouTube. Po lekturze będziesz wiedział, jak założyć swój kanał, jak go później zoptymalizować, od jakiego sprzętu zacząć, jak przygotować się do nagrania, na co zwrócić uwagę na planie, jak montować materiały, jak je później wrzucić do internetu, jak je optymalizować zgodnie z zasadami YouTube oraz co zrobić, żeby zwiększyć już na starcie swoje szanse na wybicie się.

Chcielibyśmy, by każdy, kto czyta ten poradnik, zapamiętał jedną, najważniejszą rzecz – obecność na YouTube musi wynikać z pasji. Jeżeli tworzenie jest dla ciebie przyjemnością, jeśli swobodnie czujesz się przed kamerą, masz świetny pomysł na program – zrób to. Nie patrz na cyferki, nie stresuj się, że za mało osób cię ogląda. Bądź konsekwentny i powoli buduj społeczność wokół swojego kanału. Prędzej czy później to zaprocentuje i pojawią się wyniki – ale to nie one są celem. Celem musi być sama obecność, tworzenie i relacja z widzami. Postaramy się w przystępny sposób przeprowadzić cię przez wszystkie niuanse tej platformy i mamy nadzieję, że pomożemy ci wyrażać siebie przez materiały wideo.

Czy jesteś gotowy?

Startujemy!

OTO JAK SKORZYSTAĆ Z E-WYDANIA KSIĄŻKI

Razem z e-wydaniem książki znajdziemy w KŚ+ programy opisane we wskazówkach. Oto jak skorzystać z e-wydania.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę **www.ksplus.pl**. Logujemy się – możemy użyć konta z serwisu **Komputerswiat.pl**. Jeżeli nie mamy konta, klikamy na ,aby się zarejestrować.

2 Po zalogowaniu się możemy zarejestrować unikalny kod nadrukowany na etykiecie płyty, która znajduje się na wewnętrznej stronie okładki. Wystarczy kliknąć na link i przepisać kod.

3 Możemy korzystać z e-wydania i mamy pełny dostęp do programów opisanych we wskazówkach. Do KŚ+ możemy logować się zawsze i wszędzie.

Więcej na: www.ebook4all.pl

JAK ZOSTAĆ YOUTUBEREM

WSTĘP 2

Od autorów 2

1. JAK ZACZĄĆ I CZEGO UNIKAĆ 4

Jak zacząć przygodę na YouTube 5
Jak założyć kanał na YouTube 8

2. FORMATY 10

Prank 11
Vlog 12
Internetowe show 14
Sonda uliczna 15
Poradniki 16
Ciekawostki 17
Newsy 18
Gameplaye 18
Recenzje 20
Unpacking 21
Live 22

3. SPRZĘT 24

Smartfon 25
Lustrzanka 26
Kamery sportowe 28
Stabilizacja 29
Nagrywanie dźwięku bezprzewodowo 30
Dodatkowy sprzęt 31
Podsumowanie – sprzęt audio-wideo 31

4. WYGLĄD KANAŁU A OGLĄDALNOŚĆ 34

Trailer kanału 35
Baner i awatar 36
Sekcje 37

5. WYGLĄD FILMÓW A OGLĄDALNOŚĆ 38

Tytuł 39
Opis 40
Tagi 41
Miniatury 41
Napisy 42
Adnotacje i karty 44
Analiza statystyk 46

6. KADROWANIE I POSTPRODUKCJA 48

Kadrowanie 49
Postprodukcja 52

7. MONTAŻ 62

Programy 63
Montaż krok po kroku 66

8. PORADY DLA GAMERÓW 78

Mierz siły na zamiary – twój PC 79
Akcesoria PC 80
Materiał wideo z konsoli 81
Kamera i mikrofon 82
Software do nagrywania materiału 85
Konfiguracja Open Broadcaster Software 86
Obróbka audio 91

9. SOCIAL MEDIA 92

Gdzie i jak promować swój kanał 93

10. ZARABIANIE NA YOUTUBE 96

Od czego zacząć 97
Zarabianie na YouTube w praktyce 101

REDAKCJA 102

Parę słów na koniec 102
Stopka redakcyjna 104

Więcej na: www.ebook4all.pl

1 Jak zacząć i czego unikać

Z tego rozdziału dowiemy się, co powinniśmy przemyśleć, zanim założymy kanał na YouTube, oraz poznamy pierwsze kroki youtubera

Rozpoczęcie działalności na YouTube jest łatwe, jednak, jeśli chcemy zrobić to dobrze – powinniśmy przemyśleć wiele rzeczy. O tym właśnie jest ten rozdział. Im dokładniej odpowiemy sobie na zawarte w nim pytania, tym łatwiej będzie nam zacząć i tym nasz start będzie lepszy!

Każdy twórca na samym początku działalności chce jak najszybciej robić filmy i dzielić się swoimi produkcjami ze światem, ale poświęcenie czasu na wypracowanie koncepcji kanału sprawi, że unikniemy błędów, które mogą w późniejszym czasie stać się poważnymi problemami. Na przykład kupienie już na starcie lustrzanki może okazać się słabą inwestycją, jeśli głównym formatem, jaki chcemy tworzyć, są gameplaye z gier komputerowych. Lustrzanki mają ograniczone możliwości nagrywania materiału wideo do 20 minut, a przecież gameplaye zwykle trwają znacznie dłużej. Tego typu przykłady można mnożyć.

Najpierw jednak skupmy się na pomyśle na kanał, bo od tego trzeba zacząć. **ww**

DROGOWSKAZ

» Jak zacząć przygodę na YouTube s. 5
» Jak założyć kanał na YouTube s. 8

Więcej na: www.ebook4all.pl

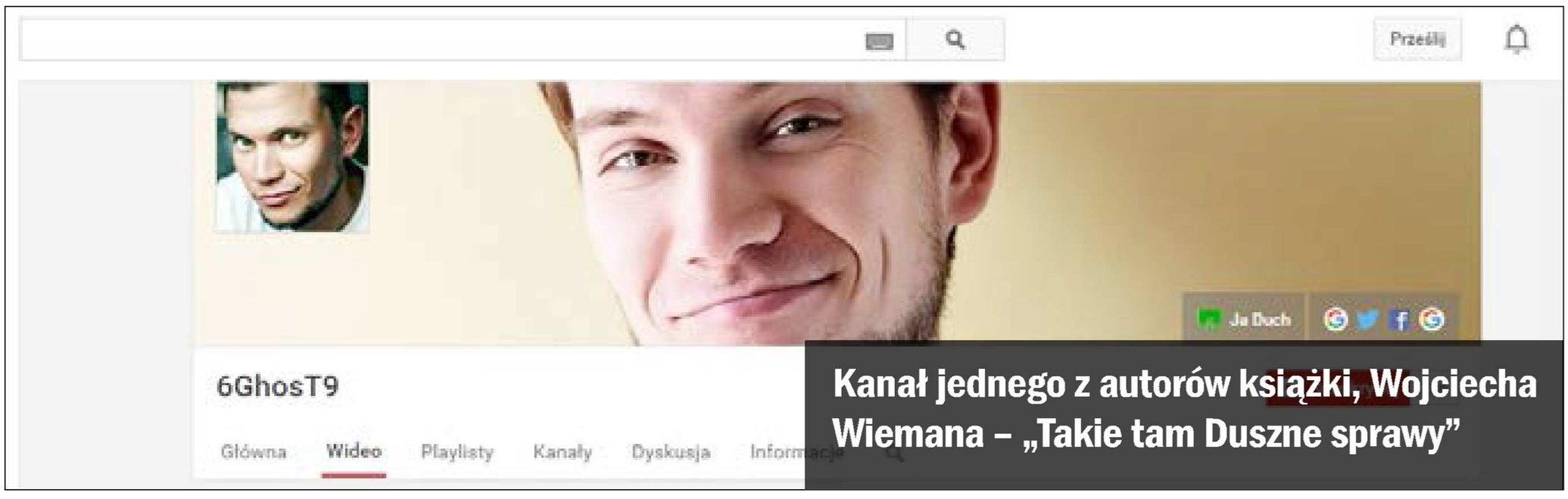

Kanał jednego z autorów książki, Wojciecha Wiemana – „Takie tam Duszne sprawy”

Jak zacząć przygodę na YouTube

Zanim zaczniemy myśleć o tym, z jakiego sprzętu skorzystamy, żeby nagrywać swoje materiały wideo, jakie zrobimy grafiki na kanale i zanim zajmiemy się szczegółami, musimy odpowiedzieć sobie na kilka podstawowych pytań.

1 O czym chcemy robić filmy?

Wbrew pozorom to pytanie nie jest takie proste, jak mogłoby się wydawać. Odpowiedź zwykle leży tam, gdzie nasze zainteresowania. Co nas kręci? Na czym znamy się lepiej niż inni? Jeżeli to nie temat ma nas wyróżniać (bo dobrych kanałów z gameplayami z gier komputerowych jest mnóstwo...), to koniecznie zastanówmy się, co wyjątkowego znajdą widzowie na naszym kanale? Co to będzie? Nietypowa forma? Barwny sposób komentowania? Ciekawa osobowość? Co może sprawić, że przebijemy się przez ogromną konkurencję? Załóżmy, że mamy już główny temat, którym chcemy się zająć. Zastanówmy się, jaki ma potencjał. Czy jeżeli zrobimy pięć odcinków danego formatu, będziemy mieć pomysły na kolejne? Bardzo dobrym ćwiczeniem jest spisanie pomysłów na kolejne 10 odcinków. Jeżeli przychodzą nam łatwo do głowy i lista się szybko poszerza o kolejne 10, 20 albo nawet 50 – to znaczy, że tematów na odcinki nam nie zabraknie i warto zabrać się za realizację.

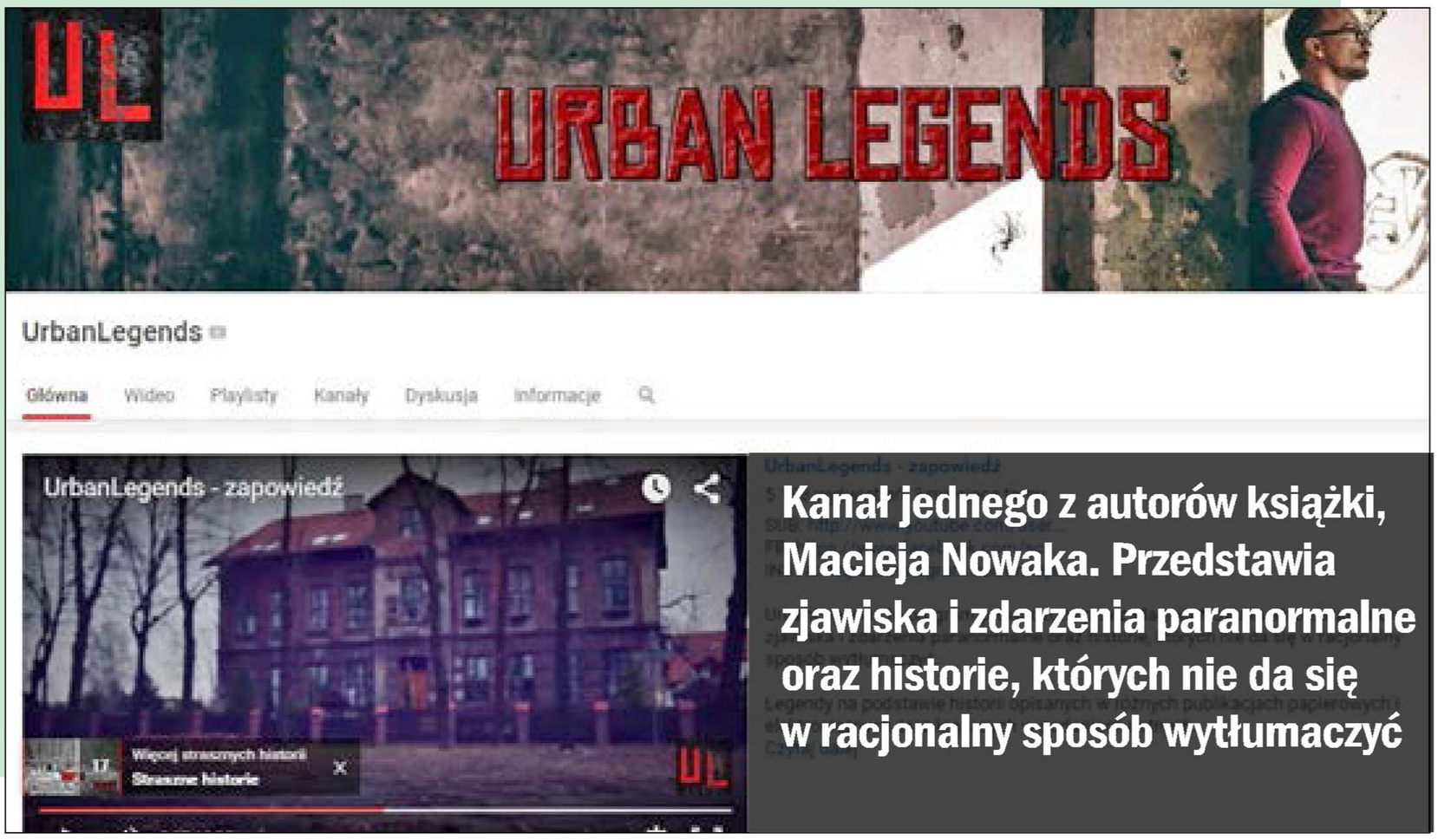

Kanał jednego z autorów książki, Macieja Nowaka. Przedstawia zjawiska i zdarzenia paranormalne oraz historie, których nie da się w racjonalny sposób wytłumaczyć

Więcej na: www.ebook4all.pl

2 Dlaczego chcemy robić filmy?

Jeżeli odpowiedzią jest, „bo chcemy być popularni" albo „bo chcemy zarabiać", to koniecznie zmieńmy nasze nastawienie.

Tak, to prawda, że na YouTube można szybko stać się osobą rozpoznawalną. To prawda, że właściwie każdy ma na to szansę. To prawda, że na pewnym etapie produkcja materiałów na YouTube może stać się źródłem utrzymania. Ale nie może to być celem samym w sobie. Prawidłowa odpowiedź na postawione wyżej pytanie powinna brzmieć – „bo mamy coś ciekawego do przekazania", „bo lubimy zabawę ruchomym obrazem", „bo fascynuje nas montaż" itd, itp. To nastawienie jest niezwykle istotne, bo jeśli naszym celem będzie popularność, będziemy się frustrować tym, że jeszcze nie udało nam się jej zdobyć, a przecież niektóre kanały potrzebowały kilkunastu miesięcy, żeby się przebić do świadomości widzów YouTube. Niech to sprawia nam frajdę – a ewentualne pieniądze i sława być może przyjdą z czasem.

Kanał jednego z autorów książki, Jacka Kułakowskiego, pasjonata zaawansowanych gadżetów do grania

3 Czy uda nam się publikować filmy regularnie?

Regularność to podstawa sukcesu większości twórców na YouTube. Jest to chyba jedyne przyzwyczajenie z telewizji, które łatwo przeniosło się do internetu – widzowie oczekują treści podawanej regularnie.

Oczywiście nie wszyscy będą oglądać każdy materiał kilka minut po publikacji, ale to, że odcinki pojawiają się minimum raz w tygodniu, sprawia, że mają po co wracać na nasz kanał. Jest to szczególnie ważne, kiedy zaczynamy, bo widzowie, którzy na samym początku zasubskrybują kanał, muszą mieć pewność, że się na nas nie zawiodą. Przy planowaniu produkcji treści weźmy pod uwagę, ile czasu zajmuje przygotowanie się do nagrania, ile mniej więcej czasu zajmuje samo nagranie, a ile trwa montaż. Kilka pierwszych testowych odcinków warto zrobić dosłownie ze stoperem w ręku – po pierwsze – zmotywuje nas to do pracy, po drugie zaś da nam informację, ile faktycznie czasu zajmują poszczególne czynności. A to z kolei pozwoli nam sprawnie zaplanować czas, którego (jak szybko się przekonamy) zawsze będzie nam brakować.

Więcej na: www.ebook4all.pl

4 Dla kogo chcemy robić filmy?

To bardzo ważne – wybór grupy docelowej będzie miał wpływ na to, w jaki sposób później będziemy kręcić i montować materiały, a nawet na to, jakim językiem będziemy posługiwać się w komunikacji z odbiorcami. Jeżeli odpowiednio precyzyjnie określimy, do kogo chcemy sie zwracać – produkcja będzie szła nam o wiele łatwiej. Pewnym ułatwieniem może być decyzja o tym, że chcemy mówić do swoich rówieśników. Dzięki temu zawsze będziemy na bieżąco z tematami, które elektryzują osoby takie jak my, językiem i sposobem komunikacji. Poza tym będziemy rozwijać się i dorastać wraz ze swoją widownią, co daje też możliwości rozwoju dla całego kanału. Może być oczywiście tak, że mimo wstępnych założeń po opublikowaniu kilku pierwszych odcinków okaże się, że ogląda nas zupełnie inna grupa niż zakładaliśmy na początku – w takim wypadku po prostu warto mieć świadomość, do kogo mówimy. Pomaga w tym panel statystyczny. Aby go otworzyć, po zalogowaniu się na YouTube

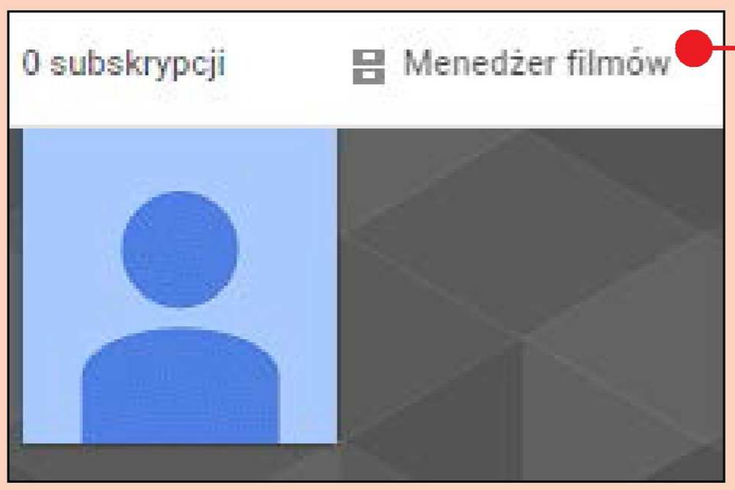

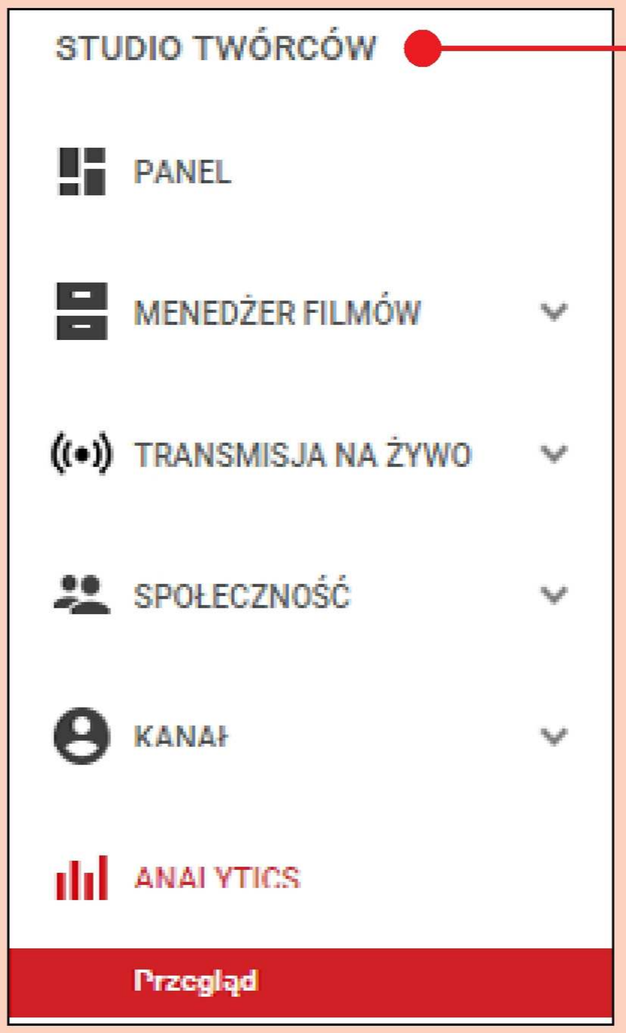

klikamy na **Mój kanał**, a potem na **Menedżer filmów**. Otwiera się **Studio twórców**. Klikamy na **Analytics** i na **Dane demograficzne**, gdzie zobaczymy, kto ogląda nasze filmy.

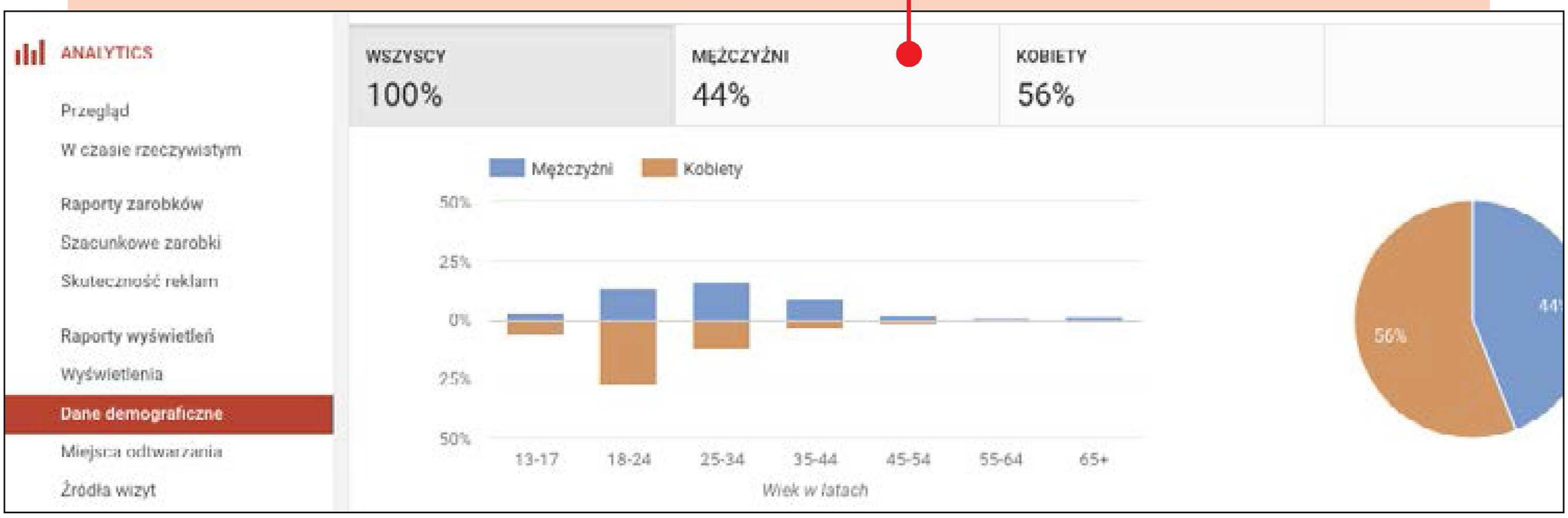

Więcej na: www.ebook4all.pl

Jak założyć kanał na YouTube

Mamy już pomysł na nasze produkcje, jesteśmy pewni, że nie skończą nam się pomysły na odcinki i ustaliliśmy wstępnie, że będziemy w stanie wyprodukować przynajmniej jeden odcinek na tydzień. Możemy zaczynać!

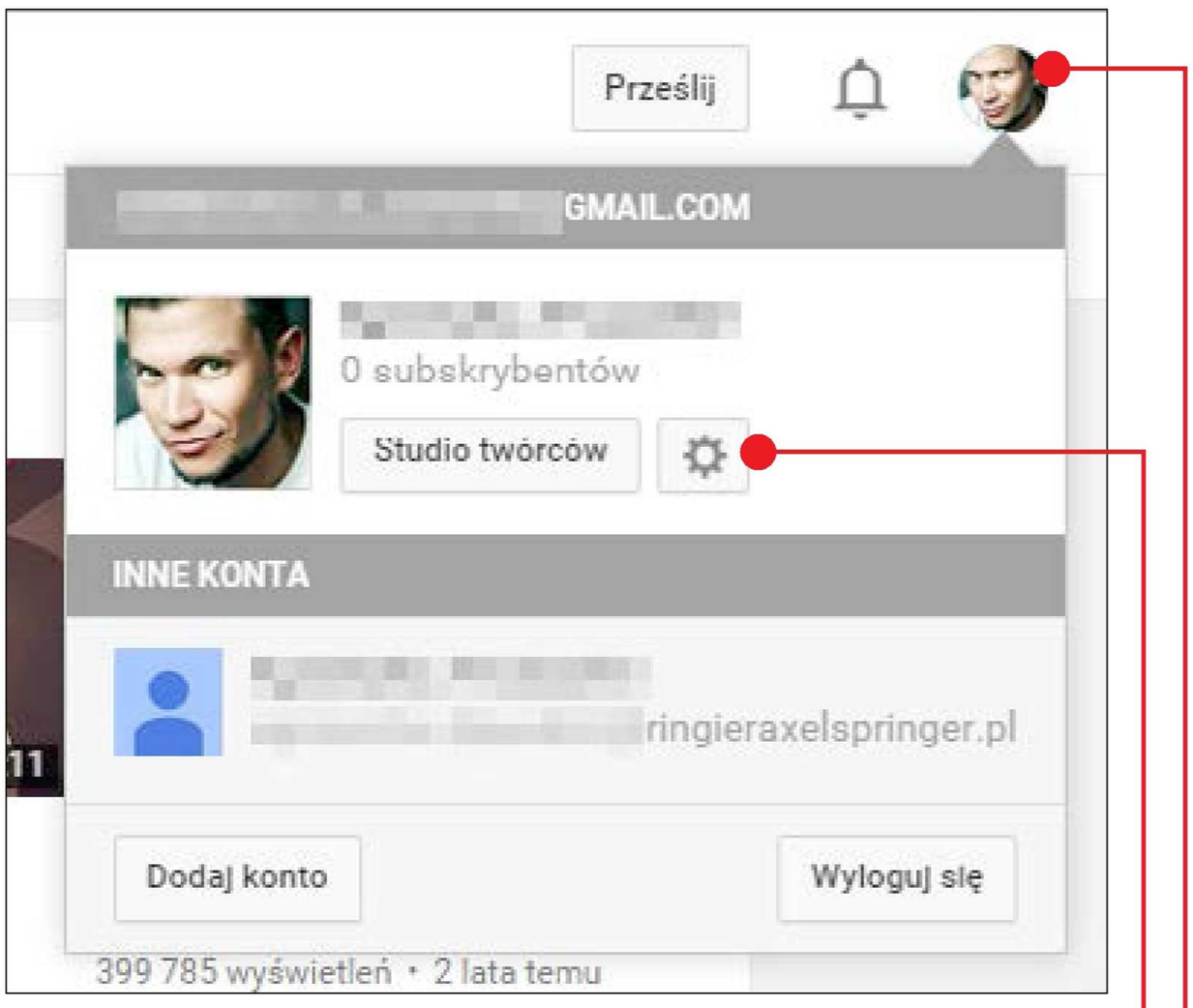

1 Po pierwsze – potrzebujemy konta Google. Daje ono dostęp do wielu usług Google. Jeżeli mamy telefon z Androidem, Gmaila, korzystamy z Dokumentów Google lub wcześniej zakładaliśmy konto YouTube – w takim wypadku konto Google też już mamy, więc zalogujmy się na YouTube tymi samymi danymi. Jeżeli nie mamy konta Google, wystarczy, że wejdziemy na stronę: **accounts.google.com/SignUp** – tam je założymy.

2 Po zalogowaniu się na YouTube, klikamy na swój awatar w górnym prawym rogu ekranu, później na ikonę w oknie, które się pojawi.

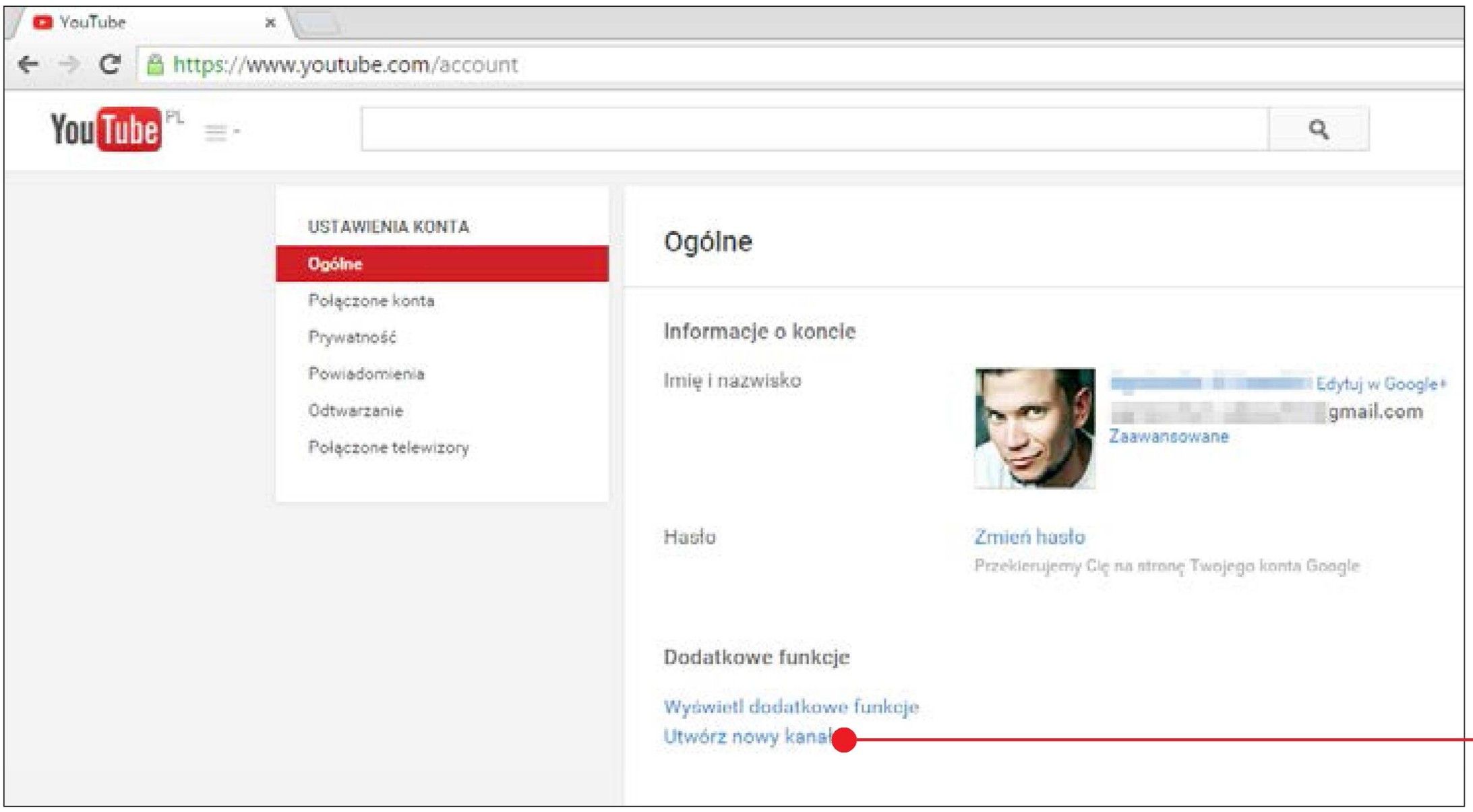

Więcej na: www.ebook4all.pl

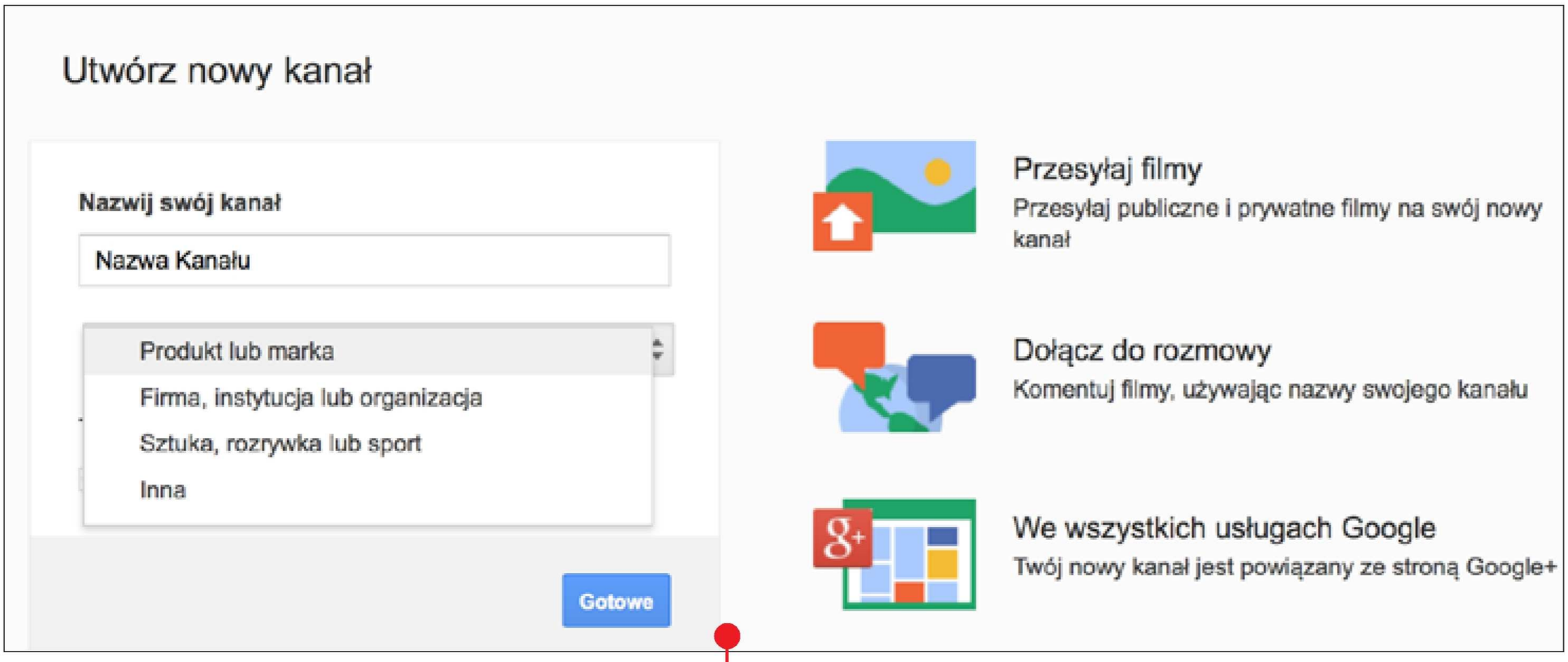

3 Przeglądarka przeniesie nas na stronę ustawień konta. Znajdziemy tutaj **Informacje o koncie** i **Dodatkowe funkcje**. Pod tym drugim nagłówkiem klikamy na **Pokaż wszystkie moje kanały** lub **Utwórz nowy kanał** ●.

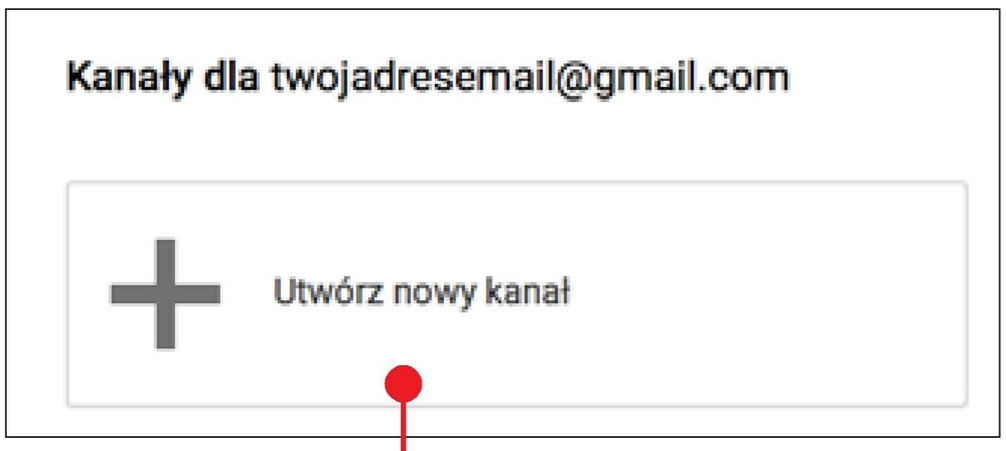

4 Klikając na ●, przejdziemy do formularza ● pozwalającego na założenie nowego kanału na YouTube. Tu podajemy nazwę kanału i wybieramy kategorię.

5 Gdy klikniemy na **Gotowe** – kanał już będzie stworzony.

Na tym etapie się zatrzymamy – wszystkie szczegóły dotyczące optymalizacji kanału (stworzenie grafik o odpowiednich rozmiarach, wpisanie metadanych, przygotowanie intro kanału itp.) – znajdziemy w rozdziale czwartym tej książki. W kolejnym rozdziale zajmiemy się formatami, czyli tym, jak ostatecznie będą wyglądać nasze materiały.

NAZWA KANAŁU

Nazwa kanału jest bardzo ważna, dlatego na tym etapie warto się nad nią dłużej zastanowić. To musi być coś, co jest związane bezpośrednio z nami i treściami, jakie będą się pojawiać na naszym kanale. Jeżeli nie mamy trudnego nazwiska, warto przemyśleć, czy nazwa składająca się z imienia i nazwiska nie będzie dobrym pomysłem. Kanał będzie wtedy naszą wizytówką, a to zawsze dobrze działa przy budowaniu marki osobistej w sieci. Jeżeli wolimy skorzystać z pseudonimu albo nazwy związanej z treściami, postarajmy się unikać skomplikowanych ciągów znaków i cyfr – pamiętajmy, że nazwa musi być łatwa do zapamiętania. Chcemy przecież, by nasi fani opowiadali o naszym kanale znajomym!

Więcej na: www.ebook4all.pl

2 Formaty

Format to zestaw cech danej produkcji, który sprawia, że ma ona określony charakter. Poznajmy najciekawsze formaty dostępne na YouTube

Cechy formatów to między innymi sposób montażu, sposób kręcenia, miejsce, temat czy nawet chęć wywołania w widzu określonych emocji. W tym rozdziale dowiemy się, jakie formaty istnieją na YouTube, które z nich są najbardziej popularne i jak wybór formatu wpływa na proces produkcyjny czy dobór sprzętu (w opisie każdego formatu znajdziemy ogólne sugestie dotyczące sprzętu, ale w całości sprzętowi będzie poświęcony rozdział trzeci). Charakterystyki i dobór formatów w tym rozdziale należy traktować poglądowo, często się zdarza, że twórcy wybierają niektóre cechy jednego formatu i mieszają je z innym. Jednak świadomość, jakie kategorie mamy do dyspozycji, ułatwi nam odnalezienie swojej drogi. Pamiętajmy też, że bardzo ważne jest oglądanie twórców, których lubimy. Spróbujmy dopasować ich produkcje do poszczególnych formatów i rozłożyć je na części pierwsze. Takie analizowanie materiałów wideo jest bardzo przydatne.

Po lekturze tego rozdziału na pewno zaczniemy zupełnie inaczej, to znaczy bardziej świadomie, oglądać wideo na YouTube, co pozwoli nam lepiej przygotować się do rozpoczęcia własnej przygody. **WW**

DROGOWSKAZ

- Prank s. 11
- Vlog s. 12
- Internetowe show s. 14
- Sonda uliczna s. 15
- Poradniki s. 16
- Ciekawostki s. 17
- Newsy s. 18
- Gameplaye s. 18
- Recenzje s. 20
- Unpacking s. 21
- Live s. 22

Więcej na: www.ebook4all.pl

Prank

Pranki to bardzo charakterystyczny format – cała akcja toczy się na ulicy i jest kręcona ukrytą kamerą. Większość pranków polega na wkręcaniu przechodniów w różne zabawne lub zaskakujące sytuacje i obserwowanie ich reakcji.

Pranki wymagają od prowadzącego przede wszystkim odwagi i łatwości nawiązywania kontaktów. Jeżeli chcemy być pranksterami, nie możemy wstydzić się podchodzić do obcych ludzi i rozmawiać z nimi czy obawiać się nietypowych zachowań.

Konieczne jest też zaangażowanie drugiej osoby – operatora, który będzie nas kręcił z ukrycia. Kamery schowane w ubraniu raczej nie zdają egzaminu. Owszem, można z nich korzystać, ale to tylko dodatek. Operator musi mieć bardzo stabilne ręce, bo zwykle będzie kręcił w dużym zbliżeniu, ponieważ przez większość czasu będzie znacznie oddalony od miejsca akcji.

Do kręcenia pranków najlepiej sprawdzają się kamery z dobrą stabilizacją obrazu, ewentualnie lustrzanki z teleobiektywami (z dużym zoomem). Do tego koniecznie musimy zadbać o nagrywanie dźwięku na zewnętrzne urządzenie, które osoba „wkręcająca" przechodniów będzie musiała cały czas nosić ze sobą. Może to być mikrofon krawatowy schowany gdzieś pod koszulą podłączony do cyfrowego dyktafonu.

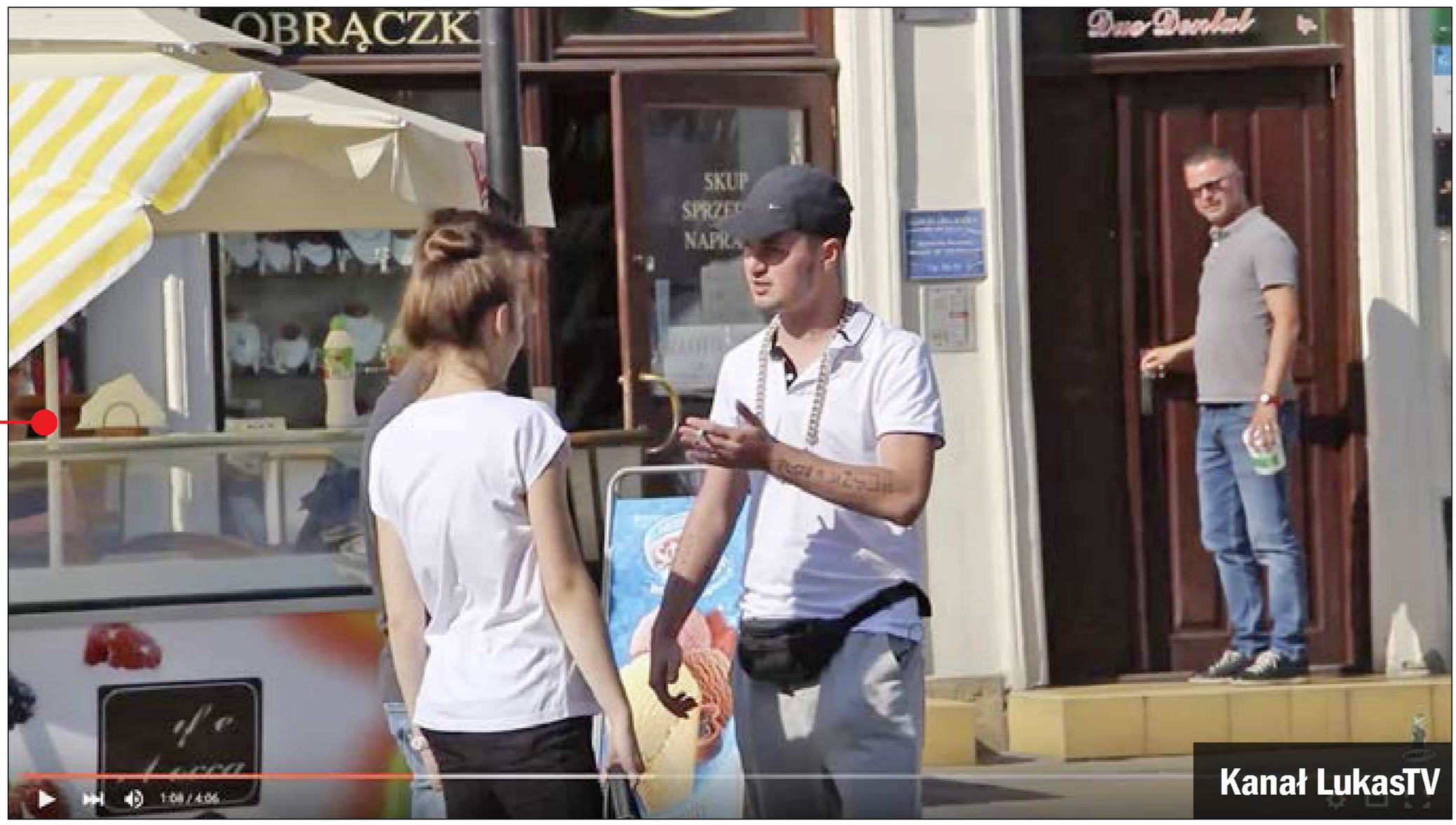

Kanał LukasTV

Więcej na: www.ebook4all.pl

Vlog

Vlog jest jednym z najbardziej popularnych formatów na YouTube. Jego główną cechą jest to, że przez większość czasu na ekranie widzimy twarz twórcy. Tematyka vlogów jest praktycznie dowolna, a charakteryzują się one tym, że często są bardzo ostro cięte. Oznacza to, że dobrze zmontowany vlog utrzymuje odbiorcę przez cały czas przy ekranie – vloger wydaje się mieć niewyczerpaną energię i cały czas mówi, bo wszystkie jego pomyłki, zastanawianie się czy nawet momenty, w których nabiera powietrza, żeby mówić dalej – są często wycinane.

We vlogach najbardziej liczy się osobowość autora. Sama treść, historie, które opowiada, wcale nie muszą być specjalnie wyszukane, ale podane w sposób charakterystyczny dla twórcy, są chętnie oglądane przez jego fanów. Nie oznacza to jednak, że trzeba być wulkanem energii, żeby przyciągać widzów – jest kilka przykładów osób bardzo spokojnych, które zbudowały wokół siebie ogromną społeczność (na przykład **Dem3000**).

Przy vlogach sprzętowy próg wejścia jest zdecydowanie niski – spokojnie można zacząć nagrywać siebie telefonem czy jakim-

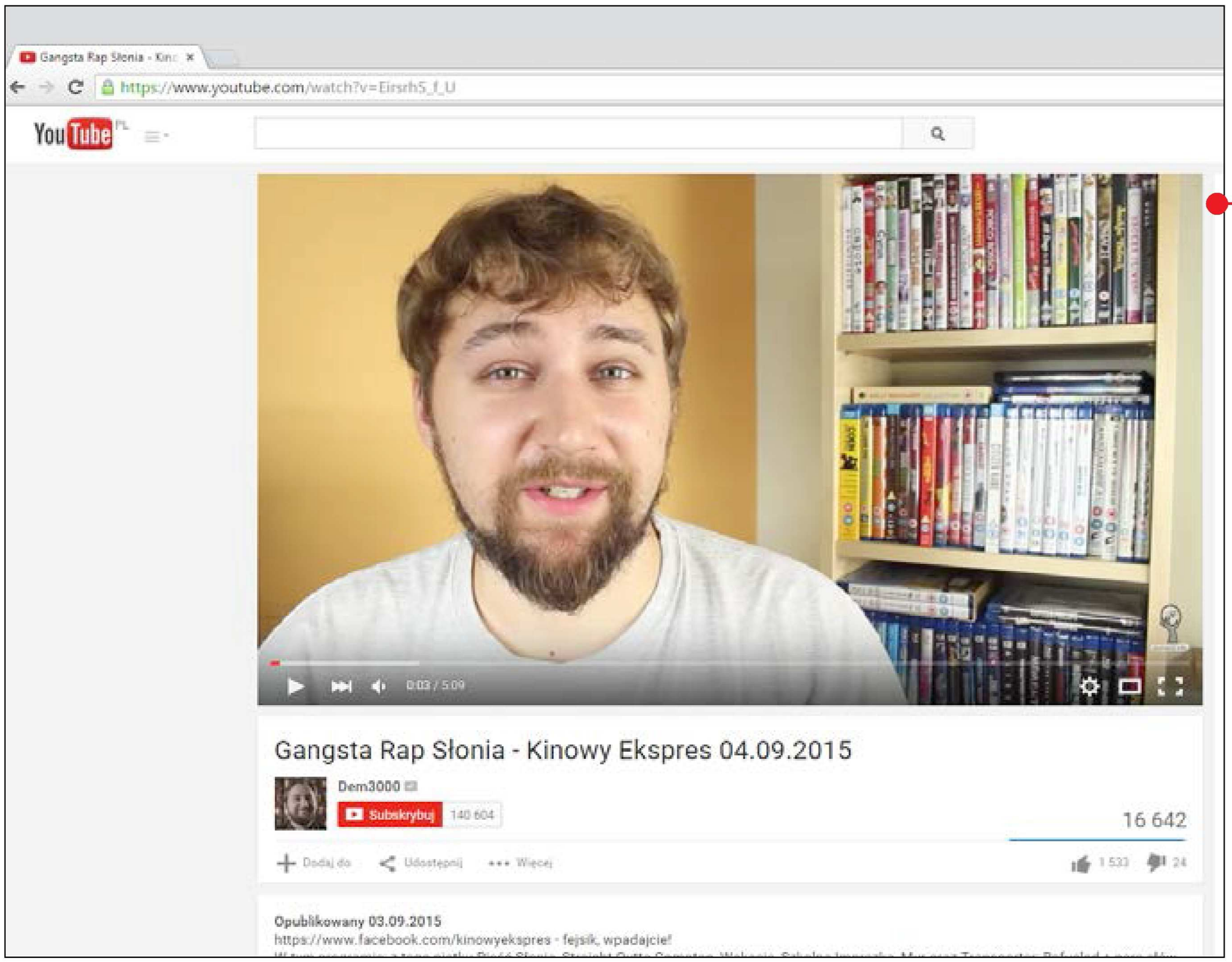

Więcej na: www.ebook4all.pl

kolwiek aparatem, który potrafi zapisywać wideo z dźwiękiem. To najlepszy format na próbę – żeby sprawdzić, czy faktycznie drzemie w nas przyszła gwiazda YouTube. Tworząc vlog, nauczymy się:

- mówić do kamery,
- zgrywać materiał na komputer,
- montować.

I to wszystko właściwie bezkosztowo!

Oczywiście, twórcy, którzy vlogują profesjonalnie, mają trochę więcej sprzętu – zwykle jest to lustrzanka, dobry mikrofon (może być nakamerowy) i przynajmniej dwie lampy (żeby równo oświetlić twarz).

Bardzo istotną rzeczą w wypadku vloga jest tło – nie powinno za bardzo przyciągać uwagi widza. Można kręcić w swoim pokoju, pod warunkiem że nie ma w nim zbyt pstrokatych kolorów i faktur. Część vlogerów kręci na jednokolorowym tle i to też jest dobra technika, jeżeli nie mamy innej możliwości. Widz skupia się wtedy tylko na twarzy i na przekazie vlogera, a to jest przecież najważniejsze. Inni z kolei kręcą na zielonym tle (green screen) i wycinają tło w postprodukcji, wrzucając za plecy mówiącej postaci dowolny obrazek.

Kanał Jagoda Misztal

Kanał Marcin Malczyński

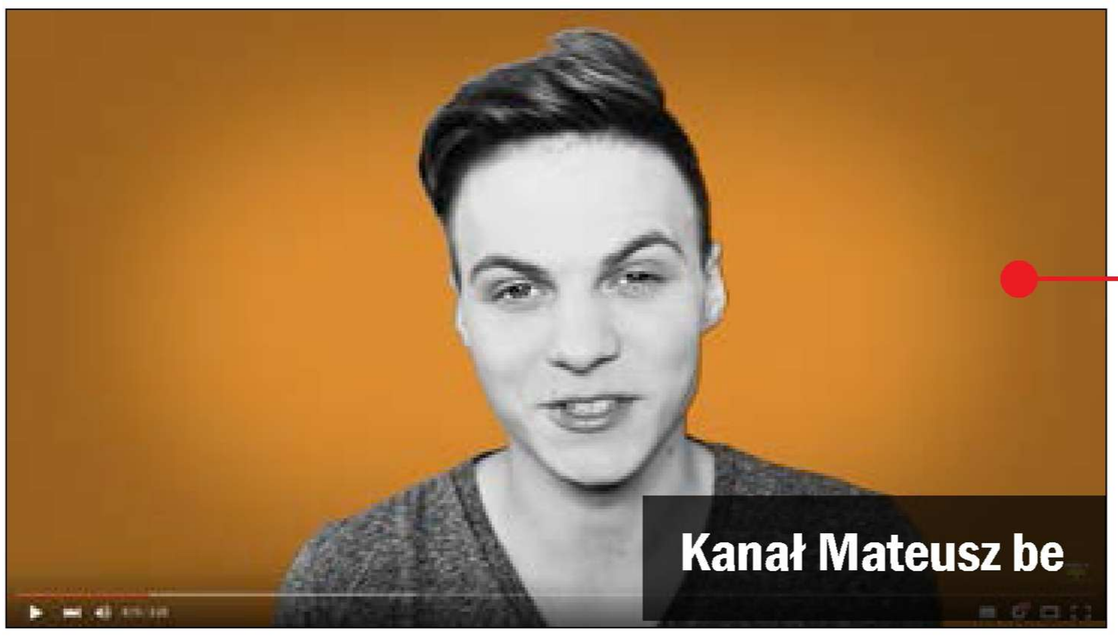
Kanał Mateusz be

Więcej na: www.ebook4all.pl

Internetowe show

Show internetowe jest bardzo często lekko rozszerzoną wersją vloga. Jest też nieco trudniejsze w realizacji – szczególnie kiedy jest dwóch prowadzących i dodatkowo jest podzielone na kilka części, w których cały czas coś się zmienia. Wtedy staje się wyzwaniem nie tylko logistycznym, ale i sprzętowym.

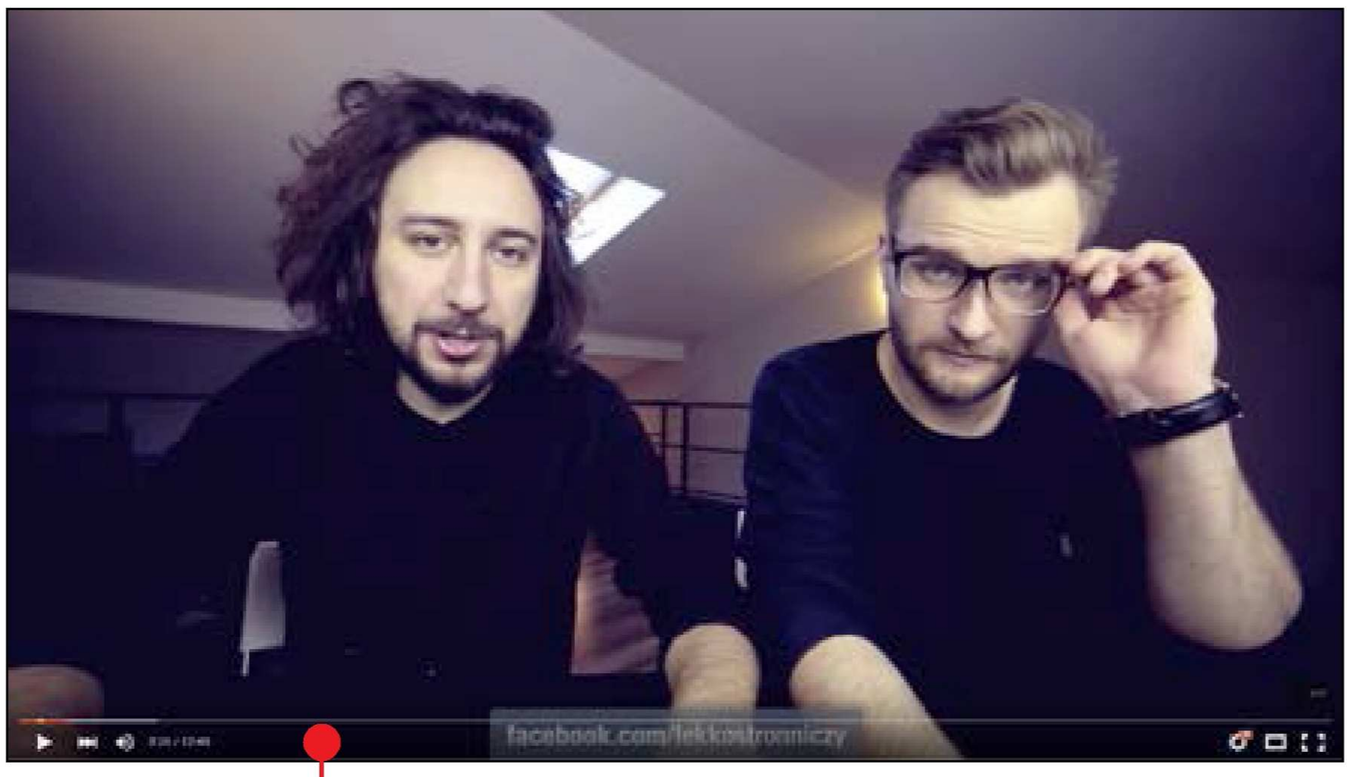

Show może być prowadzone przez dwie osoby (na przykład **Lekko Stronniczy**) albo przez jedną, która zaprasza do siebie gościa, innego w każdym odcinku (**20m² Łukasza**).

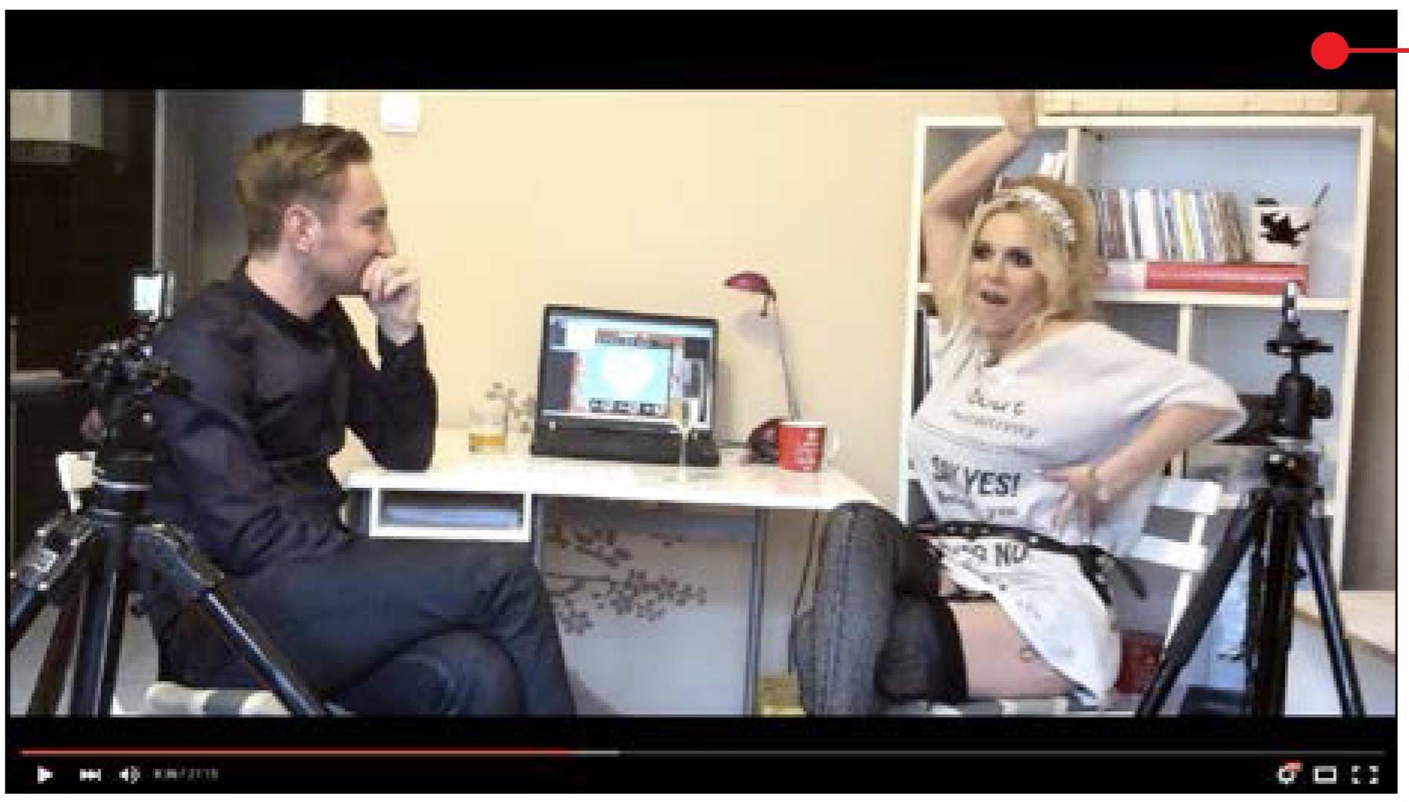

Osoby, które mają niespożyte pokłady energii, mogą same robić show – przykładem takiego programu jest **Zapytaj Beczkę**.

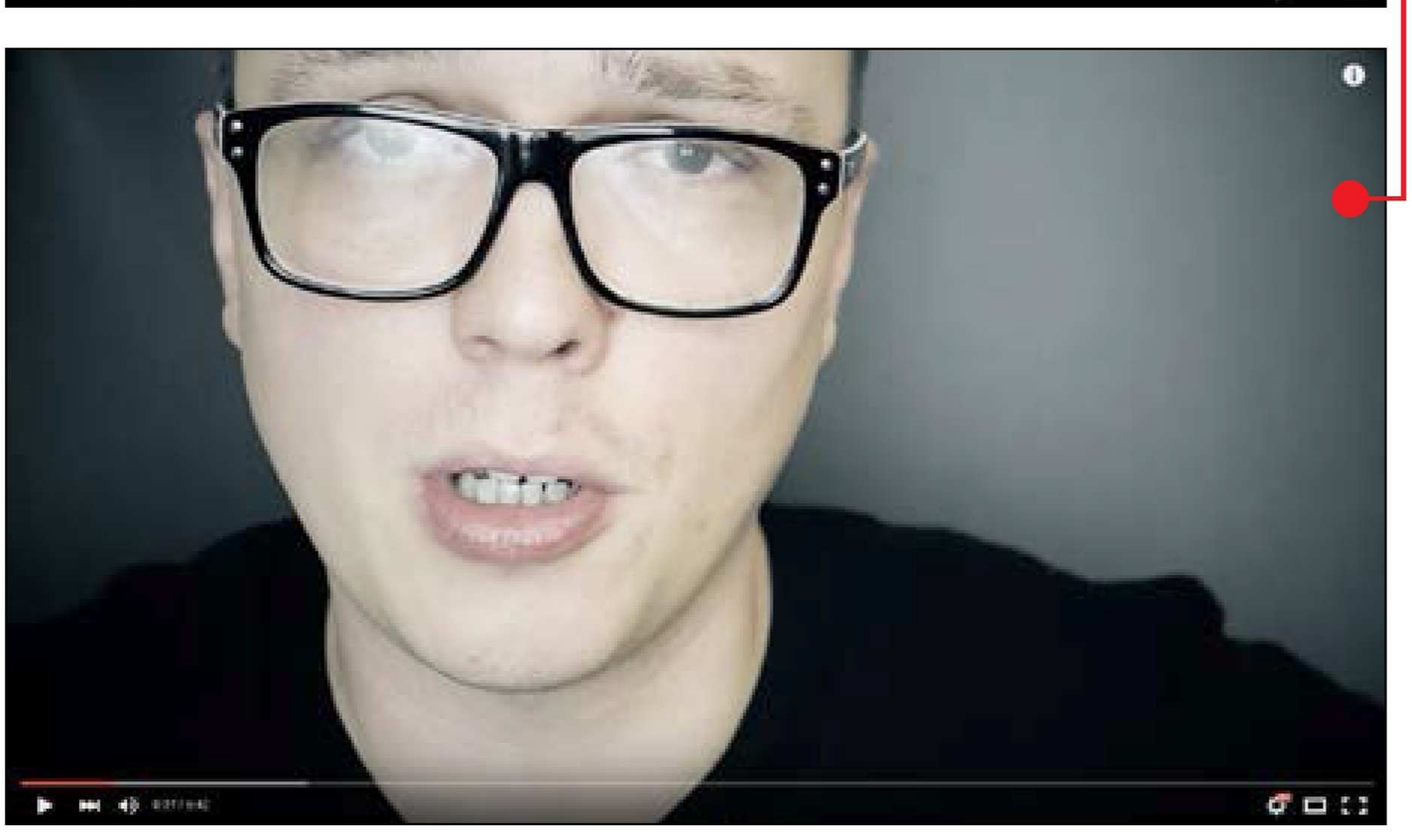

Show może przypominać vlog, wiele cech oba te formaty mają wspólnych, a granice między nimi są dość płynne.

Ta kategoria jest na tyle pojemna, że jeżeli chodzi o sprzęt, to trudno znaleźć jedno rozwiązanie, które zawsze się sprawdzi. Może to być jedna lub kilka kamer (albo lustrzanek), dobry mikrofon (jeden, dwa, a nawet więcej, jeżeli mamy więcej gości), światło (jeżeli nie kręcimy przy naturalnym). Kluczem jest odpowiednie przemyślenie i zaplanowanie, jak chcemy, by program wyglądał – od tego zależy dobór odpowiedniego sprzętu.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Sonda uliczna

Sondy uliczne wydają się dość prostym formatem – polegają na robieniu wywiadów z przypadkowo spotkanymi na ulicy osobami.

Na ogół okazuje się jednak, że po jednym wypadzie w miasto zbiera się mnóstwo materiału, który trzeba przejrzeć i wybrać najlepsze sceny, a to jest bardzo czasochłonne.

Do zrealizowania sondy ulicznej potrzebne są przynajmniej dwie osoby – prowadzący, który zadaje przechodniom pytania, i operator kamery.

Warto zaznaczyć, że prowadzący musi mieć łatwość nawiązywania kontaktu z ludźmi – zadawanie pytań i nakłanianie obcych osób do wypowiedzi przed kamerą to nie lada wyzwanie!

Kolejna rzecz, na którą musimy zwrócić uwagę, to pogoda. Niestety, w deszczu czy podczas zamieci żadnego materiału nie nakręcimy. Wychodząc w miasto, warto sprawdzić prognozę i tak zaplanować nagrania, żeby nie dać się zaskoczyć zmiennej pogodzie.

Jednak największym wyzwaniem jest dobre skonstruowanie pytań i później dobry montaż wypowiedzi. Dobrze zrobione sondy uliczne zwykle są oparte na jednym pytaniu zadawanym wszystkim przechodniom lub na kilku powiązanych ze sobą, które później w montażu można połączyć w jedną spójną historię.

Jeżeli chodzi o sprzęt, to przy sondach najlepiej sprawdza się lustrzanka i bezprzewodowy mikrofon z odbiornikiem (mikrofon ręczny, potocznie nazywany „tłuczkiem”). Warto też mieć zawsze ze sobą dodatkowe baterie (do wszystkich sprzętów) i dodatkowe karty SD do zapisywania materiału. Sondy uliczne czasem wymagają kilkugodzinnych nagrań, dlatego trzeba być odpowiednio przygotowanym.

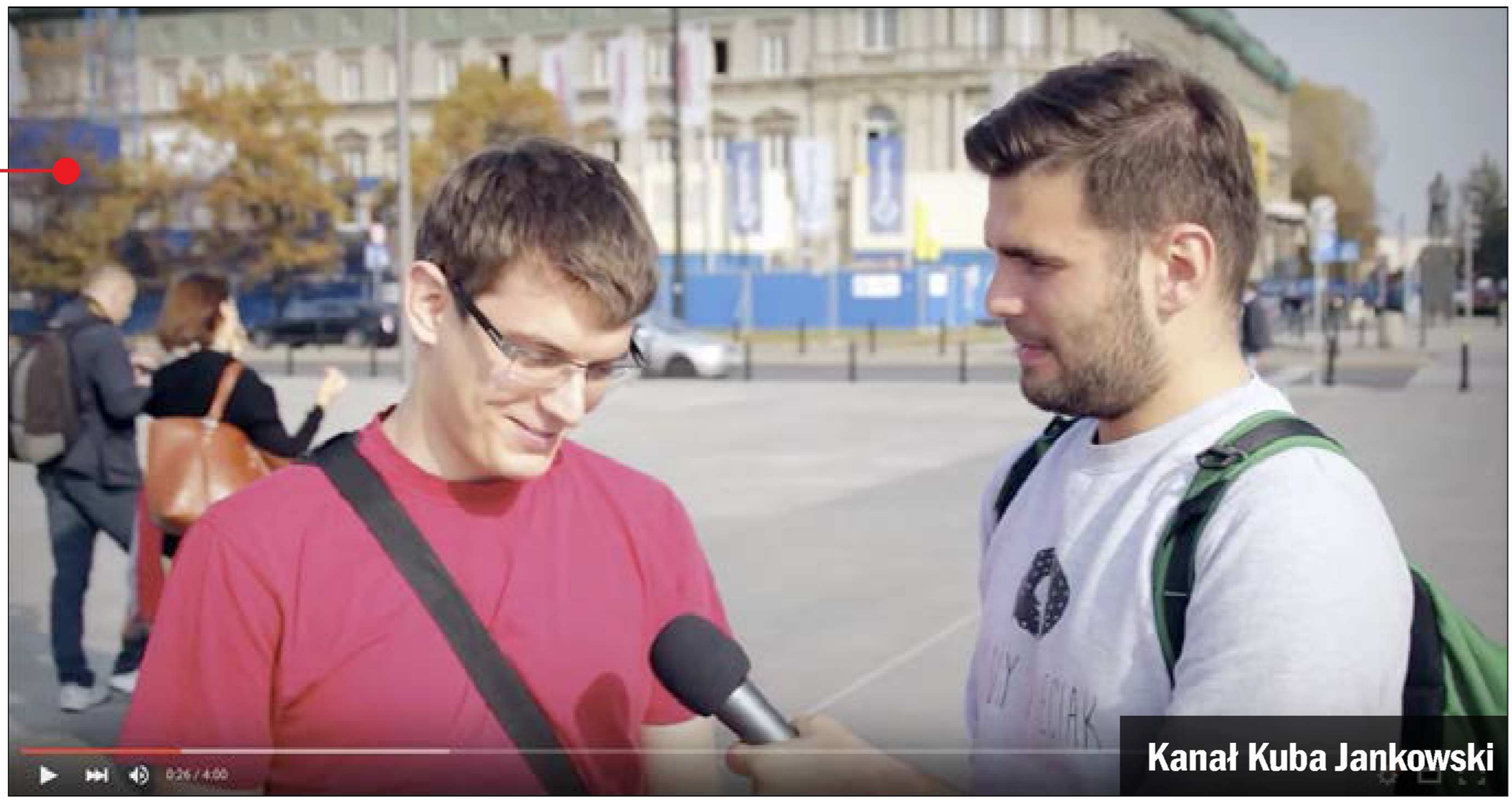

Kanał Kuba Jankowski

Więcej na: www.ebook4all.pl

Poradniki

Poradniki mają na celu przekazać konkretną wiedzę widzowi. Świetnym przykładem poradników są kanały **5 sposobów na...** czy **Handimania**.

Zwykle każdy odcinek jest jedną poradą lub pokazuje kilka możliwości rozwiązania jednego problemu (choć w przypadku kanału 5 sposobów na… jest zawsze pięć porad w jednym odcinku).

Jest to dobry format dla osób, które lubią majsterkowanie lub mają coś z MacGyvera i zawsze potrafią stworzyć coś z niczego.

Taki format wydaje się dość prosty, bo można go realizować w kontrolowanych warunkach (w domu, przy naturalnym lub sztucznym świetle), zawsze w takiej samej scenerii. Dobrze zrobiony materiał poradnikowy musi być jednak ciekawie pocięty, nagrany z wielu perspektyw, skupiony na obiekcie, który kręcimy. Nie jest to łatwe, szczególnie dla początkujących youtuberów.

Oczywiście w zależności od tego, czego będą dotyczyć porady – trzeba się uzbroić w odpowiedni sprzęt. Im mniejsze będą przedmioty, nad którymi będziemy pracować, tym bardziej zaawansowany zestaw oświetlenia będzie nam potrzebny (musimy zwracać uwagę nie tylko na światło, ale także na cienie, jakie rzucają przedmioty). Trudno zatem jednoznacznie powiedzieć, czego będziemy potrzebować do nagrania – z pewnością będzie to lustrzanka lub kamera, dobry mikrofon, może być nakamerowy lub krawatowy. Do tego zestaw oświetleniowy – w zależności od potrzeb.

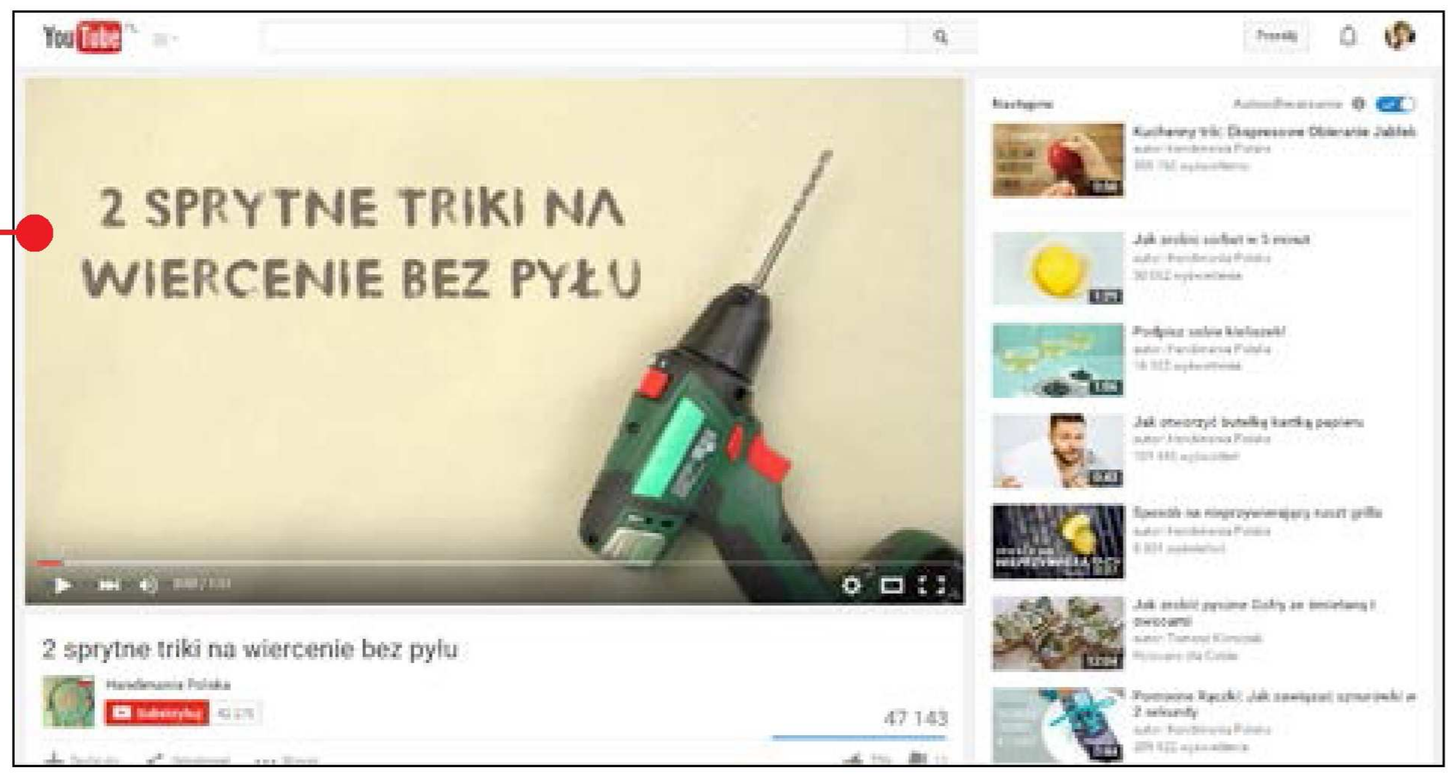

Jest jednak jeden format poradnikowy, który poza programem do nagrywania obrazu z komputera i mikrofonu nie wymaga dodatkowych kosztów, jeżeli chodzi o sprzęt. Są to poradniki dotyczące software'u, czasem

Więcej na: www.ebook4all.pl

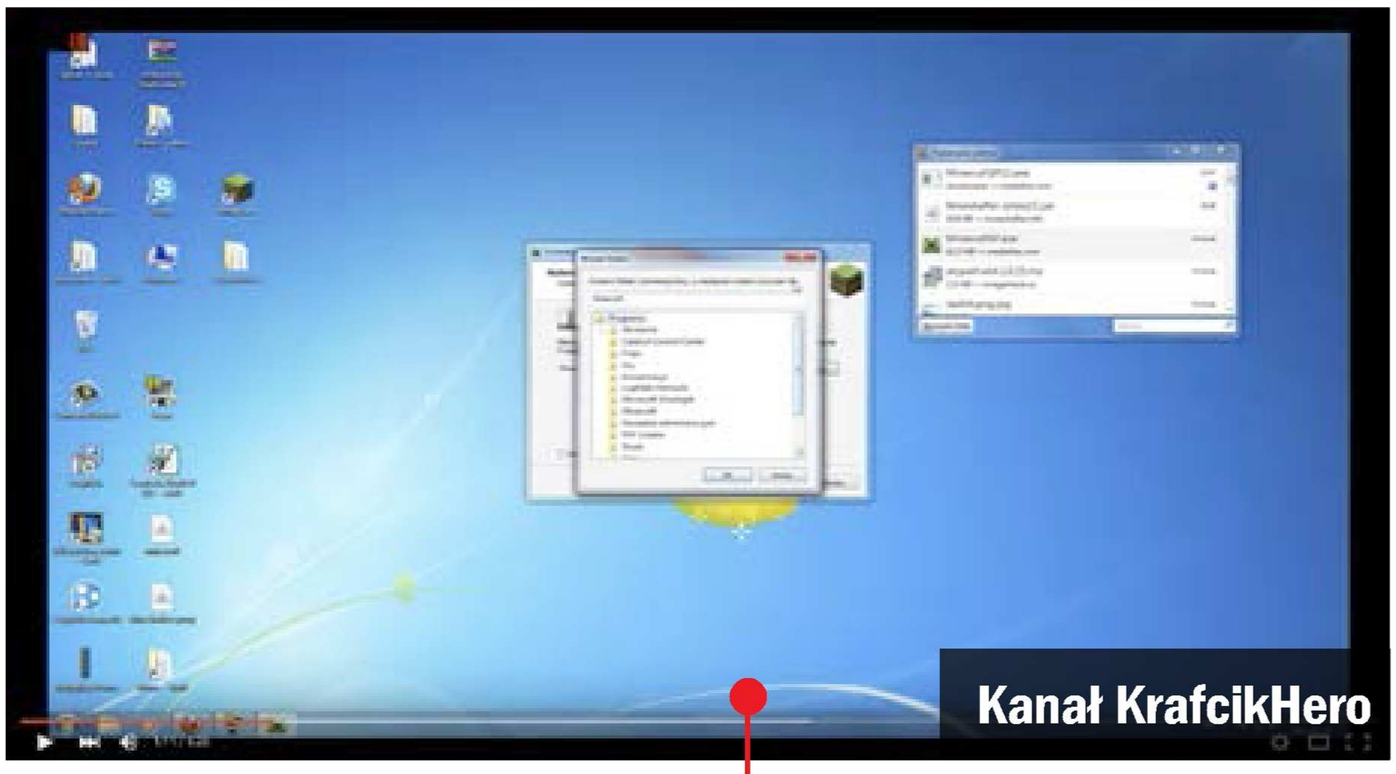

nazywane screencastami. W tej odmianie prowadzący pokazuje krok po kroku, jak wykonać jakieś czynności na komputerze, żeby osiągnąć określony cel. Może to być instalacja jakiegoś programu lub też jego obsługa. Na YouTube jest na przykład mnóstwo poradników, które tłumaczą różne zagadnienia dotyczące montażu materiałów wideo.

Pamiętajmy, że kanałów poradnikowych jest na YouTube naprawdę bardzo dużo, więc nasz kanał będzie musiał się czymś wyróżnić.

Ciekawostki

Opowiadanie ciekawostek może przyjąć wiele form. Jedną z najbardziej popularnych i najprostszych w realizacji jest forma zbliżona do vloga, uzupełniona jednak zwykle dodatkowym materiałem (w formie infografik, zdjęć, napisów). Wymaga od prowadzącego zgłębienia tematu i odpowiedniego przygotowania. Oczywiście do każdego z opisywanych w tym rozdziale formatów należy się przygotować, ale akurat przy ciekawostkach wymaga to więcej czasu.

Szczególnie konieczne będzie zwrócenie uwagi na odpowiednie oznaczanie materiałów, które się w odcinku pojawią. Niezależnie od tego, skąd bierzemy grafiki – zgodnie z prawem musimy zawsze podawać źródło. Najlepiej korzystać z baz zdjęć, które pozwalają na ograniczenie wyszukiwania do zdjęć na licencji Creative Commons z możliwością wykorzystania komercyjnego.

Jeżeli jesteśmy pasjonatami jakiejś dziedziny (fizyka, chemia? Nie ma problemu!), potrafimy ciekawie tłumaczyć i opowiadać, do wszystkich zagadnień zawsze mamy w głowie dużo przykładów – ten format jest dla nas! Dobrym przykładem jest kanał **Vsauce**.

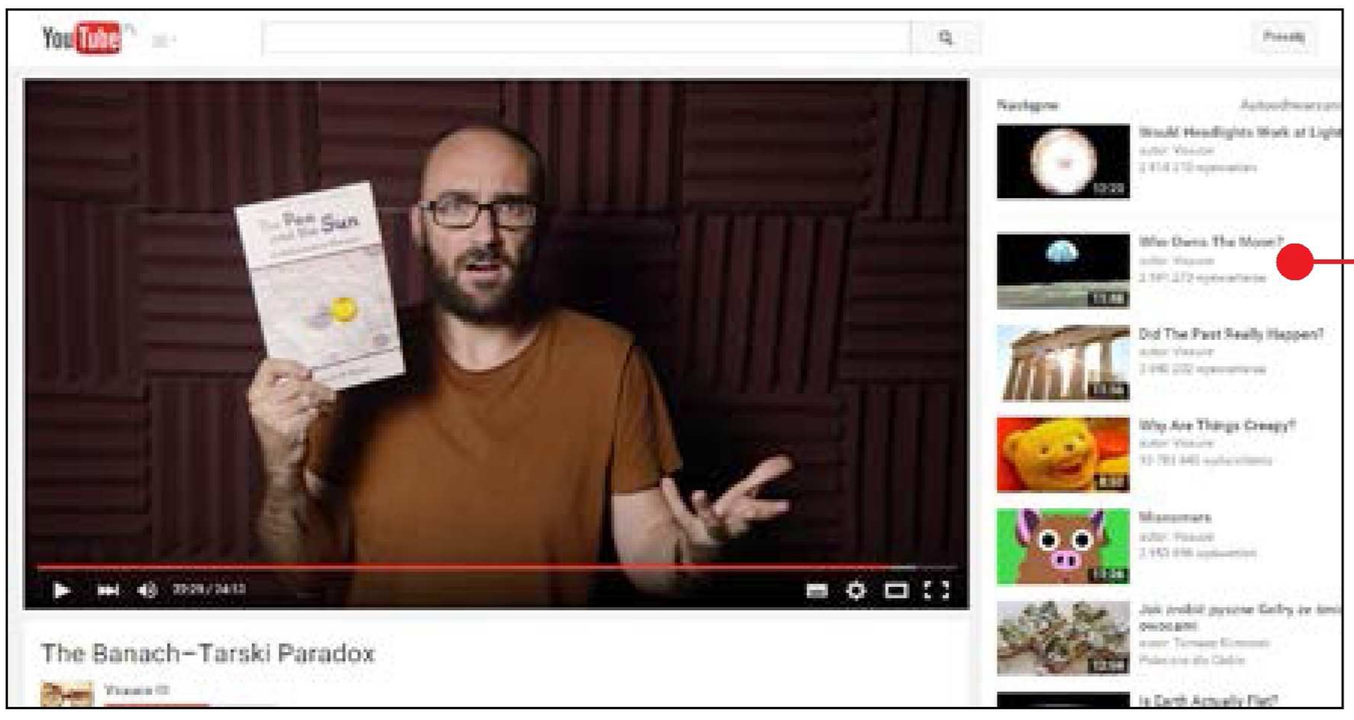

Jeżeli chodzi o sprzęt – podstawowy zestaw do vlogowania sprawdzi się tutaj znakomicie. Przy nagraniach na dworze pamiętajmy o dźwięku i nieprzewidzianych warunkach atmosferycznych.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Newsy

Format bardzo zbliżony do ciekawostek czy vlogów, ale kluczem do sukcesu jest w nim szybkość publikowania treści. Im szybciej reagujemy i produkujemy odcinki, tym lepiej – nawet kosztem jakości produkcji – w tym przypadku liczy się przede wszystkim czas.

Oczywiście można przy tym formacie też bawić się w „telewizję", jak choćby twórcy kanału **Piwne Newsy**, i przygotować wcześniej dużo grafik, które później wykorzystamy w montażu, ale ze względu na dość wysoki próg wejścia – nie ma sensu tego robić na samym początku.

Największą siłą tego formatu jest dobór newsów i oczywiście osobowość prowadzącego (ale to jest ważne w każdym formacie!).

Gameplaye

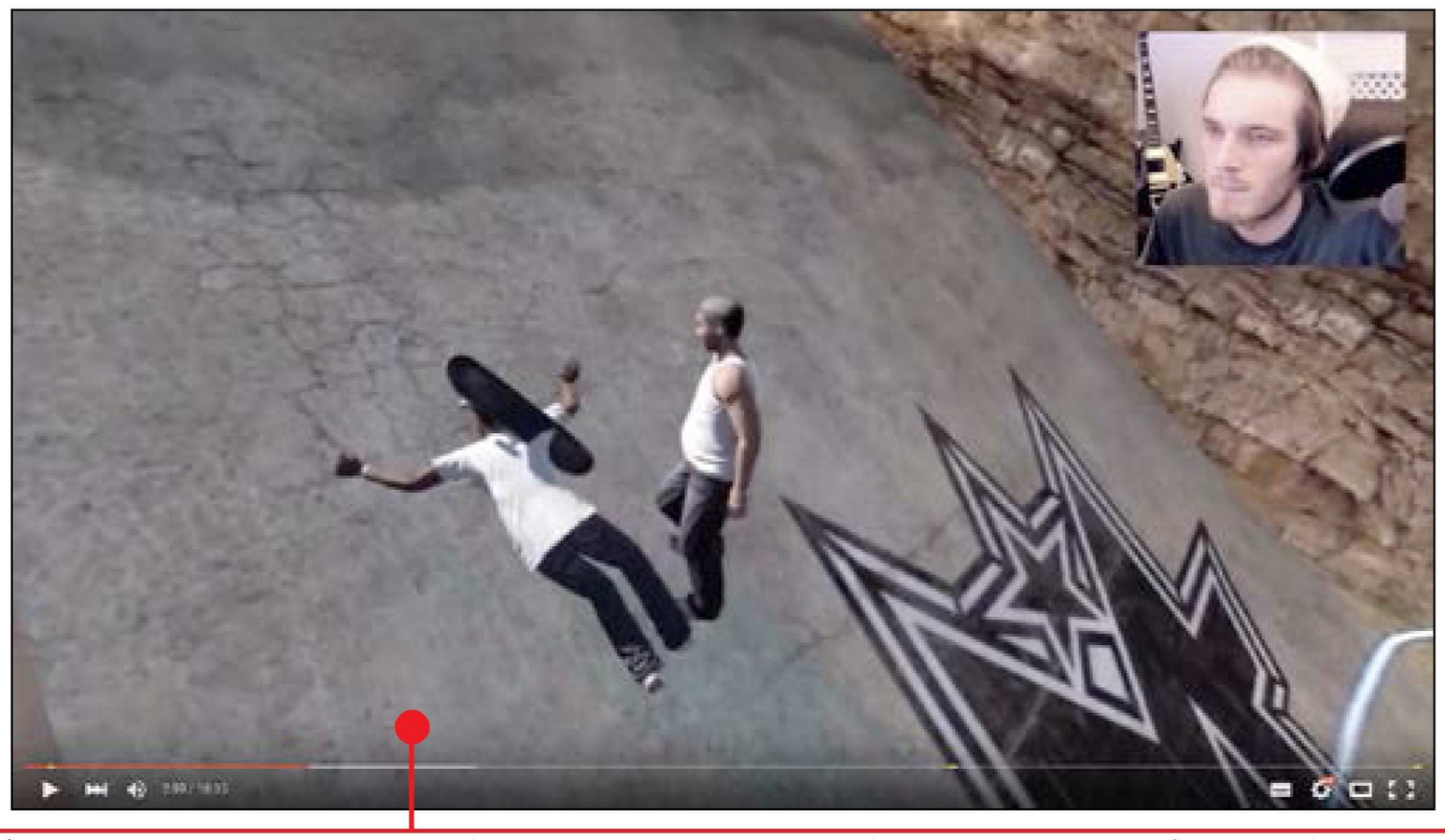

Gracze mają swoją część YouTube – YouTube Gaming, gdzie mogą dzielić się swoimi osiągnięciami i wrażeniami z gier. To właśnie oni przyciągają największe i najbardziej zaangażowane widownie na całym świecie, co jest absolutnym fenomenem. Na przykład kanał **PewDiePie** ma 39 595 935 subskrybentów.

Gameplaye zwykle są nagrywane w taki sposób, że większość ekranu zajmuje obraz z gry, natomiast w jednym z rogów pojawia się też obraz z kamery, gdzie widzimy twarz youtubera. I to właśnie takie kanały są najczęściej oglądane, bo komentarz do gry i reakcje gameplayera na to, co dzieje się na ekranie, są największą wartością dodaną w tego typu produkcjach.

Więcej na: www.ebook4all.pl

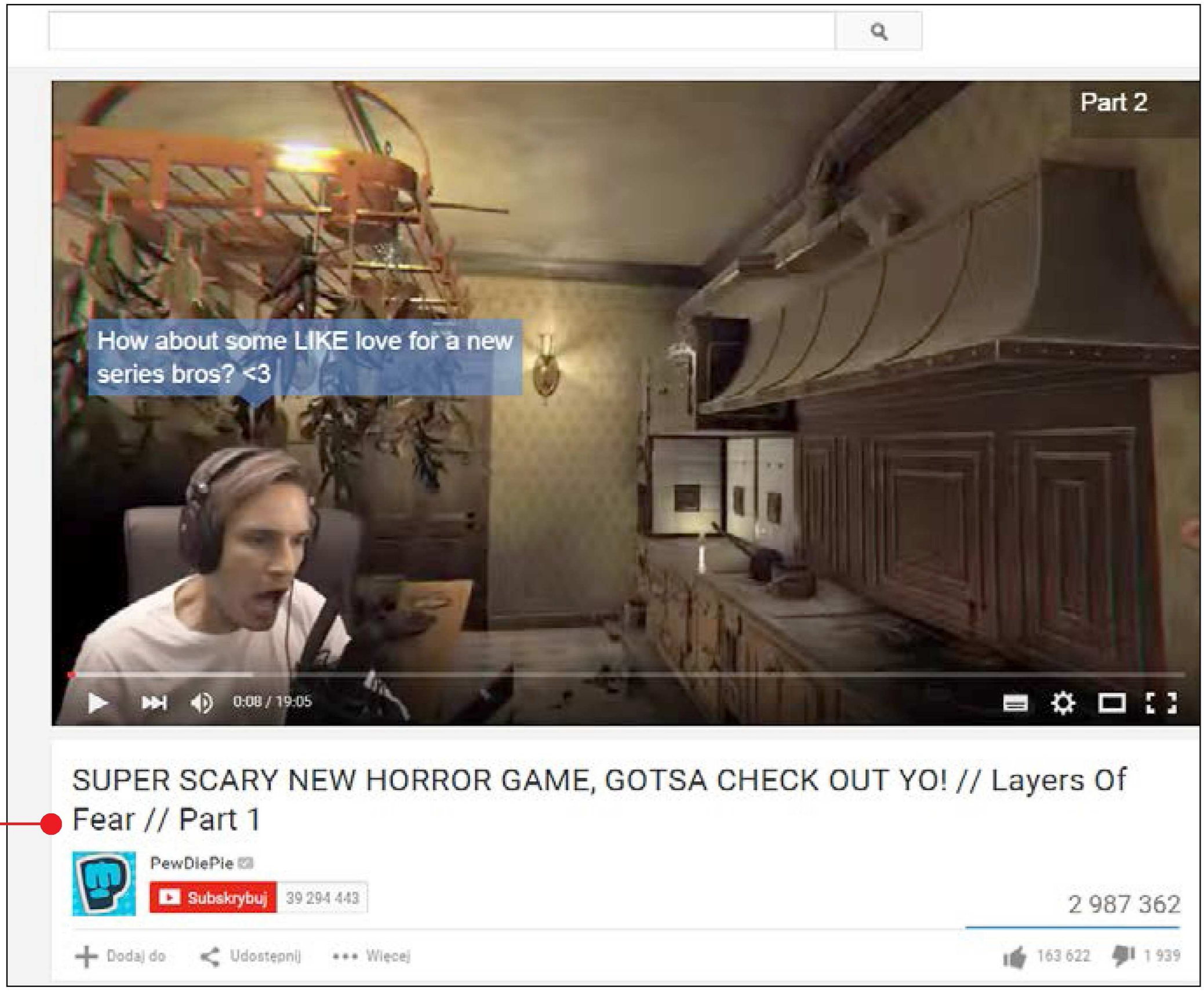

Sposoby montażu są dwa. Są gameplaye, które trwają dokładnie tyle, ile jedna sesja grania (czasem nawet całą godzinę albo i dłużej). Są też takie, w których można zobaczyć tylko wybrane najlepsze momenty, czasem okraszone dodatkowymi efektami dźwiękowymi, napisami czy nawet efektami specjalnymi. Zdarza się, że obie wersje trafiają na kanał – z jednej strony możemy obejrzeć długą, wieloodcinkową playlistę, która pokazuje przejście całej gry, a dodatkowo możemy wybrać sobie kilka odcinków z najlepszymi momentami. Wymaga to oczywiście od youtubera znacznie więcej pracy (szczególnie przy produkcji odcinków z najlepszymi momentami), ale daje dobre efekty.

Gameplaye są bardzo kuszącym formatem dla początkujących – wydaje się, że wystarczy niezły komputer do grania, a reszta zrobi się sama. Podobnie jednak jak w przypadku pozostałych formatów, najważniejsza jest osobowość prowadzącego. Jeżeli nie jest w stanie zarażać swoich widzów energią i nie wywołuje u nich żadnych emocji – niestety, nawet z najlepszym sprzętem, ba, nawet z dostępem do najnowszych gier – nic z tego nie będzie. Sprzęt potrzebny do realizowania gameplayów jest opisany w rozdziale 7.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Recenzje

Recenzje to też dość popularny format na YouTube – od kosmetyków, przez różne gadżety, książki, filmy, muzykę aż po samochody czy nawet jedzenie – zrecenzować można wszystko. Niezależnie od tego, czy nasze materiały mają charakter poważny, czy komediowy, jak **Mietczynski Masochista**, koniecznie trzeba odpowiednio przygotować się do recenzji. Prowadzący powinien posiadać wiedzę na temat recenzowanej rzeczy czy utworu. Opowiadając ciekawostki, zdecydowanie bardziej zainteresuje swoim materiałem widzów.

Zwykle kanały na YouTube dzielą się na takie, które recenzują jedną kategorię przedmiotów – na przykład telefony, komputery czy jedzenie – rzadko się zdarza, że kanał budowany jest na samej osobowości recenzenta, który bierze na „stół" wszystko, co wpadnie mu w ręce. Chociaż może to też jest jakiś pomysł?

Przy okazji recenzowania „na poważnie" trzeba koniecznie zadbać o swoją markę osobistą i budować w sieci wizerunek siebie jako eksperta w danej dziedzinie. Nie możemy popełniać błędów merytorycznych (każde potknięcie nasi widzowie z łatwością wyłapią) i musimy zadbać o stronę wizualną naszych materiałów. Im bardziej profesjonalnie będą wyglądać nasze filmy, tym lepiej. Zanim włączymy nagrywanie – koniecznie przygotujmy sobie wcześniej scenariusz, nie musi być rozpisany co do słowa, ale chociaż w punktach – co chcemy powiedzieć, jakie cechy danego produktu mamy opisać, co nam się w nim podoba, a co mogłoby być lepsze. Im lepiej

Więcej na: www.ebook4all.pl

się przygotujemy, tym mniej czasu później spędzimy na montażu, a i zawartość merytoryczna recenzji będzie znacznie lepsza.
Jeżeli dostajemy sprzęt do testów od producenta, to dobrym pomysłem jest przygotowanie przynajmniej trzech materiałów – unpacking (o tym niżej), pierwsze wrażenia (jeden dzień korzystania z produktu) i pełna recenzja nagrana po dłuższym czasie użytkowania. Dzięki temu jedna wysyłka sprzętu da nam aż trzy materiały na nasz kanał!

Unpacking

Bardzo prosty w produkcji format, w którym prowadzący pokazuje rozpakowywanie dowolnej rzeczy z jej oryginalnego opakowania.
Często jest to format uzupełniający treści na kanałach z recenzjami sprzętu, na przykład vlogów. Wystarczy postawić kamerę w jednym miejscu i otworzyć pudełko. Może wydawać się to niezbyt ciekawe, ale ten format jest bardzo popularny.

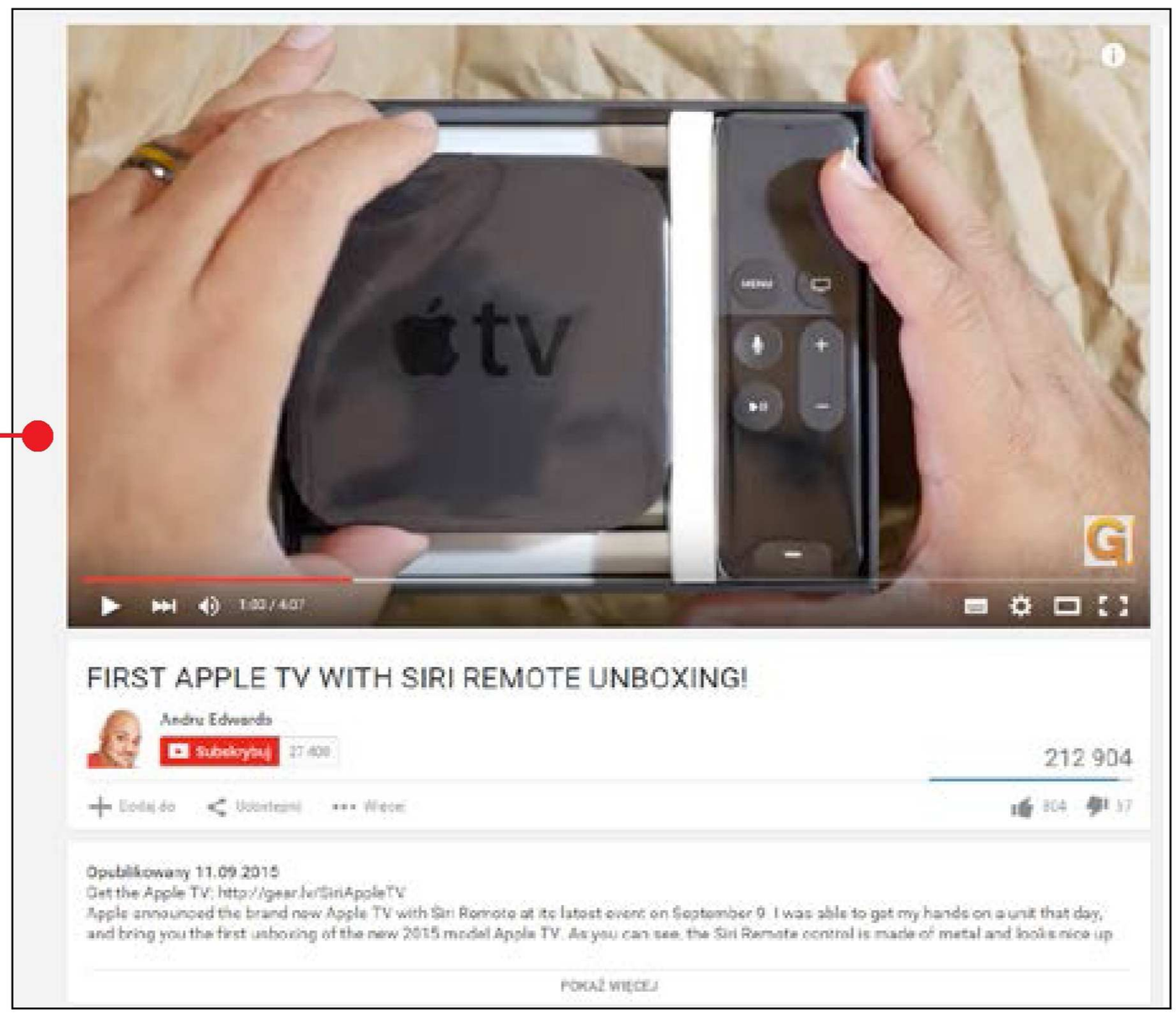

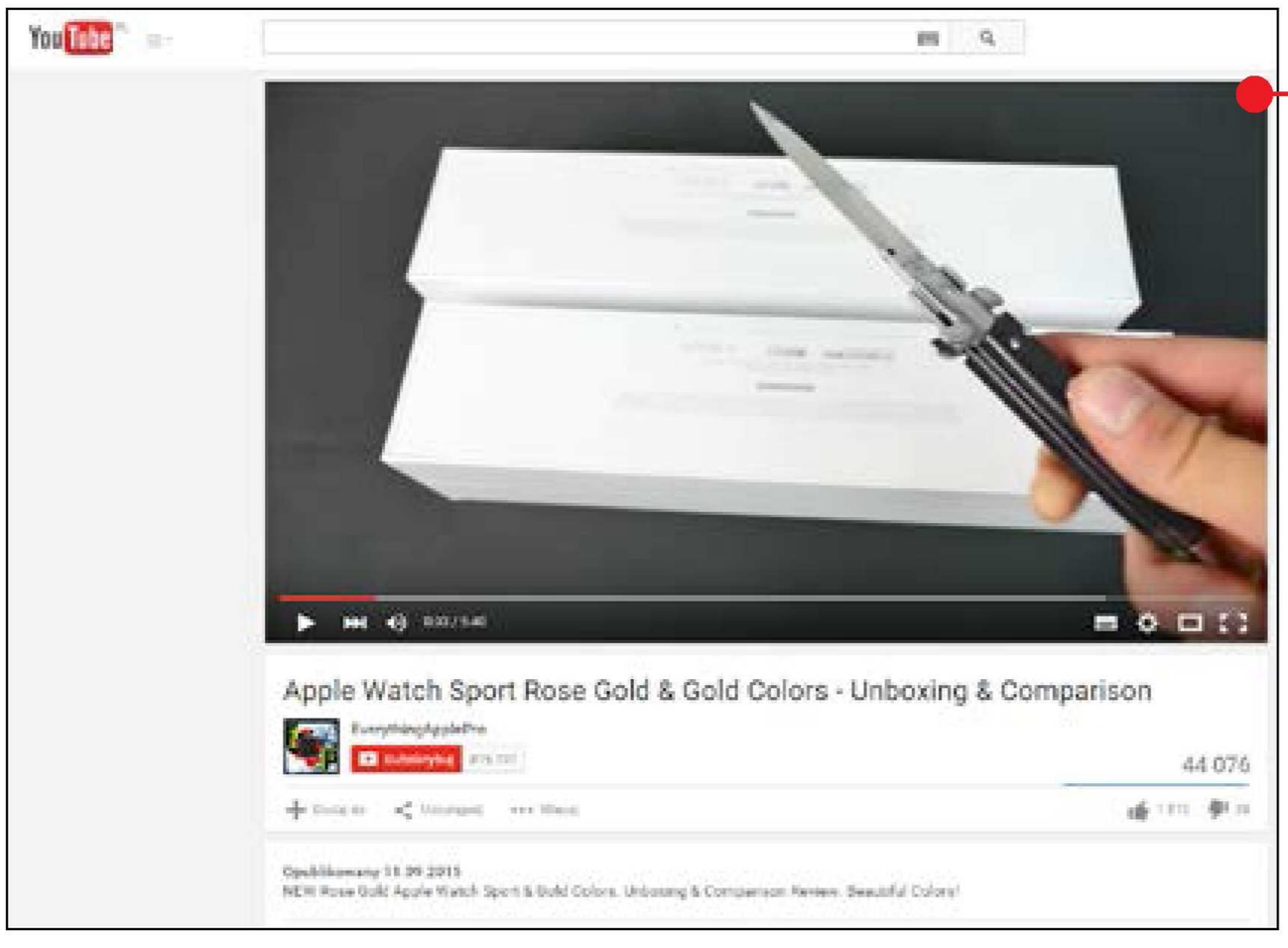

Warto wprowadzić zaskakujący element – otwierać pudełka nietypowym narzędziem, wykorzystywać dynamiczny montaż czy też mądrze dobraną muzykę. Możliwości jest bardzo wiele. Wyzwaniem w przypadku unpackingów jest to, że trzeba mieć co rozpakowywać. Najciekawsze jest oczywiście rozpakowywanie nowego sprzętu (nie egzemplarzy do recenzji, które krążą po wielu redakcjach), z oryginalnymi foliami na ekranach (w przypadku smartfo-

Więcej na: www.ebook4all.pl

Kanał Matthew Santoro Vlogs

nów) i wszystkimi elementami zestawu. Ważne są nawet naklejki producenta – wszystko się liczy!

Zatem jeżeli mamy dostęp do najnowszych gadżetów, to unpacking może być dobrym pomysłem na uzupełnienie treści na kanale z recenzjami. Pamiętajmy też, że rozpakowywać można różne rzeczy (nawet jedzenie) – choć im bardziej skomplikowane opakowanie, tym materiał będzie ciekawszy.

Live

Programy „na żywo" w tej chwili kojarzą się głównie z gamingową częścią YouTube. YouTube ma już swoją platformę dla graczy – YouTube Gaming, chociaż na razie najczęściej wykorzystywanymi platformami do nadawania na żywo rozgrywki są Twitch, Ustream lub ewentualnie Hitbox. Obserwując jednak rozwój mobilnych aplikacji, które służą do nadawania na żywo (takich jak Periscope i Meerkat) oraz wdrażanie możliwości streamowania bezpośrednio z aplikacji aparatu w telefonie (na przykład w Samsungu Galaxy S6 Edge+) – można sądzić, że ta część YouTube w najbliższym czasie zacznie się bardzo dynamicznie rozwijać.

Umiejętności

Aby być dobrym streamerem czy też prowadzącym show na żywo (bo nie musi to być przecież granie w gry), musimy być przede wszystkim bardzo sprawni technicznie. Wynika to z tego, że podczas nagrywania na żywo w każdej chwili może zdarzyć się coś niespodziewanego, co będzie wymagało natychmiastowej reakcji. Trzeba rozumieć dokładnie, w jaki sposób wszystkie sprzęty są połączone, jak działa software, z którego korzystamy, itd. Bez ta-

Więcej na: www.ebook4all.pl

kiej pełnej wiedzy możemy bardzo szybko się przekonać, że wystarczy najdrobniejsza awaria, by koncepcja całego odcinka legła w gruzach, a tego nikt przecież nie chce. Do tego bardzo ważna jest energiczna osobowość – w programie na żywo nie robimy cięć, więc musimy non stop mówić, żeby utrzymać uwagę widza. Reakcje na to, co dzieje się na przykład w grze, mogą już nie wystarczyć.

Sprzęt i software

W wypadku rozgrywki możemy ograniczyć się do konsoli z kamerą i słuchawek z mikrofonem. Konsola złoży obraz z gry, obraz z kamerki i dźwięk gry i z mikrofonu w całość, która będzie transmitowana do jednego z serwisów streamingowych. Jeżeli streamujemy z komputera – wystarczy darmowy program, na przykład OBS (Open Broadcaster Software), który potrafi połączyć wiele źródeł audio i wideo w jeden sygnał.

Nadawanie na żywo można ograniczyć do streamowania z kamery wbudowanej w laptop i traktować jako specjalne wydarzenie dla widzów. W tym wypadku będą mieli niepowtarzalną okazję wejść w interakcję ze swoim ulubionym twórcą, czyli z nami.

Niestety, nadawanie na żywo programu z kamerami jest już znacznie trudniejszym wyzwaniem. Koszt związany z zakupem sprzętu, który by to wszystko obsłużył (mikser audio/wideo, to około 7000 złotych) oraz nakład pracy i stres podczas programu – to zbyt dużo, jak dla początkującego youtubera.

Więcej na: www.ebook4all.pl

3 Sprzęt

Wiadomo – nie ma maksymalnej kwoty, którą można wydać na sprzęt. Na początek naszej przygody z YouTube powinien jednak wystarczyć nam smartfon, no i może kilka dodatków...

Załóżmy, że nie chcemy być gamerem i nie będziemy nagrywać tego, co dzieje się na ekranie komputera (sprzęt dla gamera poznamy w rozdziale **7**). Jeżeli chcemy nagrywać siebie lub otaczający nas świat – na sam początek nie potrzebujemy wcale zbyt wiele. Zwykły aparat z opcją kręcenia wideo albo smartfon ze średniej półki – do nagrania kilku pierwszych odcinków w zupełności nam wystarczy. Dzięki temu, że będziemy kręcić sprzętem, który już mamy w domu – bez zbędnych kosztów będziemy mogli sprawdzić, czy YouTube to na pewno jest coś dla nas. **ww**

DROGOWSKAZ

- Smartfon s. 25
- Lustrzanka s. 26
- Kamery sportowe s. 28
- Stabilizacja s. 29
- Nagrywanie dźwięku bezprzewodowo s. 30
- Dodatkowy sprzęt s. 31
- Podsumowanie – sprzęt audio-wideo s. 31

Więcej na: www.ebook4all.pl

Smartfon

Zacznijmy od najprostszych rozwiązań, czyli od smartfona. Jak się zabrać za nagrywanie telefonem? Oto kilka praktycznych rad.

■ **Nagrywajmy zawsze tylnym aparatem** – w każdym smartfonie nagrywa on ze znacznie lepszą jakością niż ten z przodu. Oczywiście wiąże się to z tym, że nie będziemy siebie widzieć na podglądzie, ale to nawet lepiej! Szybciej nauczymy się patrzeć w sam środek obiektywu, czyli tam, gdzie później będą nasi odbiorcy.

■ **Sprawdźmy ustawienia aparatu** – upewnijmy się, że na pewno nagrywamy w najlepszej możliwej jakości. Czy przypadkiem nie mamy włączonego ograniczenia wielkości pliku do MMS? (To dość częste ustawienie w starszych telefonach).

■ **Zaopatrzmy się w statyw do smartfona** – specjalne ramki ze standardowym gwintem można kupić już za kilka złotych – do tego jakiś statyw fotograficzny, ministatyw do postawienia na biurku lub też statyw typu gorilla, którego nogi można owinąć wokół dowolnego przedmiotu, i gotowe!

■ Pamiętajmy, że gdy kręcimy siebie telefonem, **powinniśmy być jak najbliżej obiektywu**, bo jednocześnie będziemy wtedy bliżej wbudowanego mikrofonu. Dźwięk w wideo zawsze jest kluczowy, więc nawet jeżeli jakość obrazu nie będzie zachwycająca, musimy zadbać, żeby było nas dobrze słychać.

Wbudowany w telefon mikrofon nie daje rady i potrzebujemy czegoś lepszego? Najlepszym i na początku najtańszym rozwiązaniem będzie mikrofon krawatowy na kablu ze złączem mini-jack, który wepniemy bezpośrednio w gniazdo słuchawkowe swojego telefonu. Przy zakupie koniecznie zwróćmy też uwagę na długość kabla, bo to ona będzie ograniczać nasze ruchy podczas nagrań!

■ **Zadbajmy o dobre oświetlenie** – aparaty w smartfonach mają to do siebie, że w słabszych warunkach oświetleniowych, niestety, radzą sobie znacznie gorzej. Jeśli nie mamy dodatkowych lamp, kręćmy w dzień i ustawmy się twarzą do okna. W ten sposób wykorzystamy najlepsze możliwe źródło światła – słońce.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Lustrzanka

Drugim wyborem większości youtuberów, jeżeli chodzi o sprzęt do nagrywania, jest lustrzanka. Zaczynając swoją przygodę z nagrywaniem wideo, przy poszukiwaniu dobrego sprzętu na start i decydując się na lustrzankę, warto zwrócić uwagę na kilka drobnych, choć istotnych kwestii.

■ Po pierwsze – **sprawdźmy, czy lustrzanka ma wejście mikrofonowe** (zwykle mini-jack) ●. Wydaje się to oczywiste, ale jednak nie wszystkie aparaty mają to złącze, co zdecydowanie zubaża możliwości nagrywania.

■ Drugą kwestią jest **wyjście słuchawkowe** – jego obecność może nam w przyszłości zaoszczędzić wielu trudności

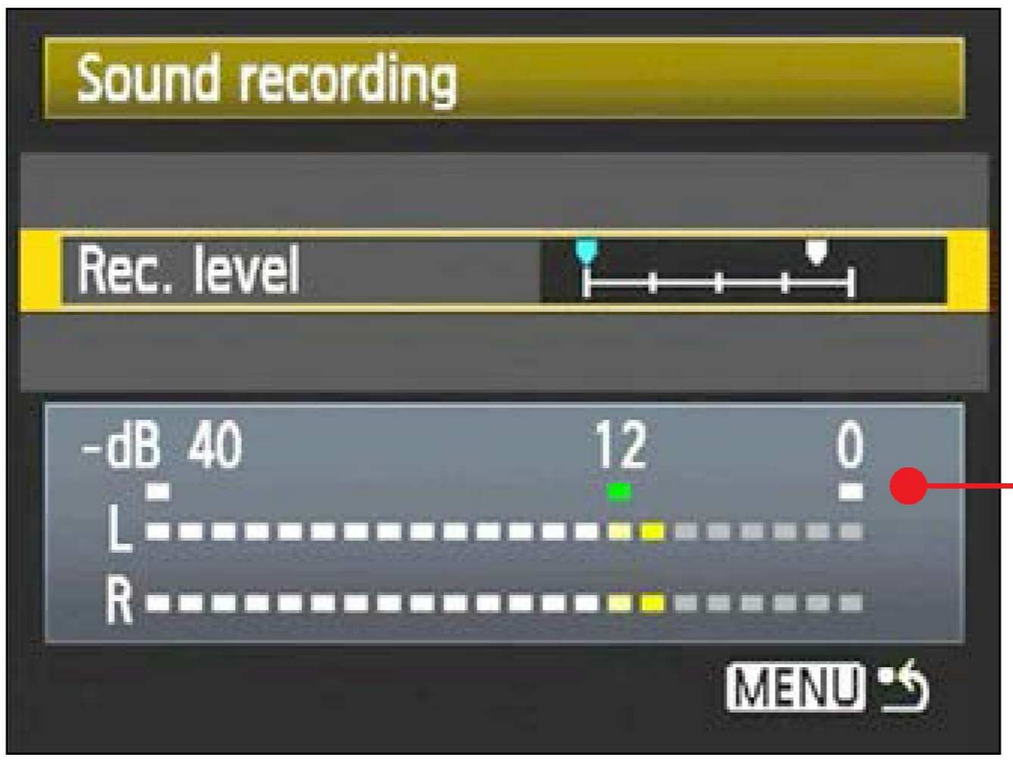

z postprodukcją samego dźwięku. Dzięki niemu można wpiąć w aparat słuchawki, na bieżąco monitorować głośność dźwięku i ewentualnie skorygować ustawienia w aparacie. Jeżeli tego złącza nie ma, sprawdźmy, czy chociaż w ustawieniach lub na podglądzie wideo na ekranie wyświetla się aktywny pasek głośności ●. Możemy to sprawdzić w instrukcji lustrzanki, którą zamierzamy kupić – instrukcje bez problemu możemy znaleźć w internecie jako pliki PDF. Ogólna zasada jest taka, że kiedy mówimy do apa-

Więcej na: www.ebook4all.pl

BRAKUJE MIEJSCA NA AKCESORIA?

Jeżeli mamy kilka akcesoriów podłączanych do tak zwanej gorącej stopki (złącze na samej górze aparatu) – możemy dokupić specjalny rozdzielacz, który z jednej stopki zrobi trzy. Dzięki temu możemy jednocześnie podłączyć lampę, mikrofon, dyktafon lub odbiornik bezprzewodowy audio i ewentualnie monitor podglądowy. Pamiętajmy jednak, że cały ten sprzęt trzeba będzie później trzymać, więc statyw lub chociaż monopod będzie bardzo wskazany, żeby ustabilizować ujęcia!

ratu, pasek głośności powinien przekraczać nieznacznie granicę -12 dB (zwykle w tym miejscu pasek z zielonego robi się żółty), ale nigdy nie dochodzić do zera! Te zasady są ważne przy nagrywaniu dźwięku na dowolnym urządzeniu.

■ **Do lustrzanki konieczny będzie jeszcze zewnętrzny mikrofon**, **krawatowy lub nakamerowy**. Mikrofony wbudowane w aparat są zwykle słabej jakości i bardzo narażone na wszelkie trzaski i dźwięki wydawane przez sam aparat (na przykład przy zmianie ostrości czy nawet naciskaniu niektórych przycisków).

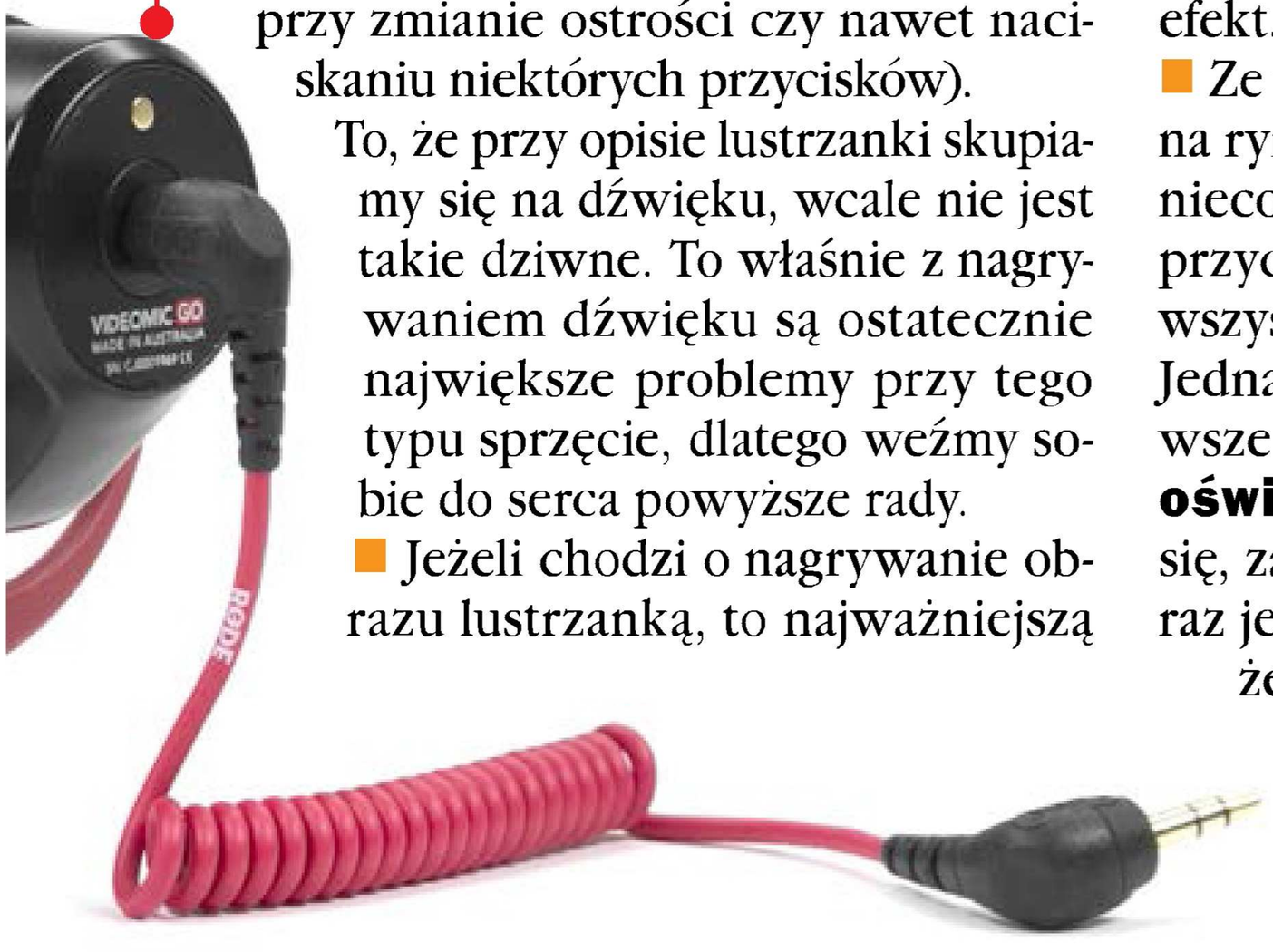

To, że przy opisie lustrzanki skupiamy się na dźwięku, wcale nie jest takie dziwne. To właśnie z nagrywaniem dźwięku są ostatecznie największe problemy przy tego typu sprzęcie, dlatego weźmy sobie do serca powyższe rady.

■ Jeżeli chodzi o nagrywanie obrazu lustrzanką, to najważniejszą kwestią będzie **odpowiednie dobranie ustawień aparatu** (czy obiektywu, jeżeli dysponujemy kilkoma) do zastanych warunków. Warto zapoznać się – uwaga :) – z instrukcją aparatu. Tak, nikt nie czyta instrukcji do sprzętów elektronicznych, ale w przypadku aparatu jest to bardzo potrzebna lektura. Dzięki temu, że przeczytamy całą instrukcję (albo chociaż jej fragment o nagrywaniu wideo), będziemy znać swój sprzęt na wylot i wiedzieć, co i gdzie nacisnąć, żeby osiągnąć określony efekt.

■ Ze względu na to, że modeli lustrzanek na rynku jest mnóstwo i każda z nich ma nieco inne struktury menu i inny układ przycisków – nie da się przedstawić ich wszystkich.

Jednak jedna rzecz jest niezmienna i zawsze ważna – **pamiętajmy o dobrym oświetleniu i ostrości!** Upewnijmy się, zanim włączymy nagrywanie, że obraz jest ostry tam, gdzie tego chcemy. Jeżeli kręcimy vloga, ostrość powinna być ustawiona na oczach.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Kamery sportowe

Jeżeli uprawiamy jakieś sporty ekstremalne, to jest specjalna kategoria kamer przygotowanych do tego typu zadań. Ich ogromną zaletą jest to, że w zestawach zawsze mają specjalne osłony wodoodporne i na rynku jest też mnóstwo akcesoriów, które pozwalają je bezpiecznie przyczepić w dowolnym miejscu.

Te z wyższej półki nagrywają już obraz w 4K, większość ma szerokokątne obiektywy (dają efekt rybiego oka) i niestety słabo radzą sobie z nagrywaniem dźwięku. Zatem w sytuacjach, kiedy chcemy zapisać dźwięk wysokiej jakości – niestety, musimy uzbroić się w dodatkowy sprzęt. Kamery sportowe doskonale nadają się jako uzupełnienie ujęć naszych materiałów. Oprócz nagrywania wideo pozwalają na robienie zdjęć seryjnych (na przy-

Więcej na: www.ebook4all.pl

kład co pół sekundy), co później można złożyć w niesamowite poklatkowe ujęcia w formie animacji. Wszystko robi się automatycznie, a zdjęcia w programie montażowym funkcjonują później jako zwykły plik wideo, na który można spokojnie nałożyć dodatkowe efekty.

Żeby dodatkowo zwiększyć atrakcyjność tych ujęć, można zaopatrzyć się w... minutnik kuchenny z płaskim wierzchem. Dzięki niemu możemy kamerę zamontować na powierzchni, która z czasem będzie się powoli przekręcać w jedną ze stron. Ujęcia nabiorą wtedy zupełnie nowego wymiaru i dynamiki – bardzo niewielkim kosztem.

Stabilizacja

Jedną z ważniejszych rzeczy, na jakie trzeba zwrócić uwagę podczas kręcenia wideo, szczególnie kiedy kręcimy z ręki – jest stabilizacja. Oczywiście najlepiej jest unikać kręcenia z ręki, jak tylko się da, i korzystać ze statywu, ale jeżeli już musimy coś nagrać na mieście, to zdecydowanie warto korzystać z monopodu lub też, w momentach kiedy zależy nam na lekkim ruchu kamery – dobrym pomysłem jest założenie paska od aparatu na szyję i naciągnięcie go maksymalnie do przodu. W ten sposób lustrzanka będzie opierała się w dużej mierze na naszej szyi, co da lepszy efekt niż trzymanie jej po prostu w dłoniach.

Podobnie ma się sprawa ze smartfonem – jeżeli kręcimy z ręki, to wyposażmy się w tak zwany selfie stick, który – owszem – wygląda komicznie, ale pomaga w stabilizacji obrazu, szczególnie podczas kręcenia materiałów wideo. Jeżeli nie mamy żadnego dodatkowego sprzętu, po prostu złapmy telefon pewnie, najlepiej całą dłonią, żeby zniwelować niepotrzebne drgania.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Do stabilizacji jest też mnóstwo dodatkowego osprzętu – to mogą być stabilizatory naramienne (tak zwane rigi), flycamy czy glidecamy (trudniejsze w obsłudze, ale dające jeszcze lepsze efekty), a nawet bardzo drogie gimbale ze specjalnymi silnikami niwelującymi niechciany ruch kamery.

Nagrywanie dźwięku bezprzewodowo

Najtańszym sposobem na nagrywanie dźwięku z dala od kamery jest zakup mikrofonu krawatowego, wpięcie go do smartfona i włączenie nagrywania w aplikacji Dyktafon. Zamiennie do smartfona możemy wykorzystać na przykład dyktafon cyfrowy z wejściem na mikrofon. Zestawy profesjonalnych mikrofonów bezprzewodowych to już, niestety, są bardzo wysokie koszty (około 2500 złotych), więc na starcie nie ma sensu inwestować aż tak wysokiej kwoty.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Dodatkowy sprzęt

Urządzenie do nagrywania wideo i dźwięku to nie wszystko. Pamiętajmy, że niezbędny będzie też statyw (dostosowany do naszego sprzętu). Koniecznie przed zakupem sprawdźmy jego wytrzymałość – dobry statyw jest bardzo ważny, szczególnie kiedy kręcimy w plenerze – często go wtedy składamy i rozkładamy, przez co wszystkie zaczepy są narażone na duże obciążenia. Warto zainwestować nieco więcej w dobry, markowy statyw, jeżeli wiemy, że będziemy go często używać i transportować.

Jeśli nagrywamy w domu, dobrze mieć też dodatkowe lampy – dwa softboxy przystosowane do światła ciągłego będą idealne do oświetlenia sylwetki czy twarzy. Jeżeli nie mamy gdzie postawić dużych lamp, to możemy kupić LED-ową lampkę nakamerową, najlepiej z regulacją jasności świecenia. Jednak ze względu na „ostre" światło – efekt nie będzie naprawdę zadowalający, traktujmy więc takie rozwiązanie jako ostateczność.

Pamiętajmy jednak, że produkcja materiałów wideo to dla gadżeciarzy studnia bez dna – przy każdym zakupie sprzętu trzeba rozważyć wszystkie zalety i wady, przemyśleć kilkakrotnie, czy faktycznie inwestycja jest konieczna. Na rynku funkcjonuje wiele wypożyczalni sprzętu – jeżeli potrzebujemy danego urządzenia tylko do nagrania jednej sceny czy odcinka – wypożyczenie będzie zdecydowanie bardziej racjonalnym pomysłem.

PAMIĘTAJMY!

Zaczynajmy od najprostszych rozwiązań. Jeżeli bycie youtuberem nam się spodoba, możemy myśleć o poprawianiu jakości nagrań przez kupowanie dodatkowego sprzętu, ale tylko wtedy, gdy w pełni wykorzystamy możliwości tego, który mamy już w domu.

Podsumowanie – sprzęt audio-wideo

Zestaw na sam początek:

Smartfon
+ ewentualnie mikrofon krawatowy

Koszt:
Mikrofon – ok. 70 złotych

Więcej na: www.ebook4all.pl

Zestaw rozszerzony:
Lustrzanka Full HD
+ mikrofon nakamerowy

Koszt:	
Lustrzanka	ok. 2000 złotych
Mikrofon	ok. 300 złotych
Razem:	ok. 2300 złotych

Zestaw dla wymagających:
Kamera Blackmagic Production 4K
+ bezprzewodowy zestaw mikrofonowy
Sennheiser ew 112-p G3

Koszt:	
Blackmagic Production 4K	ok. 13 400 złotych
Sennheiser ew 112-p G3	ok. 3600 złotych
Razem	ok. 17 000 złotych

Więcej na: www.ebook4all.pl

DRON

Kręcenie dronem to już zabawa dla profesjonalistów. Sam sprzęt jest dość drogi (trzeba się liczyć z kosztem powyżej 2000 złotych), lot na jednym ładowaniu to zwykle około 20 minut, a do tego trzeba mieć odpowiednie uprawnienia, jeżeli robimy to komercyjnie (czyli gdy wykorzystujemy ujęcia nakręcone dronem w swoich produkcjach, które później są monetyzowane na YouTube). Aby legalnie operować dronem w Polsce, należy zdać egzamin UAVO (Unmanned Aerial Vehicle Operator) i tym samym posiadać certyfikat Urzędu Lotnictwa Cywilnego. By to zrobić, można ukończyć kurs przygotowawczy do egzaminu UAVO (koszt ok. 2000 złotych) lub przygotować się do niego samodzielnie (choć w przygotowaniu są przepisy, które będą wymagać ukończenia kursu).

Jeżeli chcemy dowiedzieć się więcej o kursach i egzaminie, zajrzyjmy na stronę **uavo.com.pl**.

Czy możliwość nagrywania ujęć z drona jest warta aż tyle zachodu? Na pewno trzeba przyznać, że materiał wideo nagrany dronem zawsze robi ogromne wrażenie. Jest też taka zaleta, że po zdaniu egzaminu będziemy mogli świadczyć usługi latania i kręcenia filmów z drona. Zawsze jest to jakaś możliwość dodatkowego zarobku.

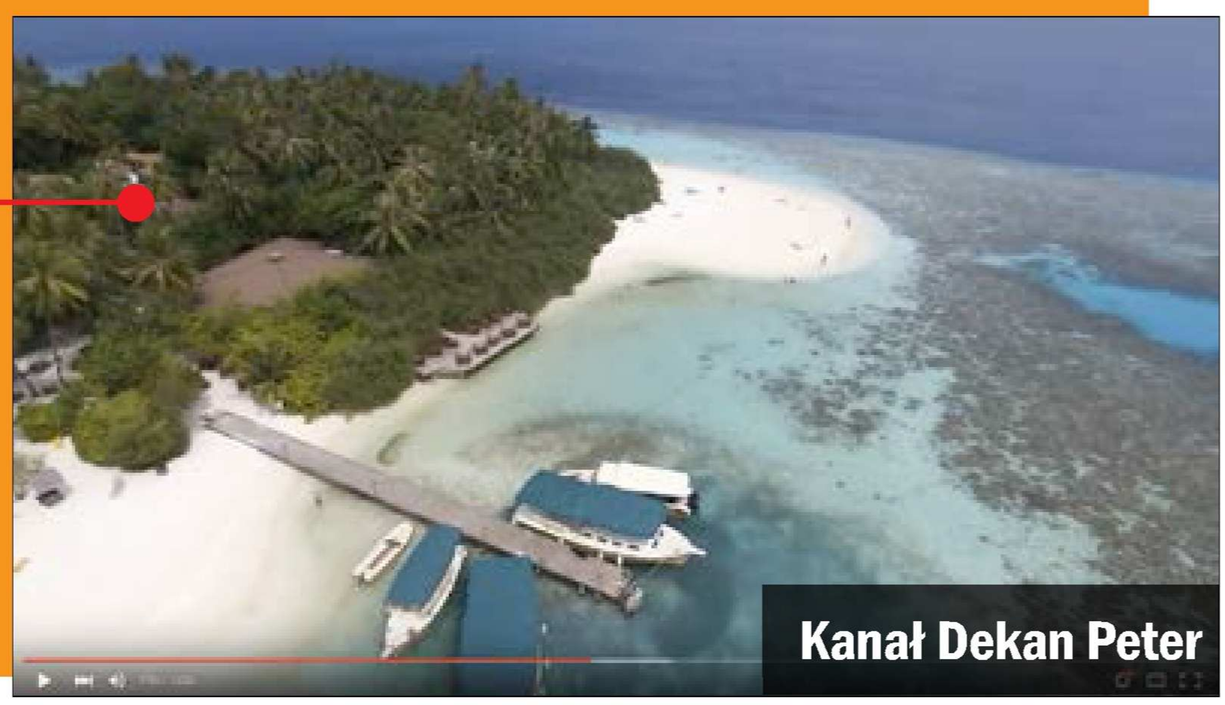

Więcej na: www.ebook4all.pl

4 Wygląd kanału a oglądalność

To nieprawda, że wygląd nie ma znaczenia. Ma, i to bardzo duże, szczególnie w wypadku kanału na YouTube! Przeczytajmy, na jakie elementy wyglądu kanału trzeba zwrócić uwagę

Przy prowadzeniu kanału na YouTube ważne są nawet najdrobniejsze szczegóły. Opisywane w tym rozdziale elementy wyglądu kanału mogą wydawać się drobnostkami, ale każdy z nich jest częścią większego obrazu. Wyobraźmy sobie, że nasz kanał i nasza działalność to obraz ułożony z puzzli. Kiedy zabraknie jednego elementu – nic wielkiego się nie stanie, nie straci on specjalnie na wyglądzie. Jednak im więcej elementów będzie brakować, tym gorzej dla całego kanału. Dlatego im więcej z tych punktów dopracujemy, tym lepiej dla nas! **WW**

DROGOWSKAZ

» Trailer kanału s. 35
» Baner i awatar s. 36
» Sekcje s. 37

Więcej na: www.ebook4all.pl

Zanim wrzucimy nasz pierwszy materiał na kanał, powinniśmy go odpowiednio przygotować. Optymalizację kanału zwykle robi się raz, modyfikując później drobne elementy, ale jeżeli się odpowiednio przyłożymy, to wyniki kanału mogą być znacznie lepsze już na starcie!
Optymalizacja polega na włączeniu kilku opcji, przygotowaniu obrazków na kanał (banera i avatara), stworzeniu playlist, przygotowaniu opisów i nagraniu trailera kanału. Pamiętajmy, że kanał to nasza wizytówka, więc wszystkie te elementy powinny być estetyczne, muszą zwracać uwagę widzów i być na tyle profesjonalne, na ile się da.
Pierwsza rzecz, jaką koniecznie trzeba zrobić, to zmiana nawigacji kanału na tryb **Przeglądaj**. Aby to zrobić, musimy wejść na swój kanał, najechać myszą na obszar pod banerem, kliknąć na ikonę i wybrać **Edytuj nawigację po kanale**. W oknie, które się pojawi, włączamy z prawej strony tryb **Przeglądaj**. Teraz kanał będzie wyglądał tak, jak powinien.

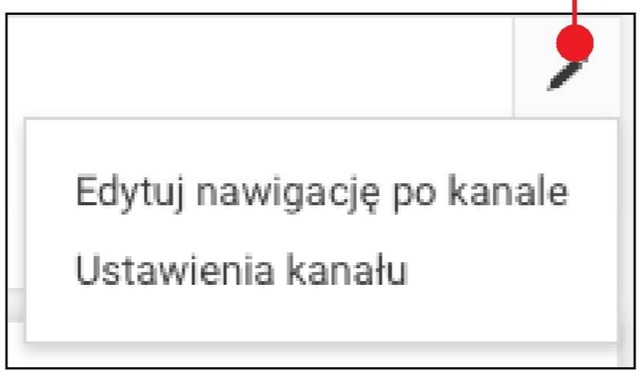

Trailer kanału

Pierwszym elementem kanału, jaki zwróci uwagę widzów, jest trailer. Jego podstawowym zadaniem jest ułatwienie widzowi decyzji – czy chce zasubskrybować ten kanał, czy nie. Trailer można ustawić tak, żeby pojawiał się tylko widzom, którzy jeszcze nie zasubskrybowali kanału.
Trailer to jedyne wideo na YouTube, które uruchamia się automatycznie po wejściu na kanał, zawsze bez reklamy. Jak wszyscy wiemy, jeżeli coś nam zaczyna „grać" na stronie, to pierwsze, co robimy – próbujemy namierzyć źródło i je wyłączamy. Dlatego kluczowe w przygotowaniu trailera jest pierwsze pięć sekund. Jeżeli w ciągu tych pierwszych sekund jesteśmy w stanie przyciągnąć uwagę widza, a przynajmniej sprawić, że nie przestanie nas oglądać, to już będzie sukces.
Jest kilka technik przyciągania uwagi widza w pierwszych pięciu sekundach. To może być bezpośredni zwrot do niego w stylu: „Wiem, że tu jesteś i pewnie chcesz wyłączyć wideo, ale poczekaj chwilę – zaraz pokażę ci, dlaczego warto subskrybować ten kanał" – po takim zwrocie znacznie zwiększymy szansę na to, że ktoś zostanie z nami dłużej. Zaraz

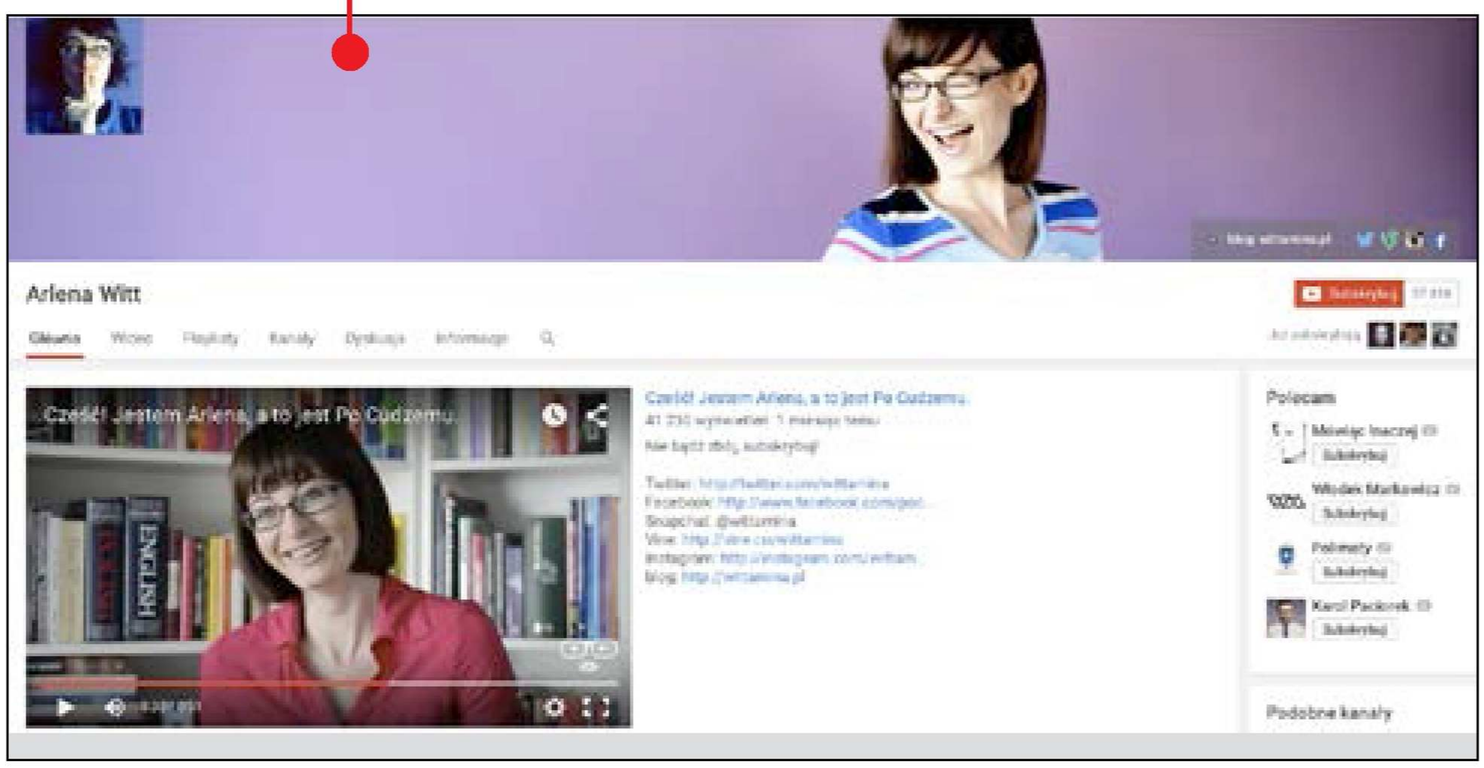

Więcej na: www.ebook4all.pl

wygląd kanału a oglądalność

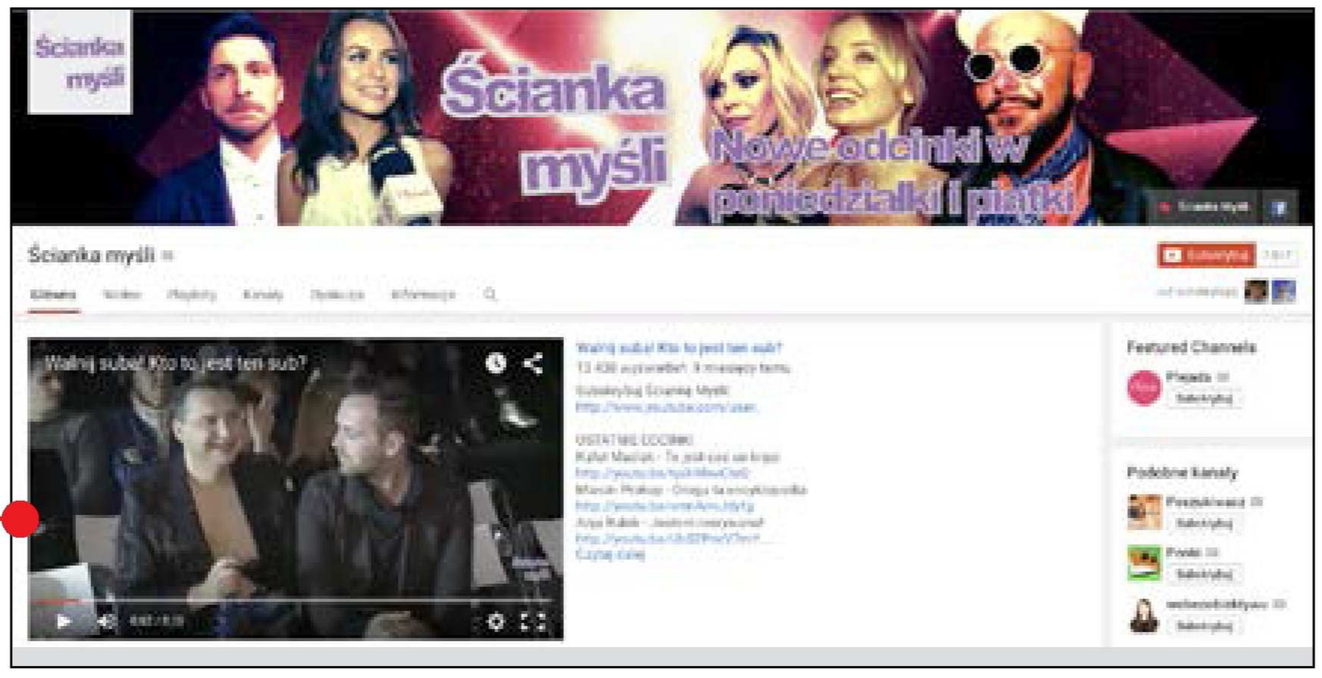

po nim powinny się pojawić fragmenty lub opis tego, czego można się spodziewać po naszym kanale. Opowiedzmy o tym albo pokażmy, co mamy do zaoferowania – dajmy widzowi zdecydować, czy faktycznie warto nas subskrybować.

Trailer nie powinien być za długi – 30 sekund, maksymalnie minuta to wystarczająco dużo czasu, żeby widz mógł podjąć decyzję, czy nasze treści są dla niego interesujące.

Dobre przykłady trailerów znajdziemy między innymi na poniższych kanałach:

- **www.youtube.com/user/charlieissocoollike**
- **www.youtube.com/user/jezykalnia**
- **www.youtube.com/user/sciankamysli**

Trailer dobrze jest przygotować na samym początku swojej przygody z YouTube – w momencie kiedy będziemy już mieć przygotowane pierwsze trzy odcinki. Z nich wybierzmy najlepsze sceny i zmontujmy dobry trailer (ze specjalną zapowiedzią na początku). Dzięki temu nasz kanał będzie znacznie bardziej profesjonalnie wyglądał!

Baner i awatar

Baner jest drugą rzeczą po trailerze, którą prawdopodobnie zauważy widz – jest na samej górze. Zadbajmy koniecznie o to, żeby po pierwsze – był zgodny z zasadami YouTube – (2560 x 1440 pikseli, z czego środkowe 1546 x 423 piksele będą widoczne na większości urządzeń – szablon tej grafiki można pobrać z: **http://bit.ly/szablonbaneraYT**). Na banerze powinny znaleźć się takie informacje, jak branding kanału (logotyp lub nazwa) oraz nasze zdjęcie lub grafika, która najlepiej oddaje charakter treści udostępnianych na kanale. Warto też umieścić na nim informację, jakich treści można się po kana-

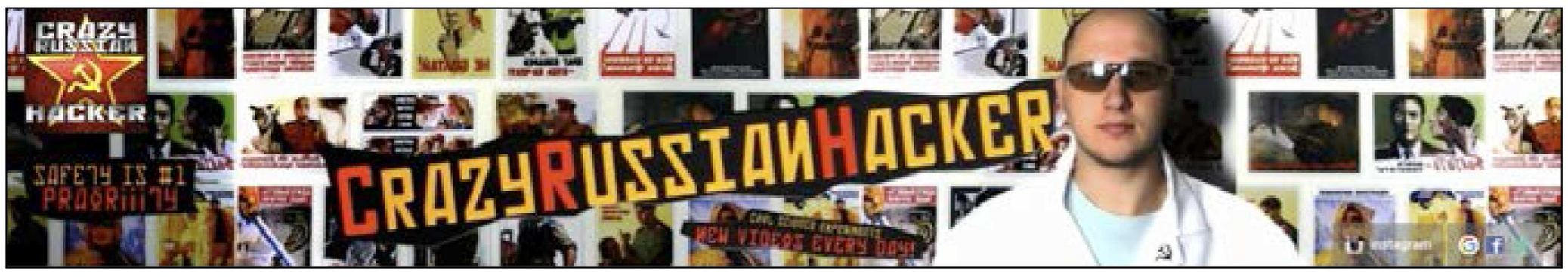

Więcej na: www.ebook4all.pl

le spodziewać (na przykład w punktach) lub kiedy pojawiają się nowe odcinki (jeżeli mamy stałe dni lub godziny publikacji).
Nie zapomnijmy podłączyć do kanału linków do naszych **sieci społecznościowych**. Wejdźmy na swój kanał, najedźmy myszą na baner, kliknijmy na ● w górnym prawym rogu i wybierzmy **Edytuj linki**.

Nasz **awatar** też jest bardzo ważny. Pamiętajmy, że będzie się pojawiał nie tylko na naszym kanale, ale także obok komentarzy, które będziemy zostawiać pod innymi materiałami. Dobrze więc, żeby czymś się wyróżniał. Dobre zdjęcie naszej twarzy może wystarczyć, ale pamiętajmy, że musi być dobrze oświetlone i wyraźne. Może to być też charakterystyczna grafika.
Na poprzedniej stronie – dwa dobre przykłady banerów z awatarami.

Sekcje

Kolejny element kanału, który znajduje się pod banerem i trailerem, to lista sekcji. Tworzenie sekcji jest jednym z prostszych zadań podczas prowadzenia kanału na YouTube, ale daje zaskakująco dobre wyniki i nadaje kanałowi strukturę.

1 Aby dodać nową sekcję na kanale, wchodzimy na niego i klikamy na przycisk **Dodaj sekcję** u dołu okna.

2 Do wyboru mamy aż 16 możliwości, ale na start najlepiej będzie wybrać **Popularne filmy** i **Opublikowane filmy**, bo są to dwie sekcje, które będą się zmieniać automatycznie ●.

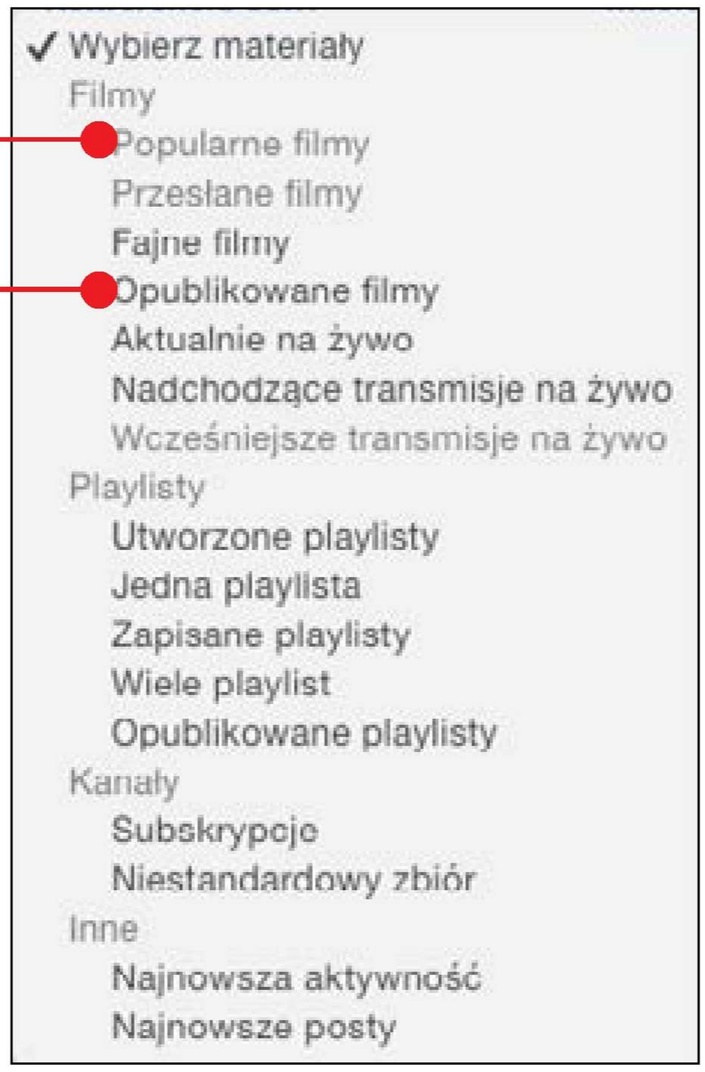

3 Aby mieć pełną kontrolę nad tym, co pokazuje się na głównej stronie naszego kanału, możemy wybrać **Jedna playlista** i wskazać jedną z playlist uprzednio utworzonych na kanale.
Pamiętajmy też o tym, że każda playlista może mieć własny tytuł i opis, co oznacza, że trzeba je uzupełnić zgodnie z zasadami SEO (więcej o tym w kolejnym rozdziale).
Manewrowanie sekcjami, ustawianie ich w kolejności, dodawanie nowych, usuwanie niepotrzebnych – to drobne rzeczy, które warto robić. Chociażby po to, żeby widzowie, wchodząc na nasz kanał co jakiś czas, zawsze mogli zobaczyć coś nowego.
Jedną z ciekawych technik jest przygotowywanie playlist tematycznych. Kiedy jeden z odcinków z danej playlisty trafia na agregatory treści i w krótkim czasie staje się popularny, możemy playlistę z podobnymi materiałami momentalnie wrzucić na samą górę kanału. Robimy to po to, żeby nowi widzowie, którzy zobaczyli nasz materiał, wiedzieli, że znajdą u nas więcej tego typu treści.

Więcej na: www.ebook4all.pl

5 Wygląd filmów a oglądalność

Nie wystarczy umieścić film na YouTube, nawet najlepszy, by od razu, sam z siebie zdobył popularność. Przeczytajmy, jak możemy pomóc naszym produkcjom

Drugi rodzaj optymalizacji, poza omówioną w poprzednim rozdziale optymalizacją kanału, to już praca u podstaw, bo dotyczy każdego materiału wideo, który wrzucamy na nasz kanał. Wrzucić materiał na YouTube – potrafi każdy, w końcu to tylko przeciągnięcie pliku na okno przeglądarki. Jednak odpowiednio go opisać i sprawić, że będzie się wyróżniał spośród dziesiątek tysięcy plików wrzucanych w tym samym czasie na platformę – to jest sztuka. W tym rozdziale dowiemy się, jak to robić. Poza produkcją jest to jedna z najważniejszych rzeczy na YouTube! **WW**

DROGOWSKAZ

» Tytuł s. 39
» Opis s. 40
» Tagi s. 41
» Miniatury s. 41
» Napisy s. 42
» Adnotacje i karty s. 44
» Analiza statystyk s. 46

Więcej na: www.ebook4all.pl

Tytuł

Pierwsze pole, które uzupełniamy podczas wrzucania pliku na YouTube, to pole tytułu. Dobry tytuł powinien odnosić się do treści filmu, powinien być intrygujący i powinien zawierać zwroty lub słowa kluczowe, po których chcemy, żeby widzowie mogli znaleźć nasze wideo. Jeżeli zależy nam dodatkowo na budowaniu świadomości nazwy kanału przez każdy materiał, możemy na końcu tytułu ją dopisać. Tytuł powinien także być intrygujący, będzie bowiem widoczny wraz z miniaturą filmu w sekcji **Polecane** z prawej strony obecnie oglądanego materiału. Dlatego dobrze, by zaciekawiał i korespondował z miniaturą na tyle, żeby zwrócić uwagę widza i skłonić go do kliknięcia i obejrzenia filmu.

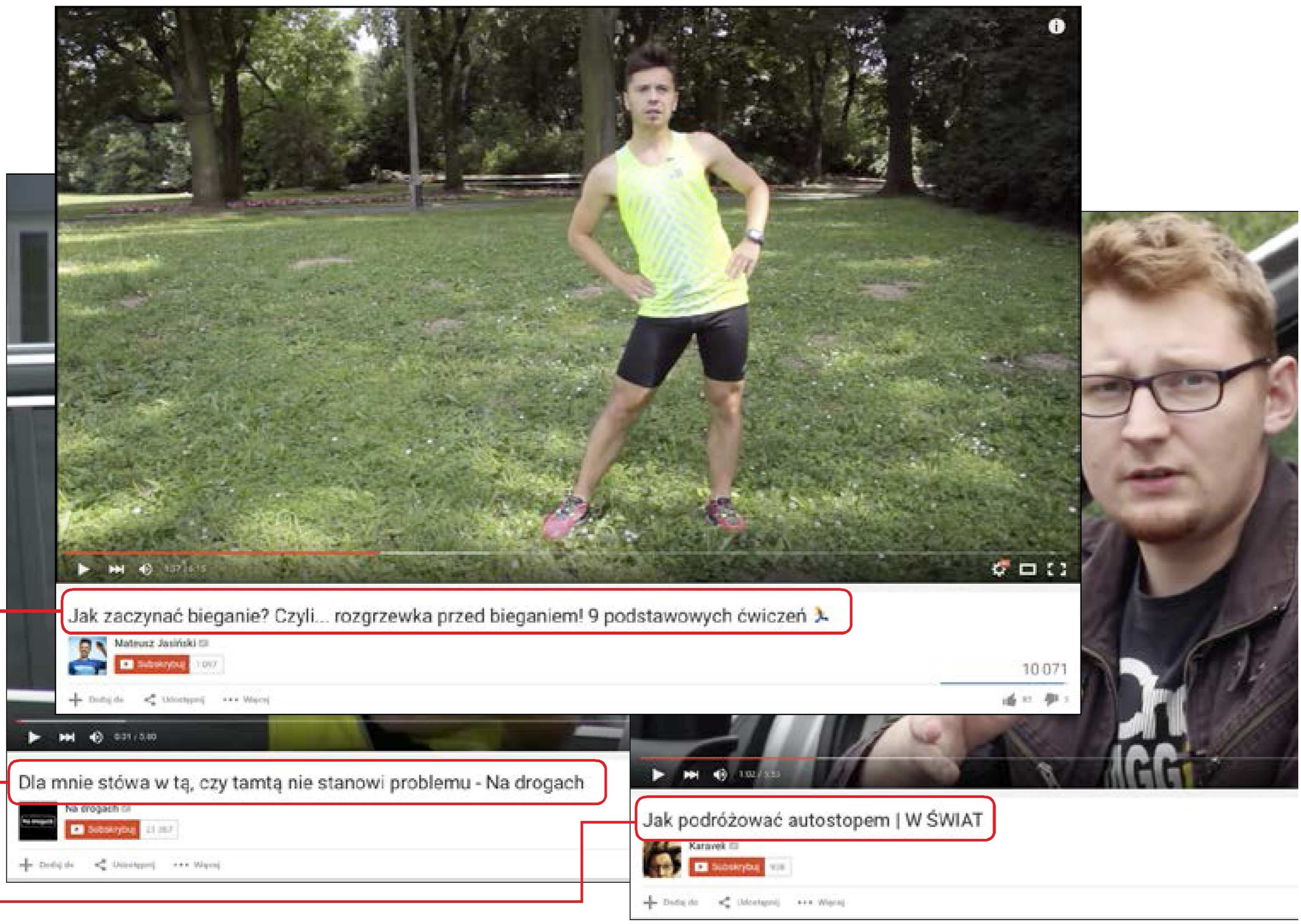

Więcej na: www.ebook4all.pl

Opis

Opis materiału nie jest zbyt często czytany przez widzów, chyba że są bardzo zaangażowani w nasze treści albo wprost powiemy im, żeby poszukali dodatkowych informacji w opisie. Jest to jednak miejsce, gdzie możemy umieścić bardzo dużo informacji dodatkowych i linków – zarówno do naszych innych stron w sieci, jak też do innych materiałów wideo z naszego kanału.

Tutaj też działają zasady SEO, więc opis materiału powinien zawierać słowa kluczowe i te najważniejsze powinny być na samym początku.

Pamiętajmy o tym, że przed kliknięciem na **Pokaż więcej** na stronie filmu widzowie będą widzieć tylko trzy pierwsze wersy opisu. Warto wykorzystać to miejsce do polecenia subskrypcji naszego kanału i wrzucenia linku do dwóch serwisów społecznościowych, na których promowaniu najbardziej nam zależy.

Dalej może się pojawić opis tego konkretnego odcinka, a pod nim długa lista pozostałych odcinków. Wydawać by się mogło, że to dla użytkowników żadna wartość dodana, ale algorytmy YouTube z pewnością to wykorzystają – zwiększy to szansę, że obok naszego materiału w **Polecanych** pojawią się inne nasze materiały, a to jest w tym przypadku naszym celem.

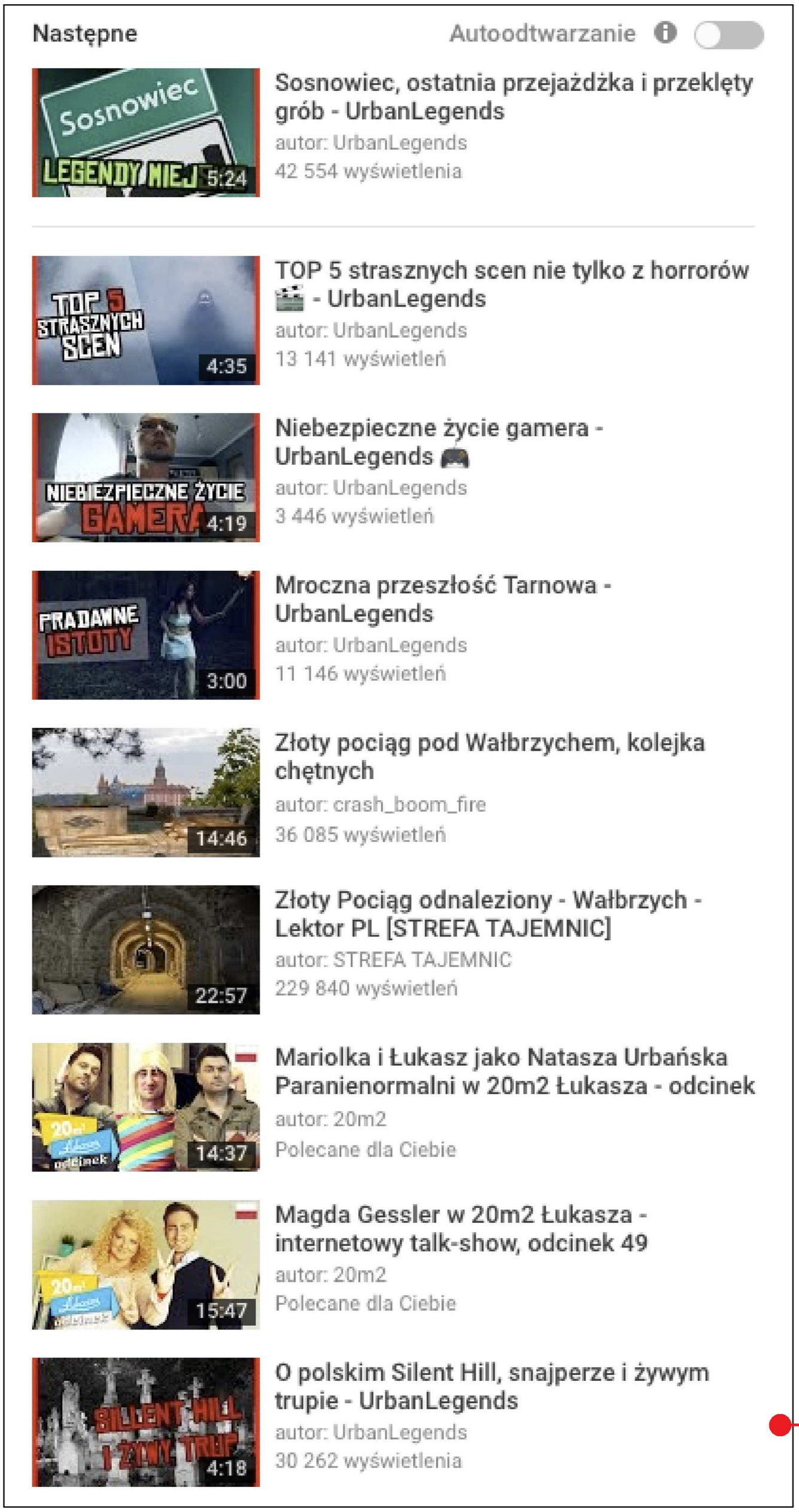

Więcej na: www.ebook4all.pl

Tagi

Tagi kiedyś były widoczne na YouTube, dzisiaj można się do nich dostać, tylko zaglądając do źródła strony.

Podobnie jak tytuł i opis działają jak magnes na wyszukiwarkę – jeżeli dobrze dobierzemy tagi do naszego materiału, zwiększymy szansę na wypozycjonowanie go wyżej w wyszukiwarce.

Tagi dzielimy na dwie grupy:

- Tagi ogólne, pasujące do każdego materiału na naszym kanale. Ten zestaw tagów możemy umieścić w domyślnych ustawieniach przesyłania, a będzie się pojawiał przy każdym materiale wrzuconym na nasz kanał. (Podobnie można zrobić z opisem czy nawet tytułem, jeżeli w tytule zawsze powtarza się jakaś fraza).
- Druga grupa tagów to słowa kluczowe odpowiadające konkretnemu materiałowi.

A oto przykładowy, dobry zestaw tagów do materiału na kanale Ścianka Myśli.

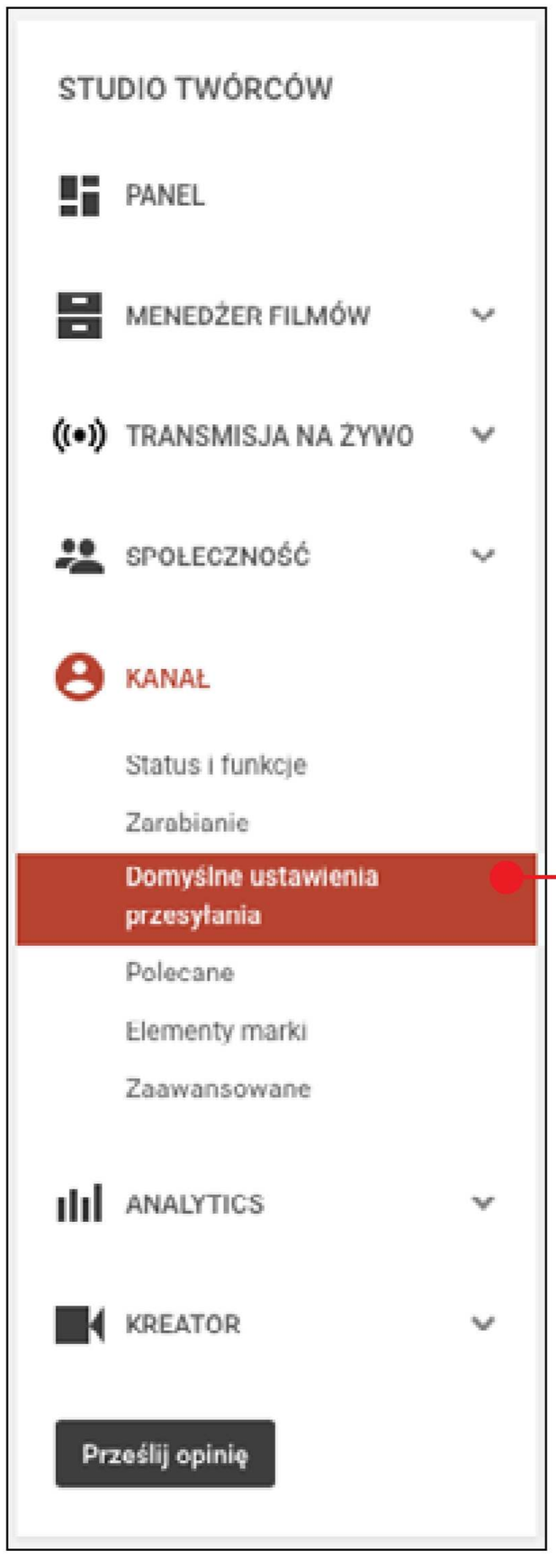

Miniatury

Bardzo popularny youtuber, Michael Stevenson (vsauce), na swoich warsztatach zawsze powtarza, że kluczem do popularności na YouTube są trzy rzeczy:

- cross-promocje,
- tytuły,
- miniatury materiałów.

Każda miniatura przygotowana specjalnie do odcinka będzie znacznie lepsza niż przypadkowo wybrane przez system YouTube kadry, dlatego zawsze, ale to zawsze trzeba przygotowywać własną miniaturę.

Pamiętajmy, że miniatura jest wizytówką materiału i razem z tytułem będzie przyciągać lub zniechęcać potencjalnych widzów we wszystkich miejscach na platformie. Miniatury powinny:

- korespondować z treścią wideo (dobrze, jak dodatkowo współgrają z tytułem),
- pokazywać jakiś detal (zawsze lepsze

Więcej na: www.ebook4all.pl

wygląd filmów a oglądalność

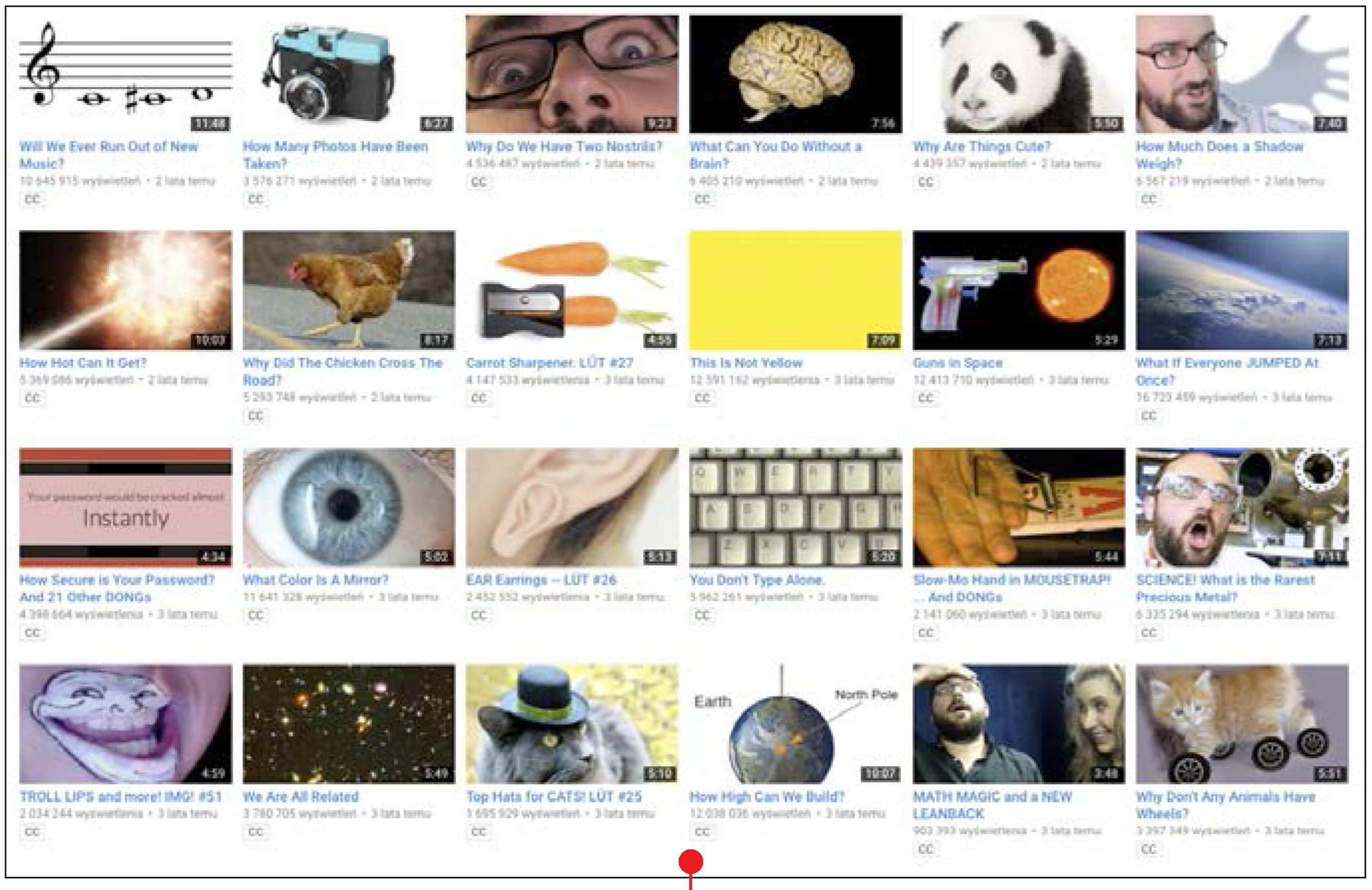

będzie zbliżenie twarzy niż zdjęcie tłumu),

- wyrażać emocje,
- intrygować.

Mechanizmy YouTube zawsze dość mocno kompresują zdjęcia i pogarszają ich parametry, dlatego warto nieco podkręcić saturację i kontrast miniatury przed jej dołączeniem do materiału. Jeżeli chcemy sprawdzić, dlaczego miniatury są ważne, wystarczy, że wpiszemy do wyszukiwarki YouTube dowolne hasło. Przejrzyjmy listę wyników i sprawdźmy, które materiały zwróciły naszą uwagę – prawie na pewno będą to te, które mają przygotowane własne miniatury.

Napisy

Dobrym pomysłem na to, żeby nasze treści trafiły nie tylko do polskich odbiorców, jest robienie napisów na materiałach w różnych językach. Oczywiście wiąże się to z dość dużym nakładem pracy, bo najpierw musimy spisać wszystkie kwestie, które padają w materiale, przetłumaczyć je na wybrany język, a później dopasować do materiału linijka po linijce.

Można to zrobić na dwa sposoby:

- przygotować wcześniej plik w odpowiednim formacie (YouTube przyjmuje SRT, SCC, SBV, SUB, MPSUB, LRC i CAP), który ma zapisane zarówno poszczególne linijki, jak i dokładny czas ich wyświetlania,
- wykorzystać narzędzie YouTube do synchronizacji napisów.

Więcej na: www.ebook4all.pl

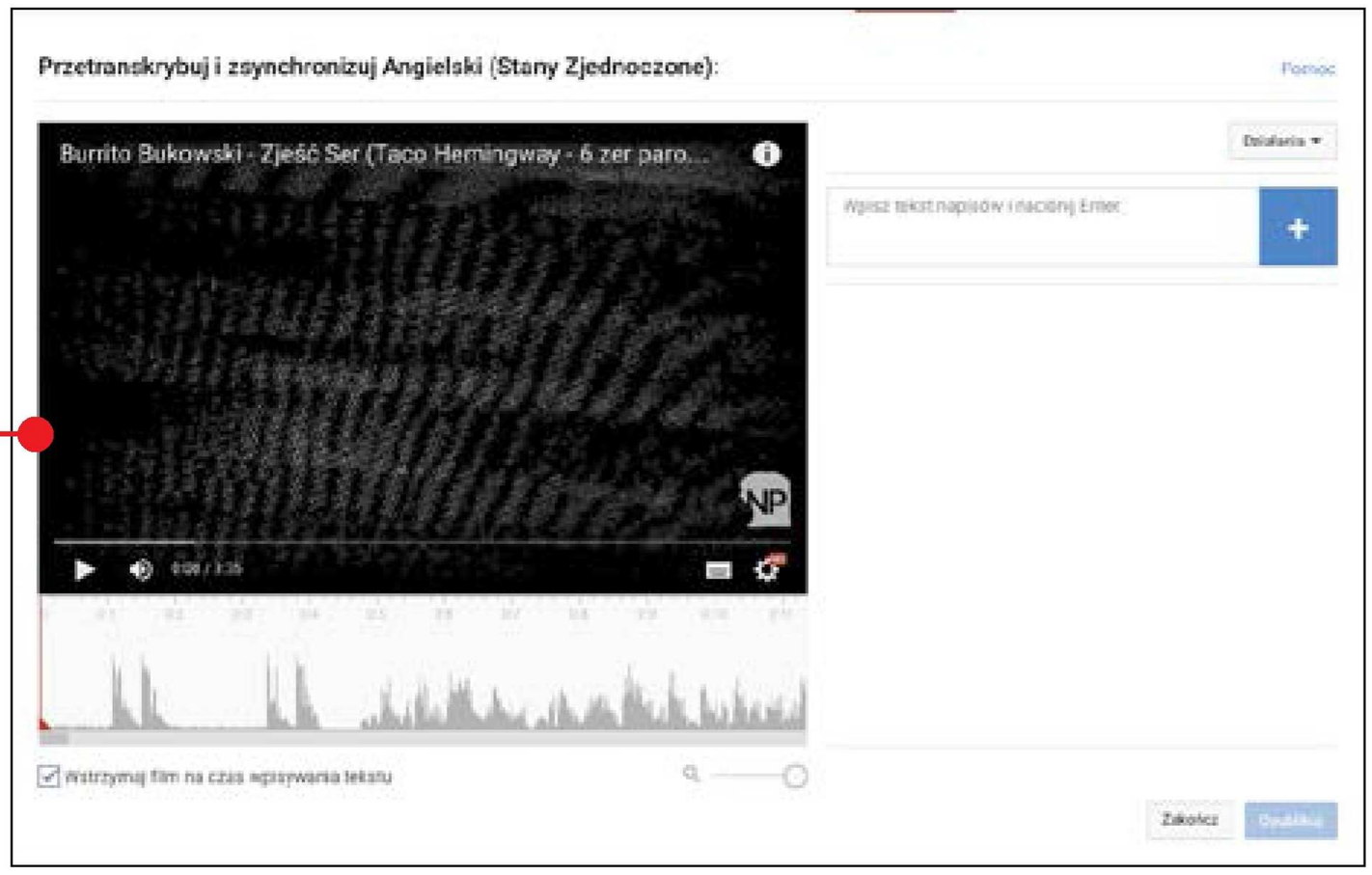

Najlepiej jednak wykorzystać zewnętrzny program do synchronizacji napisów, taki jak na przykład darmowy Aegisub (**www.aegisub.org**). Dzięki niemu możemy najpierw przygotować sobie plik, w którym podzielimy napisy na oddzielne wersy, a później szybkimi skrótami klawiaturowymi ustawimy ich czas pojawiania się i znikania z ekranu. Potem eksportuje się gotowy plik .srt zgodny z wymaganiami YouTube, wczytuje go do systemu i gotowe. Później możemy jeszcze wprowadzić drobne modyfikacje do czasu wyświetlania, ale dużo łatwiej jest pracować na tak przygotowanym materiale niż układać wszystko od zera w narzędziu YouTube.

Dołożenie napisów do materiału, poza tym, że potencjalnie zwiększa jego zasięg, sprawia, że będzie on znacznie lepiej traktowany przez algorytmy YouTube sterujące wynikami wyszukiwania. Wszystkie napisy działają jak czysty tekst i doskonale opisują cały nasz materiał poza tytułem i opisem, co oznacza, że wyszukiwarka ma dodatkowe informacje o naszym filmie. Dzięki temu jest bardzo duża szansa, że będzie pojawiał się w wynikach wyszukiwania na hasła, które padają z ust bohaterów tego materiału.

Dzięki napisom nasz materiał może też być polecany na zachodnich agregatorach treści, takich jak 9GAG czy w jednym z wielu serwisów z sieci Cheezburger. Przyrost wyświetleń z tak dużych

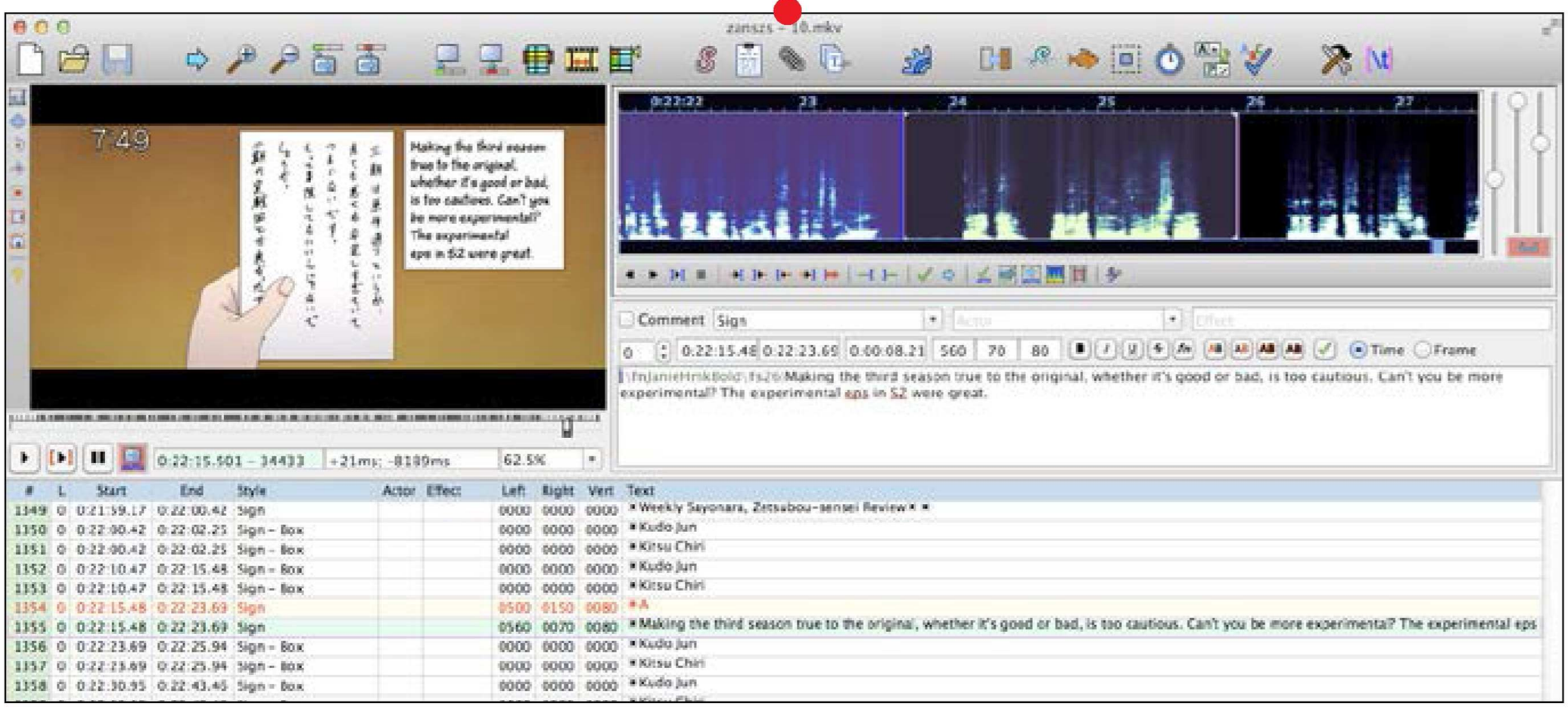

Więcej na: www.ebook4all.pl

serwisów może być świetnym sposobem na promocję całego kanału.
Pamiętajmy jednak, że decydując się na robienie napisów w swoich materiałach, lepiej będzie robić je konsekwentnie we wszystkich, bo jeżeli uda nam się pozyskać widzów mówiących w innym języku, to aby utrzymać ich i skłonić do odwiedzin na naszym kanale, konieczne będzie posiadanie treści, którą zrozumieją.

Jeżeli czujemy się na siłach, możemy też robić materiały w języku angielskim i tłumaczyć je napisami na inne języki (w tym na polski). Wtedy od razu celujemy w angielskojęzyczną publiczność. Należy jednak pamiętać, że robiąc materiały po angielsku, wchodzimy na o wiele bardziej nasycony youtuberami rynek. Żeby zdobyć zaangażowaną społeczność, trzeba wtedy poświęcić dużo czasu i mieć mnóstwo kreatywnych pomysłów.

Adnotacje i karty

Adnotacje to ważny element YouTube – coś, co go wyróżnia spośród innych platform dystrybucji wideo. Niestety, bardzo często są nadużywane, co doprowadza widzów do irytacji. Adnotacje powinny pomagać widzom podjąć decyzję o tym, co obejrzeć po materiale, który widzieli przed chwilą – zatem najlepszym miejscem na umieszczenie adnotacji z linkami jest końcówka materiału.
Co więcej, wielu youtuberów przygotowuje specjalne plansze na koniec materiału. Już w montażu przygotowują na nich miejsca, na które później w panelu nakładają klikalną warstwę z adnotacjami. Nie zajmuje to dużo czasu, a nigdy nie

Więcej na: www.ebook4all.pl

wiadomo, jak dużo dodatkowych obejrzeń może wygenerować.

W przypadku viralowych materiałów, nawet jeżeli tylko kilka procent widzów kliknie na adnotację, może się okazać, że uzyskamy w ten sposób kilkadziesiąt tysięcy obejrzeń innego materiału. Najczęściej wykorzystuje się adnotacje do przekierowania widza do kolejnych materiałów, subskrypcji kanału lub ewentualnie do sklepu, gdzie fani mogą kupić gadżety związane z naszym kanałem.

Czasem wykorzystuje się adnotacje do poprawienia jakichś drobnych błędów, których poprawienie wymagałoby ponownego montażu i renderowania materiału, co wiązałoby się też z usunięciem tego, który na kanale już jest i generuje wyświetlenia. W takich przypadkach wykorzystanie adnotacji jest zdecydowanie lepszym pomysłem.

Karty to nowy system, który docelowo ma zastąpić adnotacje, choć na razie oba funkcjonują obok siebie. Karty przede wszystkim działają na urządzeniach mobilnych i są znacznie bardziej estetyczne niż adnotacje – nie zasłaniają ekranu, tylko funkcjonują jako małe „i" w kółku w prawym górnym rogu playera. W wybranym momencie, na dwie sekundy wysuwa się tytuł polecanego materiału wideo, natomiast jeżeli widz kliknie na to „i" w kółku, to zobaczy listę linków podłączonych do tego materiału w formie kart.

WAŻNE!

Wszystkie ustawienia materiału wideo (zmiana tytułu, opisu, tagów – na karcie **Informacje**, adnotacje i karty w odpowiednio opisanych pozycjach) znajdziemy w górnym menu po kliknięciu na **Edytuj** przy wybranym materiale.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Analiza statystyk

Nieodłącznym elementem optymalizowania treści na YouTube jest analiza statystyk materiałów. Dzięki temu, że YouTube ma bardzo rozbudowaną analitykę, jesteśmy w stanie dowiedzieć się bardzo dużo zarówno o widzach (ile mają lat, jaka jest ich płeć, gdzie oglądają nasze materiały itp.), jak i o naszych materiałach – które fragmenty są najczęściej oglądane, a w którym momencie widzowie przestają oglądać.

Jednym z najważniejszych wykresów, które warto przeglądać raz na jakiś czas, jest wykres utrzymania uwagi odbiorców. Jak już czytaliśmy w poprzednim rozdziale – kluczowe jest pierwsze 5 sekund. Jeżeli uda nam się utrzymać widzów przez 5 sekund, to jest ogromna szansa na to, że zostaną z nami do końca filmu, a na tym powinno nam zależeć najbardziej.

Zwróćmy uwagę na ten wykres. To jest przykład dobrze nagranego i zmontowanego odcinka – widzowie oglądają go praktycznie od początku do końca. **Średni procent obejrzenia** wynosi 77 procent – to dobry

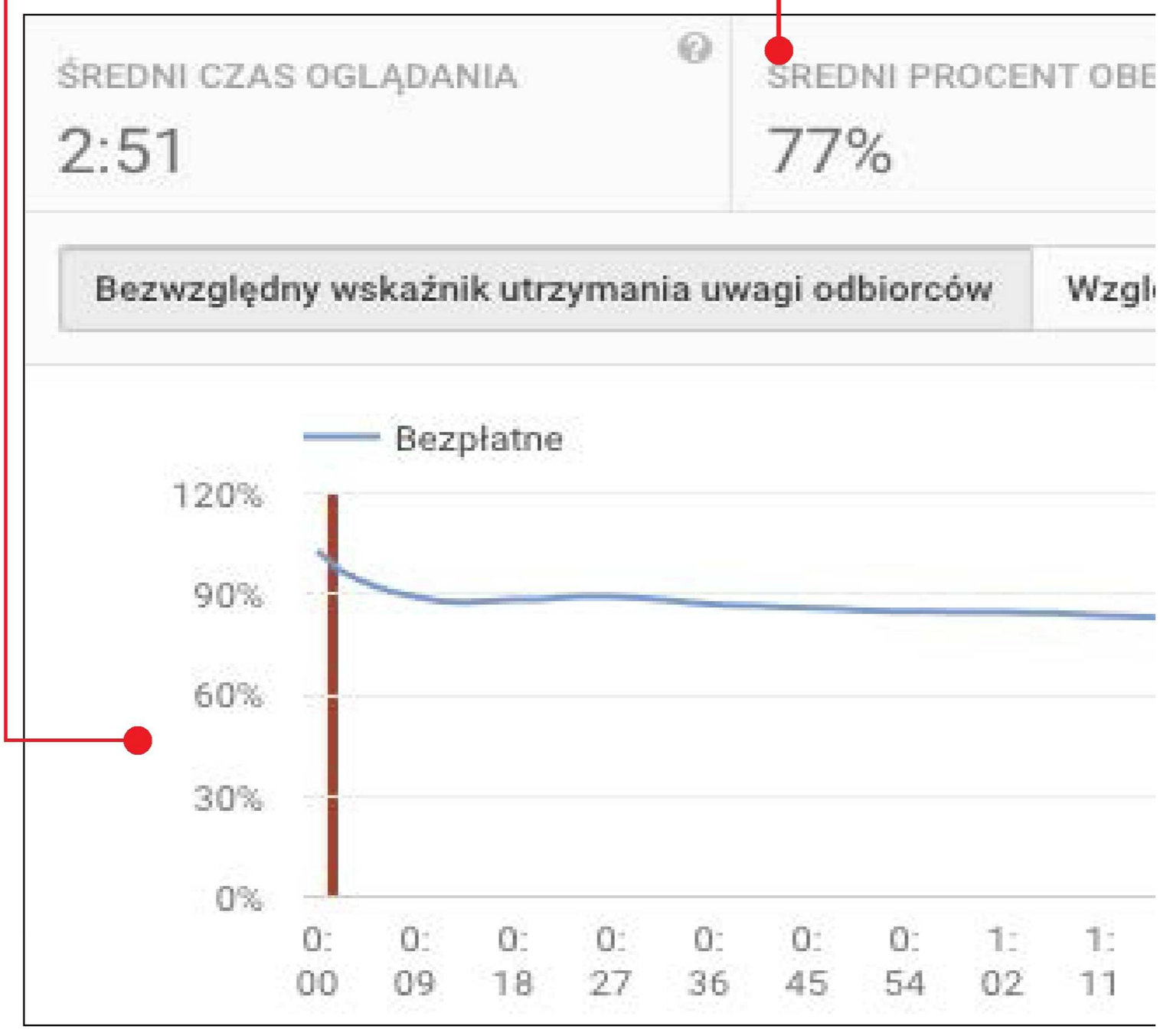

Więcej na: www.ebook4all.pl

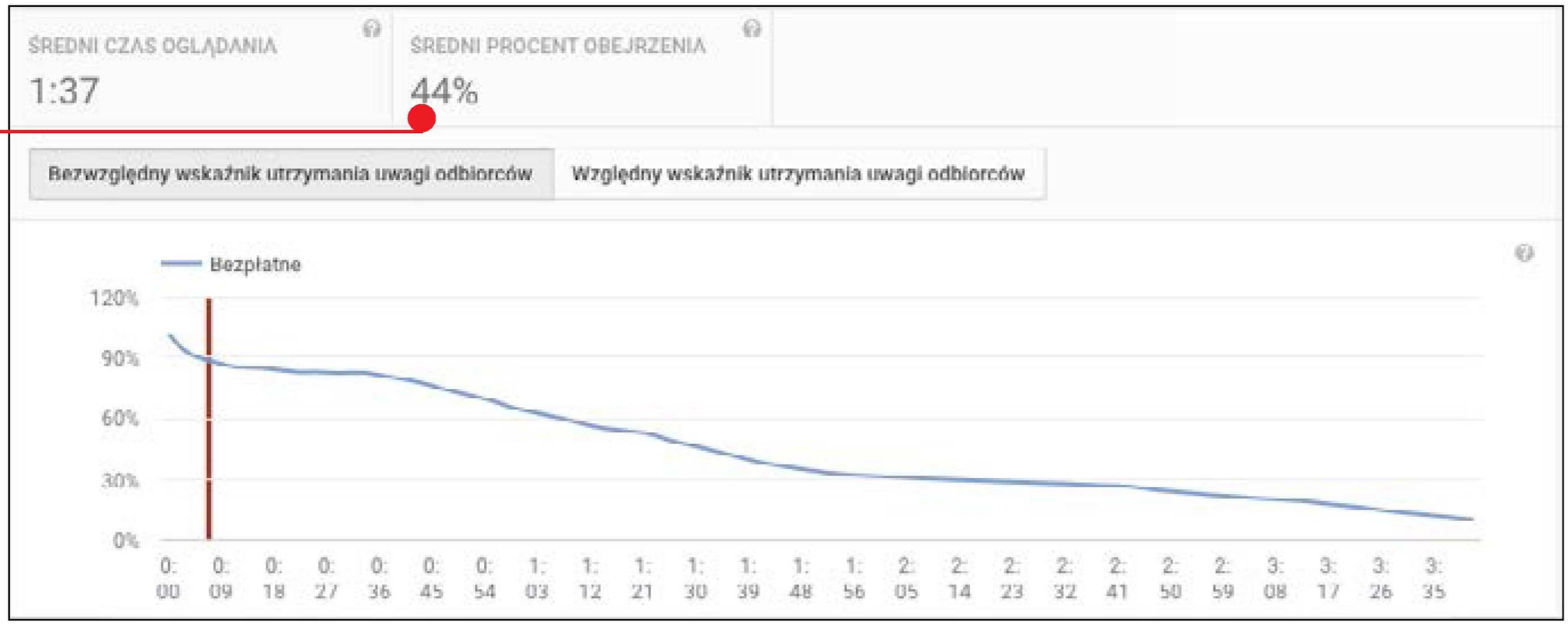

wynik. Gdyby wartość ta wynosiła poniżej 60 procent, znaczyłoby to, że z danym odcinkiem jest coś nie tak i konieczna jest pogłębiona analiza danych. Może na wykresie widać jakiś nagły spadek gdzieś w środku filmu? Obejrzyjmy go uważnie, żeby sprawdzić, w którym dokładnie miejscu odpada większość widzów. Może mówimy coś szokującego? A może zaczynamy już nudzić i ludzie nie wytrzymują? Pamiętajmy, żeby patrzeć na swoje materiały możliwie krytycznie – w ten sposób będzie nam łatwiej analizować dane i wyciągać właściwe wnioski. Każdy odcinek, który będzie wynikiem analizy poprzednich, będzie po prostu lepszy. Skuteczniej, na dłużej przyciągnie widzów, a wydłużenie czasu oglądania materiałów jest najważniejsze.

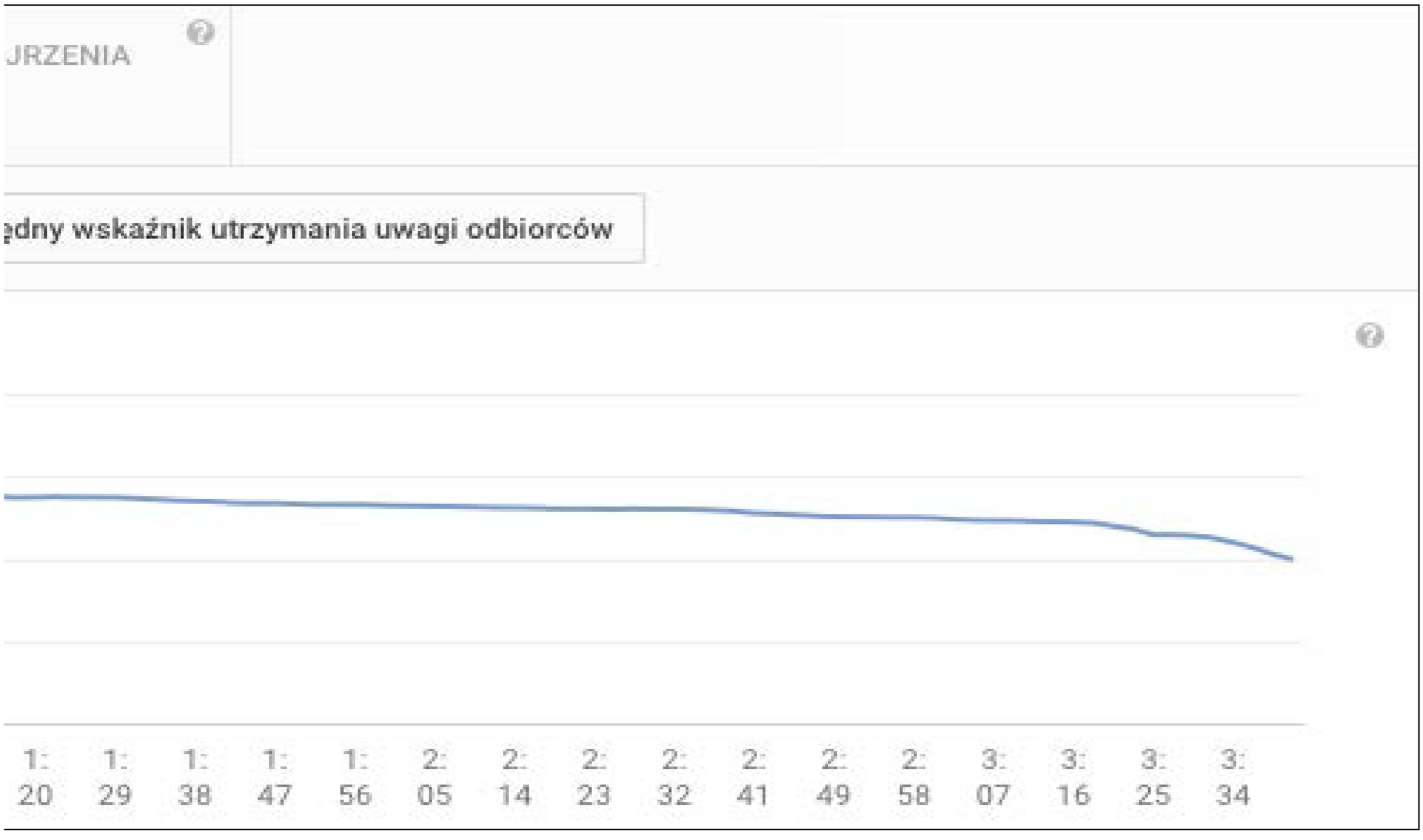

Więcej na: www.ebook4all.pl

6 Kadrowanie i postprodukcja

Aby być naprawdę dobrym youtuberem, najlepiej jest nauczyć się i filmowania, i montażu. W tym rozdziale poznamy podstawy tworzenia pięknych kadrów i dopracowywania ich, a w kolejnym – tajniki montażu

Nie każdy potrafi być jednocześnie prowadzącym, operatorem kamery i montażystą. Niektórzy zdecydowanie lepiej czują się przed niż za kamerą, ale nic nie stoi na przeszkodzie, by nauczyć się wszystkiego, co pozwoli tworzyć wysokiej jakości programy, z których będziemy dumni. Należy pamiętać, że punktem wyjściowym jest pomysł dotyczący tego, co chcemy i jak chcemy to pokazać, by wyrazić w stu procentach naszą wizję. Jedyne, czego potrzebujemy, by stać się jednoosobowym studiem filmowym, to nasza wyobraźnia.

Z tego rozdziału dowiemy się, jak stworzyć dobry kadr, by cieszyć się ładną kompozycją, oraz poznamy podstawowe kroki postprodukcji. To checklista dla początkujących youtuberów – wykonując kolejno opisane tu punkty, stworzymy film, który spodoba się widzom. Więcej o samym montażu przeczytamy w kolejnym rozdziale. **mn**

DROGOWSKAZ

» Kadrowanie s. 49
» Postprodukcja s. 52

Więcej na: www.ebook4all.pl

Kadrowanie

Kadrowanie to pojęcie, które dotyczy zarówno filmu, jak i fotografii. Oznacza ono zabieg świadomego i przemyślanego rejestrowania obrazu, jaki przedstawimy potem widzowi w formie kadru. Kadrowania możemy dokonać w trakcie nagrań (na przykład poprzez zmianę ustawień kamery i obiektywu) lub podczas montażu (kiedy zdecydujemy wyciąć z zarejestrowanego obrazu obszar, który stanie się nowym kadrem).

UWAGA!

Nie ma nic gorszego niż nieostre ujęcie. Sprawdźmy dwa razy, a później i trzeci, czy punkt ostrości jest właśnie tam, gdzie tego chcemy.

1 Pomysł

Najpierw musimy mieć wizję obrazu (kadru), który jak najlepiej odda to, co chcemy przekazać.

2 Kompozycja kadru

Komponowanie kadru przypomina szkicowanie przez malarza przyszłego dzieła. Trzeba dobrać odpowiednie ustawienia sprzętu (rodzaj obiektywu, przesłona, balans bieli) i ustawić prowadzącego lub samemu stanąć przed kamerą. Musimy pamiętać, by tło nie rozpraszało uwagi widza – jeśli nagrywamy na przykład w swoim pokoju, zwróćmy uwagę na to, by ogarnąć bałagan, natomiast jeśli nagrania odbywają się na zewnątrz, starajmy się tak ustawić kadr, by nic, co znajdzie się w tle, nie skupiało większej uwagi niż to, co (lub kogo) chcemy wyeksponować.

Już stojąc za kamerą, warto wejść w rolę malarza i przemyśleć kompozycję kadru

Więcej na: www.ebook4all.pl

3 Ustawienia kamery

Zarówno modeli, jak i opcji ustawień kamer i aparatów jest bardzo dużo. Oto najbardziej przydatne i podstawowe informacje.

■ **ISO** to ustawienie czułości matrycy aparatu. W wielkim skrócie – im niższa wartość, tym obraz będzie mniej „ziarnił" („ziarno" to zakłócenie obrazu, jasne punkty), ale co za tym idzie – nie będzie tak jasny, jak przy ustawieniach ISO na przykład na 1600 lub 3200. Lepiej pracować na jak najniższej wartości (najlepiej 100) i zmieniać na wyższą tylko w razie konieczności.

■ **Przesłona** – jej wartość decyduje o ilości światła, jakie pada na sensor. Im jest niższa, tym obraz jaśniejszy. Podczas ustawiania wartości przesłony pamiętajmy, by nie prześwietlić obrazu, to znaczy, by uniknąć efektu „białej plamy" w jasnych obszarach kadru, co może się zdarzyć podczas nagrywania na przykład w mocnym słońcu lub tam, gdzie punktowo pada mocne i odcinające się od reszty kadru światło.

■ **Balans bieli** – starajmy się ustawiać biel manualnie; gdy jesteśmy w pomieszczeniu, biel wyglądać będzie inaczej niż na zewnątrz. To samo dotyczy bieli w sztucznym i naturalnym świetle.

Jeśli będziemy pamiętać o manualnym ustawieniu tych kilku parametrów, zamiast korzystać z trybu „auto", to na pew-

WAŻNE!

Złota godzina to termin określający pewien czas w ciągu dnia, który jest najkorzystniejszy do wykonania nagrań. Światło wtedy jest bardzo miękkie, dzięki czemu można uzyskać o wiele bardziej atrakcyjny wizualnie obraz w porównaniu z nagraniami wykonanymi o innej porze. W czasie letnim to godziny od około 17.30 do 19.30, w porze zimowej to około 14.30–16.00. Wiele oczywiście zależy od warunków pogodowych i pory roku.

Więcej na: www.ebook4all.pl

no nasze nagrania zyskają na wizualnej jakości.

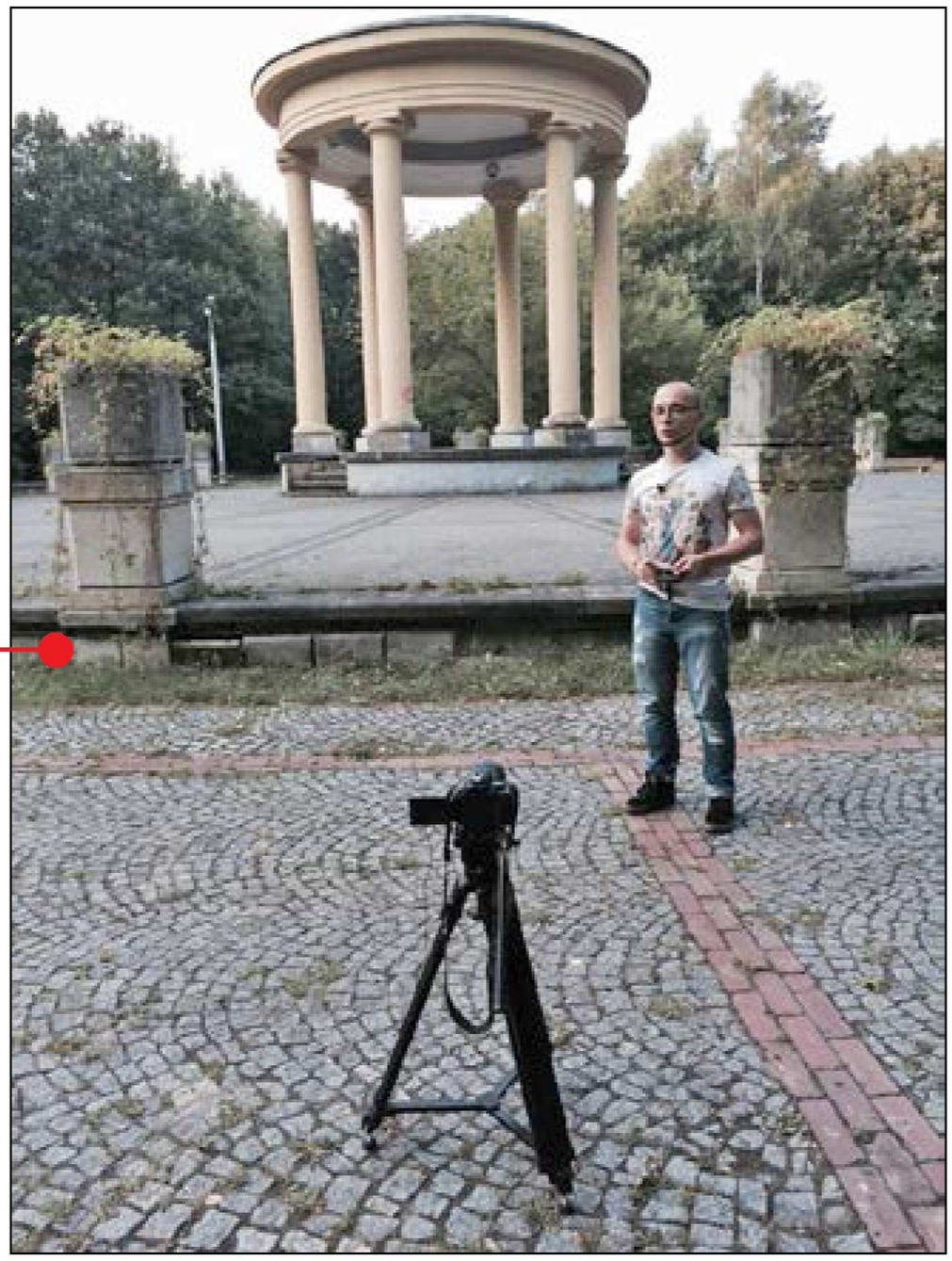

4 Umiejscowienie kamery

Jeśli kanał, który tworzymy, nie jest survivalem, gdzie można wykorzystywać tylko kamery sportowe, warto korzystać ze statywu tak często, jak to możliwe. Ręka nigdy nie zapewni podobnej stabilizacji obrazu, a dzięki statywowi będziemy mogli wykonywać nagrania samodzielnie.

5 Światło

Niesamowicie ważne jest, by swoje nagrania realizować przy świetle dziennym. Żadne inne sztuczne źródło światła – nawet bardzo profesjonalne – nie za-

By zwiększyć walory estetyczne i wizualne, możemy dodatkowo podczas nagrań korzystać ze slidera, który pozornie statyczne ujęcie uczyni dynamicznym i ciekawym operatorsko obrazem

Więcej na: www.ebook4all.pl

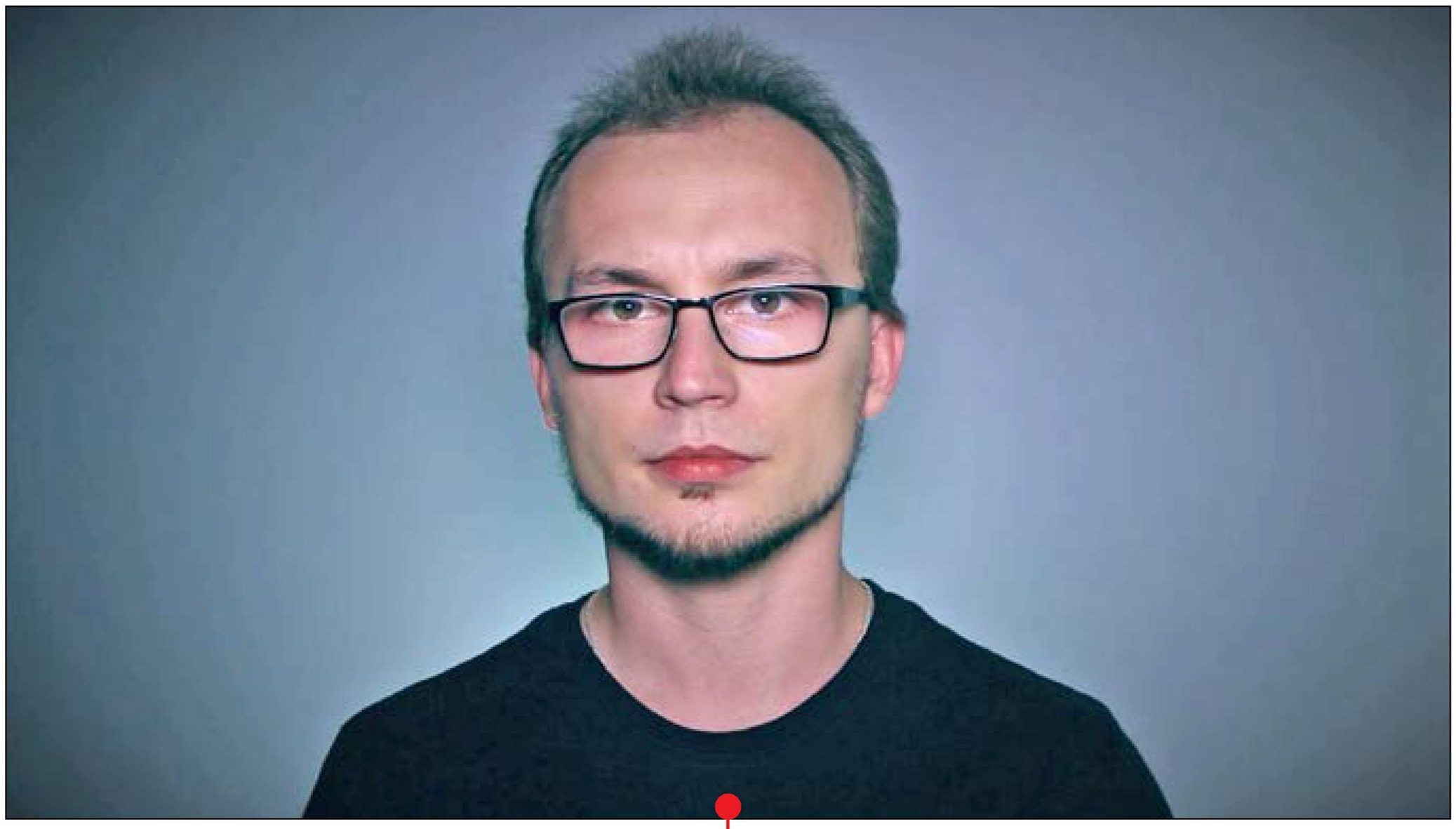

stąpi naturalnego. Oczywiście, kiedy nie ma możliwości nagrywania przy świetle dziennym (zła pogoda, nagrania nocne), używajmy lamp, które emitują wiązkę światła rozproszonego, a nie skupionego. Przy nagraniach dziennych dobrze jest również używać blendy, która pozwoli nam światłem odbitym doświetlić zacienioną postać lub obiekt.

Jeśli chcemy poszerzyć swoją wiedzę z zakresu kompozycji, powinniśmy zgłębić tematy „złotego podziału" w sztuce oraz rodzaju kadrów, jakie stosuje się we współczesnych produkcjach filmowych.

Poza etapem kadrowania kolejnym ważnym procesem w produkcji własnych materiałów wideo jest ich montaż i obróbka w postprodukcji. Obraz nagrany na etapie wcześniejszym, potem, w programie montażowym, zyskuje niepowtarzalny koloryt i wydźwięk dzięki często bardzo czasochłonnym zabiegom.

Postprodukcja

Postprodukcja to etap, w którym łączymy w jedną całość wyselekcjonowane nagrania, dodajemy efekty wizualne i dźwiękowe oraz nadajemy naszemu filmowi wyjątkowy charakter.

Oto jak powinna wyglądać dobra postprodukcja materiałów trafiających na YouTube – jest to praktyczna checklista, z której autor tego rozdziału korzysta przy pracy nad swoimi filmami.

Montaż wideo

1 Selekcja materiału

Pracę powinniśmy zacząć od selekcji wykonanych nagrań i potrzebnych materiałów, na których będziemy pracować. Warto też na

Więcej na: www.ebook4all.pl

samym początku zadbać o bezpieczną kopię wideo – na wszelki wypadek nie formatujmy pospiesznie karty pamięci w aparacie/kamerze, bo sprzęt bywa zawodny, a w przypadku awarii każda kopia będzie na wagę złota. (O segregacji materiału – patrz też strona 67).

2 Ułożenie elementów na osi czasu

By mieć wstępny ogląd, jak będzie wyglądał film (jaką będzie miał szacowaną długość i w jakiej kolejności będą po sobie następowały ujęcia), umieśćmy poszczególne elementy wideo na osi czasu w programie montażowym (w przykładach w tym rozdziale, podobnie jak w kolejnym, użyto **Adobe Premiere Pro**). Możemy wtedy zaplanować ewentualne efekty i, co ważne, jesteśmy w stanie wychwycić, czy nie brakuje istotnych ujęć. W ferworze nagrań łatwo o czymś zapomnieć, więc prowizoryczne ułożenie kadrów w kolejności pozwoli nam na szybką reakcję i uzupełnienie braków. **Uwaga!** Więcej na ten temat w kolejnym rozdziale poświęconym montażowi – od strony 71.

3 Rozpoczęcie montażu

Gdy poszczególne sceny mamy już przed oczami, możemy rozpocząć drobne poprawki – to dobry moment, by z fragmentów wideo wyciąć niepotrzebne sekundy, które niczego nie wnoszą do filmu, oraz zbędne dźwięki (na przykład z przebitek). Warto również sprawdzić, czy każde ujęcie jest wykadrowane zgodnie z zamierzeniem – jeśli nie, można je lekko przyciąć, pozbywając się tych ele-

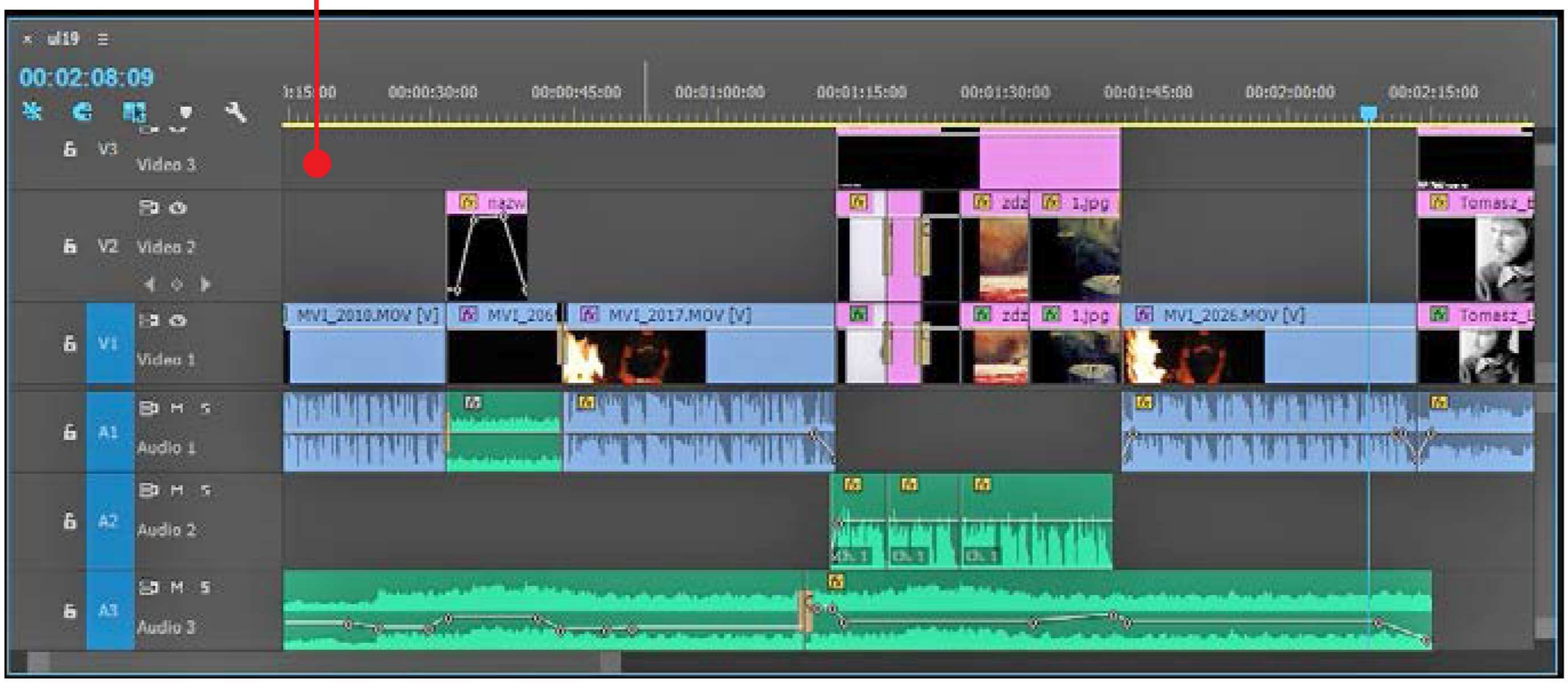

Więcej na: www.ebook4all.pl

mentów, których nie chcemy pokazywać widzowi (jak choćby niezauważony w czasie nagrań, a rozpraszający uwagę widza kosz na śmieci na drugim planie).

4 Montaż właściwy

Na tym etapie dodajemy wszelkie efekty wizualne i dźwiękowe, zajmujemy się balansem bieli, kolorkorekcją. Pamiętajmy, że złotą zasadą jest: „mniej równa się więcej" (ang. „less is more") – zachowajmy umiar przy dodawaniu efektów.

Wyraźny i czysty dźwięk to element, który może zjednać nam widzów i ma ogromne znaczenie dla odbioru naszego filmu. Jako twórca musimy być świadomi, jak istotny w filmie jest nie tylko obraz, ale również dźwięk. Wyobraźmy sobie, że nagraliśmy perfekcyjny wizualnie materiał o wspaniałej kolorystyce, wyraźnym kontraście barw i ostrości, ale dźwięk pozostał na tyle niedopracowany (lub źle nagrany), że widzowie nie są w stanie zrozumieć naszych słów. Czy wyłącznie dzięki obrazom zrozumieją to, co chcieliśmy im opowiedzieć? Na pewno nie, szczególnie jeśli najważniejsza w filmie jest nasza narracja. Od strony 58 przeczytamy o kilku fundamentalnych zabiegach, które trzeba wykonać na dźwiękach użytych w filmie, by zachował on swoją atrakcyjność. O poprawianiu dźwięku przeczytamy w następnym rozdziale od strony 67, a o efektach audio – na stronie 75).

WAŻNE!

Typowym błędem w montażu wideo są tak zwane dwa szwenki w tym samym kierunku, czyli bezpośrednie połączenie dwóch scen, w których kamera wykonuje ruch w tę samą stronę. Takiego montażu należy unikać.

Kolorkorekcja

Balans bieli

Korektę obrazu rozpoczynamy od ustawienia balansu bieli – używając dostępnych

Więcej na: www.ebook4all.pl

narzędzi w naszym programie montażowym, wybierzmy obszar, który w rzeczywistości jest biały (na przykład gałka oczna, zęby, chmura), a w naszym filmie ma nienaturalną barwę, i suwakami (lub pipetą) tak dostosujmy balans, by nadać mu rzeczywistą biel. Po tym zabiegu nasz klip gotowy jest do nałożenia wybranych przez nas filtrów.

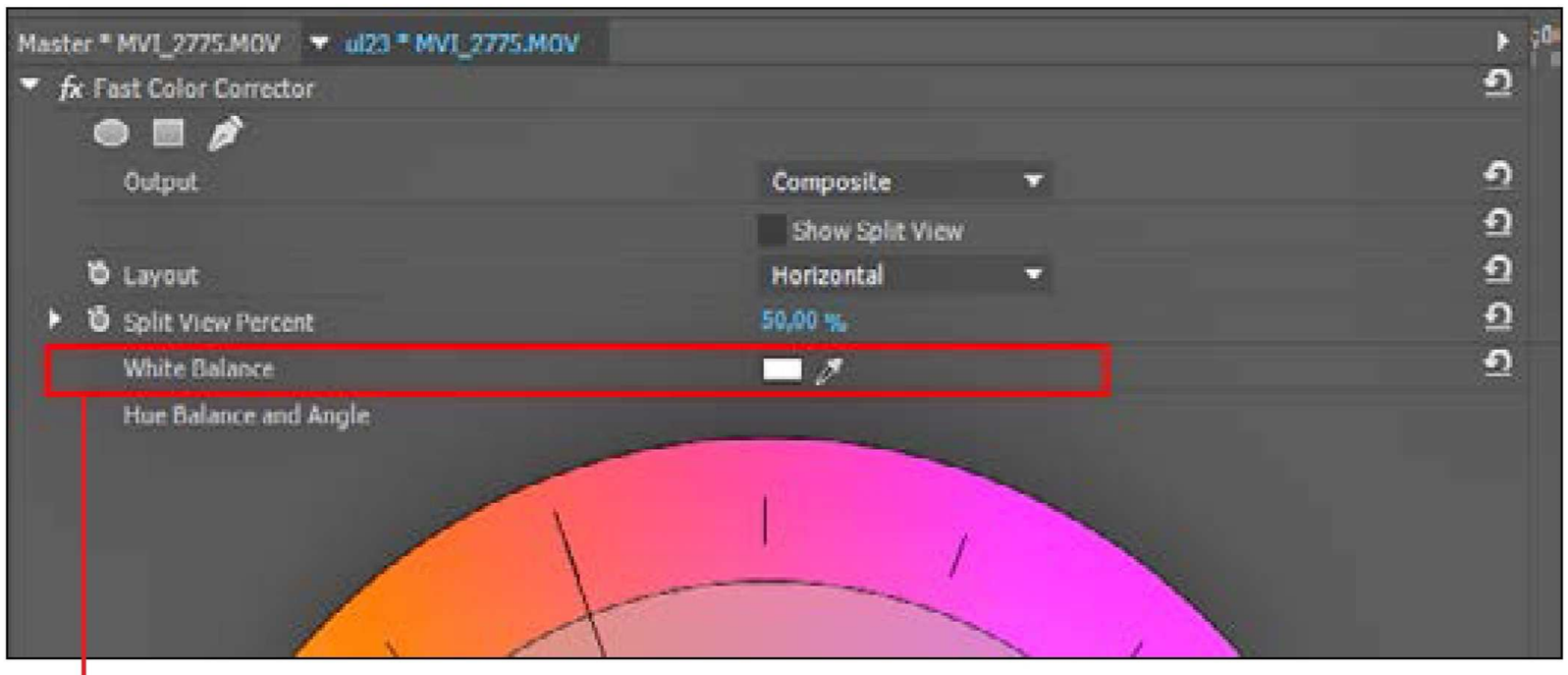

Aby to zrobić, wybierzmy z listy efektów **Fast Color Corrector**, przeciągnijmy na swoje ujęcie, zaznaczmy je na linii czasu i przełączmy lewe okno podglądu na **Effect Controls**. Tam znajdziemy ustawienia balansu bieli – wystarczy, że klikniemy na pipetę przy **White Balance** i na oknie podglądu – na obszar, który w rzeczywistości był biały. Ten prosty zabieg sprawi, że materiał będzie wyglądał znacznie bardziej naturalnie.

Krzywe RGB

Narzędzie to dostępne jest w każdym programie montażowym i dzięki niemu w prosty sposób możemy nadać naszemu filmowi pożądane przez nas kolory.

Wszystkie te ustawienia możemy zmieniać efektem **RGB Curves**. Przeciągamy go z listy efektów na ujęcie, które chcemy poprawić. Zaznaczamy to ujęcie na linii czasu i w oknie podglądu z lewej strony przełączamy widok na **Effect Controls**.

Jeśli chcemy, by film zyskał cinematic look, powinniśmy zmniejszyć zabarwienie czerwienią, a dodać koloru niebieskiego; dzięki temu ochłodzi się temperatura barw klipu, a całość nabierze profesjonalnego wyglądu.

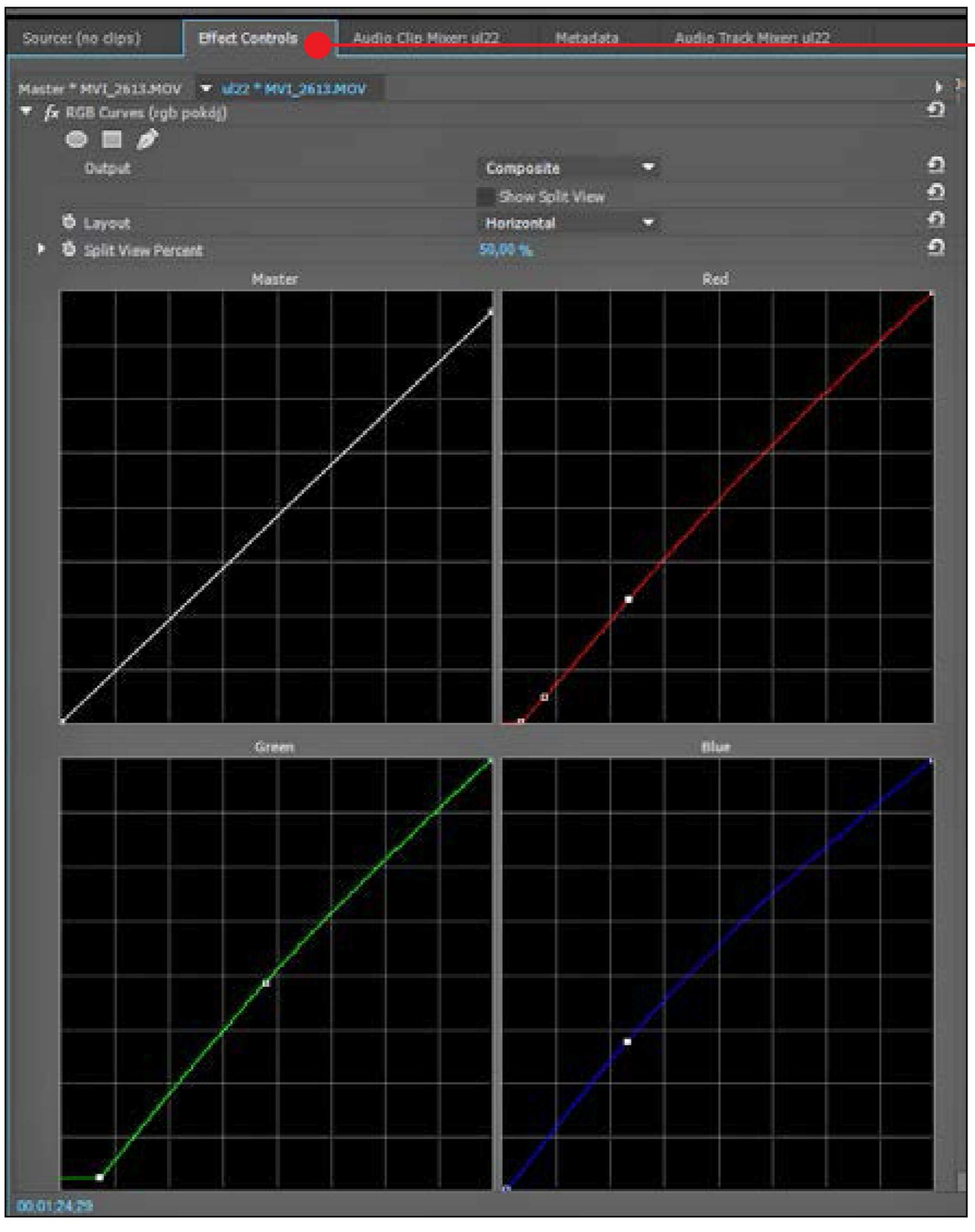

Więcej na: www.ebook4all.pl

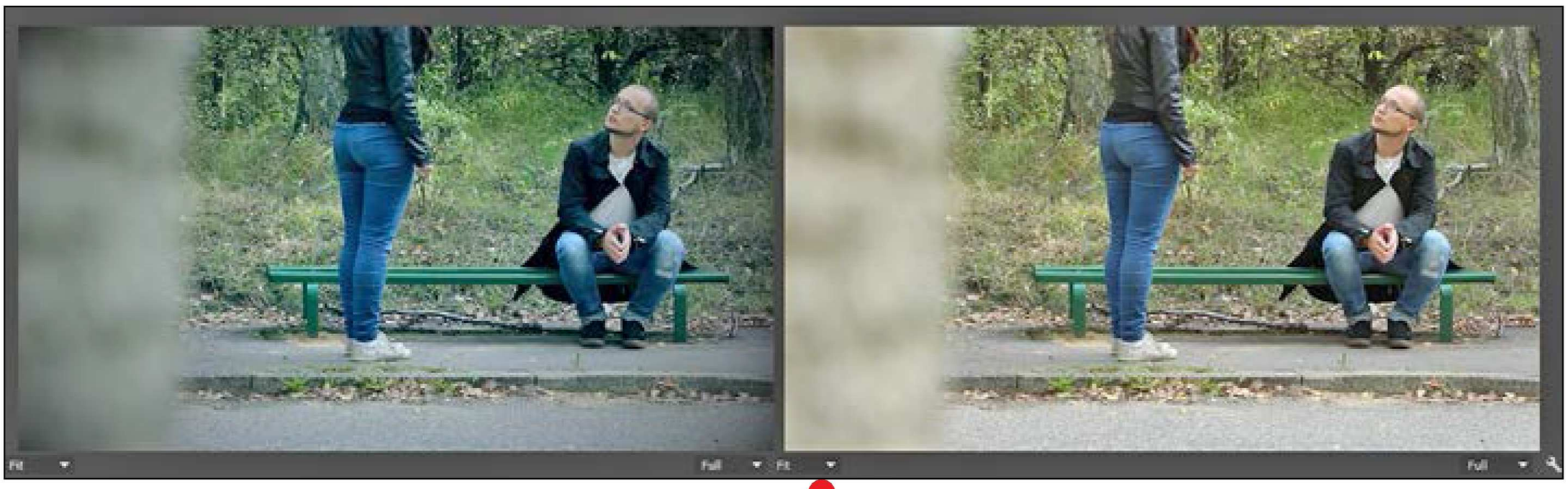

Jeśli wykonamy czynność odwrotną, czyli dodamy do filmu kolor czerwony, a odejmiemy niebieski, otrzymamy obraz w ciepłych barwach – wpłynie to na pewno na podświadomość widza i wzmocni pozytywny odbiór naszego materiału.
Wybierając opcję pracy na trzech kanałach kolorystycznych jednocześnie (dostępnych na jednej krzywej), możemy zwiększyć lub zmniejszyć kontrast oraz regulować jasność obrazu.

BEZ WINIETY

Z WINIETĄ

WAŻNE!

Pamiętajmy, że obraz wyświetlany na różnych monitorach może wyglądać różnie. Nie przesadźmy więc z kontrastem i jasnością wideo (w żadną ze stron).

Winieta

Jeśli chcemy wyeksponować obiekt lub postać, warto nałożyć na obraz winietę. Zabieg ten przyciemni brzegi kadru i skupi wzrok widza tam, gdzie chcemy. Winietę możemy stworzyć sami w opcjach naszego programu do montażu lub pobrać w pliku jako dodatkowy efekt do zastosowania w wybranym fragmencie filmu.
Jest kilka sposobów, aby zrobić winietę w Premiere Pro – to zresztą dobry przykład na to, że ten sam lub bardzo podobny efekt można uzyskać na wiele różnych sposobów. Jeden z nich jest następujący:

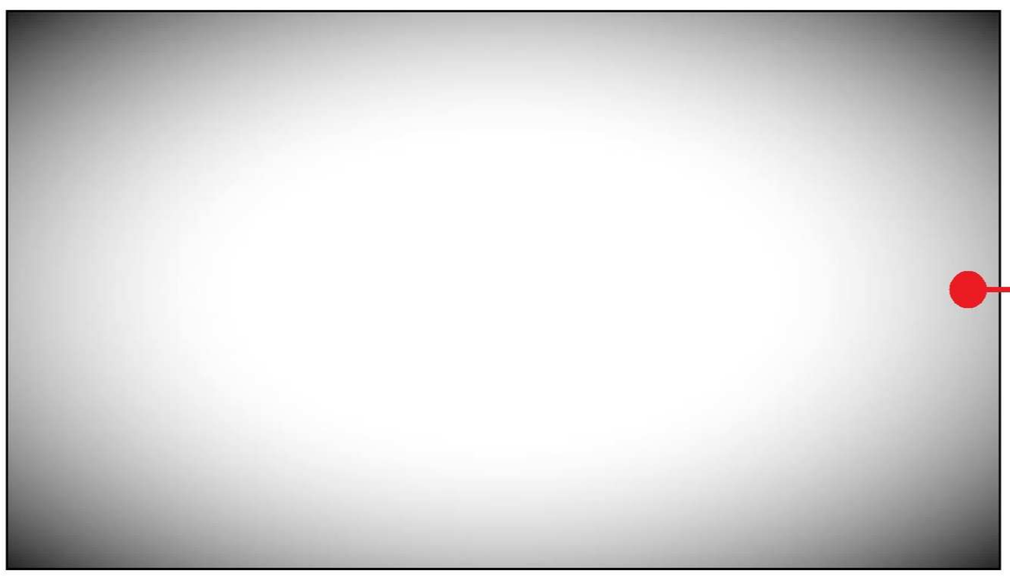

Więcej na: www.ebook4all.pl

1 Klikamy prawym przyciskiem na puste miejsce na liście plików projektu. Z menu wybieramy **New item**, dalej **Black video...**.

2 Klikamy na **OK**. Na liście pojawia się nowy plik o nazwie **Black video**. Przeciągamy go na linię czasu nad wszystkie swoje ujęcia wideo (na najwyższej warstwie). Zwróćmy uwagę, że jeżeli nałożyliśmy napisy na materiał, to nakładanie na nie winiety może dać niepożądane efekty – w takim przypadku napisy trzeba wrzucić powyżej nowo utworzonego **Black video**.

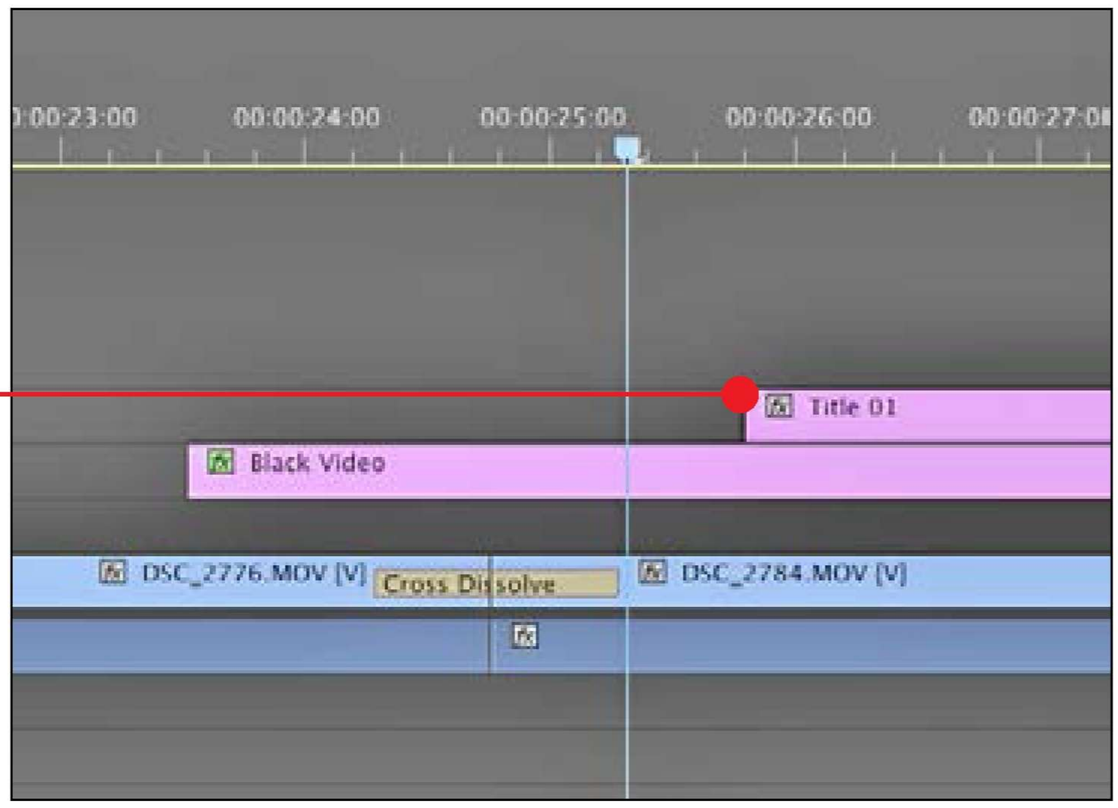

3 Na głównym podglądzie obraz powinien być czarny, bo właśnie zasłoniliśmy cały materiał czarną warstwą. Nie obawiajmy się – za chwilę wszystko wróci do normy! Wyszukajmy teraz w oknie

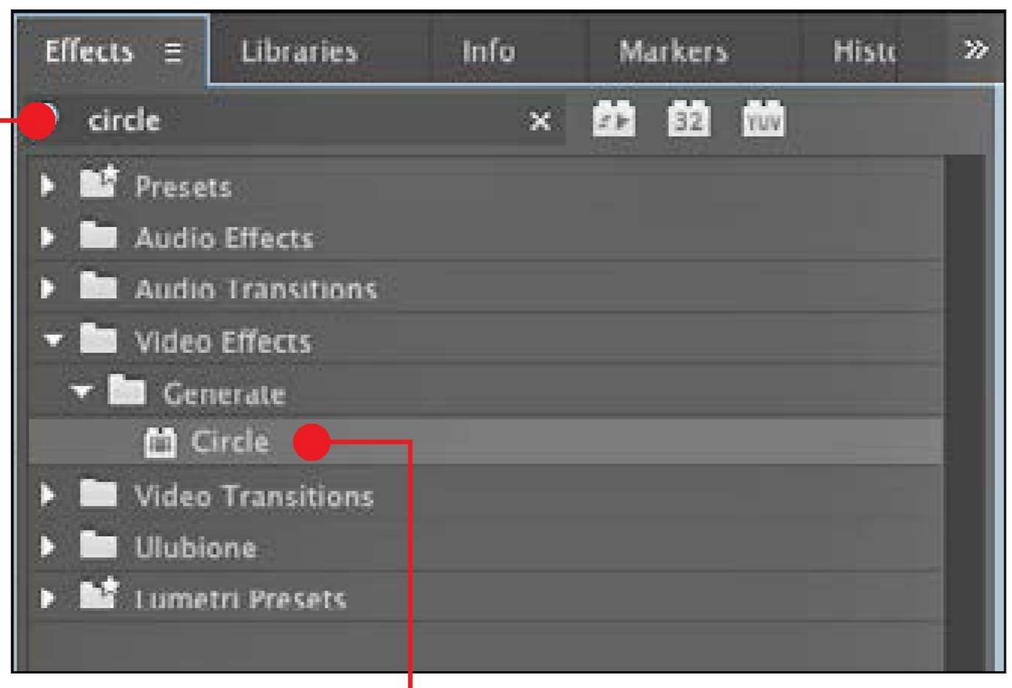

efektów **Circle**. Najłatwiejszym sposobem na wyszukanie dowolnego efektu jest wpisanie jego nazwy w wyszukiwarkę znajdującą się na górze okna.

4 Przeciągamy **Circle** na **Black video** – na środku pojawia się białe kółko. Zaznaczamy **Black video**, klikając na nie na linii czasu, a w oknie podglądu z lewej strony przełączamy się na kartę **Effect Controls**.

5 To tutaj można modyfikować i zmieniać ustawienia wszystkich efektów nałożonych na materiał. Żeby z białego kółka na środku ekranu zrobić ładną winietę, musimy ustawić kilka rzeczy:

- Zaznaczamy **Invert Circle**.
- Zmieniamy kolor na czarny (domyślnie jest biały) – klikamy na białe okienko i wybieramy czarny kolor w oknie **Color picker**.
- W polu **Radius** zwiększamy go tak, żeby okrąg był tak duży, jak chcemy.
- Rozwijamy menu **Feather** i przy **Feather Outer Edge** zwiększamy wartość tak, żeby uzyskać pożądany efekt.

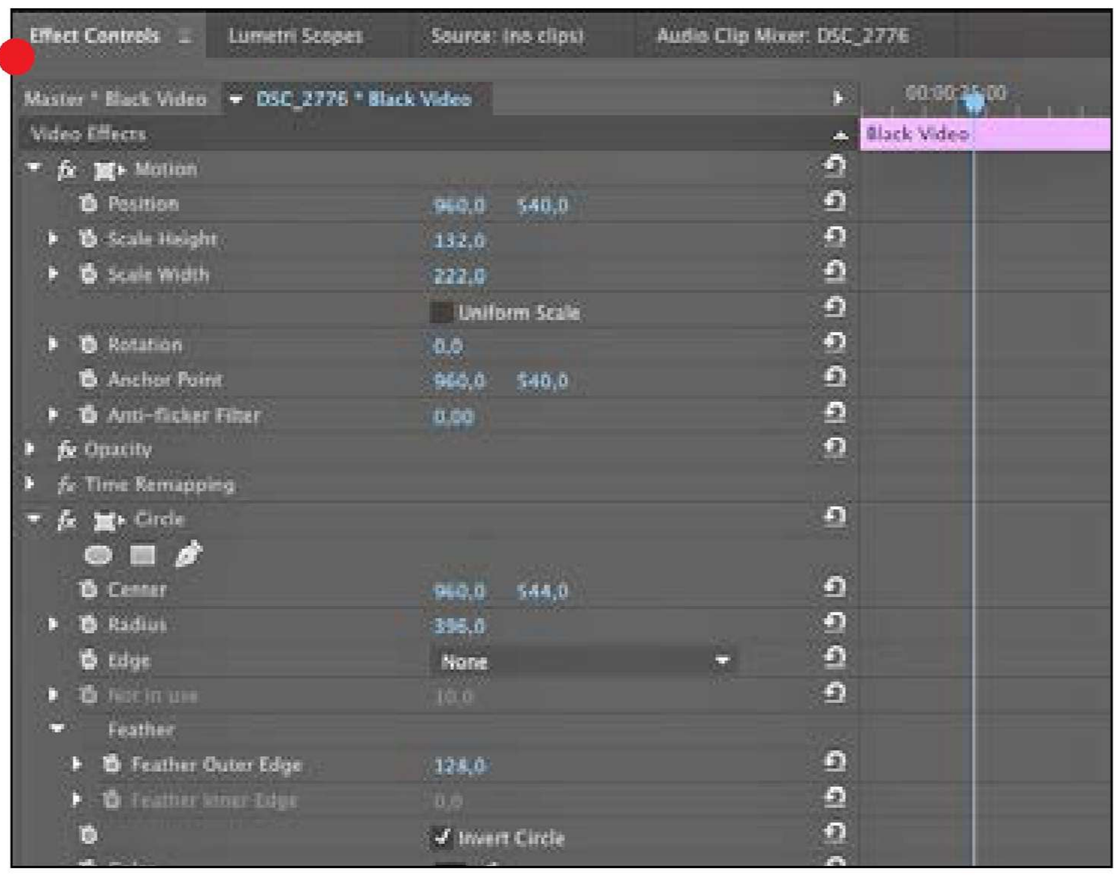

Więcej na: www.ebook4all.pl

6 Możemy też zmienić kształt okręgu na bardziej eliptyczny – w tym celu w polu **Motion** (ustawienia całego klipu, powyżej poszczególnych efektów) usuwamy zaznaczenie z **Uniform scale** i dostosowujemy wielkość **Scale Height** i **Scale Width** tak, żeby uzyskać taki kształt, jaki będzie nam odpowiadał.

W ten sposób możemy zrobić winietę uniwersalną, którą zastosujemy do całego swojego materiału. Oczywiście jeżeli zależy nam na jeszcze lepszym efekcie – warto robić winietę, która podkreśla to, co jest w danym ujęciu najważniejsze, a przecież nie zawsze jest to sam środek ekranu. Wymaga to oczywiście znacznie więcej czasu, ale efekt będzie bardziej profesjonalny.

Montaż dźwięku

Postsynchronizacja

Jeśli dźwięk został nagrany na innym urządzeniu (na przykład na dyktafonie) i nie jest scalony z obrazem, musimy wykonać postsynchronizację – czyli dopasować ścieżkę audio do ścieżki wideo. Jak to zrobić? Najprostsze rozwiązanie: stanąć przed kamerą, która znajduje się w trakcie zapisu, włączyć dyktafon i klasnąć w dłonie tak, by zostało to uchwycone w kadrze. Dzięki temu na etapie postprodukcji będzie można połączyć audio i wideo, dopasowując dźwięk klaśnięcia z dyktafonu do gestu na filmie.

Odszumianie i wzmacnianie

Wiele programów ma mnóstwo wtyczek i efektów pozwalających wzmocnić i odszumić dźwięk. Warto pamiętać o tych dwóch czynnościach, które na ogół w różnych programach są podobnie określane. Dzięki nim możemy w znaczny sposób poprawić jakość ścieżki dźwiękowej w filmie. Popularny i darmowy program do obróbki audio, wspominany w tej książce kilka razy **Audacity** (**audacity.sourceforge.net**), pozwoli zastosować na audio takie efekty, jak: normalizacja (dla uproszczenia – efektem jest wzmocnienie całej ścieżki audio) czy odszumianie.

1 Jeżeli w tle słychać jednostajny szum, to możemy się go pozbyć (oczywiście do pewnego stopnia). Aby to zrobić – otwieramy najpierw swój plik audio (Audacity jest w stanie zaimportować audio z popularnych formatów wideo, więc można po prostu przeciągnąć plik na okno Au-

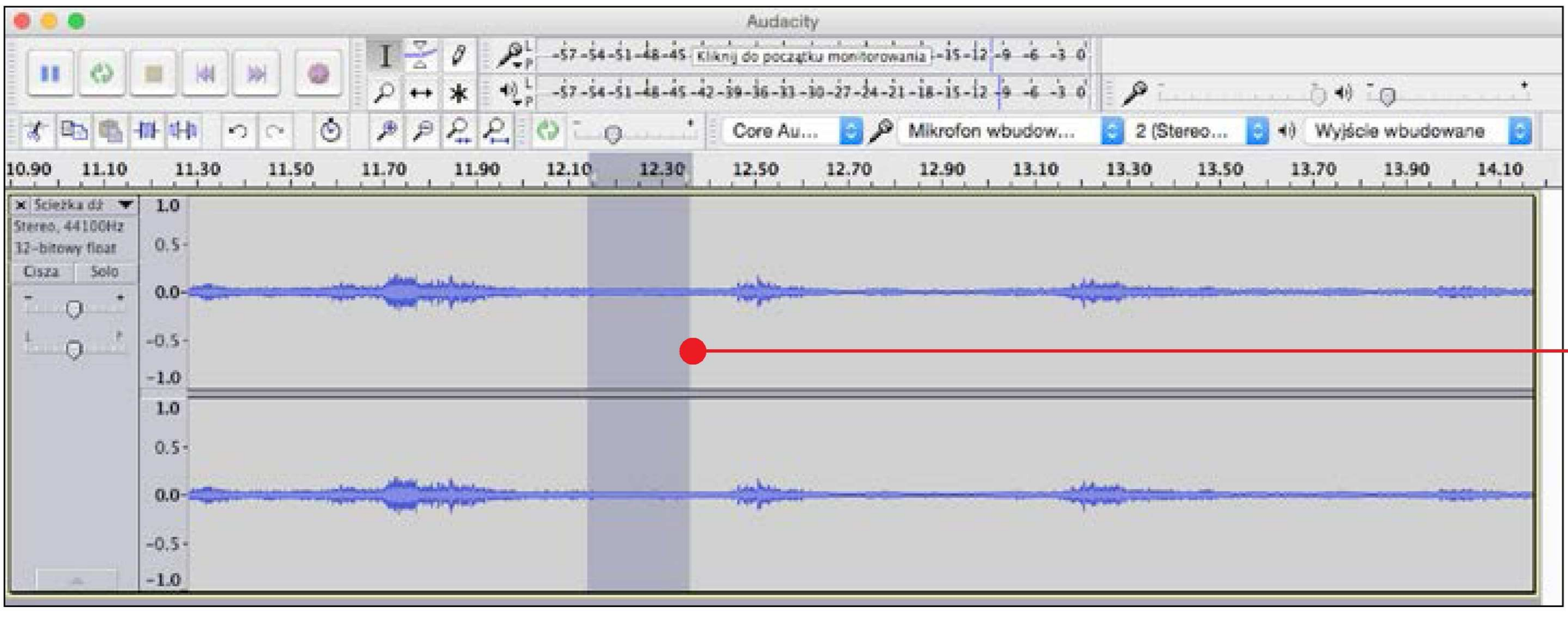

Więcej na: www.ebook4all.pl

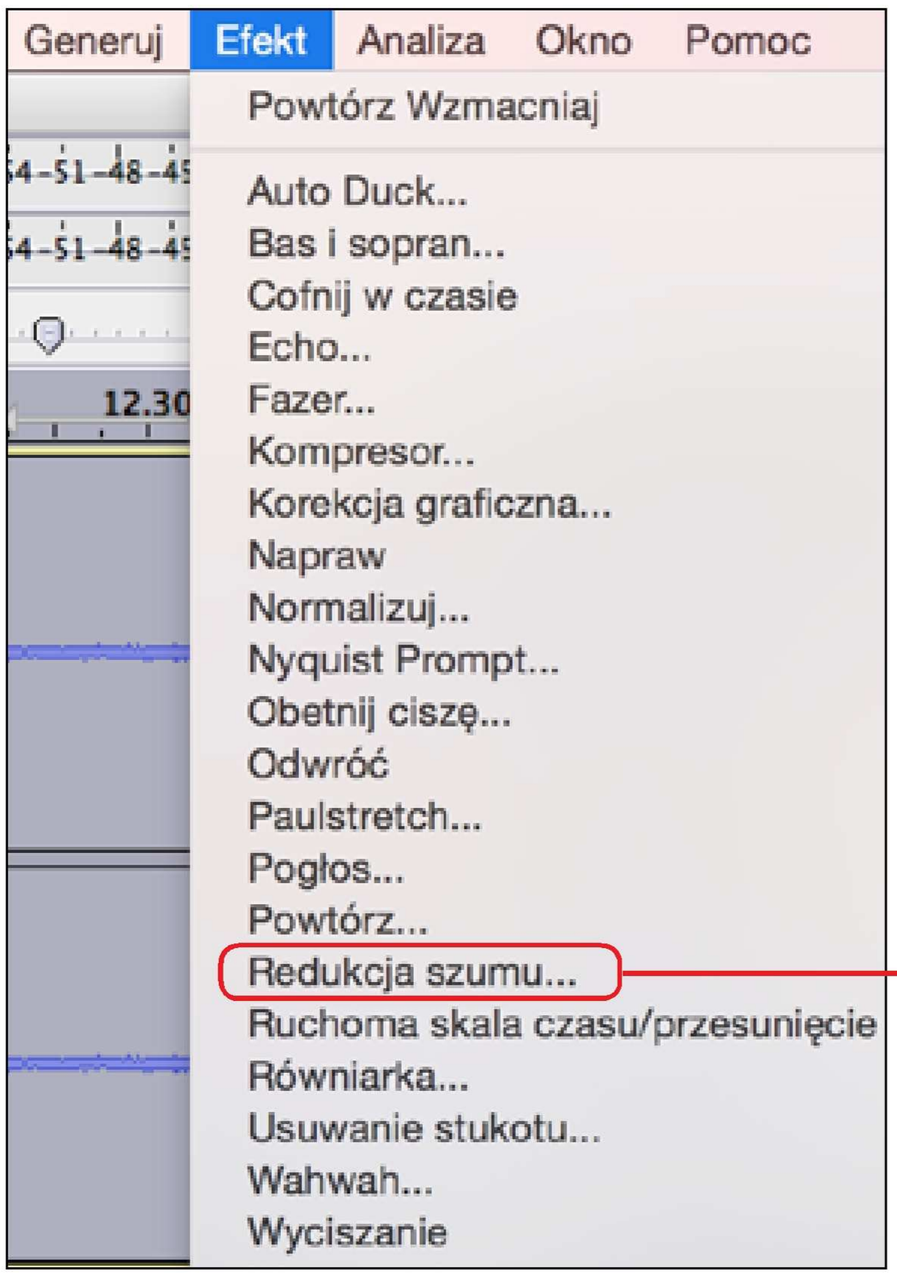

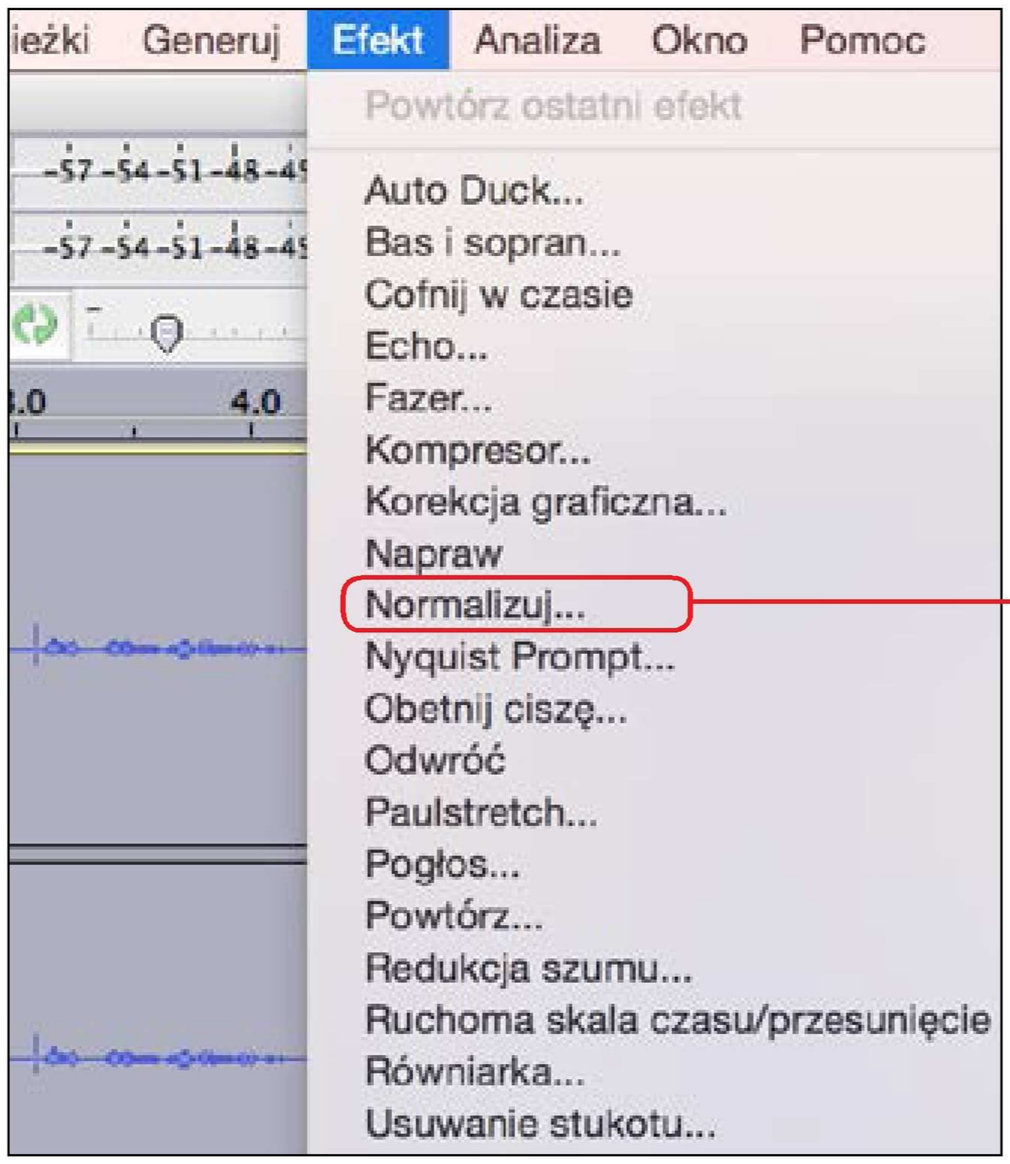

dacity). Zaznaczamy na ścieżce fragment, gdzie znajduje się sam szum, bez innych dźwięków (może być nawet bardzo krótki), wybieramy **Efekt** i **Redukcja szumu**. Pojawi się nowe okno, w którym klikamy na **Uzyskaj profil szumu**. Okno znika. Zaznaczamy cały plik, ponownie klikamy na **Efekt** i wybieramy **Redukcję szumu**.

2 Teraz w polu przy pozycji **Noise reduction** wpisujemy na początek **8**. Tutaj regulujemy intensywność redukcji – ale pamiętajmy, żeby nie przesadzić, bo wtedy dźwięk stanie się nienaturalny. Klikamy na **OK** i czekamy na efekt. Słuchamy, czy szum został zniwelowany i czy dźwięk nie jest zbyt zniekształcony. Jeżeli jesteśmy zadowoleni z efektu – eksportujemy plik i wrzucamy go do programu montażowego, zastępując poprzedni, powiązany z plikiem wideo.

3 Aby znormalizować dźwięk, zaznaczamy cały plik, klikamy na **Efekt** i na **Normalizuj...**. W oknie, które się pojawi w polu przy **Znormalizuj maksymalną**

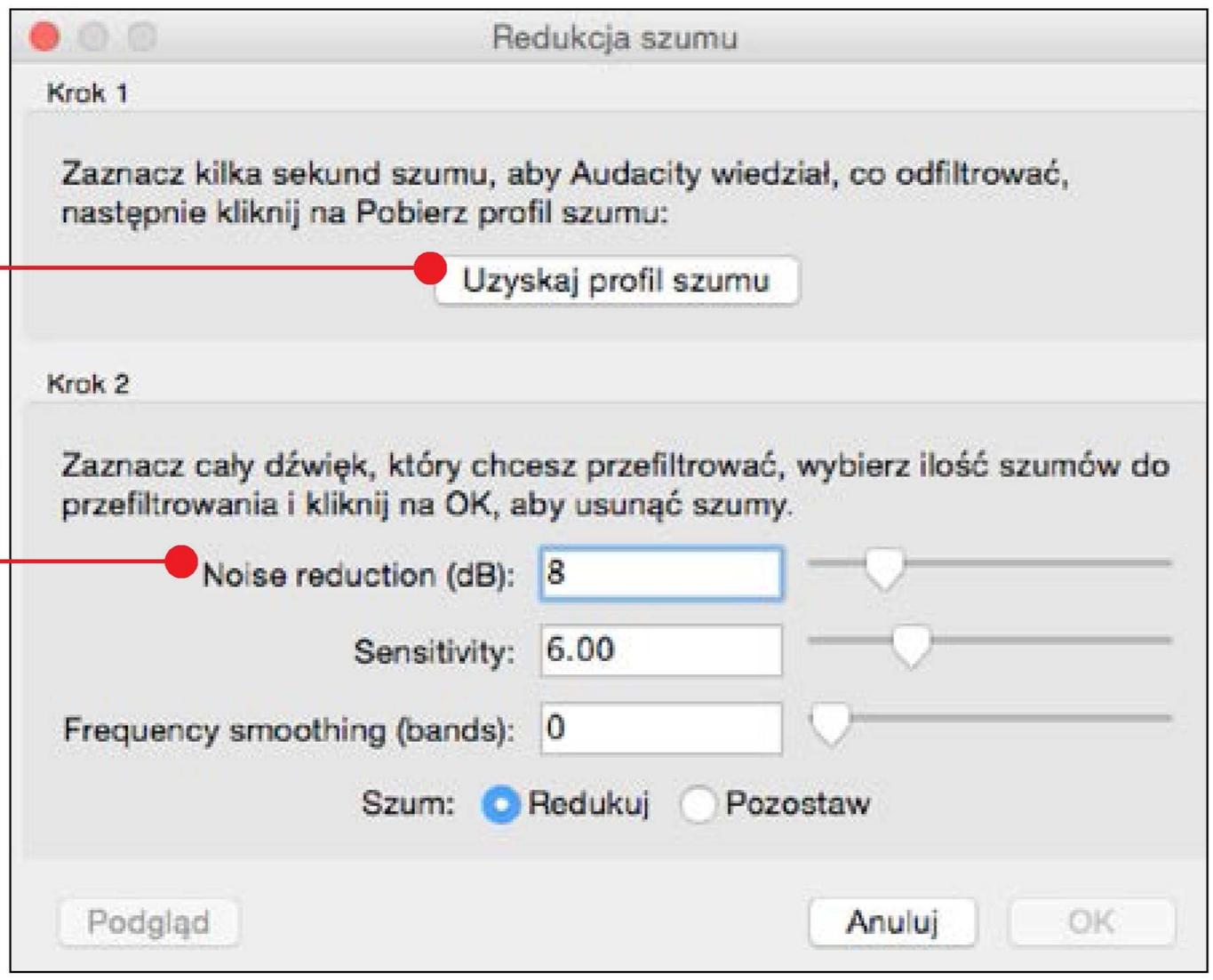

Więcej na: www.ebook4all.pl

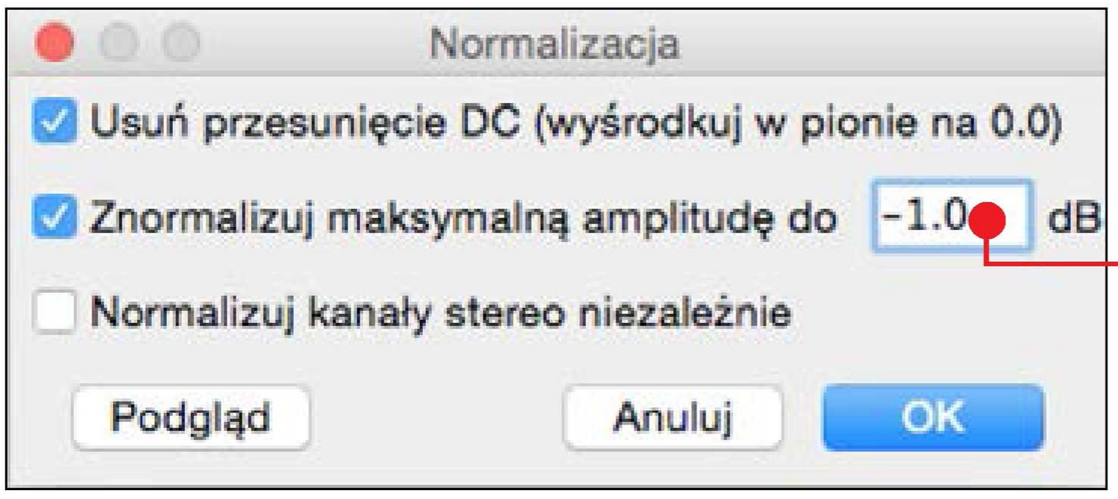

amplitudę do, wpisujemy **-1 dB**. Wtedy najgłośniejszy fragment audio nie wyjdzie poza skalę i nie będzie efektu przesteru. Klikamy na **OK** i słuchamy efektu.

Wykorzystanie biblioteki darmowych dźwięków

Jeśli tworzymy filmy w celach komercyjnych i nie mamy wykupionych praw do wykorzystania konkretnej muzyki, sięgajmy do bibliotek darmowych dźwięków, w których znajdziemy ścieżki audio na bezpłatnych licencjach do użytku komercyjnego. Jedną z najbardziej popularnych jest wspominana już baza YouTube, znajdująca się pod adresem: **youtube.com/audiolibrary**. Są w niej tysiące utworów i efektów dźwiękowych, które możemy

AUDIO PRZED NORMALIZACJĄ

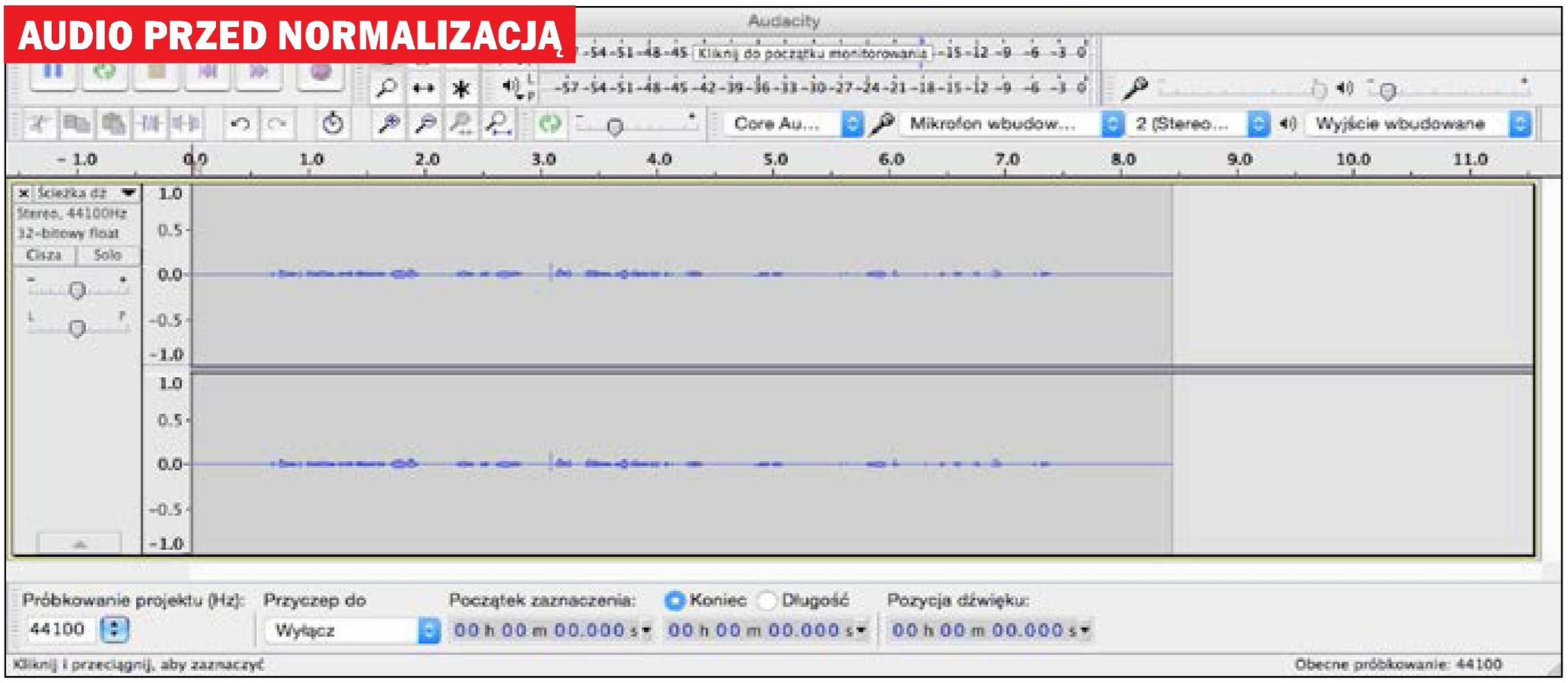

AUDIO PO NORMALIZACJI

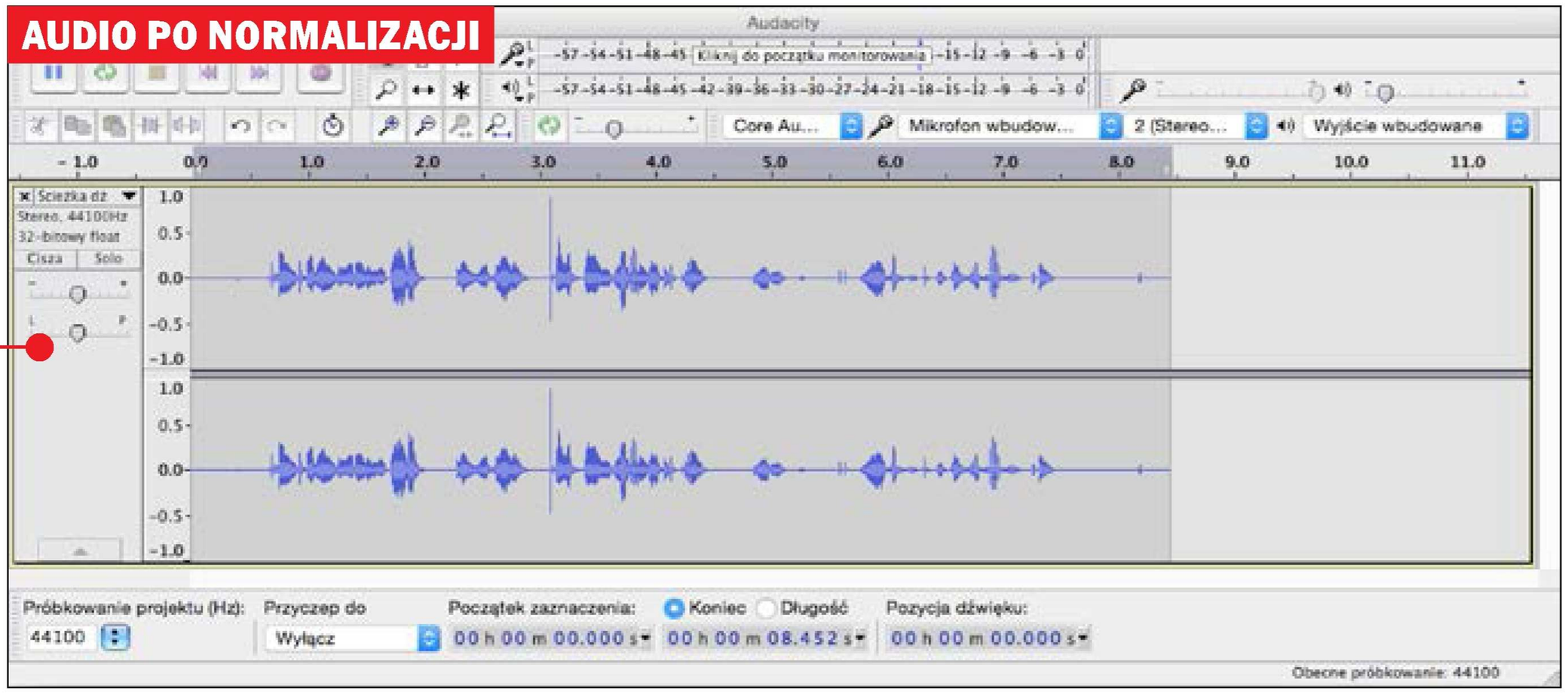

Więcej na: www.ebook4all.pl

wykorzystać w swoich materiałach – dodatkowo przy każdym znajduje się informacja, jakie warunki musimy spełnić, żeby z niego skorzystać. To może być wpisanie określonych informacji w opisie filmu lub też zgoda na wyświetlanie reklam przez właściciela praw.

To tylko garść niezbędnych informacji i praktycznych wskazówek, które mogą pomóc podczas tworzenia własnych materiałów wideo. Kluczem do sukcesu jest nauka na własnych błędach i pogłębianie swojej wiedzy. Pamiętajmy, by ulepszać swoje filmy, patrząc na najlepszych twórców. Dobrym sposobem jest przyrównywanie się do lidera i przejmowanie jego najlepszych cech, eliminując popełniane przez niego błędy. Takie postępowanie pozwoli nam w przyszłości stać się twórcą, z którym inni będą chcieli się porównywać.

Podsumowując, oto dziesięć kluczowych wskazówek, które powinny towarzyszyć ci przy tworzeniu własnych filmów.

PAMIĘTAJ!

1. Miej jasny pomysł i wizję
2. Kadrując obraz, patrz szerzej niż oko kamery
3. Pamiętaj o ustawieniach aparatu – balans bieli, przysłona, ISO
4. Ostrość!
5. Zadbaj o stabilne ustawienie aparatu
6. Zwróć uwagę na dobre oświetlenie miejsca nagrań (złota godzina)
7. Stwórz kopię materiałów
8. Wybierz najlepsze ujęcia i ułóż w kolejności
9. Użyj efektów audio i wideo, by zwiększyć atrakcyjność swojego filmu
10. Wyrenderuj obraz w możliwie najlepszej jakości

Autor rozdziału – Maciej Nowak, prowadzi kanał UrbanLegends

Więcej na: www.ebook4all.pl

7 Montaż

Nakręcenie filmu – to dopiero połowa zadania! Ostateczny efekt, a więc i jakość naszego wideo, zależy od montażu. Zobaczmy, na czym polega ten proces

Mamy już nakręcony pierwszy materiał? To znaczy, że jakieś 50 procent pracy przy produkcji za nami – teraz czas na drugą połowę. W programie montażowym nadamy swojemu materiałowi ostateczną formę, to dzięki montażowi sprawimy, że będzie miał określony klimat.
Z tego rozdziału dowiemy się, z jakich programów warto korzystać i jakich błędów unikać oraz poznamy podstawy montażu i przyjrzymy się wszystkim jego etapom. Podstaw montażu można spokojnie nauczyć się samemu – wystarczy, że poznamy narzędzia i będziemy się nimi sprawnie posługiwać. Zaawansowane czynności wymagają już wyobraźni i bardzo jasnej wizji tego, co chcemy osiągnąć. To może przyjść z czasem, ale nie musi.
Ważne jest jednak to, że każdy jest w stanie nauczyć się podstaw! **WW**

DROGOWSKAZ

» Programy s. 63
» Montaż krok po kroku s. 66

Więcej na: www.ebook4all.pl

Programy

Zanim zaczniemy się bawić materiałem wideo, musimy koniecznie porozmawiać o programach do montażu. Jest ich na rynku mnóstwo. W poradach w dalszej części tego rozdziału poznamy jeden z najbardziej popularnych programów montażowych, szczególnie wśród youtuberów – **Adobe Premiere Pro**. Adobe udostępnia na swojej stronie darmowy trial 30-dniowy. Miesiąc w zupełności wystarczy na nauczenie się podstaw i decyzję, czy zakupić pełną wersję, czy może szukać innych – tańszych lub nawet darmowych rozwiązań.

Bo darmowe programy do montażu oczywiście istnieją. Na OS X jest to **iMovie**, który jak na darmowy program ma dość duże możliwości, jednak posiadanie sprzętu

Więcej na: www.ebook4all.pl

z OS X na pokładzie wiąże się z dość dużą inwestycją.

Dla użytkowników Linuksa też jest kilka aplikacji, z których najbardziej stabilną jest **Blender** (pierwotnie był to program raczej do robienia animacji, dzisiaj już obsługuje także import oraz edycję wideo).

W Windows można korzystać z programu **Windows Movie Maker**, który stanowi część darmowego pakietu aplikacji Windows Essentials, ale ze względu na to, że ma on dość ograniczone możliwości i nieco specyficzną filozofię pracy – w naszych poradach skupimy się na Premiere Pro.

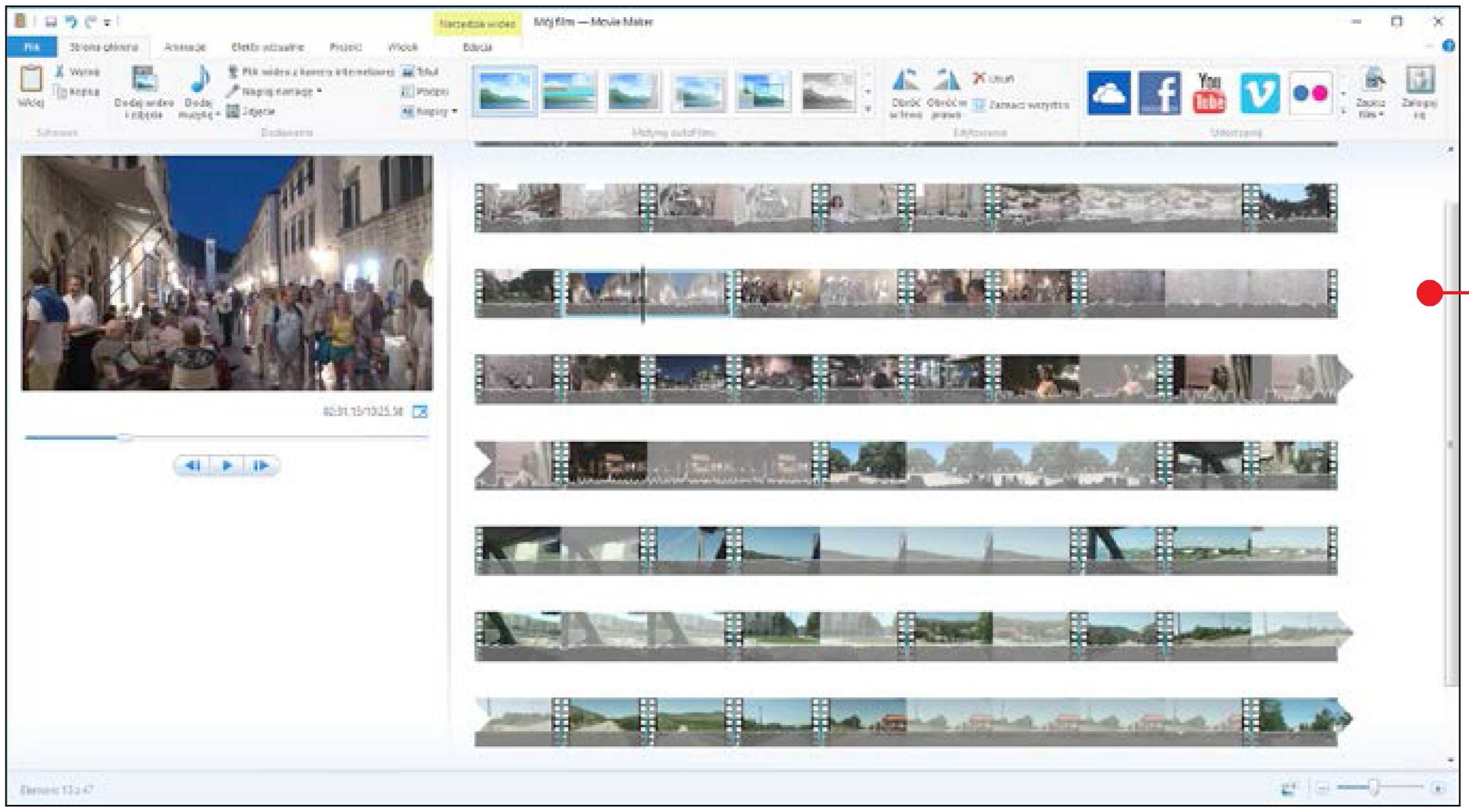

Więcej na: www.ebook4all.pl

PORÓWNANIE PROGRAMÓW DO MONTAŻU

	ADOBE PREMIERE PRO	IMOVIE	WINDOWS MOVIE MAKER	BLENDER
Platforma	Windows, OS X	OS X	Windows	Windows, OS X, Linux
Cena	30-dniowy trial, później 20 euro/ miesiąc (uczniowie)	Darmowy	Darmowy	Darmowy
Liczba warstw wideo	Nieograniczona	2	1	Nieograniczona
Minimalne wymagania sprzętowe	Wielordzeniowy procesor x64, 8 GB RAM, 10 GB dysk twardy	Procesor Intel, 1 GB RAM, 5 GB dysk twardy	Procesor 1 GHz, 128 MB RAM, 10 MB dysk twardy	Procesor 300 MHz, 128 MB RAM, 20 MB dysk twardy
Eksport do formatu MP4	Tak	Tak	Nie (tylko AVI lub WMV)	Tak

ZALETY ADOBE PREMIERE PRO

- intuicyjny interfejs
- obsługa większości formatów plików (import i eksport)
- brak konieczności konwertowania plików wideo na inny format
- integracja z innymi aplikacjami pakietu Adobe Cloud (między innymi Adobe After Effects do efektów specjalnych)
- dostępność mnóstwa wtyczek, rozszerzających możliwości programu (na przykład Twixtor do zaawansowanej manipulacji czasem czy Magic Bullet Suite wyposażony w mnóstwo szablonów zmieniających kolorystykę obrazu)
- nieograniczona liczba warstw wideo
- prosty i wydajny tryb montażu obrazu z kilku kamer (także na żywo) – tak zwany tryb multicam.
- uniwersalny – gdy nauczymy się montować w Premiere Pro, żaden program nie będzie nam straszny!

Więcej na: www.ebook4all.pl

Montaż krok po kroku

Każdy montaż zawsze składa się z kilku niezmiennych etapów – niezależnie od tego, czy przygotowujemy vloga, sondę uliczną czy film dokumentalny – zawsze musimy przejść pewne określone kroki.

Najczęściej warto przy tym trzymać się proponowanej kolejności, żeby później mieć jak najmniej problemów podczas obróbki. Oczywiście jest to jednak wskazówka, a nie jedyna słuszna droga. Na pewno spotkamy się z sytuacjami, w których lepiej będzie zmienić ten porządek. Generalnie jednak – prawie zawsze okazuje się on najlepszy.

Na kolejnych stronach rozłożymy każdy z tych punktów na części pierwsze, przyjrzymy się im i poznamy je dokładnie.

1. Zgranie materiału ze sprzętu nagrywającego (audio i wideo)
2. Pierwsza segregacja materiału
3. Poprawienie dźwięku w programie do obróbki audio
4. Import plików do programu montażowego
5. Stworzenie sekwencji o odpowiednich ustawieniach
6. Montaż
7. Poprawki wizualne (kolorowanie, przejścia) i efekty audio
8. Renderowanie finalnego pliku

1 Zgranie materiału ze sprzętu nagrywającego (audio i wideo)

Zgrywanie materiału nie jest skomplikowaną czynnością. Podłączamy nasz sprzęt do komputera kablem lub wkładamy do peceta kartę SD i kopiujemy wszystkie materiały, które nakręciliśmy, potrzebne do naszego odcinka. Dotyczy to też plików audio, jeżeli nagrywaliśmy coś na dyktafonie.

Ważne zasady

- Niepisaną zasadą, bardzo porządkującą pracę, jest **wrzucanie wszystkich plików, z jakich będziemy korzystać przy danym projekcie (odcinku) do jednego folderu**. Nawet jeżeli dotyczy to obrazków wykorzystywanych w każdym odcinku – warto mieć ich kopie w każdym katalogu odcinka.

Dzięki temu, jeżeli będziemy zmuszeni dokończyć pracę nad jakimś projektem na innym komputerze – wystarczy, że skopiujemy na niego jeden katalog zawierający wszystkie pliki źródłowe i plik projektu (w przypadku Premiere Pro będzie to plik o rozszerzeniu **.prproj**).

Jeśli od początku będziemy dbać o porządek w swoich plikach – podziękujemy sobie za to za każdym razem, kiedy trafi

Więcej na: www.ebook4all.pl

nam się jakaś nieprzewidziana sytuacja wymagająca zmiany komputera.

■ Kolejną dobrą radą jest **wstępne przygotowanie do synchronizacji ścieżek audio** nagranych na zewnętrznych sprzętach z materiałem wideo nagranym aparatem, kamerą lub smartfonem. Wystarczy, że zidentyfikujemy, który plik audio pasuje do którego pliku wideo, i nazwiemy go taką samą nazwą, ale oczywiście z innym rozszerzeniem. W przypadku plików audio najpopularniejsze to **.wav** lub **.mp3**, a dla wideo **.mov**, **.mkv** i **.mp4**. Dzięki temu drobnemu zabiegowi po imporcie do programu montażowego będziemy mieli je obok siebie, co znacznie przyspieszy późniejszą synchronizację.

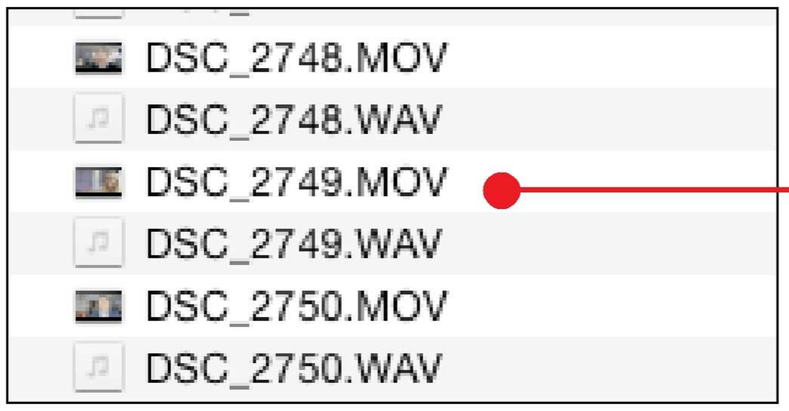

Po zgraniu materiału na komputer – nie kasujmy go jeszcze z kart pamięci. Im więcej mamy kopii plików źródłowych, tym lepiej. Formatujmy kartę dopiero wtedy, kiedy odcinek już znajdzie się na kanale i będziemy mieli pewność, że nie trzeba wprowadzać żadnych poprawek.

2 Pierwsza segregacja materiału

Kolejna rzecz, jaką warto zrobić po zgraniu materiału na dysk, to pierwsza segregacja plików (o selekcji materiału – patrz też strona 52). Polega ona na tym, że **kasujemy te pliki, które ewidentnie nie nadają się do montażu** – nieostre ujęcia, pomyłki, kilkusekundowe, przypadkowo nagrane fragmenty. Pamiętajmy jednak, żeby kasować tylko te ujęcia, co do których mamy pewność, że nie będziemy z nich korzystać – jeżeli nad jakimś plikiem się zastanawiamy, lepiej go zostawmy. Dzięki temu, że przefiltrujemy nieco pliki źródłowe, będziemy mieć mniej materiału do oglądania w poszukiwaniu dobrych ujęć, a to pomoże nam zaoszczędzić czas, którego, jak szybko się zorientujemy, zawsze będzie za mało…

3 Poprawienie dźwięku w programie do obróbki audio

Postprodukcja plików audio została opisana w rozdziale **6**, ale w tym miejscu warto powiedzieć o tym, dlaczego te poprawki robimy po pierwszej selekcji materiałów, jeszcze zanim włączymy program do montażu. Wiemy już, z jakich plików na pewno nie będziemy korzystać, **wybieramy teraz te, w których jest istotny dźwięk**. Jeżeli nagrywaliśmy wszystkie sceny z dźwiękiem na oddzielnym urządzeniu

Więcej na: www.ebook4all.pl

– będzie nam trochę łatwiej, bo wystarczy, że weźmiemy na warsztat tylko pliki z rozszerzeniem charakterystycznym dla plików audio. Jeśli jednak mamy audio nagrane razem z plikiem wideo (na przykład korzystaliśmy z mikrofonu wpiętego w wejście aparatu), to musimy wybrać ze wszystkich ujęć te, w których ktoś coś mówił albo dźwięk jest istotny i „wejdzie" do montażu.

Dzięki temu, że zrobimy to teraz, importując pliki do programu montażowego, będziemy mieć przygotowane dodatkowe, poprawione już pliki audio. Bardzo ważne jest to, że zrobimy to, zanim wykonamy pierwsze cięcie – dzięki temu nie będziemy musieli się bawić w „podstawianie" plików później ani nie będziemy musieli korzystać z efektów audio zaszytych w naszym programie, które albo nie dają pożądanych efektów, albo są zwyczajnie zbyt skomplikowane w obsłudze (przykładem może być porównanie odszumiania w Audacity i konfiguracja bramki szumów w Adobe Premiere Pro – dla osób zaczynających dopiero zabawę z montażem odszumianie w Audacity będzie zdecydowanie łatwiejsze).

4 Import plików do programu montażowego

Pliki wstępnie przebrane, audio wyczyszczone, znormalizowane i odszumione. **Czas na import plików do programu montażowego.** Po uruchomieniu Adobe Premiere Pro na początku widzimy ekran powitalny – wybieramy zakładkę **Create** i z lewej strony w pierwszej kolumnie wybieramy **Project...**.

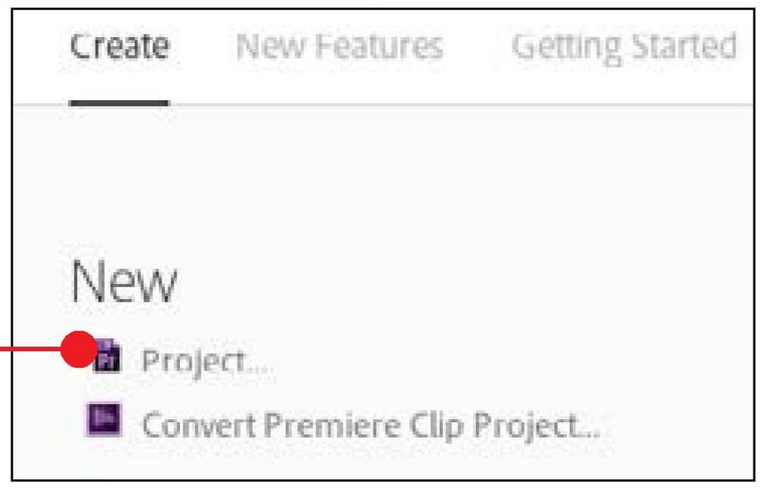

Pojawia się okno tworzenia nowego projektu, a w nim:

- nadajemy nazwę projektowi – im bardziej charakterystyczna, tym łatwiej będzie nam później go odnaleźć, chociażby korzystając z wyszukiwarki plików w systemie, więc nie zostawiajmy domyślnego **Untitled**,
- wybieramy katalog, gdzie program zapisze plik projektu (i inne pliki pomocnicze) – wybieramy ten, w którym już znajdują się wcześniej przygotowane pliki,
- upewniamy się też, że w polu **Capture format** jest wybrany format **HDV** – reszta ustawień może zostać domyślna.

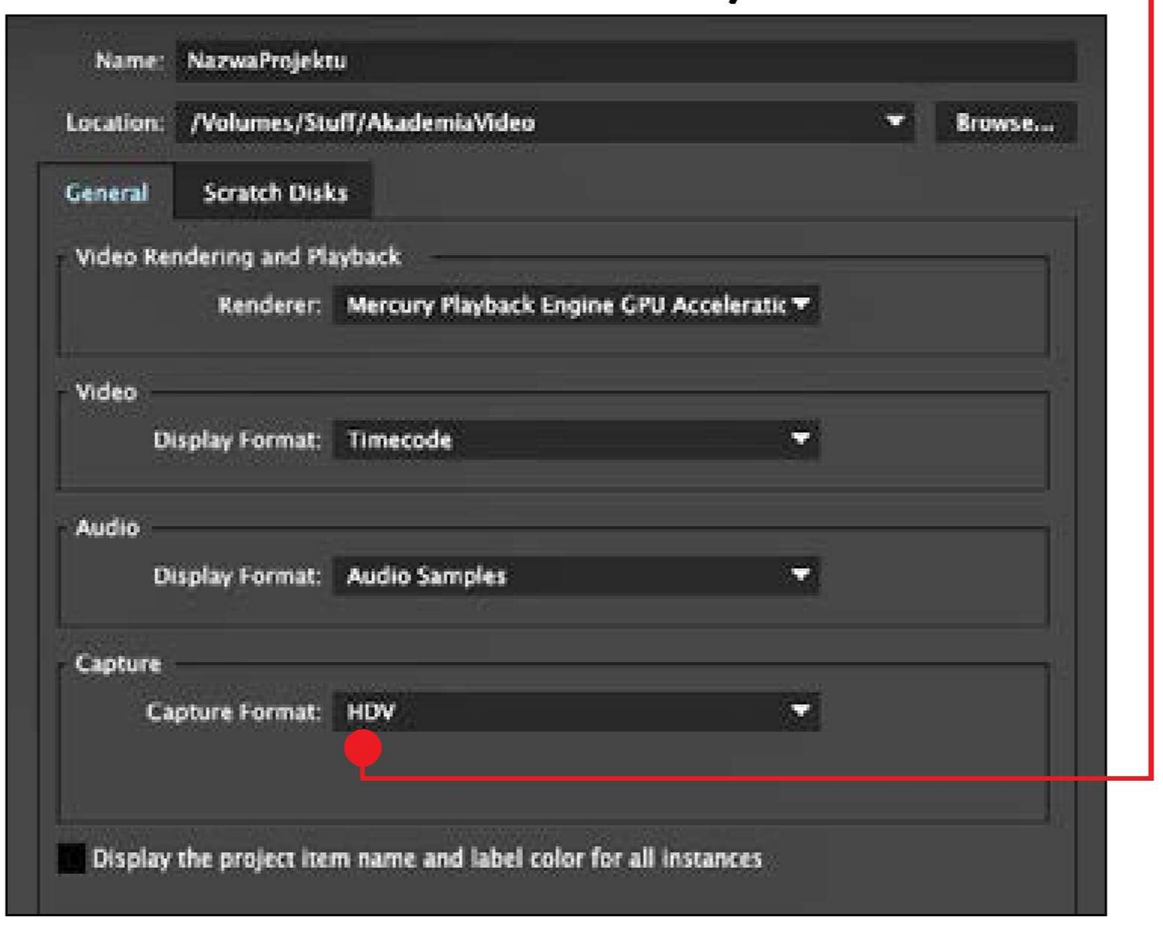

Więcej na: www.ebook4all.pl

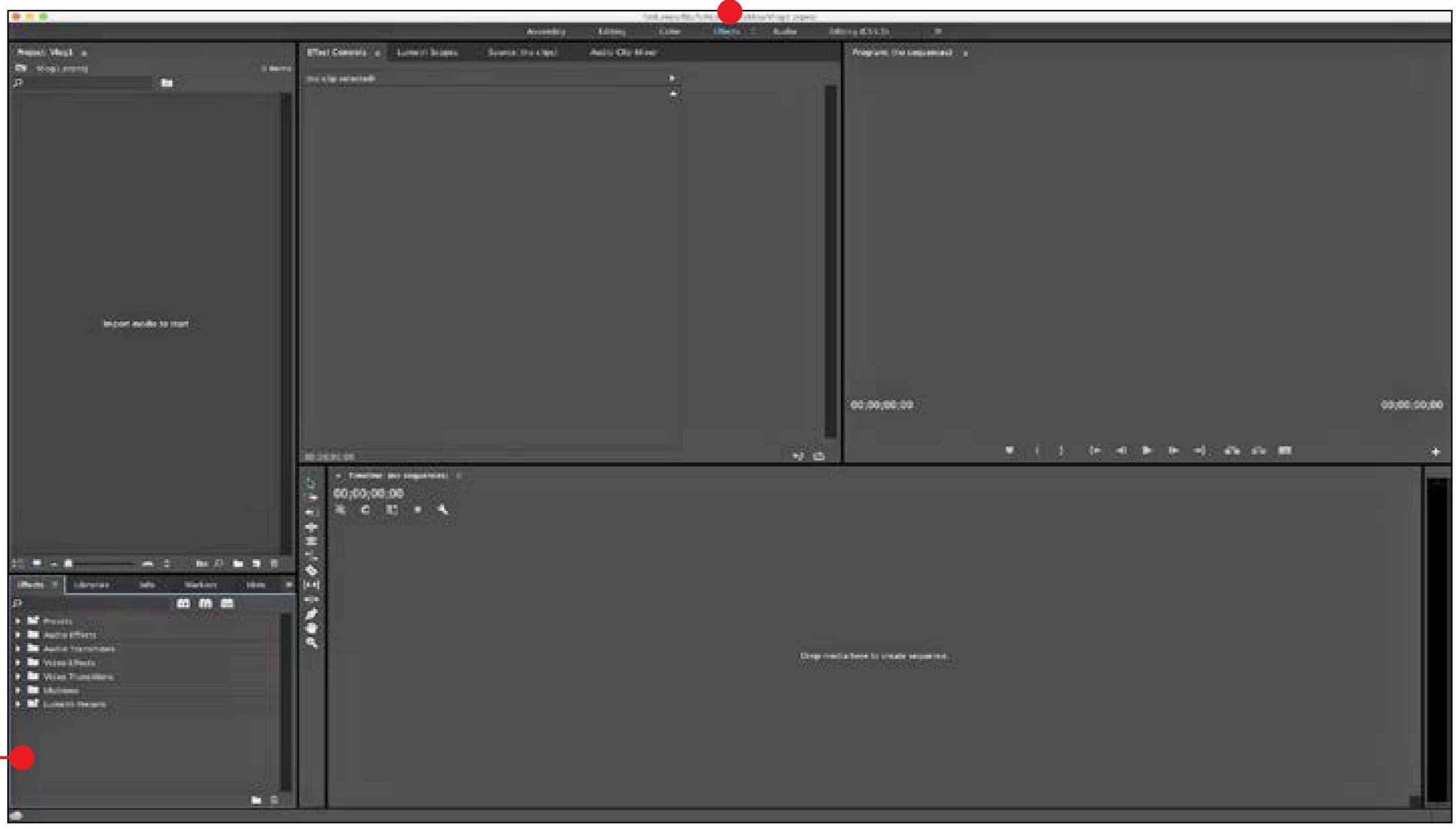

Po kliknięciu na **OK** pojawia się właściwe okno Premiere Pro podzielone na kilka paneli. **Uwaga!** Podział okna programu może się nieco różnić od tego, który widać na zrzucie ekranu – aby uzyskać taki efekt, należy na pasku u góry kliknąć na napis **Effects** (ten górny pasek służy do wyboru domyślnych widoków okna – każdy z szablonów jest dostosowany do innej czynności – a szablon **Effects** jest najbardziej uniwersalny, dlatego w naszych przykładach będziemy z niego korzystać).

Nas na tym etapie będzie interesować panel z lewej strony, z nagłówkiem **Project: NazwaTwojegoProjektu**. To tutaj umieścimy wszystkie nasze pliki.

Możemy to zrobić na kilka sposobów – najłatwiej kliknąć dwa razy na pole z napisem **Import media to start** i w oknie, które się pojawi, wybrać wszystkie potrzebne pliki z katalogu, który wcześniej przygotowaliśmy. Wszystko gotowe do kolejnego etapu.

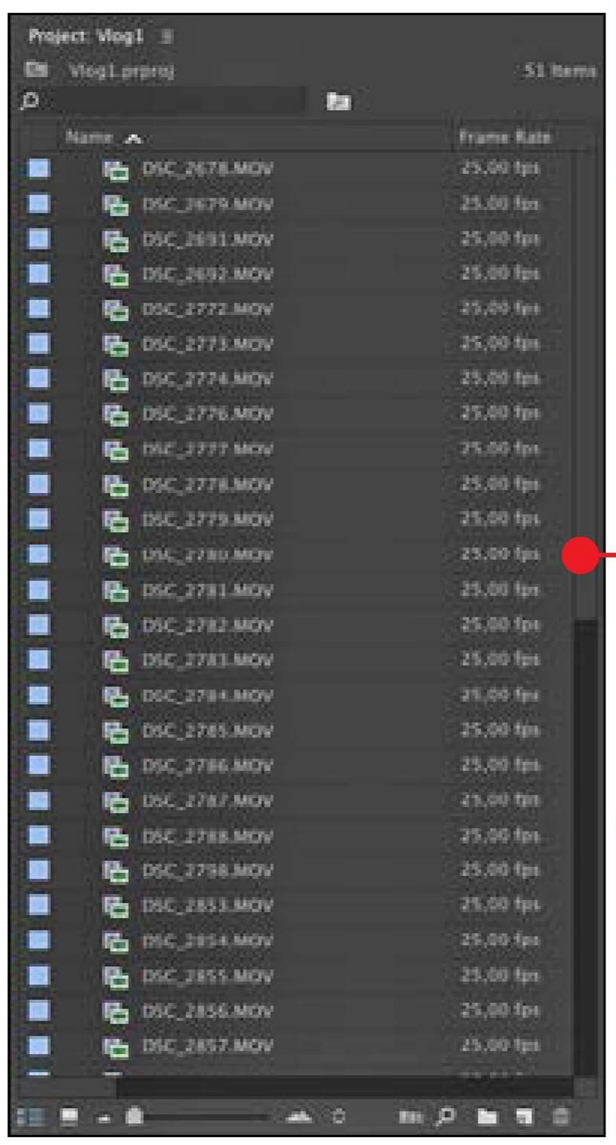

Więcej na: www.ebook4all.pl

5 Stworzenie sekwencji o odpowiednich ustawieniach

Sekwencja dla montażystów jest tym, czym płótno dla malarzy – to ona definiuje rozmiar okna, w jakim będziemy się poruszać, montując nasz materiał. To w niej zapisane są też informacje o liczbie klatek na sekundę w wynikowym materiale. Żeby niepotrzebnie nie zagłębiać się w niuanse klatkowania i rozdzielczości – **najprostszym sposobem stworzenia sekwencji jest przeciągnięcie jednego z plików, które zaimportowaliśmy do programu, na okno z nagłówkiem Timeline**.

- Jeżeli mamy kilka źródeł materiału (kiedy nagrywamy dwoma lub więcej aparatami albo aparatem i smartfonem), wybieramy plik z tej kamery, z której będziemy składać większość materiału. Chodzi o to, żeby sekwencja pokrywała się jak najbardziej z plikiem, który chcemy uzyskać na końcu.
- Inaczej postąpimy w przypadku, kiedy materiał nagrywany był w 50/60 fps lub więcej z takim zamysłem, żeby go później wykorzystać w zwolnionym tempie. W takim wypadku musimy zmienić ustawienia

sekwencji, klikając prawym przyciskiem na jej nazwę (łatwo znaleźć sekwencję na liście, bo jest zwykle oznaczone innym kolor kwadracika przy nazwie niż zwykłe materiały) i wybierając **Sequence Settings...**.

Otworzy się nowe okno – w polu **Timebase** możemy wybrać odpowiednie klatkowanie. Na przykład, jeżeli mamy materiał nagrany w 60 fps, to wybierając w ustawieniach sekwencji **30 fps**, zwolnimy go dwukrotnie bez żadnej utraty płynności.

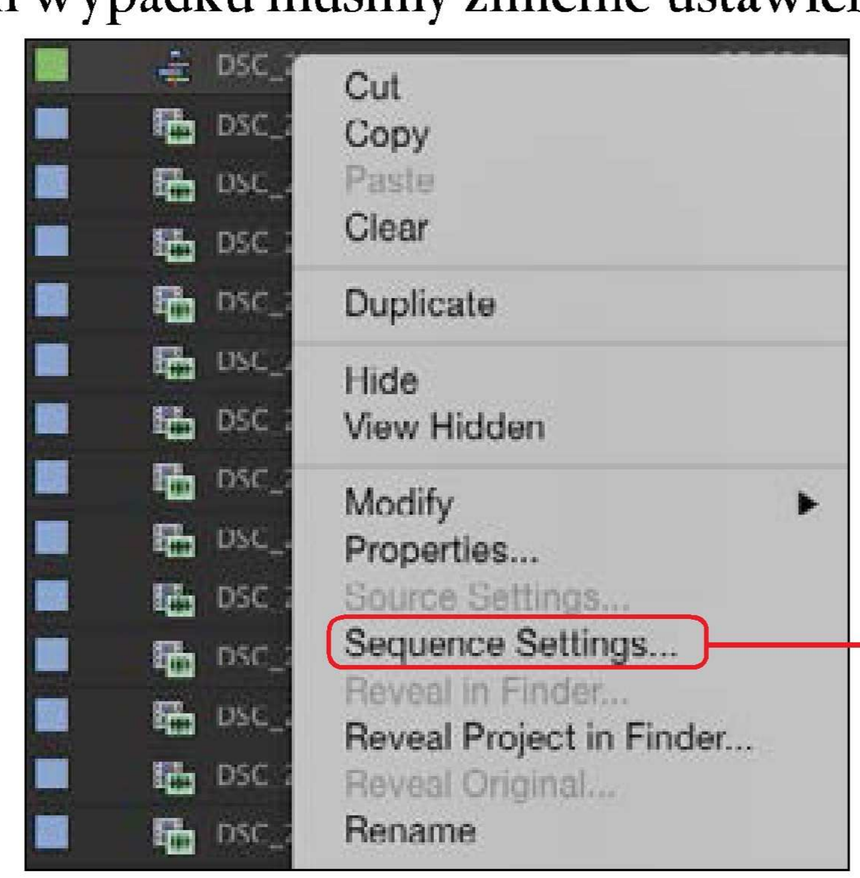

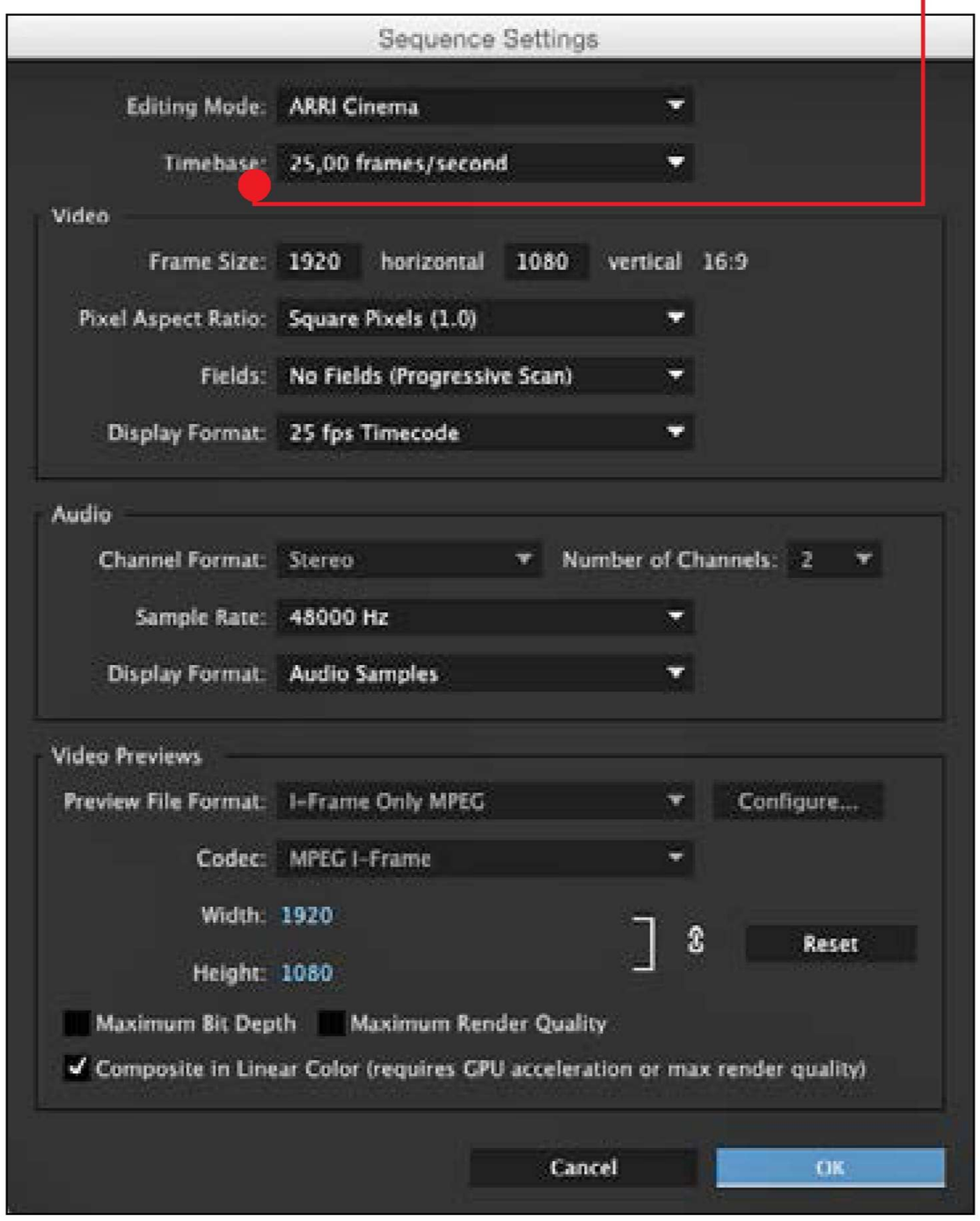

Więcej na: www.ebook4all.pl

Jeśli mamy materiał nagrany w 240 fps, to ustawiając **30 fps**, możemy go zwolnić aż ośmiokrotnie i nie będzie się przycinał.
Wracając jednak do naszej sekwencji – automatycznie nazwała się tak jak plik, który przeciągnęliśmy na linię czasu. Na liście plików warto tę nazwę zmienić na taką samą jak nazwa naszego projektu. Dzięki temu później przy renderowaniu Premiere będzie nam automatycznie sugerował taką nazwę pliku wynikowego,

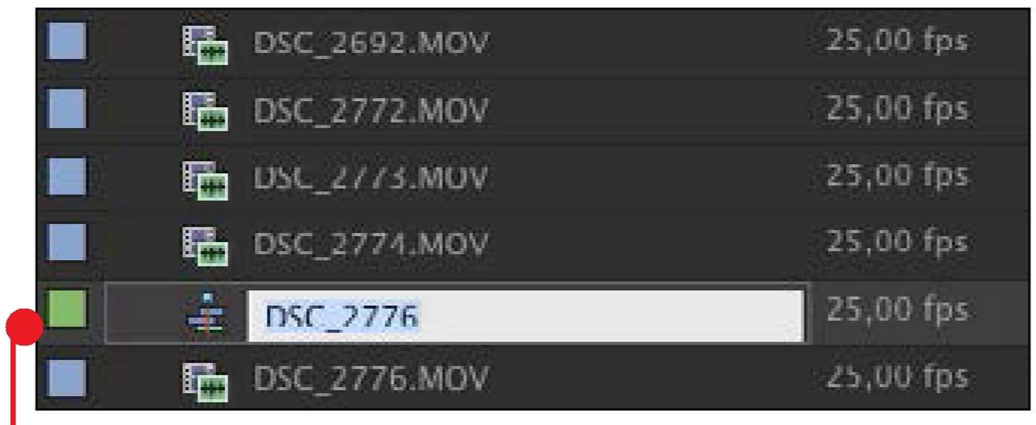

jak nazwa sekwencji, więc będzie nam zwyczajnie łatwiej się połapać.
Możemy już usunąć plik, który „leży" na linii czasu, zaznaczając go i naciskając delete – pora zacząć montaż właściwy.

6 Montaż

Montaż według najprostszej definicji jest po prostu ułożeniem poszczególnych ujęć w odpowiedniej kolejności na linii czasu. Tak naprawdę jednak składa się z wielu elementów i może zająć długie godziny, nawet jeśli montujemy tylko minutowy materiał. Zajmijmy się jednak podstawami.
Już przy kręceniu materiału **warto się zastanowić nad jego strukturą** – które fragmenty w jakiej mniej więcej kolejności powinny znaleźć się w ostatecznym materiale.
Zasady, jakimi rządzi się wideo w internecie, są dość proste i wynikają przede wszystkim z analizy danych statystycznych. Tak samo jak w przypadku trailera kanału (opisanego w rozdziale **4**) w każdym materiale kluczowe jest pierwsze 5 sekund.

- Jeżeli uda nam się przytrzymać widza przez pierwsze 5 sekund – jest duża szansa, że zostanie na dłużej. Jest na to kilka technik, ale zwykle sprawdza się pokazanie kilku najlepszych scenek, które zaraz zobaczy widz w materiale, oglądając go do końca. Możemy to zrobić za pomocą montażu (wziąć to, co najlepsze, i pokazać w skróconej wersji na samym początku) lub też już przy nagrywaniu powiedzieć widzom, co będzie w odcinku i traktować to jako wstęp. Niech trwa to od 5 do 10 sekund.
- Później jest miejsce na intro, animację czy też po prostu tytuł kanału lub odcinka. Intro wcale nie jest obowiązkowe. Ma głównie służyć temu, by widzowie zapamiętali nazwę kanału – to dzięki niemu „zagnieżdżamy się" w ich świadomości ze swoją nazwą. Jeżeli zdecydujemy, że chcemy mieć intro – zróbmy je bardzo, ale to bardzo krótkie. 3 sekundy w zupełności wystarczą!
- Po krótkim intro jest czas na właściwy odcinek.
- Na końcu pojawia się plansza końcowa – to na nią nałożymy adnotacje po wrzuceniu materiału na kanał. Warto zrobić przycisk zachęcający do subskrypcji kanału i chociaż jedną propozycję kolejnego materiału do obejrzenia (lepiej użyć

Więcej na: www.ebook4all.pl

ruchomego obrazka z dźwiękiem niż statycznej miniatury).
Jeszcze raz powtórzmy kolejność poszczególnych fragmentów:

A Zapowiedź tego, co będzie w odcinku
B Króciutkie intro
C Odcinek właściwy
D Plansza końcowa z adnotacjami

No dobrze, ale **zacznijmy wreszcie montować**. **Jest na to kilka metod** – w trakcie pracy wybierzemy tę, która najbardziej pasuje do charakteru naszych materiałów.

- Jeżeli nagrywamy vlogi i mamy tylko kilka plików wideo, to wystarczy, że przeciągniemy je w odpowiedniej kolejności na timeline i tam dokonamy cięć niepotrzebnych scen.
- Jeśli mamy wiele plików, z których będziemy wybierać konkretne fragmenty do dalszego opracowania, to lepsza będzie inna metoda:

1 Klikamy dwukrotnie na ikonę jednego z plików w oknie z zaimportowanymi źródłami. Film otwiera się w oknie podglądu w środku ekranu. Tam możemy je obejrzeć i wybrać odpowiedni fragment.

2 Oznaczamy początek fragmentu, naciskając klawisz [I] (skrót od **in**), a koniec – naciskając [O] (skrót od **out**).

3 Teraz możemy przeciągnąć ten fragment na linię czasu – na przykład klikając na obraz i przeciągając wideo na timeline.
Możemy też wybrać z pliku samo wideo (jeżeli audio nie jest istotne) – wystarczy, że złapiemy nie obraz, ale małą ikonę kliszy znajdującą się bezpośrednio pod nim.

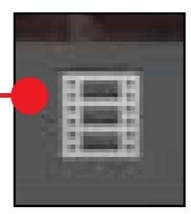

I tak, ujęcie po ujęciu, układamy sobie wszystkie sceny, które chcemy, żeby znalazły się w danym odcinku.
Ujęcia w Premiere Pro są symbolizowane przez kolorowe prostokąty **A**. Ich szerokość odpowiada długości danego ujęcia. Kiedy okno linii czasu jest aktywne (otacza je wtedy cienka niebieska obwódka **B**), naciskamy [spacja]. Dotychczas ułożone ujęcia odtworzą się w oknie w panelu w prawym górnym rogu okna **C**. To jest główny podgląd zmontowanego materiału. To tu zobaczymy wszystkie efekty, przejścia i koloryzację nałożoną na poszczególne ujęcia (przeczytamy o nich w rozdziale **6**).
Pracując na linii czasu, będziemy używać wielu różnych narzędzi. Warto się z nimi zapoznać – oto te, z których będziemy korzystać najczęściej.

Pierwsze narzędzie – w kształcie strzałki (skrót klawiaturowy [V]) – jest najbardziej uniwersalne. Dzięki niemu możemy przesuwać poszczególne klipy na linii czasu (jeden lub kilka jednocześnie – zaznaczając je z wciśniętym klawiszem [shift]), czy też przycinać początki i końcówki (najeżdżamy na lewą lub prawą krawędź prostokąta symbolizującego ujęcie, klikamy i przeciągamy w wybraną stronę; jeżeli ujęcie jest za krótkie – nie da się go sztucznie wydłużyć tym narzędziem).

Drugie narzędzie, w kształcie żyletki

Więcej na: www.ebook4all.pl

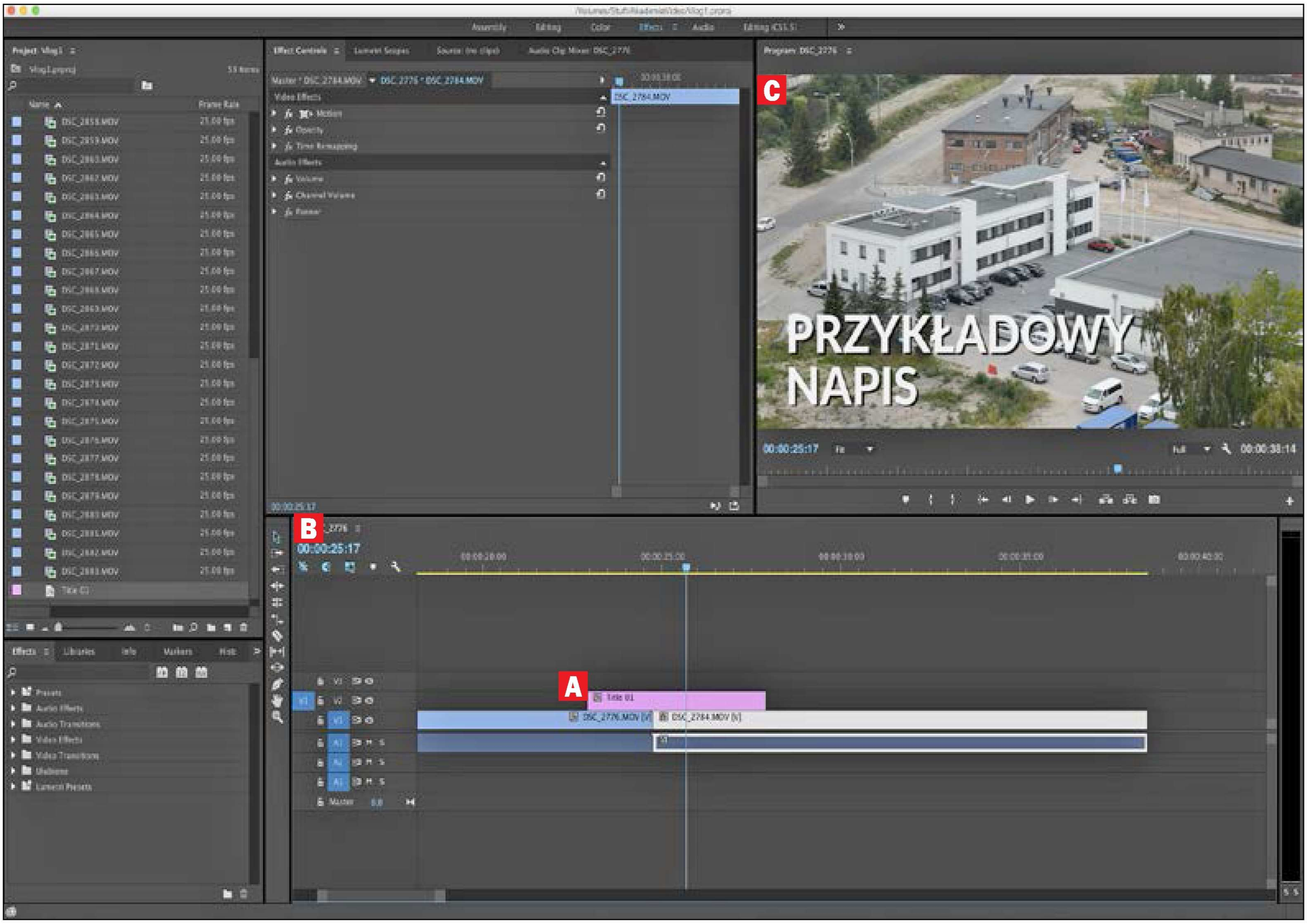

(skrót klawiaturowy C), pozwala na dzielenie ujęć na części. Bardzo przydatne, kiedy chcemy wyciąć jakiś fragment ze środka materiału – robimy dwa cięcia, usuwamy niepotrzebną część i gotowe.

Trzecim narzędziem, które może się dość często przydawać, jest **Rate stretch tool** (skrót klawiaturowy R). Dzięki temu narzędziu możemy wydłużyć ujęcie, modyfikując czas odtwarzania. To właśnie za jego pomocą najłatwiej jest uzyskać efekt zwolnionego tempa – wydłużając klip tak, jak długo chcemy, żeby trwał (trzeba jednak zwracać uwagę na podgląd – im bardziej zwolnione tempo, tym obraz będzie bardziej „skakał” – przypomnijmy sobie zasady opisane w punkcie **5** tego rozdziału).

Te trzy narzędzia z pewnością wystarczą na sam początek przygody z montażem. (Aby dowiedzieć się, co robią pozostałe – warto zajrzeć do pomocy programu).

Zwróćmy uwagę, że w Premiere Pro linia czasu ma kilka „warstw”, w nomenklaturze montażystów nazywanych ścieżkami. Ścieżki działają właściwie tak jak warstwy w programie graficznym – ta, która jest na samej górze, będzie zasłaniać te, które są pod nią. Jeżeli jej część jest przezroczysta (na przykład jest to napis albo obrazek .png), to przezroczystość będzie

Więcej na: www.ebook4all.pl

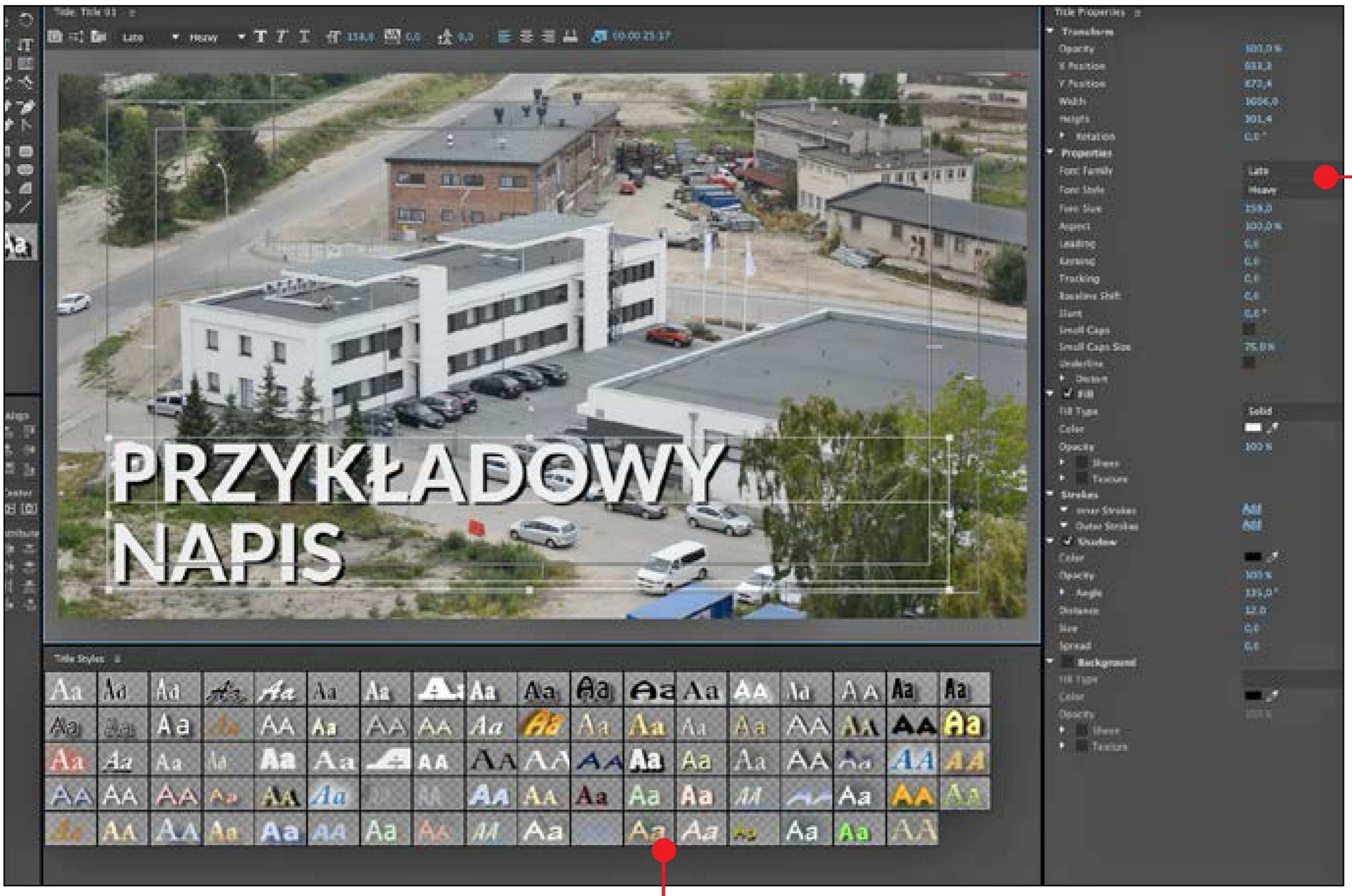

wypełniona tym, co pod tą warstwą. Oto przykład – napis jest nad warstwą z wideo na linii czasu, dlatego też widać go na materiale wideo na podglądzie.

A skoro już mowa o napisach – ich tworzenie jest bardzo proste. Wystarczy, że naciśniemy kombinację klawiszy ctrl T i klikniemy na **OK** w oknie, które się pojawi, a zobaczymy edytor napisów. Zwróćmy uwagę, że ten edytor ma inny zestaw narzędzi. Upewnijmy się, że jest zaznaczona na niebiesko litera **T** z lewej strony.

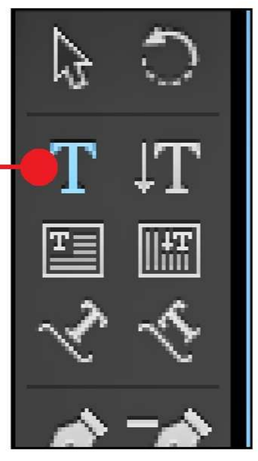

W oknie, gdzie widać podgląd materiału wideo, możemy teraz, przeciągając myszą, zdefiniować wielkość obszaru, gdzie będzie napis. Wpisujemy tekst. Z prawej strony mamy dodatkowe parametry napisu. Możemy tam zmienić wielkość fontu, krój, pochylenie, odległość między znakami, dodać cień czy obwódkę. Możliwości jest bardzo dużo, więc warto z nimi poeksperymentować. Jak już bę-

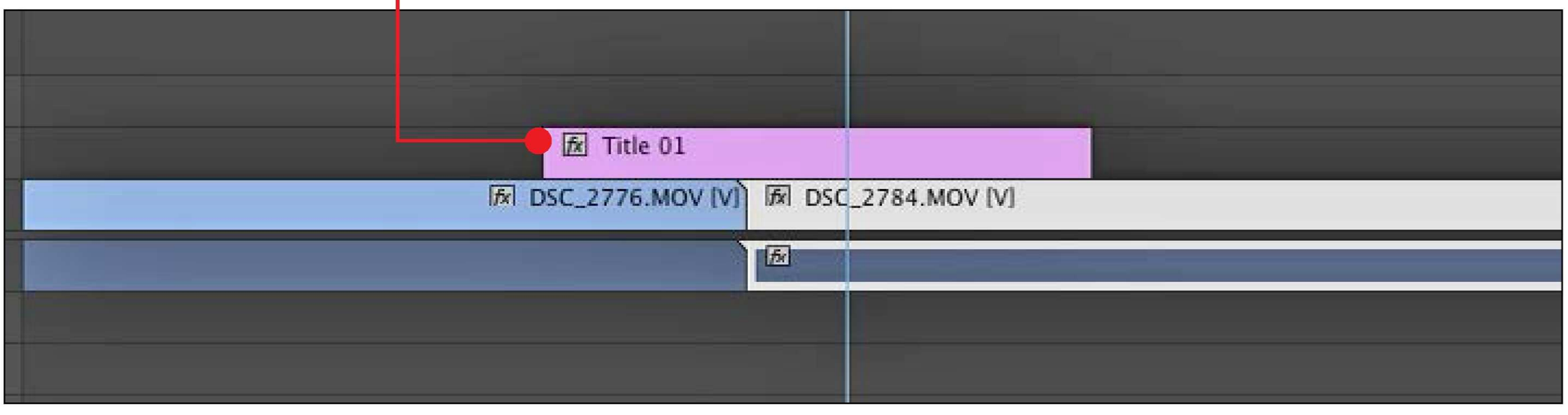

Więcej na: www.ebook4all.pl

dziemy zadowoleni z efektu – zamknijmy to okno. Na liście plików projektu pojawi się utworzony napis. Wystarczy, że przeciągniemy go w miejsce, gdzie chcemy, żeby się pojawiał – i gotowe. Domyślnie długość trwania napisów jest ustawiona na 5 sekund, ale oczywiście możemy ją modyfikować tak samo, jak to robimy z długością klipów wideo. Podobnie jest ze zdjęciami – import do projektu działa tak samo i też wystarczy, że je przeciąg-

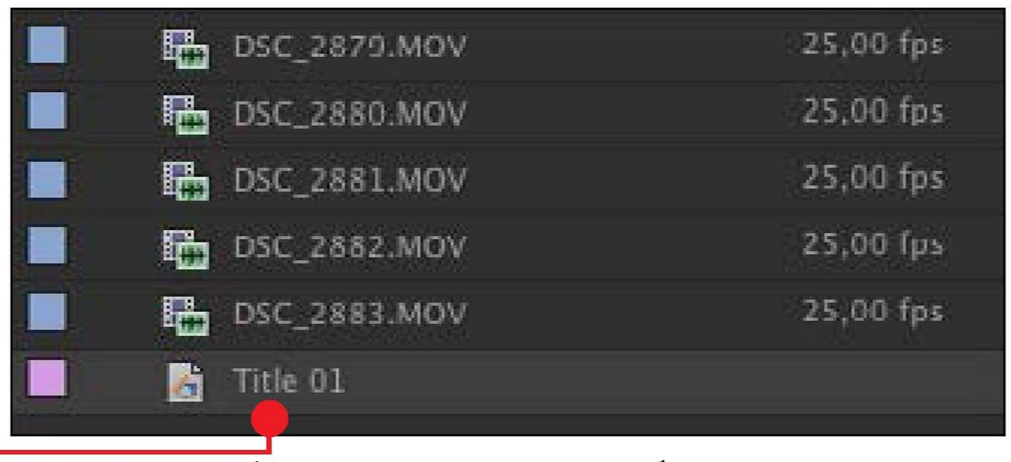

niemy na linię czasu w wybrane miejsce. W porządku – umiemy już ułożyć wybrane ujęcia w odpowiedniej kolejności, wycinać ze środka to, co niepotrzebne, i nakładać na materiał napisy i zdjęcia. Możemy przejść do kolejnego etapu.

7 Poprawki wizualne (kolorowanie, przejścia) i efekty audio

W miejscach, gdzie stykają się dwa ujęcia, możemy umieścić efekty przejść między dwoma klipami. Najczęściej używane jest przejście bezpośrednie, bez żadnego efektu i zdecydowanie warto wykorzystywać je jak najczęściej, bo jest uniwersalne i w każdej sytuacji się sprawdzi. Jednak jeżeli zależy nam na tym, żeby cały materiał miał nieco inny klimat, na przykład

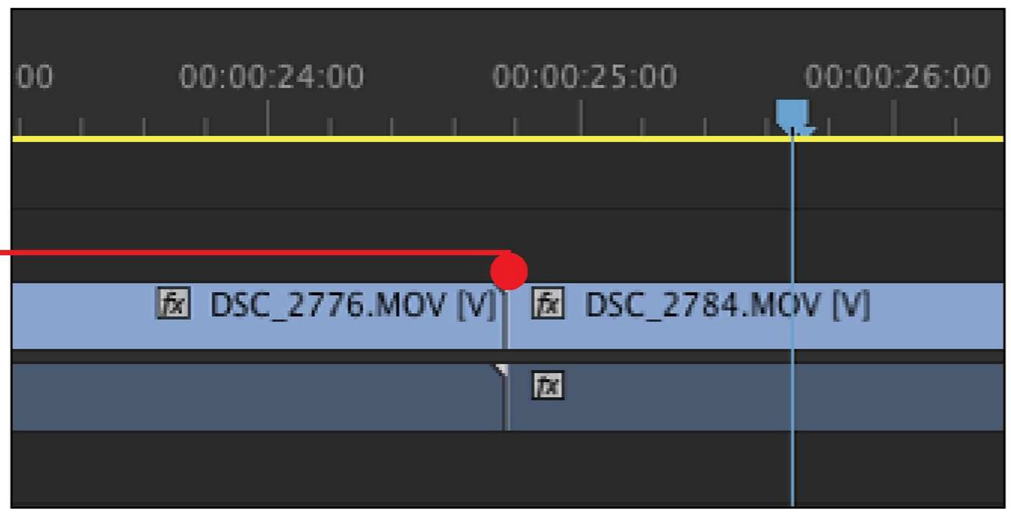

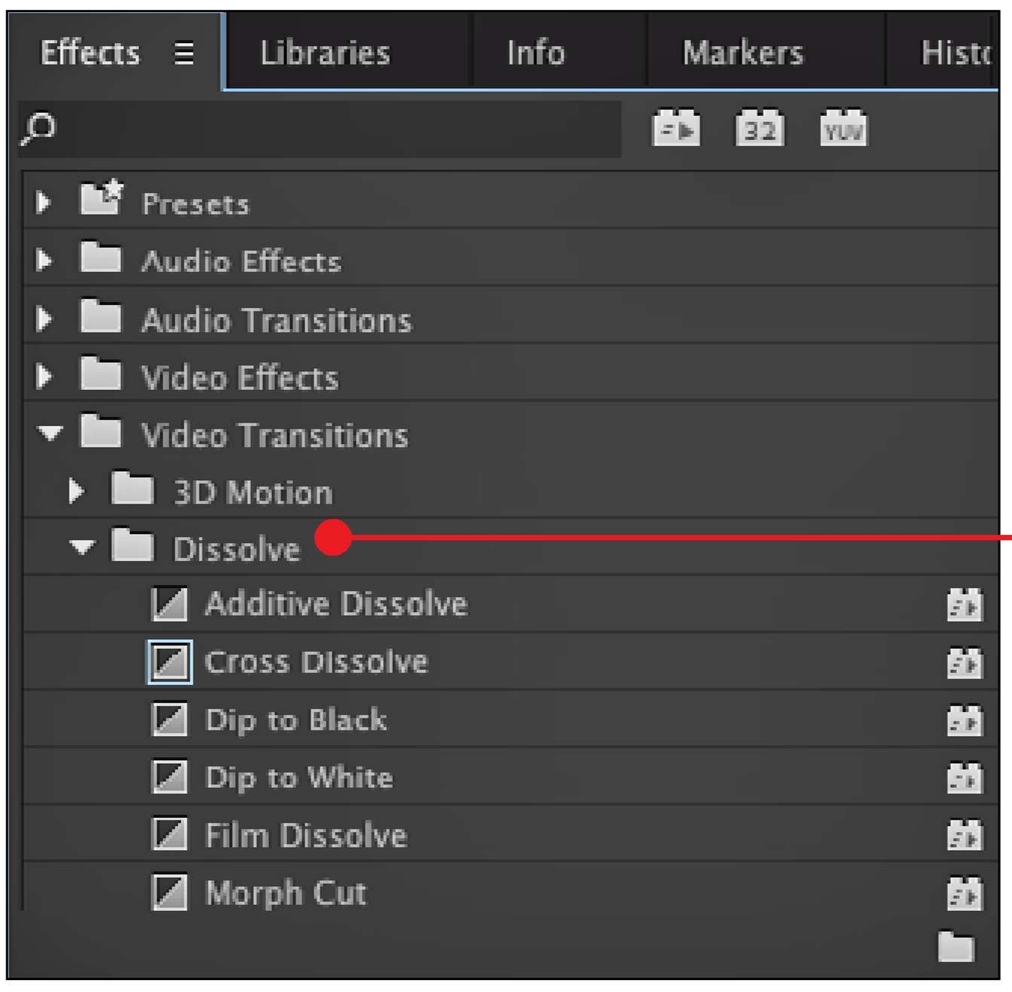

bardziej romantyczny czy refleksyjny, to możemy między klipy wstawić przejście **Cross dissolve**. Wystarczy, że z lewej strony z okna **Effects** rozwiniemy listę **Video transitions**, **Dissolve** i przeciągniemy na miejsce między klipami **Cross dissolve**. Klikając na nie na linii czasu, możemy zmodyfikować czas jego trwania – domyślnie jest to jedna sekunda.

Na liście efektów przejścia jest ich zdecydowanie więcej, ale im bardziej wymyślne przejścia będziemy wykorzystywać, tym

Więcej na: www.ebook4all.pl

mniej profesjonalnie będzie wyglądać materiał. W końcu nie chcemy, żeby nasze wideo wyglądało jak filmy ze studniówki! Na uwagę zasługują jeszcze dwa efekty przejścia: **Dip to white** (rozjaśnienie do białego koloru) i **Dip to black** (wyciemnienie do czarnego koloru). Jeżeli mamy już cały materiał pocięty – wiemy, gdzie mają być które ujęcia, możemy pobawić się w dołożenie efektów dźwiękowych. Nie jest to niezbędne, ale czasem się zdarza, że chcemy podkreślić jakąś wypowiedź wybuchem albo zamienić słabo nagrany dźwięk trzaskania drzwiami na lepszy. W darmowej bazie utworów pod adresem **youtube.com/audiolibrary** – na zakładce **Efekty dźwiękowe** – znajdziemy mnóstwo efektów. Wiele rzeczy można podkreślić czy poprawić dołożeniem odpowiedniego dźwięku – nie lekceważmy tej możliwości.

WAŻNE!

O kolorowaniu materiału więcej informacji znajdziemy w rozdziale 8. Nakładanie efektów na końcowym etapie montażu jest najbardziej optymalne, jeśli chodzi o czas. Pracujemy już na ostatecznie wybranych ujęciach, więc nie tracimy czasu na poprawianie ujęć, które ostatecznie później zdecydujemy się jednak usunąć.

8 Renderowanie finalnego pliku

To w tym procesie komputer skleja wszystkie fragmenty wideo, nakłada wybrane przez nas filtry i efekty i ostatecznie tworzy plik, który później wrzucimy na swój kanał.

Renderowanie materiału to proces, który w zależności od mocy obliczeniowej komputera oraz liczby efektów i modyfikacji, jakim poddany został materiał podczas montażu, może zająć od kilku minut do nawet kilku czy kilkunastu godzin.

Największy wpływ na szybkość procesu renderowania ma karta graficzna – warto wyposażyć komputer w kartę obsługującą architekturę CUDA, która optymalizuje wykorzystanie mocy obliczeniowej procesora graficznego. Do tego istotna jest szybkość dysku twardego (to z niego odczytywane są pliki wideo, na których wykonywane są obliczenia). Standardowy HDD 7200 rpm będzie szybszy niż laptopowy 5400 rpm, a najlepsze wyniki osiągniemy, korzystając z dysku SSD. Do tego zalecane jest minimum 8 GB RAM-u i wielordzeniowy procesor z obsługą 64-bit. Im mocniejszy sprzęt, tym praca w programie montażowym będzie przyjemniejsza. Dla uproszczenia możemy założyć, że jeżeli nasz komputer jest w stanie „uciągnąć" Wiedźmina 3 na wysokich detalach, to i montaż będzie na nim wygodny, a czas renderowania nie powinien sprawiać zbyt wielu trudności.

Żeby nabrać perspektywy – Mac Pro w następującej konfiguracji:

- procesor: 6-rdzeniowy Intel Xeon E5 3,5 GHz,
- pamięć: 16 GB RAM DDR3 1866 MHz

Więcej na: www.ebook4all.pl

- dwie karty graficzne AMD FirePro D500 3072 MB

jest w stanie wyrenderować pięciominutowy materiał, bez jakichś specjalnych efektów, z drobną korekcją kolorów i kontrastu – w mniej więcej 3 minuty. Na kilkuletnim składaku ten sam materiał renderuje się 40 minut, zatem różnice są znaczące.

Jeśli chodzi o samo renderowanie, to **kluczowe jest odpowiednie dobranie parametrów**.

Żeby dostać się do tych ustawień, po zakończeniu wszystkich prac nad projektem zaznaczamy sekwencję na liście plików projektu i naciskamy kombinację klawiszy ctrl M. Pojawia się okno z mnóstwem ustawień, jednak na szczęście Premiere Pro ma dużo wbudowanych szablonów renderowania, więc wystarczy, że przede wszystkim z prawej strony w okienku **Format** wybierzemy wiodący dzisiaj: **H.264**, a z listy presetów poniżej – **YouTube HD 1080** (jeżeli materiał był nagrywany w Full HD, czyli rozdzielczości 1920 x 1080).

Możemy też wybrać miejsce, gdzie ma zostać zapisany plik wideo, klikając na jego nazwę przy **Output name**, przy okazji możemy też zmienić nazwę pliku.

Pozostaje tylko kliknąć na przycisk **Export** i czekać na efekty.

Nasz pierwszy materiał jest gotowy!

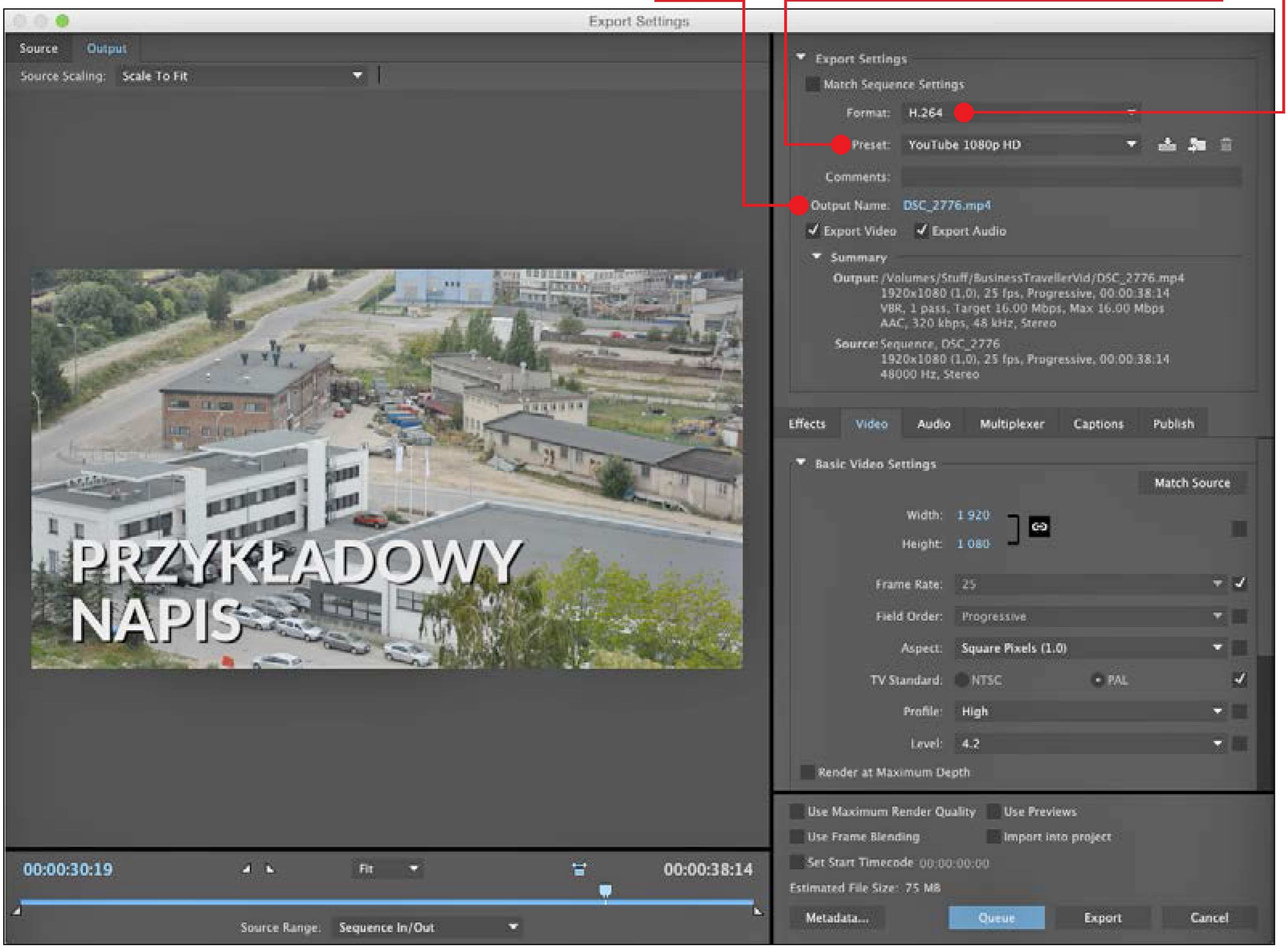

Więcej na: www.ebook4all.pl

8 Porady dla gamerów

Publikowanie na YouTube filmów z własnych rozgrywek nie jest takie łatwe, jak mogłoby się wydawać. Ten rozdział to poradnik krok po kroku dla gamerów

Jesteśmy graczami i marzymy o tym, aby nagrywać materiał ze swojej rozgrywki, a następnie wrzucać go na YouTube? Każdy z nas lubi dzielić się najlepszymi fragami, achievementami i własną twórczością, która powstała w zaciszu naszych gamerskich stanowisk.

Okazuje się jednak, że zgrywanie materiału z rozgrywki elektronicznej to nie jest taka łatwa sprawa. Owszem, coraz więcej tytułów ma opcję zapisywania powtórek z rozegranej rundy – niestety, w dość niskiej jakości i bez możliwości rozbudowanej edycji. W tym rozdziale przeczytamy, w jaki sposób można tanio skompletować zestaw do zapisywania materiału z PC lub konsoli w formie wysokiej jakości wideo. Dowiemy się wszystkiego, o czym trzeba wiedzieć, zaczynając karierę gamera w internecie. **jk**

DROGOWSKAZ

- Mierz siły na zamiary – twój PC s. 79
- Akcesoria PC s. 80
- Materiał wideo z konsoli s. 81
- Kamera i mikrofon s. 82
- Software do nagrywania materiału s. 85
- Konfiguracja Open Broadcaster Software s. 86
- Obróbka audio s. 91

Więcej na: www.ebook4all.pl

Mierz siły na zamiary – twój PC

Zanim zabierzemy się za kupowanie dodatkowej kamerki, mikrofonu czy karty przechwytującej – przyjrzyjmy się swojemu aktualnemu zestawowi do grania. Pamiętajmy – trzeba mierzyć siły na zamiary. Zamierzamy nagrywać rozgrywki online z takich gier, jak League of Legends czy Counter-Strike: Global Offensive? Upewnijmy się, że nasz internet nie zafunduje nam laga w najmniej spodziewanym momencie. Uwielbiamy najnowsze tytuły, a zapierająca dech w piersiach grafika i 60 klatek na sekundę (fps) to absolutne minimum? Sprawdźmy, czy nasz komputer jest w stanie „uciągnąć" grę co najmniej 30 procent lepiej, niż chcemy ją pokazać w formie wideo. Każde dodatkowe działanie, które odbywa się w tle podczas rozgrywki (czyli na przykład nagrywanie dźwięku i obrazu), powoduje obciążenie procesora i pamięci RAM, co może poskutkować spadkiem fpsów w wybranym tytule, a w efekcie – niesmakiem u widza w trakcie oglądania przerywającej się rozgrywki.

Poniżej – przykładowe konfiguracje komputera i prędkość łącza internetowego, które powinny zapewnić odpowiedni komfort zarówno przy zwykłej rozgrywce, jak i podczas nagrań wideo.

Poniższe przykłady należy traktować orientacyjnie – odrobinę gorszy procesor czy 1 GB RAM-u mniej nie sprawią zaraz, że nasza kariera gamera odpadnie w przedbiegach. Te dane pozwola nam się po prostu zorientować, na co możemy się porwać, a do czego wypadałoby upgrade'ować sprzęt.

KONFIGURACJA SPRZĘTU

	Minimalna – pozwala na zabawę z nagrywaniem przy słabszych tytułach	Zalecana – pozwala na nagrywanie nieco bardziej wymagających gier
Procesor	Core2Duo z serii E8000 minimum 3 GHz	i5 2500 minimum 3 GHz
Grafika	HD4580 1 GB / GTX 280 1 GB	HD7850 2 GB / GTX 580 2 GB
Pamięć	4–6 GB	8–12 GB
Dysk HDD	500 GB	500 GB
Zasilanie	Odpowiedni do wymagań (minimum 400 W)	Odpowiedni do wymagań (minimum 500 W)

PRĘDKOŚĆ ŁĄCZA INTERNETOWEGO

	Minimalna – pozwala na sprawny upload filmów na serwis YouTube; przy transmisji na żywo jakość może być gorsza	Zalecana – pozwala na komfortowe transmitowanie rozgrywki na żywo
Download	do 20 Mb/s	od 30 Mb/s
Upload	do 2 Mb/s	od 8 Mb/s (im więcej tym lepiej)

Więcej na: www.ebook4all.pl

Akcesoria PC

Monitor

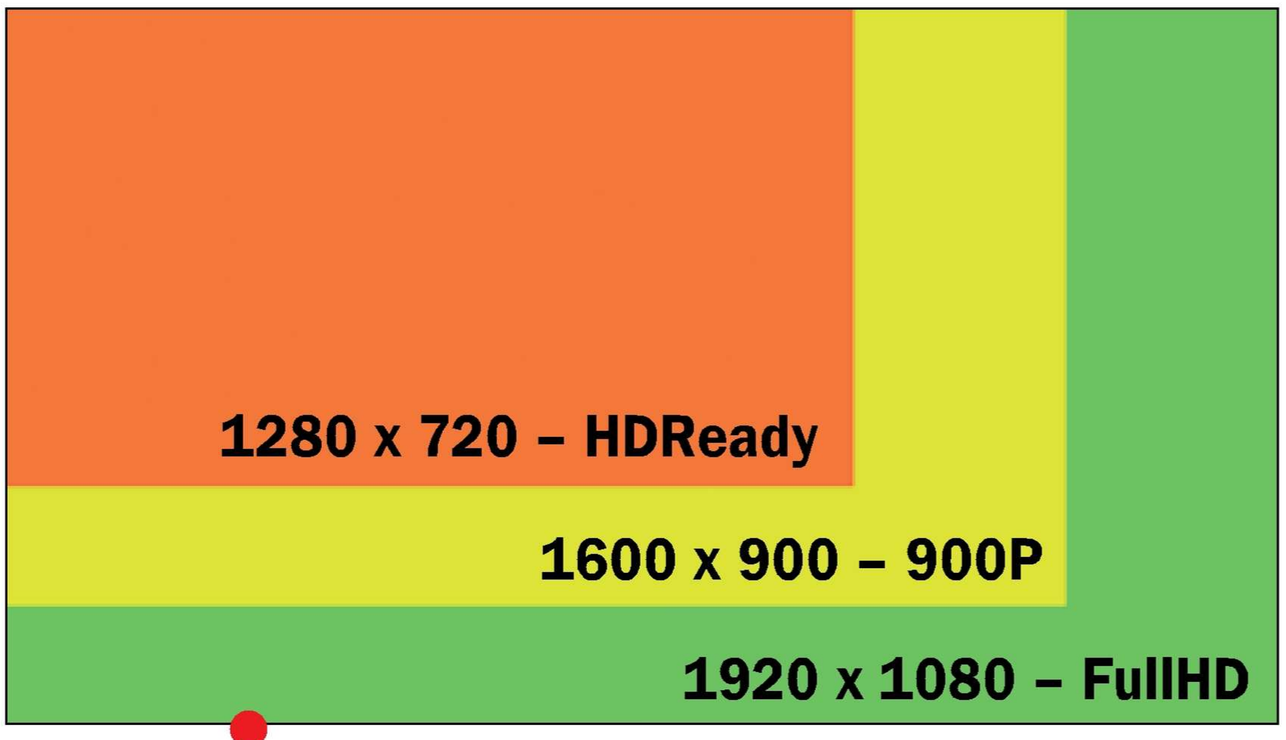

Oczywiście sama jednostka centralna to nie wszystko. Zadbajmy o to, aby peryferia podłączone do komputera były równie przemyślanym wyborem jak sam pecet. Zacznijmy od monitora – od jego parametrów zależy jakość naszego nagrania, a konkretnie – rozdzielczość oraz format obrazu. Najpowszechniejszy wybór to 1920 x 1080 (Full HD) 16:9. Większość monitorów sprzedawanych w tej chwili w sklepach ma taką rozdzielczość. Jeżeli mamy starszy model – koniecznie sprawdźmy, czy obsługuje jakąkolwiek z rozdzielczości 16:9 (chociażby HD Ready – 1280 x 720) – dzięki takiemu ustawieniu widzowie nie będą widzieć czarnych pasów po bokach nagrań. Inne popularne formaty obrazu to 4:3 (używany kiedyś, dziś kojarzony głównie z rozrywką retro i monitorami CRT) oraz 16:10 (monitory LCD używane niegdyś do prac biurowych, z racji wygodniejszej do tego celu powierzchni roboczej). Jeżeli mamy monitor w formacie innym niż 16:9, spróbujmy wymusić taką rozdzielczość w ustawieniach systemowych lub – pomyślmy o zakupie nowego sprzętu.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Klawiatura i mysz

W kwestii klawiatury i myszy lub innych kontrolerów do gry zasada jest jedna – im ciszej, tym lepiej. Korzystajmy z takich urządzeń, które są wygodne i nie przeszkadzają pokazać pełni naszych umiejętności, ale miejmy w głowie myśl – każde głośniejsze kliknięcie lub uderzenie w klawisze najprawdopodobniej będzie słyszane na nagraniu lub streamingu live.

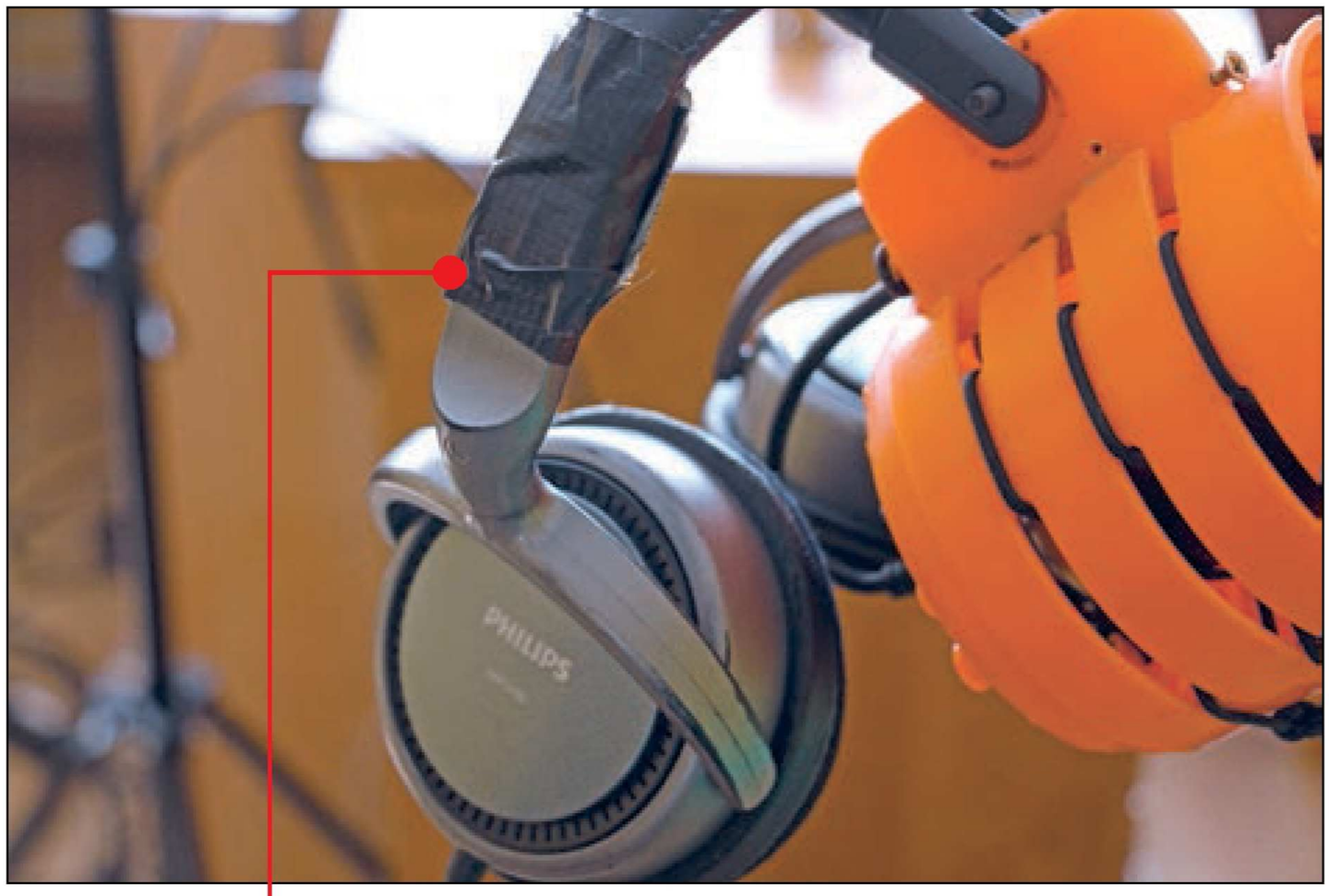

Słuchawki

To samo dotyczy słuchawek. Mogą to być ukochane, posklejane toną taśmy słuchawki z Biedronki ● (autentyk, uwielbiam je! – przyp. autora), mogą to być ogromne „kokosy", małe „pchełki" czy słuchawki dokanałowe – pod warunkiem że dźwięk z gry nie przebija się na zewnątrz i mikrofon nie jest narażony na złapanie pogłosu. Każdy nieraz jechał autobusem z delikwentem, który słuchał muzyki na pełny regulator za pomocą tanich pchełek za 5 złotych z kiosku? Wiemy, o co chodzi. Dźwięk ze słuchawek mamy słyszeć my – i tylko my!

Materiał wideo z konsoli

Na sam koniec konsole – tutaj sprawa jest znacznie prostsza. Nie trzeba nic ustawiać, nie trzeba się martwić, czy gra będzie odpowiednio płynnie chodzić. Problem pojawia się jednak w momencie, kiedy chcemy zgrywać materiał na PC. Tutaj z pomocą przyjdzie nam karta przechwytująca – mała kostka, którą podpinamy do swojego komputera i konsoli w taki sposób, aby PC mógł nagrywać materiał z konsoli podczas rozgrywki. Może to być na przykład urządzenie z rodziny Avermedia. Czy będzie to LGP Lite ● (około 370 złotych), czy nieco bardziej zaawansowany ExtremeCap U3 ● (około 600 złotych) – nie będziemy zawie-

Więcej na: www.ebook4all.pl

dzeni. Produkty Avermedii bardzo dobrze współpracują z oprogramowaniem, którego będziemy używać, nie gubią klatek obrazu i po prostu przyjemnie się z nich korzysta. LGP Lite w zupełności wystarczy, jeżeli zamierzamy nagrywać Full HD w 30 klatkach, ExtremeCap U3 natomiast to już bardziej profesjonalny sprzęt, który pozwoli nam przetworzyć obraz w 60 klatkach na sekundę i w krystalicznym Full HD.

Jeżeli bawimy się w bardziej zaawansowane zestawy do grania lub skomplikowane transmisje na żywo, z wieloma komputerami, dodatkowymi belkami itd. – dobrym wyjściem jest użycie karty przechwytującej również do PC. Po pierwsze, taki sprzęt odciąża procesor komputera od nagrywania. Po drugie, pozwala zbudować zestaw złożony z dwóch komputerów – jeden zajmuje się jedynie odpaleniem wybranej przez nas gry, drugi natomiast obsługą karty przechwytującej, mikrofonem i kamerką internetową.

Kamera i mikrofon

W przypadku gdy naszym jedynym celem jest zgrywanie powtórek z rozgrywki, robienie montaży z najlepszych momentów lub tak zwanych machinim* bez użycia mikrofonu czy kamerki – przejdźmy od razu parę stron dalej, tam gdzie jest mowa o konfiguracji oprogramowania. Jeżeli natomiast chcemy zostać youtuberem z krwi i kości – czas na kamerkę internetową i mikrofon.

Mikrofon

Zacznijmy od mikrofonu, ponieważ, jak powszechnie wiadomo, audio w internecie bywa ważniejsze od wideo. Musimy zastanowić się, jakie gry będziemy nagrywać i komentować. Zdecydowana większość youtuberów wybiera formę statyczną – siedzenie przed monitorem, zagrywanie się na PC lub konsoli i komentowanie tego, co dzieje się na ekranie. W tym wypadku najlepszym wyborem będzie mikrofon pojemnościowy na USB. Tego typu mikrofony, choć nie należą do najtańszych, zapewniają najlepszą

* machinima – technika animacji wykorzystująca obraz generowany przez silnik gry

Więcej na: www.ebook4all.pl

możliwą jakość dźwięku do uzyskania w czasie rzeczywistym – również podczas transmisji na żywo. Najbardziej budżetowy i godny polecenia model to M-Audio Producer USB (około 390 złotych). Można znaleźć również tańsze modele, jak na przykład Behringer C1U (około 260 złotych), choć według doświadczenia autora oferują one zbyt małe wzmocnienie, co skutkuje potrzebą krzyczenia do mikrofonu. Jeżeli chcemy wydać raz, a porządnie, to zdecydowanie faworytem w tej chwili jest AKG Perception 120 USB (około 520 złotych) – używa go większość czołówki polskiego YouTube, zdecydowanie oferuje on najlepszą jakość dźwięku bez konieczności dodatkowych pieniędzy na różne miksery audio i podobne gadżety.

Niestety, nagranie dobrego audio to nie taka prosta sprawa – nie wystarczy podłączyć mikrofon i ustawić na dołączonym do zestawu statywie. Warto zainwestować w dwie dodatkowe rzeczy – shock mount, czyli koszyczek amortyzujący wstrząsy (około 150 złotych) i Pop Filter, który zabezpieczy nas przed nieprzyjemnymi zgłoskami wybuchowymi (około 30 złotych). Obydwa akcesoria da się również wykonać we własnym zakresie – oczywiście, wersja „zrób to sam” nie będzie aż tak skuteczna i profesjonalna, ale tworzenie materiałów w internecie nie sprowadza się jedynie do nudnego i niekreatywnego profesjonalizmu, prawda? Warto zapoznać się z różnymi filmami instruktażowymi w serwisie YouTube – autor swój koszyczek amortyzujący wykonał z plastikowego ociekacza na sztućce i choć nie działa bez zarzutu, to tworzy unikalny klimat swoim niecodziennym wyglądem :).

Więcej na: www.ebook4all.pl

Kamera

Czas na ostatnie akcesorium, które posłuży nam do nagrywania wypieszczonych jakościowo materiałów wideo. Mowa oczywiście o kamerce internetowej. Tak, dokładnie - internetowej. Przy użyciu oprogramowania, które w czasie rzeczywistym składa obraz z kamery i obraz z gry w jedną warstwę, nie ma sensu nagrywać naszej twarzy lustrzanką lub kamerą typu handycam. Kamerka internetowa odpowiedniej jakości pozwala na przechwytywanie w czasie rzeczywistym obrazu w rozdzielczości Full HD, z odpowiednio szerokim kątem i jakością, która nie odbiega od droższych, przenośnych rozwiązań. Najlepszymi webcamami na rynku poszczycić może się Logitech - jego seria c910-c930 (koszt 250-350 złotych) oferuje najlepszą jakość obrazu i bezproblemowe ustawienia balansu bieli czy wzmocnienia ISO.

Hardware – podsumowanie

Podsumowując sprzętową część tego działu - profesjonalne zgrywanie wideo z gier komputerowych wymaga wydatków. Mając już sprawny sprzęt komputerowy lub konsolę, musimy być przygotowani na kwotę około 1000 złotych. Dlatego zastanówmy się dobrze, zanim zaczniemywyjmować pieniądze z kieszeni - czy naprawdę chcemy inwestować tyle pieniędzy w hobby? Pamiętajmy jednak, że nie od razu trzeba mieć sprzęt z górnej półki. Jeżeli koło nas w tej chwili leży stara kamerka internetowa, zestaw mikrofon i słuchawki, a nasz komputer jest w stanie odpalić płynnie starsze tytuły - zacznijmy od ustawienia takiego testowego zestawu, który pozwoli nam się sprawdzić w nagrywaniu.

Nie popadajmy ze skrajności w skrajność - jeżeli chcemy kupić sprzęt za 100 złotych, a następnie parę miesięcy później inwestować w lepszy model kolejne 200 lub 300 złotych - lepiej od razu zacisnąć zęby i wydać kwotę nieco większą za sprzęt, który posłuży przez lata.

A to zestaw komputerowy i do nagrywania autora tego rozdziału.

MOJA KONFIGURACJA DO NAGRYWANIA

Procesor	Intel i5 2500k 4 GHz OC
Grafika	Sapphire HD7850 2 GB OC
Pamięć	8 GB
Dysk HDD	500 GB
Dysk SSD	256 GB
Zasilanie	500 W
Mikrofon	M-Audio Producer USB
Webcam	Logitech C920
Karta przechwytująca	AverMedia ExtremeCapU3

Więcej na: www.ebook4all.pl

Software do nagrywania materiału

Dlaczego autor, omawiając wydatki, nie uwzględnił żadnego oprogramowania do nagrywania audio lub wideo? Otóż dlatego, że najlepszy software do obsługi opisanego sprzętu jest... darmowy! Do naszych celów wykorzystamy **OBS – Open Broadcaster Software** oraz ewentualnie, jeżeli zechcemy nagrywać i poprawiać dźwięk z mikrofonu osobno – **Audacity**. Obydwa te programy są powszechnie dostępne w sieci i kilka sekund z wyszukiwarką Google starczy, abyśmy mogli je pobrać bez przeszkód na swój komputer.

PORÓWNANIE PROGRAMÓW DO PRZECHWYTYWANIA WIDEO

	OBS	XSPLIT	FFSPLIT
System operacyjny	Windows, OS X, Linux	Windows	Windows
Kodeki audio	MP3, AAC	Speex, AAC	MP3, AAC
Kodeki wideo	H264	H264	H264
Cena	Darmowy	8,95 dolara miesięcznie (do komercyjnego wykorzystania)	Darmowy
Zalety	■ Multiplatformowy ■ Nie obciąża za bardzo komputera ■ Obsługuje plug-iny rozszerzające możliwości programu (ponad 20) ■ Obsługuje wiele źródeł wideo ■ Wbudowany streaming do wielu serwisów streamingowych (m.in. Twitch, YouTube) ■ Obsługa opóźnienia źródeł wideo (pomaga w synchronizacji audio i wideo)	■ Wbudowane przejścia ■ Obsługa pozycjonowania źródeł wideo w przestrzeni 3D ■ Obsługa plug-inów ■ Obsługa opóźnienia źródeł wideo i audio (pomaga w synchronizacji) ■ Streaming do wielu serwisów jednocześnie (w wersji płatnej)	■ Jednoczesny stream do wielu serwisów ■ Nie obciąża za bardzo komputera ■ Interfejs wygodny dla użytkownika
Wady	■ Brak streamingu do wielu serwisów jednocześnie (w planach) ■ Niezbyt przyjemny interfejs	■ Wymagana opłata, jeżeli chcemy korzystać z niego komercyjnie ■ Dość intensywnie obciąża komputer ■ Nie obsługuje wyższej rozdzielczości niż 1080p ■ Opóźnienie audio/wideo tylko w płatnej wersji ■ Działa tylko na Windows	■ Nie ma wbudowanego modułu do przechwytywania wideo z gry ■ Niewiele możliwości manipulowania obrazem i dźwiękiem ■ Działa tylko na Windows

Więcej na: www.ebook4all.pl

Konfiguracja Open Broadcaster Software

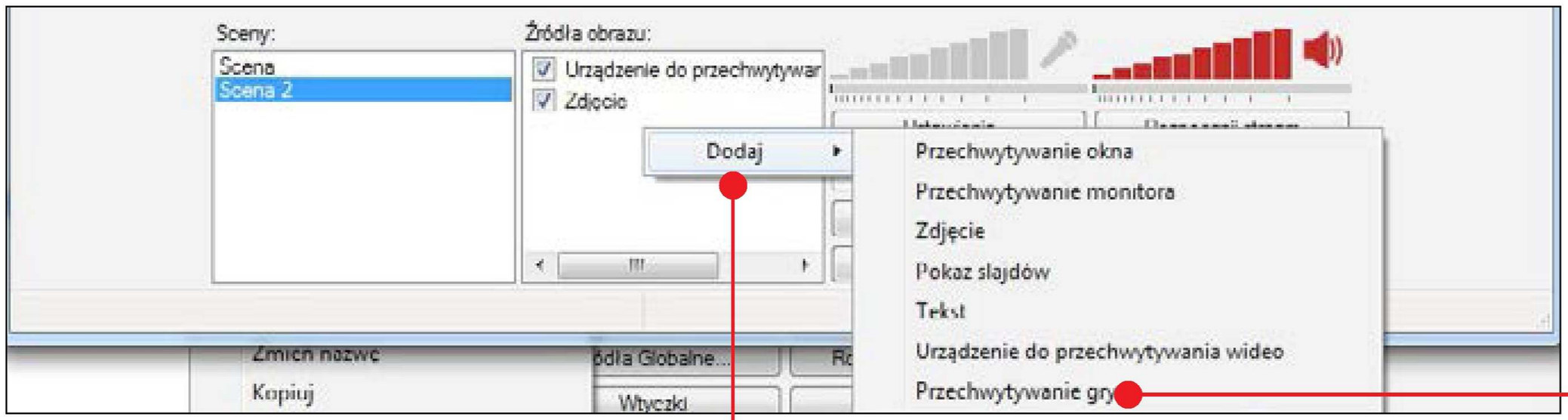

Sceny i źródła

Oto okno Open Broadcaster Software. Na liście z lewej strony tworzymy poszczególne sceny – nie bójmy się eksperymentować, każda scena to własny układ dodatkowych obrazków, obrazu z kamery i samej gry. Warto tworzyć sobie osobną scenę do każdej z często nagrywanych przez nas gier – w końcu każdy tytuł ma paski życia, doświadczenia itd. w nieco innym miejscu. Warto wziąć na to poprawkę, bo dzięki wielu scenom dedykowanym pod konkretny tytuł nasza praca z programem do nagrywania będzie znacznie sprawniejsza i przyjemniejsza.

Kiedy nasza scena do przykładowej gry została już utworzona – czas zabrać się za dodawanie do niej elementów. Zacznijmy od najważniejszego – od gry. Jeżeli korzystamy z karty przechwytującej, dodajmy ją z menu **Urządzenie do przechwytywania**. Jeśli korzystamy z setupu bez karty – wybierzmy **Przechwytywanie gry** i na rozwijanej liście zaznaczmy nasz tytuł (gra musi wtedy być włączona w tle). Następnie w dokładnie taki sam sposób dodajemy obraz z kamerki (znajdziemy ją w dziale **Urządzenie do przechwytywania**), a dzięki opcji **Edytuj scenę** dopasujemy wszystkie elementy tak, aby ładnie komponowały się na ekranie.

Możemy również dodać napis, obrazek (obsługujący przezroczystość **.png**) i wiele innych elementów. Ważna wskazówka

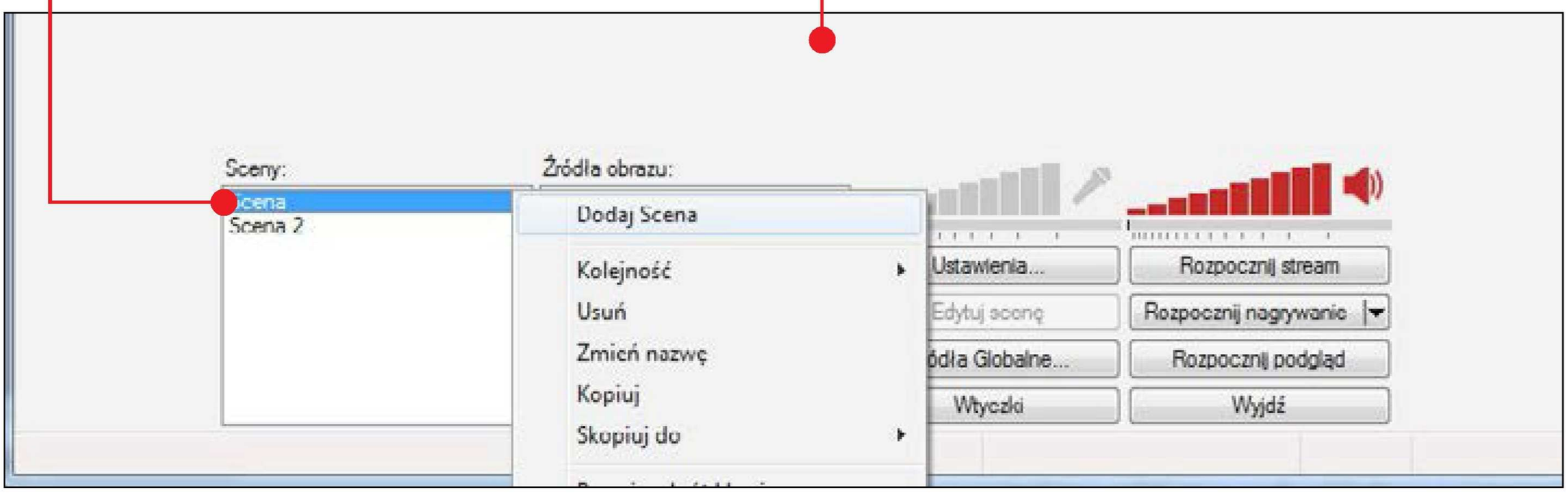

Więcej na: www.ebook4all.pl

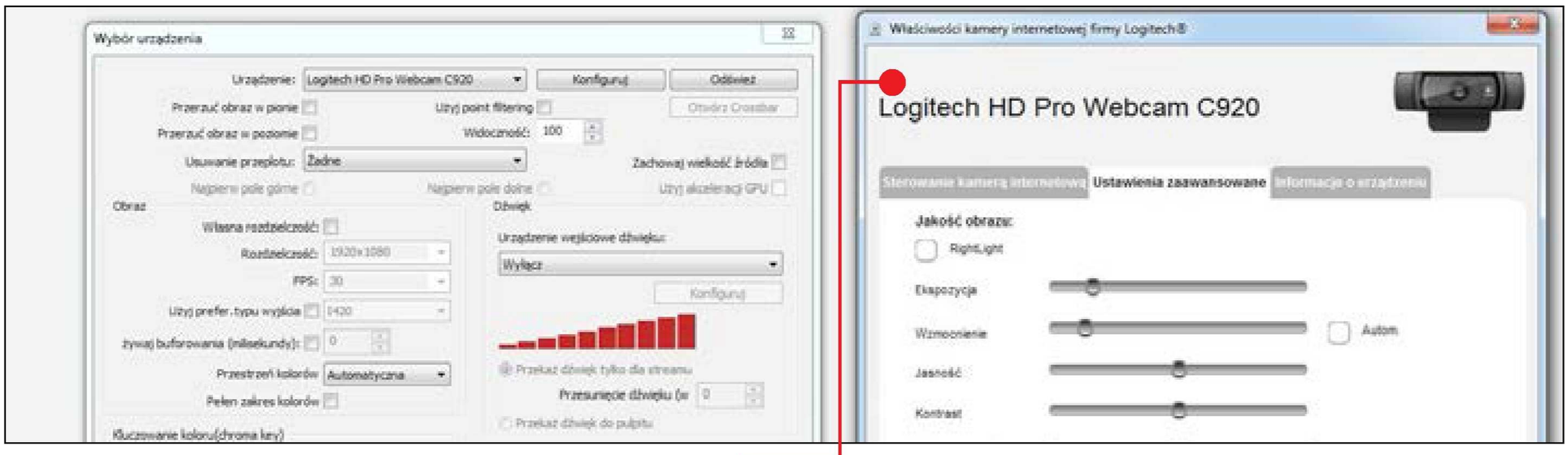

– jeżeli zamierzamy przyciąć obraz z kamery lub gry – przytrzymujemy przycisk alt podczas przeciągania myszą po czerwonych krańcach danego źródła.

Jeśli chcemy maksymalnie dopracować jakość obrazu – wejdźmy w ustawienia poszczególnych elementów, klikając na nie prawym przyciskiem myszy i wybierając **Właściwości**. W przypadku karty przechwytującej będziemy mogli nieco podsycić kolory i pozmieniać kontrast lub jasność. W dość podobny sposób można również wyregulować ustawienia kamery internetowej. Pamiętajmy, lepiej poświęcić nieco więcej czasu na konfigurację, niż płakać nad zmarnowanym materiałem.

Ustawienia kodowania

Po ustawieniu scen i źródeł czas na konfigurację ustawień związanych z kodowaniem i sposobem nagrywania. Najłatwiej będzie po prostu skorzystać z gotowych ustawień,

PAMIĘTAJ!

Kamera internetowa nie wytworzy porządnego obrazu, jeżeli odpowiednio siebie nie doświetlimy. Pamiętajmy o oświetleniu – wystarczy jedna rozproszona lampa w strategicznym miejscu, aby nasz materiał wyglądał o wiele lepiej.

TWITCH

Twitch to bardzo popularna platforma do nadawania rozgrywki na żywo. Jeśli chcemy nadawać na Twitchu, w ustawieniach streamowania (patrz strona 90) trzeba wkleić swój klucz streamu. Znajdziemy go w panelu **Dashboard** naszego konta.

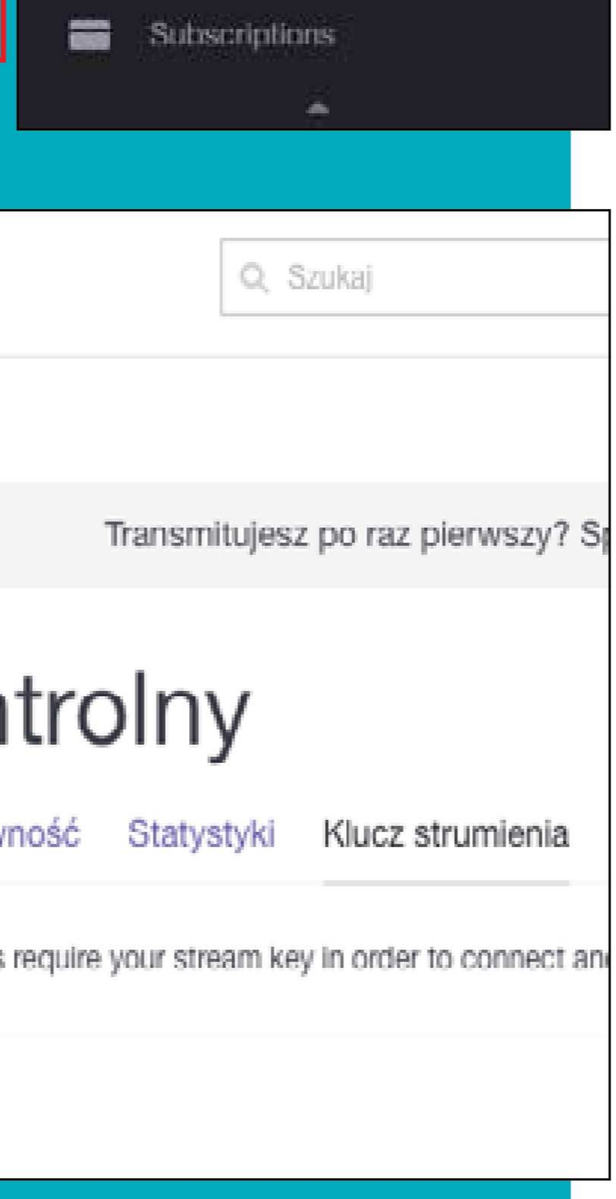

Więcej na: www.ebook4all.pl

USTAWIENIA DO NAGRYWANIA LOKALNEGO

Oto gotowe ustawienia do nagrywania lokalnego w programie Open Broadcaster Software.

Więcej na: www.ebook4all.pl

USTAWIENIA DO NAGRYWANIA LOKALNEGO CD.

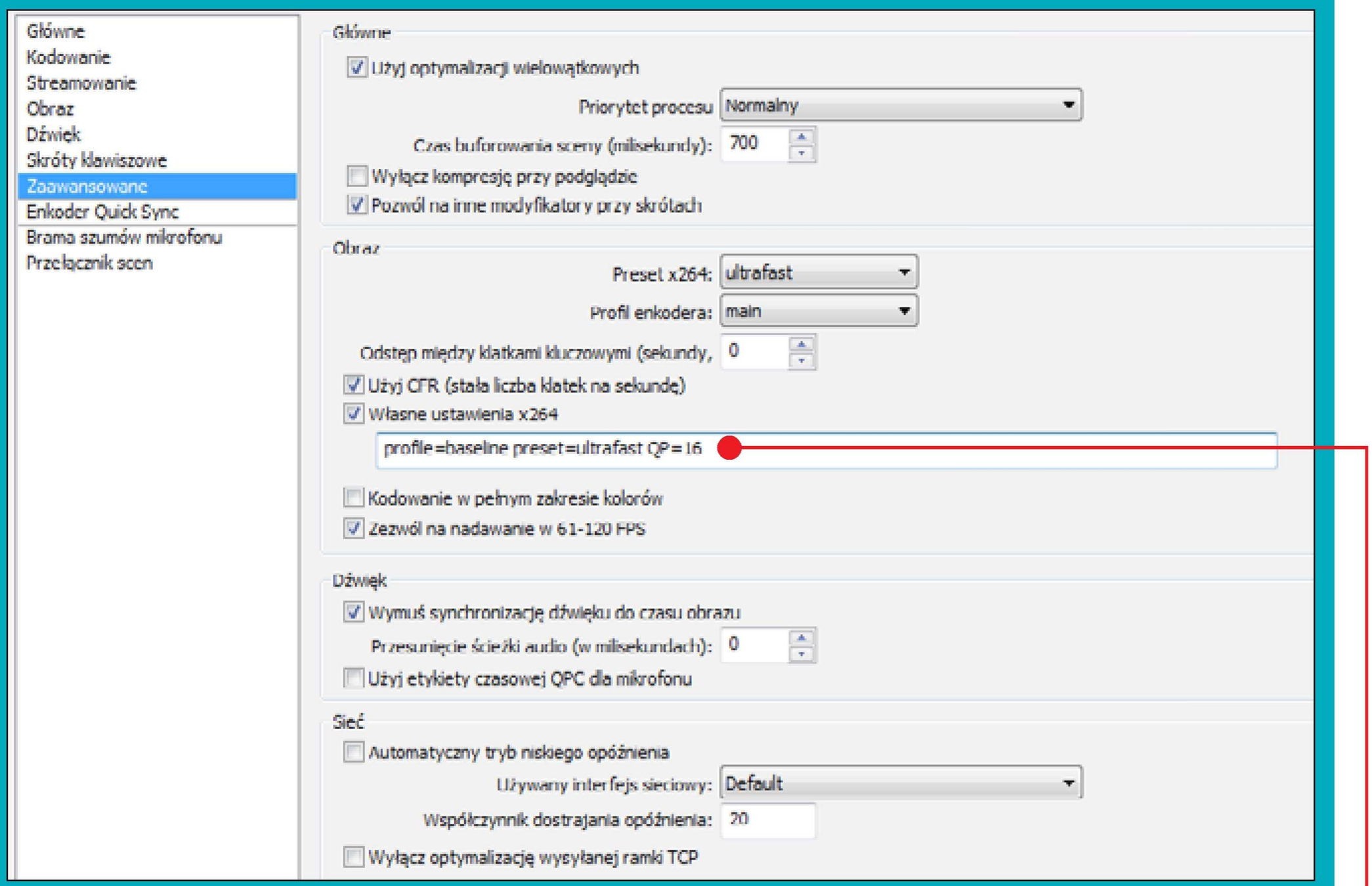

przedstawionych na zrzutach ekranu powyżej i obok.

■ Ustawienie **QP** możemy dostosowywać do własnych potrzeb. **16** to wartość, która nagrywa materiał wysokiej jakości o niewielkim rozmiarze kosztem pracy procesora. Gdy gra, którą zamierzamy nagrywać, zaczyna się zacinać w trakcie nagrywania – zmniejszamy wartość **QP** – maksymalnie do **3**. W taki sposób uzyskamy materiał o większym rozmiarze, zyskując na tym nieco mocy komputera. Wybór należy do nas.

■ Pamiętajmy, że takie materiały zajmują sporo gigabajtów – przygotujmy sobie odpowiednio dużo miejsca na dysku.

■ Nie zapomnijmy przestawić odpowiednio ustawień, jeżeli zamierzamy streamować lub nagrywać materiał lokalnie.

■ Aby szybko operować między parametrami – stwórzmy odpowiednie profile i jedynie przełączajmy się między nimi.

■ Jeśli będziemy chcieli zarówno streamować, jak i nagrywać stream lokalnie w wysokiej jakości, trzeba będzie poszukać w internecie porad dotyczących parametru **-multi**. Jest to zagadnienie zaawansowane, ale prę-

PAMIĘTAJ!

W zależności od ustawień jakości w OBS, 15 minut materiału w rozdzielczości 1080p może ważyć około 1,3 GB! Dobrym pomysłem może być nagrywanie materiału z OBS na zewnętrznym dysku, żeby zaoszczędzić miejsce.

Więcej na: www.ebook4all.pl

USTAWIENIA DO TRANSMISJI NA ŻYWO

Oto gotowe ustawienia do transmisji na żywo w programie Open Broadcaster Software.

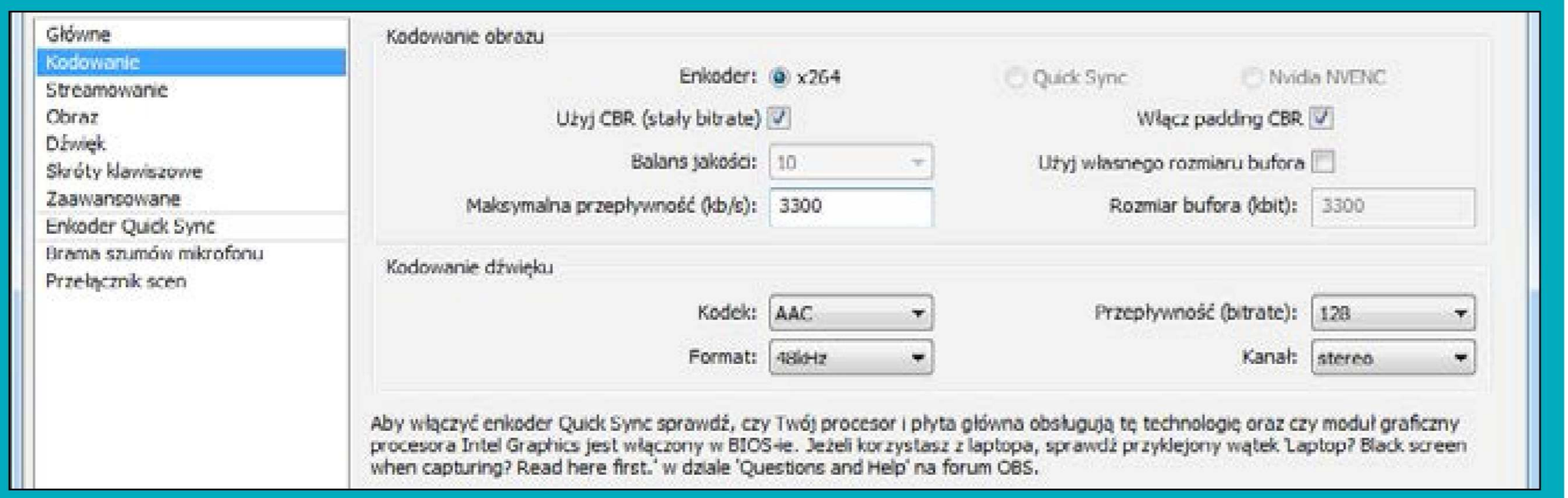

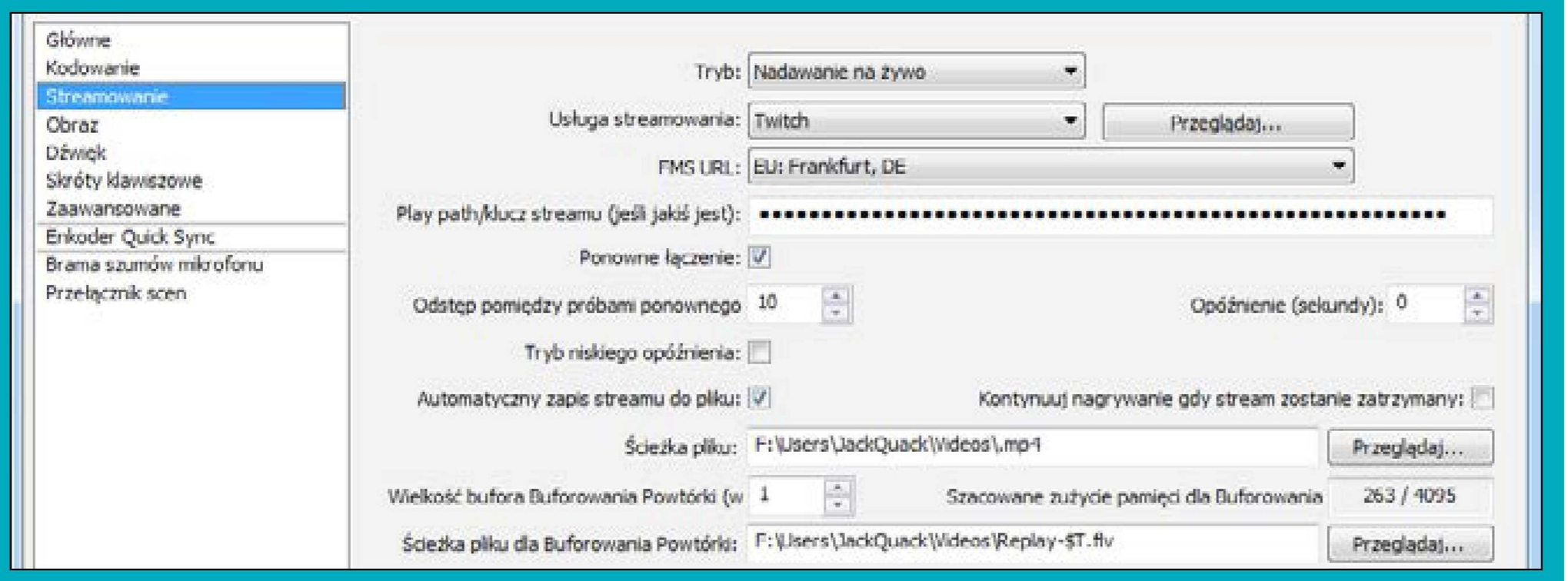

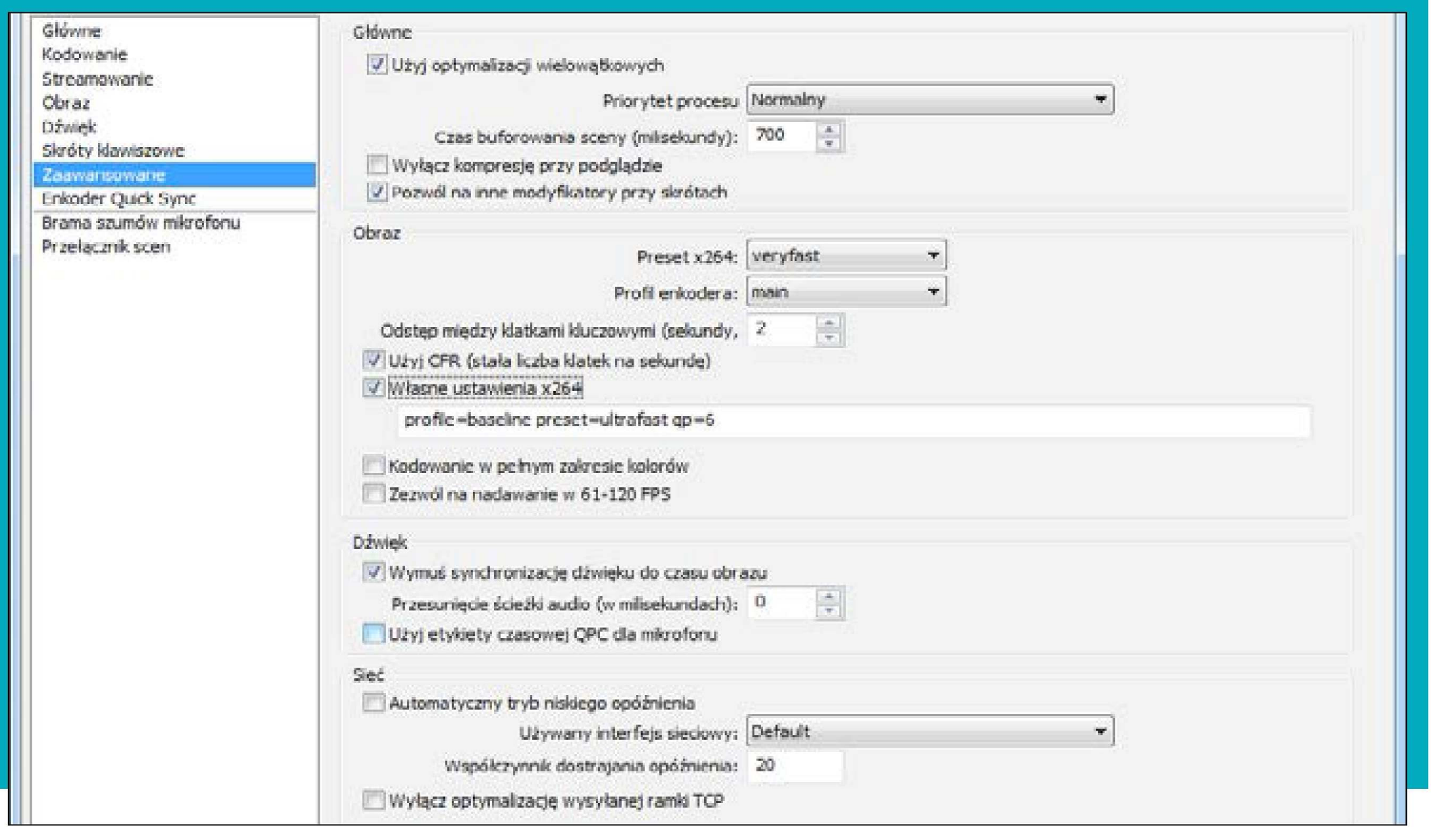

Więcej na: www.ebook4all.pl

dzej czy później zapewne spotkamy się z tym problemem – jeżeli okaże się, że streamowanie to jest właśnie to, co chcemy robić.

Testuj!

Zanim zaczniemy nagrywać „na poważnie", przetestujmy swój dopiero co stworzony zestaw kilkakrotnie. Czy odpowiednio głośno słychać, czy gra względem mikrofonu ma odpowiedni poziom dźwięku, czy wszystko jest nagrywane płynnie – i tak dalej. Możliwe, że będziemy musieli nieco pogrzebać w ustawieniach – nie bójmy się eksperymentować, bo tylko w taki sposób uzyskamy efekt idealny dla naszego indywidualnego sprzętu.

Obróbka audio

Na końcu rozdziału zajmiemy się obróbką audio. Jeżeli nasz mikrofon nie jest najwyższej jakości, a nagrania z niego są ciche i niewyraźne – zrezygnujmy z nagrywania audio w czasie rzeczywistym za pomocą OBS.

Równolegle włączmy darmowy program Audacity i rozpocznijmy nagrywanie głosu z myślą o późniejszej synchronizacji z obrazem w postprodukcji. Dzięki temu, po nagraniu, będziemy mogli bez problemu wypoziomować, wzmocnić i odszumić audio. W internecie pełno jest dobrych poradników, jak ze słabego dźwięku pochodzącego z mikrofonu za 15 złotych uczynić całkiem dobre nagranie ;)

Podsumowanie

Wiemy już, w co się wyposażyć, aby niezbyt wysokim kosztem osiągnąć poziom techniczny równy największym youtuberom-gamerom w polskim internecie.

Technikalia nie są jednak najważniejsze – YouTube to przede wszystkim wyrażanie siebie, choć odpowiednia jakość sprzyja większej liczbie odbiorców.

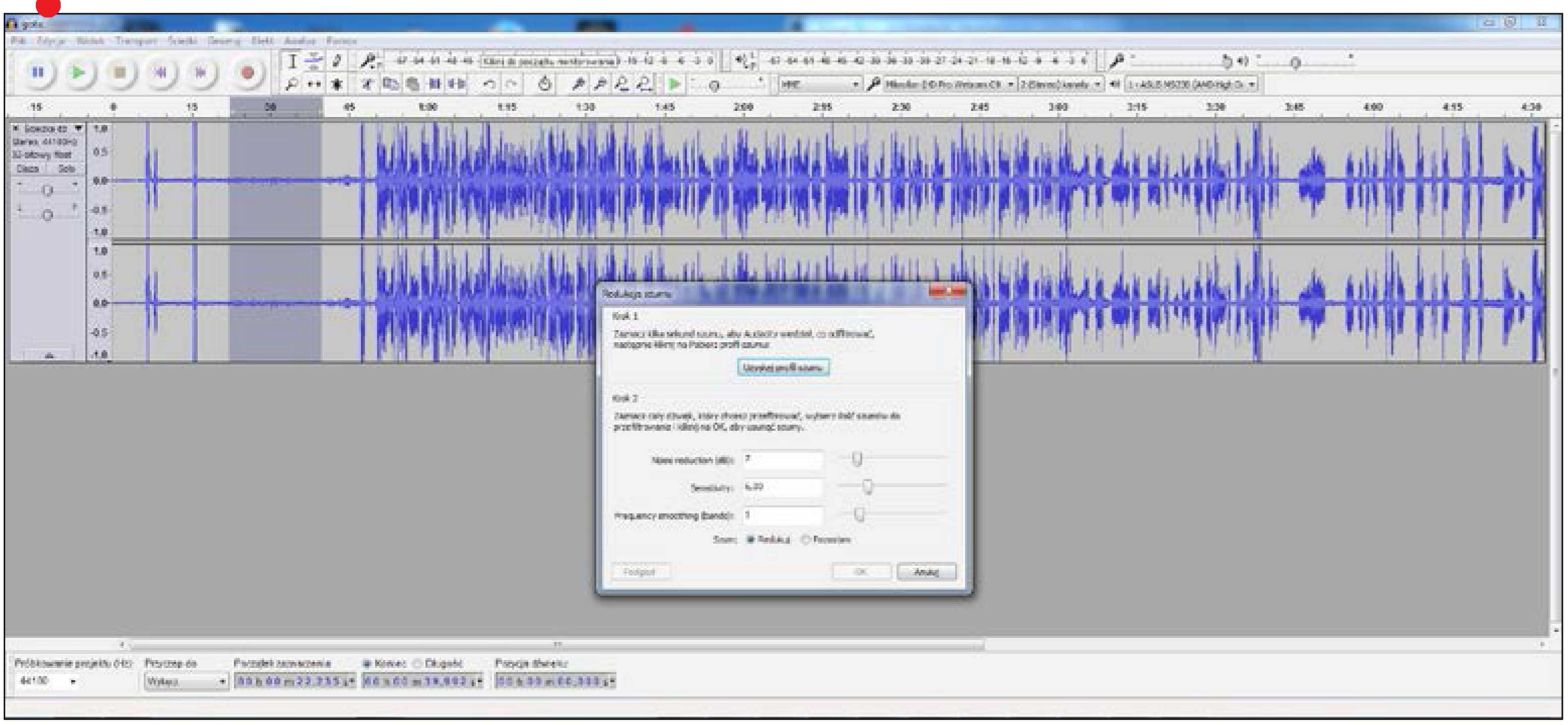

Więcej na: www.ebook4all.pl

9 Social media

Sam YouTube jest serwisem społecznościowym, ale żeby nasz kanał zdobył jak najwięcej widzów, konieczne są kompleksowe działania w różnych serwisach. Przeczytajmy, jak zdobywać popularność w internecie

Z tego rozdziału dowiemy się, jak dobrze zacząć promowanie naszego kanału w mediach społecznościowych. Taki dobry początek pomoże nam skrócić naszą drogę do celu, jakim jest zdobycie dużej liczby widzów na naszym kanale na YouTube, o kilka, a nawet o kilkanaście miesięcy. Warto więc wiedzieć, jak prowadzić i rozwijać nasze social media tak, aby odbiorcy z niecierpliwością czekali na każdy nasz post oraz angażowali się w dyskusje na każdy poruszony przez nas temat. **mm**

DROGOWSKAZ

» Gdzie i jak promować swój kanał s. 93

Więcej na: www.ebook4all.pl

Gdzie i jak promować swój kanał

Jeżeli pierwszy film mamy już gotowy, to zapewne chcielibyśmy, żeby zobaczył go ktoś więcej niż tylko nasi znajomi.

■ Do promowania oczywiście najlepiej nadaje się **Facebook** – ma najwięcej użytkowników. Poza swoją tablicą możemy informować o naszych materiałach na różnych grupach tematycznych – właśnie od grup na Facebooku zaczyna większość youtuberów.

■ Dobrze jest być aktywnym w innych serwisach społecznościowych – dzięki temu trafimy do jeszcze większej liczby osób. Oto serwisy, w których warto działać:

Instagram – fotograficzny serwis społecznościowy, połączony ze znaną aplikacją

Snapchat – komunikator, pozwalający na przesyłanie krótkich filmów, zdjęć i tekstu

Twitter – serwis spłecznościowy znany głównie z krótkich wiadomości tekstowych – tweetów

PAMIĘTAJ!

Pamiętajmy, by nie zniechęcać się, kiedy wyświetleń i subskrypcji nie będzie przybywać tak szybko, jak planowaliśmy. Potrzebny jest czas, a także doświadczenie i wprawa, które zdobędziemy także w miarę upływu czasu.

NIE WOLNO!

Oto czego nie należy robić, by nie przekreślić swojej kariery na YouTube:

- nie prośmy o udostępnianie naszych filmów – jeśli filmy są dobre, nie trzeba do tego namawiać!
- nie reklamujmy się pod filmami na innych kanałach ani na profilach społecznościowych innych twórców.

■ Warto pokazywać swoje filmy w popularnych serwisach, do których zagląda mnóstwo osób:

Kwejk – serwis z memami i śmiesznymi obrazkami

JoeMonster – satyryczna strona internetowa

Wykop – serwis, którego użytkownicy udostępniają ciekawostki wyszukane w internecie

Informacje o odcinkach

Zacznijmy od **Facebooka**. Jeśli nasz nowy film na YouTube ma pojawić się jutro, wrzućmy informację ze zdjęciem lub krótkim fragmentem na swój profil. Warto zadać pytanie dotyczące materiału, na przykład, czy ktoś domyśla się, o czym on będzie. Odpowiadajmy też na pytania pod postem. Każdy komentarz czy polubienie zwiększa jego zasięg. Dzięki nim mogą zobaczyć go nawet osoby, które nie śledzą naszego profilu – wystarczy, że ktoś

Więcej na: www.ebook4all.pl

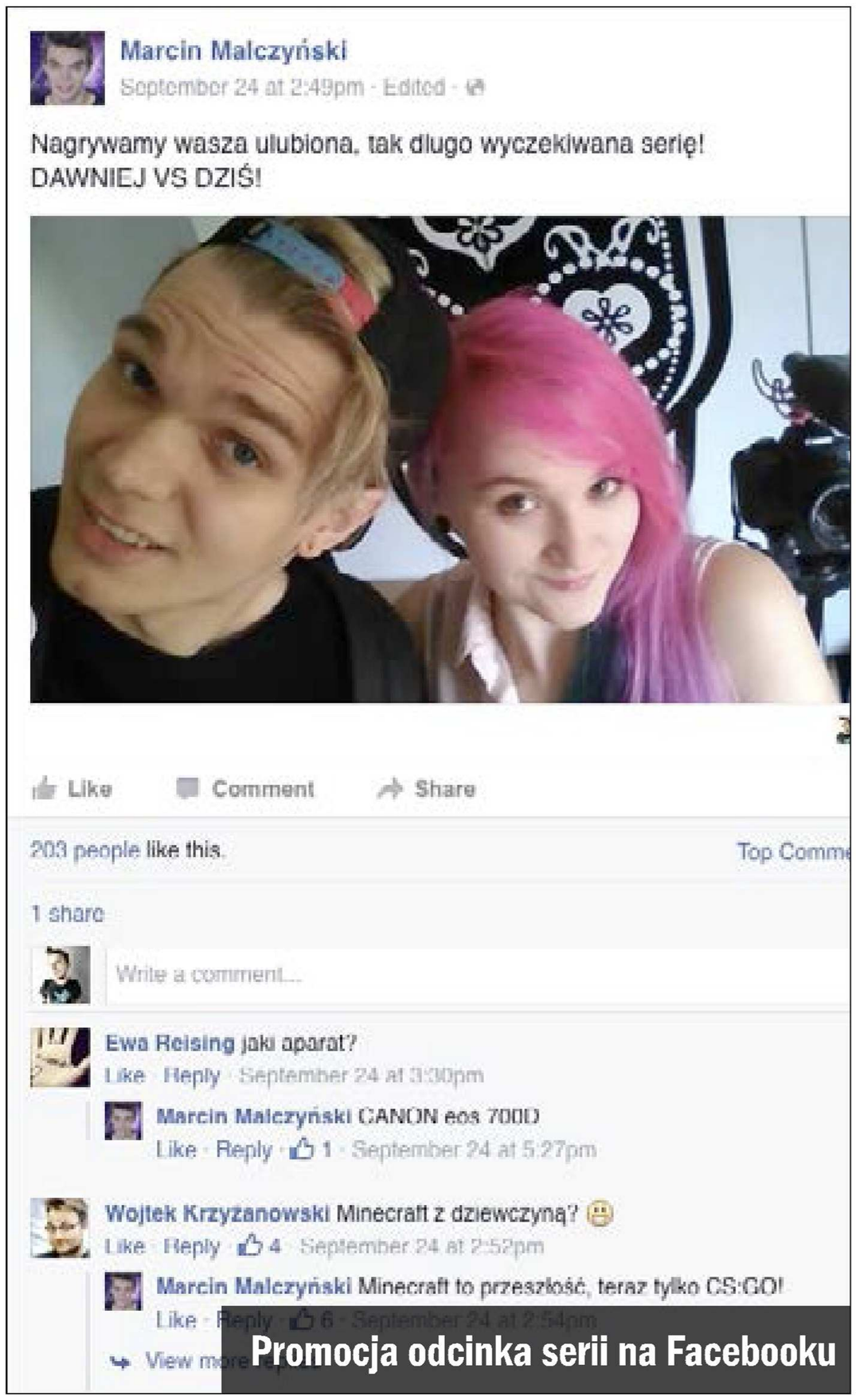

Promocja odcinka serii na Facebooku

z ich znajomych wykaże aktywność pod naszym wpisem, a pojawi się on na ich tablicach.

Oczywiście w dniu publikacji filmu trzeba umieścić go na swojej tablicy, żeby wszyscy mogli go oglądać i komentować.

Takie same informacje dobrze jest zamieszczać na **Instagramie**, **Snapchacie** czy **Twitterze**, zarówno przed publikacją, jak i po niej.

PAMIĘTAJ!

Widzowie są najważniejsi, a najbardziej – ci zaangażowani, bo to oni komentują, lajkują, udostępniają filmy oraz polecają je znajomym.

Interakcje z fanami

Starajmy się często nawiązywać dyskusje z widzami, nie tylko informując o naszych filmach. Pytajmy, co u nich słychać, co sądzą o ostatnim filmie, czy nawet – jaki film polecają na wieczór. To ich z kolei zachęci do aktywności i może przyciągnąć nowych fanów.

Społecznościowy ekosystem

Warto promować jeden serwis za pośrednictwem innego. Wrzucajmy link do zdjęcia na Instagramie na profil na Facebooku, a swój profil facebookowy promujmy w filmach na YouTube. Pokazujmy zdjęcia z nazwą naszego Snapchata na Instagramie i na Instagramie promujmy nowe odcinki. W ten sposób rozbudujemy naszą społeczność i zwiększymy jej zaangażowanie. A to z kolei ułatwi nam promowanie naszych materiałów z YouTube. Przecież w każ-

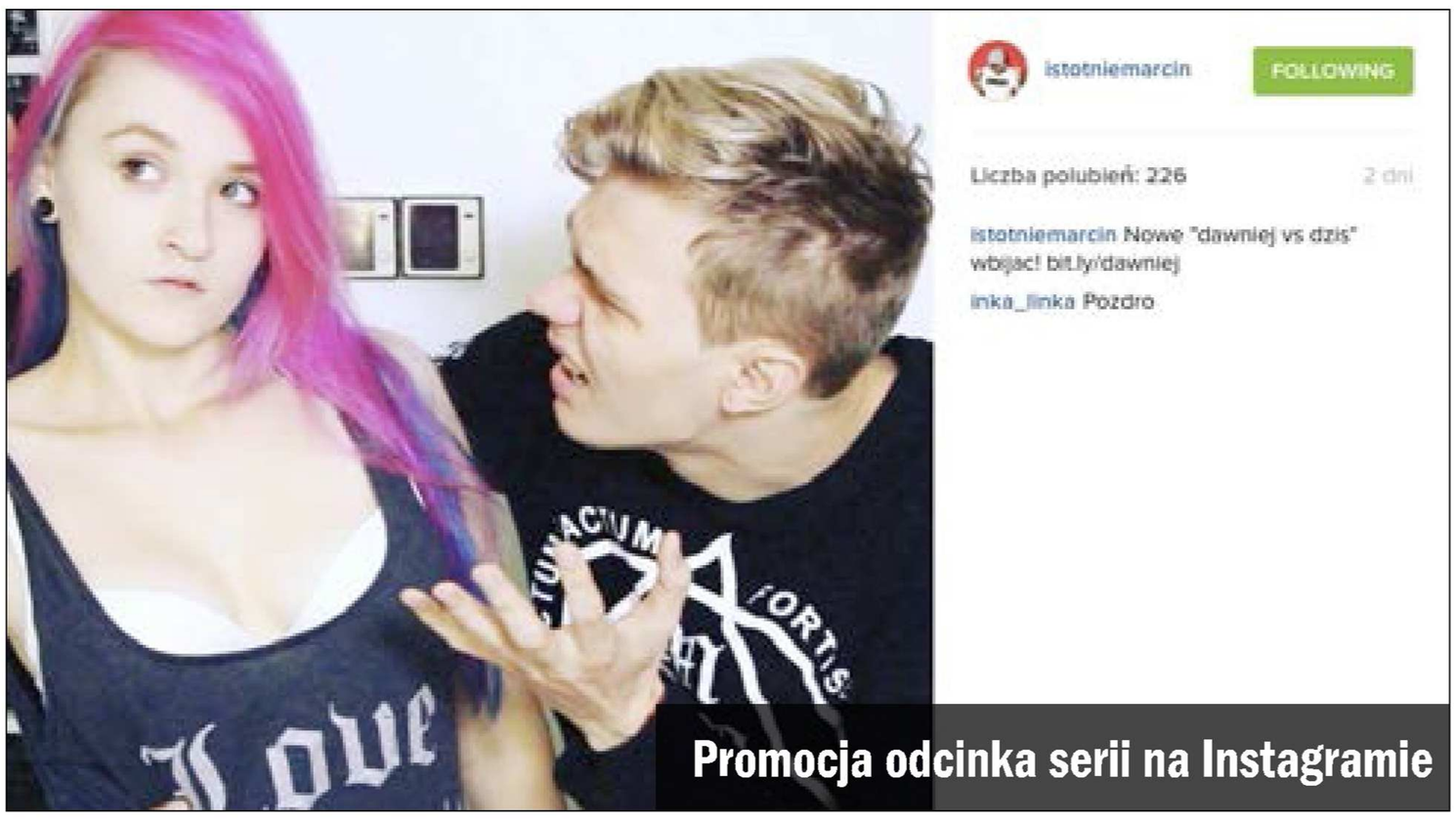

Promocja odcinka serii na Instagramie

Więcej na: www.ebook4all.pl

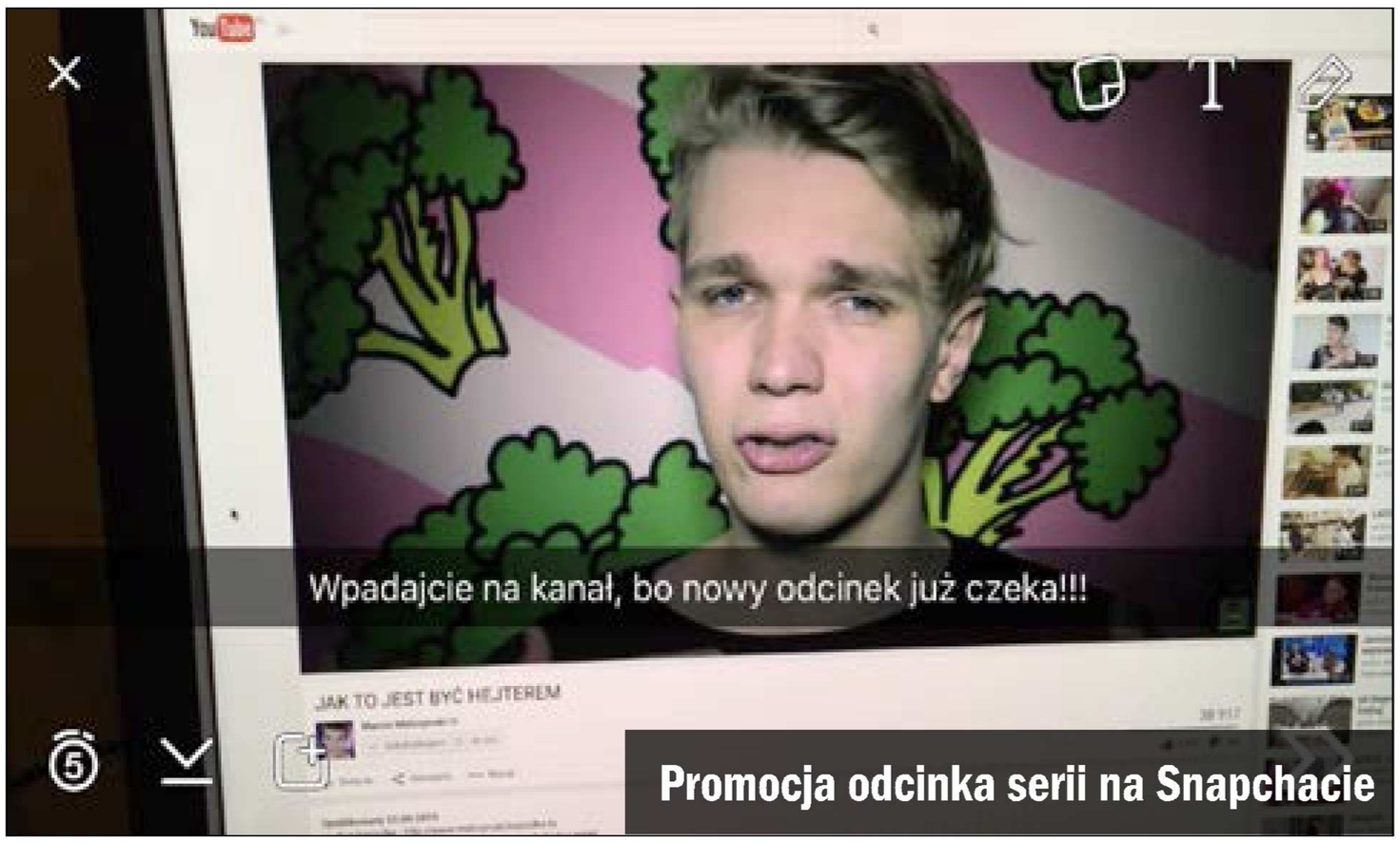

Promocja odcinka serii na Snapchacie

dym z tych serwisów są nasi potencjalni widzowie!

Dbajmy o jakość

Ważne jest również to, żeby każdy profil prowadzić starannie, nie robić błędów interpunkcyjnych ani ortograficznych, zamieszczać wartościowe, ciekawe posty. A przede wszystkim – nie wolno nikomu robić krzywdy ani pozwalać na krzywdzące innych zachowania na naszych profilach. Wraz z powiększaniem się naszej społeczności rośnie też odpowiedzialność. A co raz trafi do internetu i zostanie udostępnione dalej – już nie zniknie. Jedno niewłaściwe zachowanie może ciągnąć się za nami przez długi czas.

Systematyczność

O systematyczności była już mowa na początku książki. Teraz, na końcu, warto o niej przypomnieć. Ważne jest, by regularnie publikować nie tylko filmy, ale też posty w serwisach społecznościowych. Zaufania fanów nie wolno zawodzić, zapominając o wrzucaniu nowych postów, tak samo jak nie wolno zawodzić widzów i subskrybentów. Systematyczność i regularność to klucz do sukcesu.

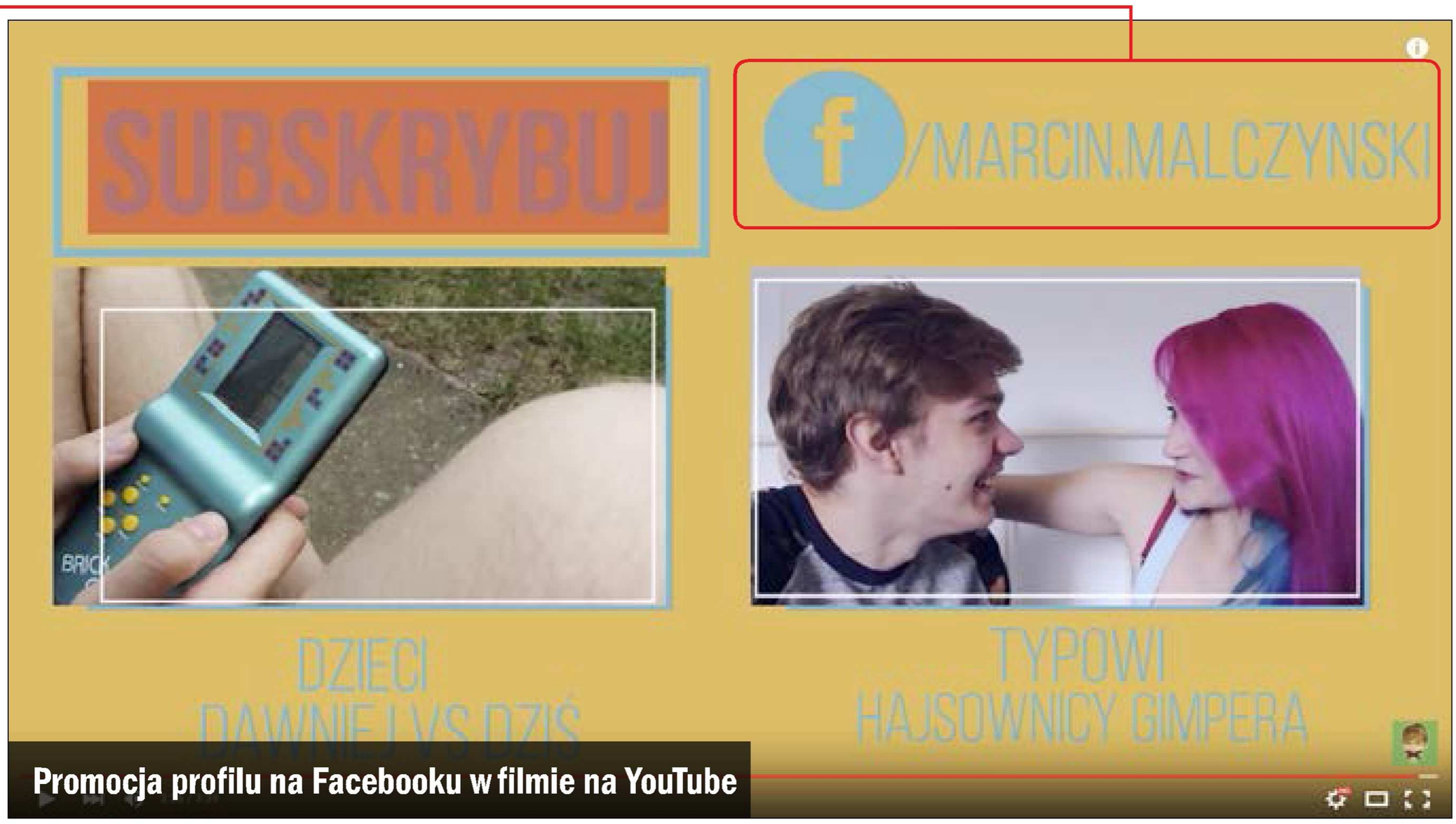

Promocja profilu na Facebooku w filmie na YouTube

Więcej na: www.ebook4all.pl

10 Zarabianie na YouTube

Tworzenie i publikowanie filmów, oprócz tego, że daje satysfakcję, daje również możliwość zarabiania. Przeczytajmy, z czym to się wiąże i jak zacząć

Ten rozdział – na temat zarobków na YouTube – celowo został umieszczony na samym końcu książki. Myślą o zarobkach nie powinniśmy się kierować na żadnym etapie produkcji. Naszym nadrzędnym celem powinna być pasja robienia materiałów wideo i dzielenia się nimi z naszymi widzami.

Nie zmienia to jednak faktu, że zarabianie jest nieodłączną częścią działalności na YouTube. Dowiedzmy się zatem, na czym polega. **WW**

DROGOWSKAZ

» Od czego zacząć s. 97
» Zarabianie na YouTube w praktyce s. 101

Więcej na: www.ebook4all.pl

Od czego zacząć

Ustawienia kanału

By rozpocząć zarabianie na YouTube, najpierw trzeba włączyć odpowiednią opcję w ustawieniach kanału.

Klikamy na pozycję **Zarabianie** w Studiu twórców i przechodzimy cały proces uruchamiania usługi zgodnie z instrukcjami wyświetlanymi kolejno na ekranie.

Uwaga! Uważnie przeczytajmy wszystkie wskazówki w pierwszym punkcie i zwrócimy uwagę na części **Jakie typy filmów mogą zarabiać?** i **Jakie filmy NIE są odpowiednie?** Szczególnie istotne jest to, że **możemy zarabiać tylko na materiałach, które w stu procentach należą do nas lub mamy prawa do ich wykorzystania komercyjnego. Dotyczy to zarówno obrazu, jak i dźwięku (muzyki).**

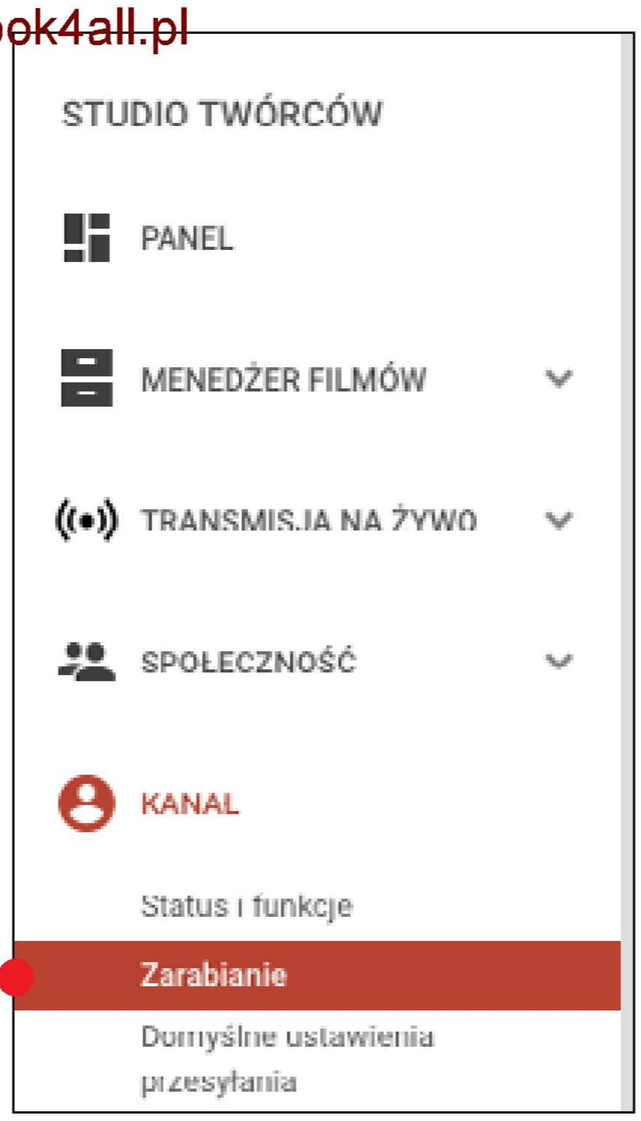

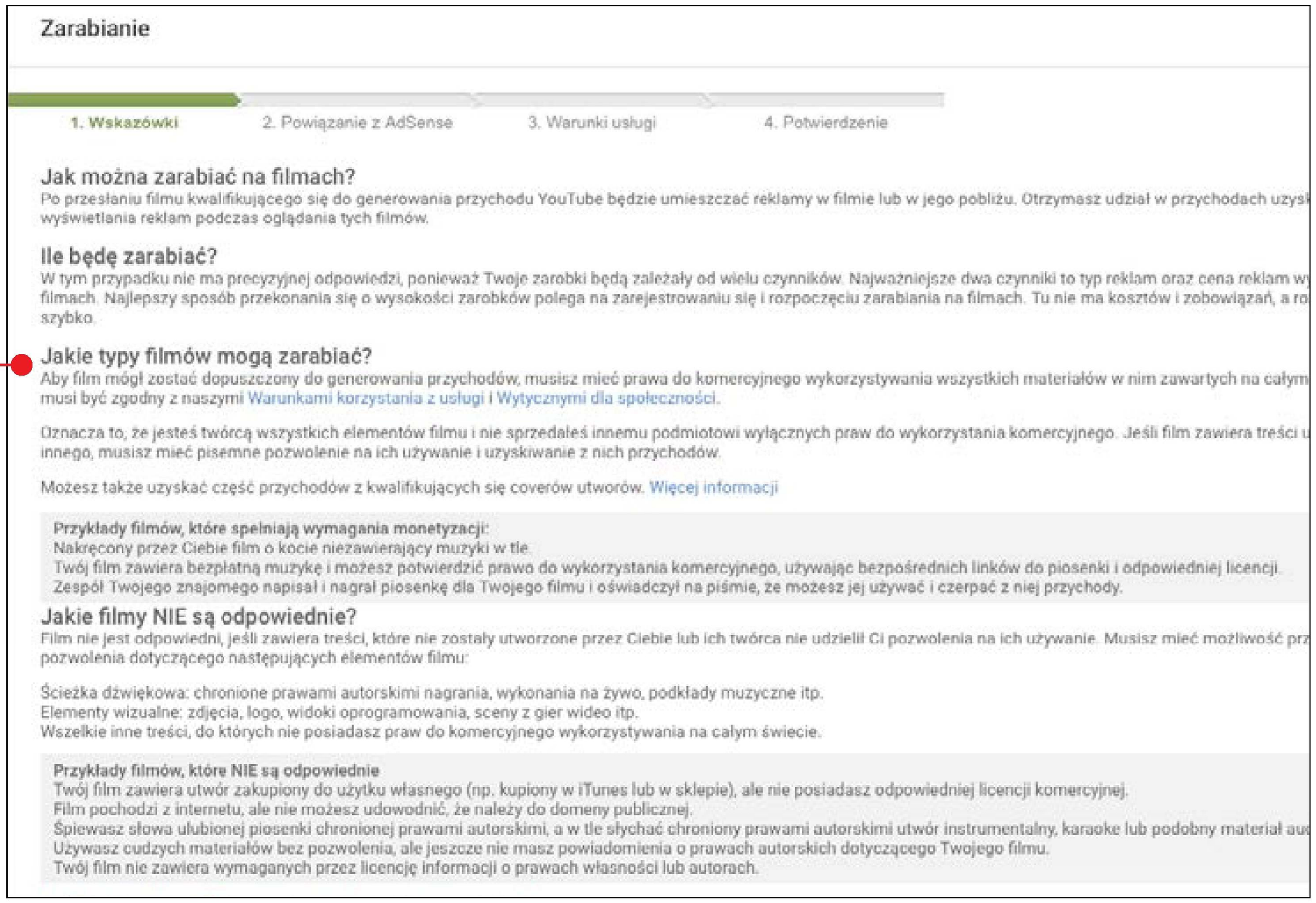

Więcej na: www.ebook4all.pl

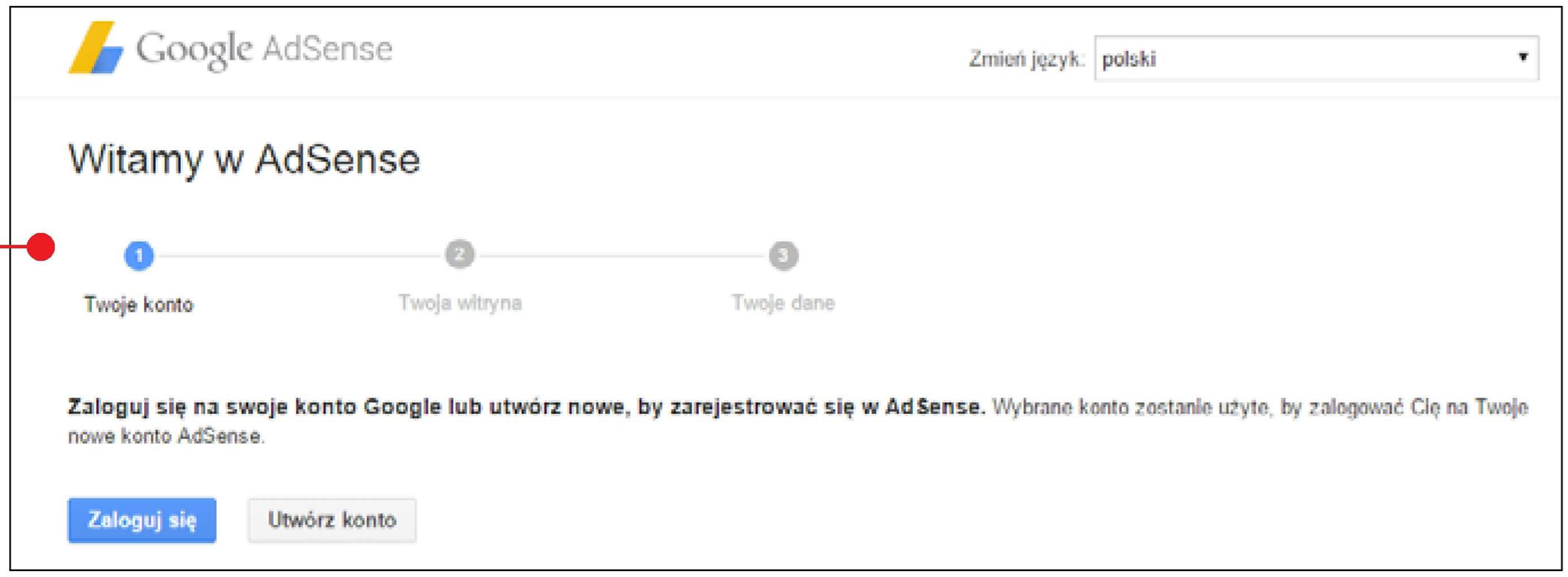

Konto AdSense

Drugim etapem procesu rozpoczynania zarabiania na YouTube jest założenie konta AdSense i później powiązanie go z kontem YouTube. Jest to etap wymagany, żeby móc wypłacić zarobione środki.

Wchodzimy na stronę **www.google.com/adsense/signup?hl=pl** i postępujemy zgodnie z instrukcjami. Kiedy konto będzie założone – wracamy do procesu włączania opcji zarabiania na naszym kanale i kończymy go. A wtedy nasz kanał będzie gotowy do włączania reklam przed materiałami wideo.

Włączanie reklam

Ostatnim etapem jest właśnie włączenie reklam na materiałach, które się do tego kwalifikują (pamiętajmy – musimy mieć prawa do wykorzystania komercyjnego wszystkich części składowych materiału wideo!). Jest na to kilka metod.

1 Jeżeli mamy już trochę treści, dla których warto włączyć monetyzację, wybieramy z menu z lewej strony **Menedżer filmów**. Zaznaczamy te materiały, które mają mieć włączone reklamy, i z menu na górze wybieramy **Działania**, **Zarabiaj**.

2 Jeżeli z kolei wrzucamy nowy materiał i chcemy ustawić mu monetyzację – w edytorze (tam gdzie zmieniamy tytuł, opis, tagi i inne metadane) wybieramy za-

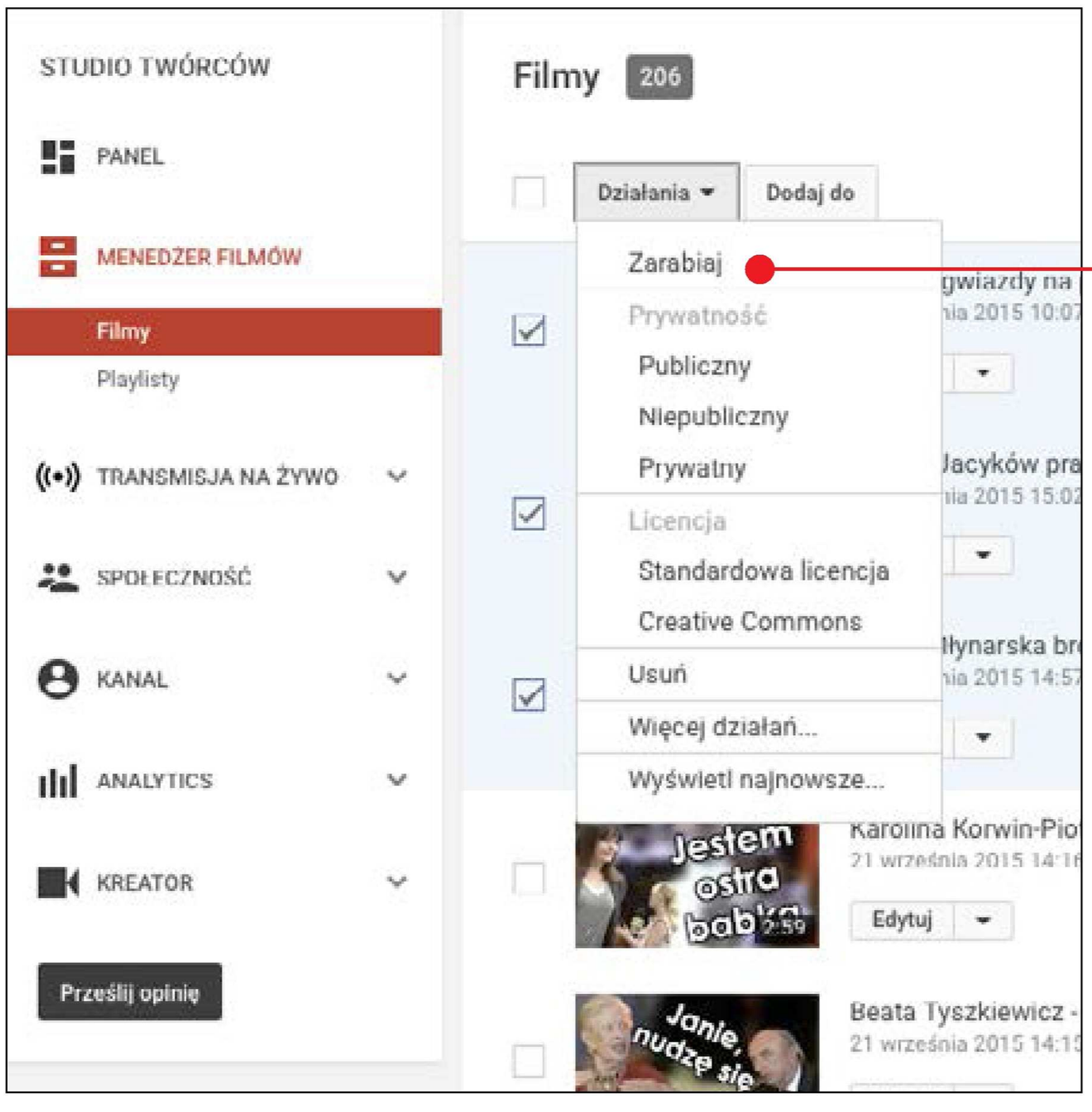

Więcej na: www.ebook4all.pl

kładkę **Zarabianie** i zaznaczamy najpierw opcję **Zarabiaj na reklamach**, a później

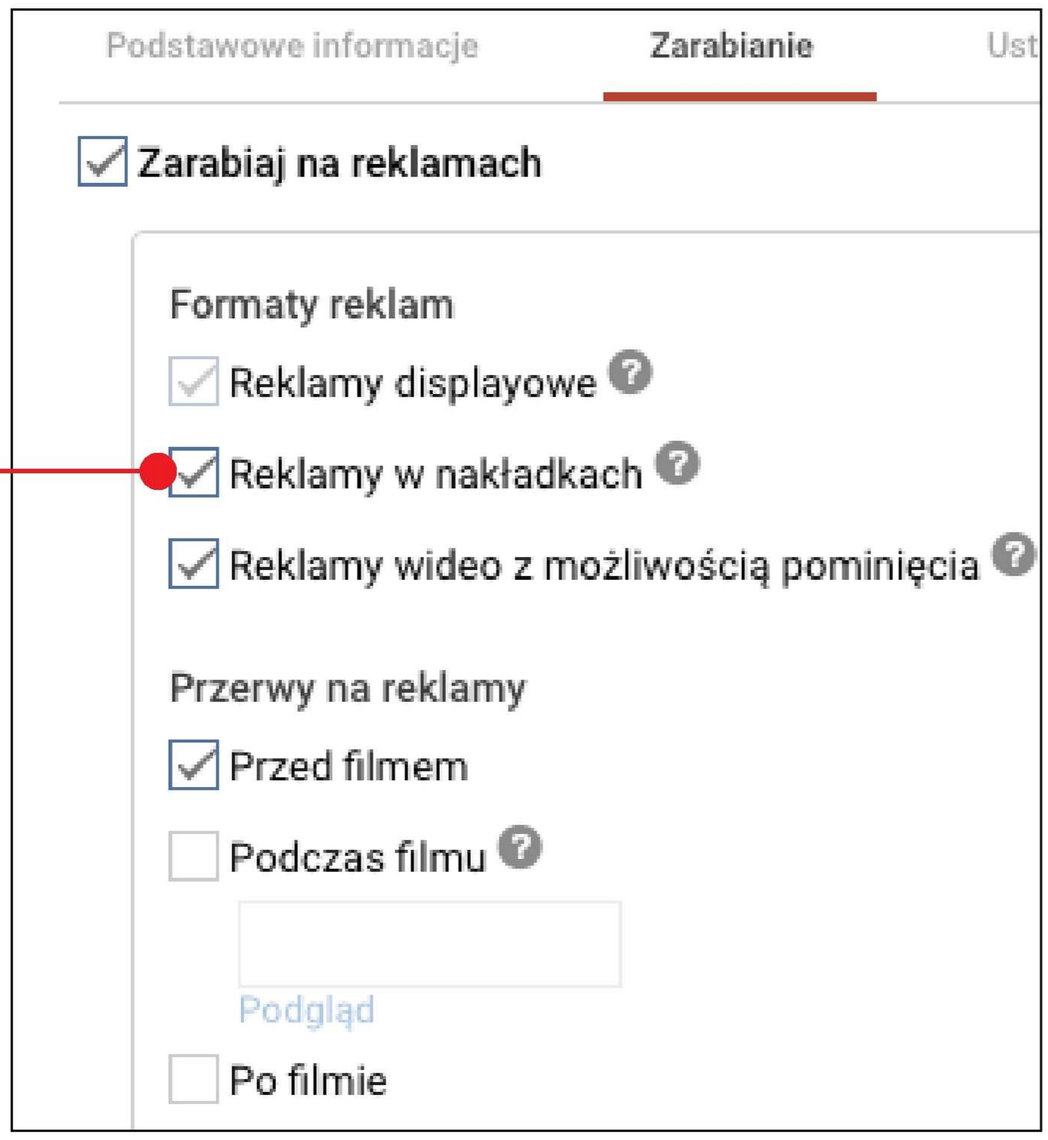

wybieramy te reklamy, które chcemy, żeby się wyświetlały przy tym materiale.

3 Możemy też zdefiniować domyślne ustawienia tak, żeby każdy nowy film, który wrzucamy na swój kanał, miał automatycznie włączoną monetyzację. W tym celu wchodzimy do menu **Kanał**, **Domyślne ustawienia przesyłania** i zaznaczamy pole przy **Zarabianie**.

Na YouTube są cztery rodzaje reklam:

- Reklama **In-Stream** (spot reklamowy puszczany przed, w trakcie lub po materiale – bez możliwości pominięcia)
- Reklama **TrueView In-Stream** (spot reklamowy puszczany przed materiałem – z możliwością pominięcia po pięciu sekundach)
- Reklama **In-Video** (bardzo często spotykane banery wysuwające się z dołu ekranu, zasłaniające fragment wideo)
- **Reklama displayowa** – standardowe banery wyświetlane poza playerem wideo, często spotykane w prawej ko-

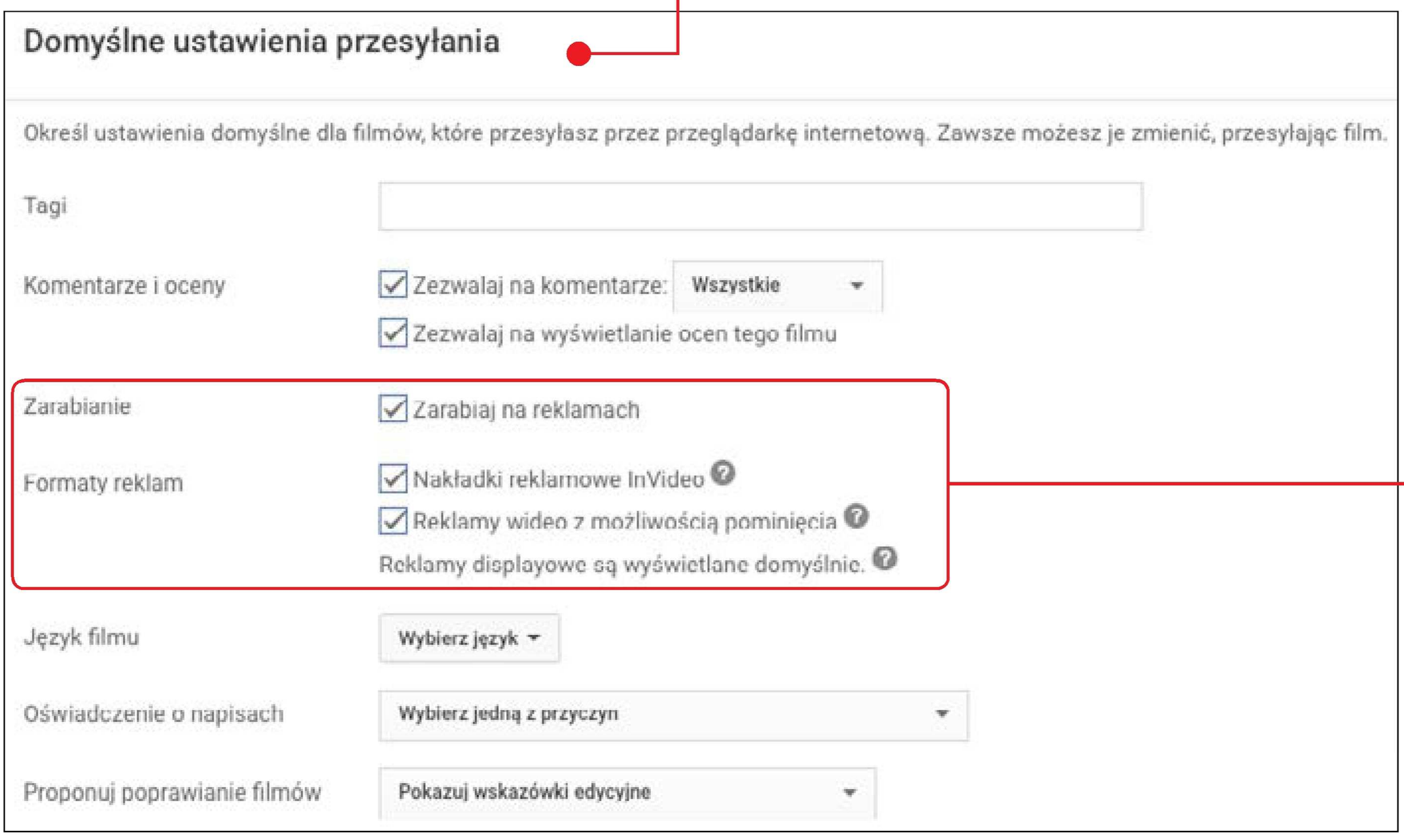

Więcej na: www.ebook4all.pl

lumnie w formie prostokąta 300 x 250 pikseli lub 300 x 60 pikseli.

Szczegółowe informacje na temat konkretnych formatów reklamowych przedstawia tabela .

Zwykle, jeżeli nie ma żadnych przeciwskazań – włącza się wszystkie. Chodzi nam przecież o to, aby zmaksymalizować możliwości zarabiania na swoich materiałach.

Format reklamy	Miejsce docelowe	Platforma	Parametry
Reklamy displayowe 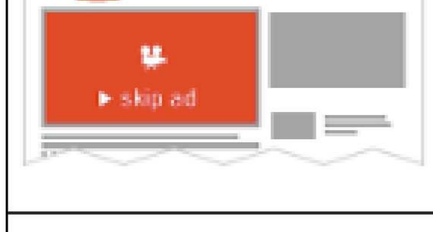	Wyświetlane na prawo od filmu i nad listą proponowanych pozycji. W przypadku większych odtwarzaczy reklama może wyświetlać się poniżej filmu.	Komputery	300 x 250 i 300 x 60
Nakładki reklamowe (wcześniej reklamy In-Vidco) 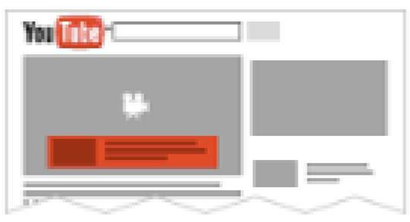	Częściowo przezroczyste nakładki widoczne w dolnych 20% okna filmu.	Komputery	480 x 70 (Flash) lub tekst
Reklamy wideo możliwe do pominięcia (wcześniej TrueView In-Stream)	Reklamy, które widz może pominąć po 5 sekundach. Pojawiają się przed filmem, w jego trakcie i po zakończeniu.	Komputery, urządzenia przenośne, telewizory i konsole do gier	Wyświetlane w odtwarzaczu.
Zwykłe i długie reklamy wideo bez możliwości pominięcia (wcześniej reklamy In-Stream bez możliwości pominięcia) 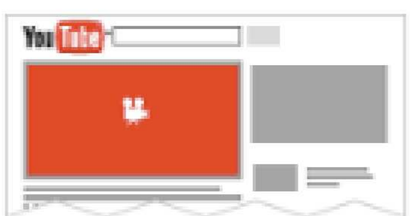	Tego rodzaju reklamy muszą być wyświetlone w całości, zanim rozpocznie się odtwarzanie Twojego filmu. Długie reklamy wideo bez możliwości pominięcia mogą trwać do 30 sekund. Reklamy tego typu mogą pojawiać się przed filmem, w jego trakcie i po jego zakończeniu.	Komputery i urządzenia przenośne	Wyświetlane w odtwarzaczu. Zależnie od regionalnych standardów długość 15 lub 20 s. Długie reklamy bez możliwości pominięcia mogą trwać do 30 sekund.

Źródło: Pomoc YouTube

Więcej na: www.ebook4all.pl

Zarabianie na YouTube w praktyce

Kiedy uda nam się poprawnie włączyć reklamy na swoich materiałach, na liście w menedżerze filmów z prawej strony będzie widać zielone symbole dolarów. Oznacza to, że dane materiały są gotowe, by dla nas zarabiać. Oczywiście, nie znaczy to, że przy każdym odtworzeniu pojawią się na materiale jakieś reklamy.

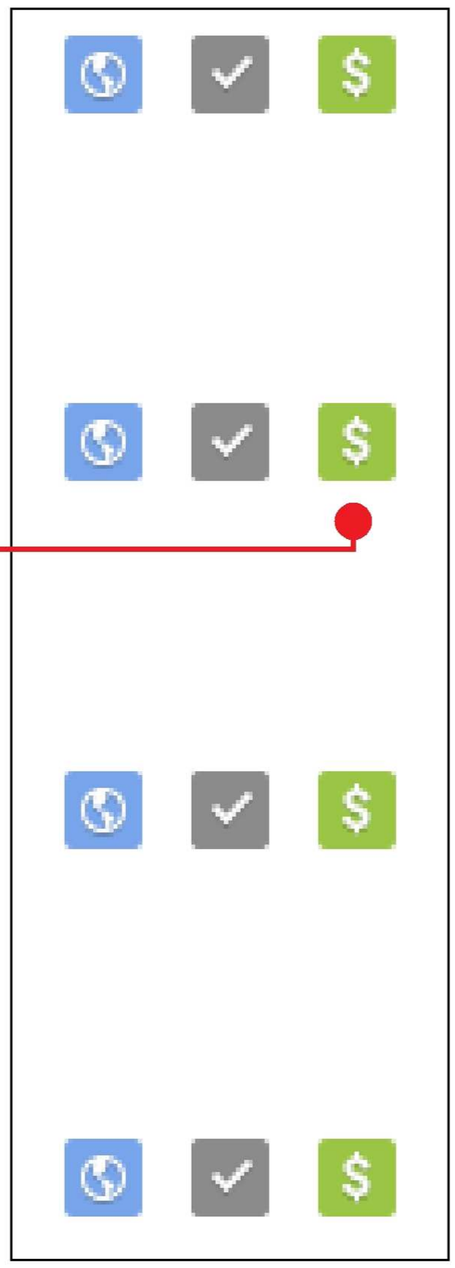

Reklamy

To, czy przy danym materiale i przy danym odtworzeniu reklama się pojawia, jest sterowane przez **algorytmy reklamowe YouTube**. Ma na nie wpływ mnóstwo czynników, między innymi:

- kto aktualnie ogląda dany materiał,
- czy ta osoba widziała już wcześniej reklamy na YouTube i jeżeli tak, to jakie,
- skąd dana osoba ogląda nasz kanał,
- czy trwa w danym momencie kampania reklamowa i czy jest dedykowana na kategorię, do której zakwalifikowaliśmy swój materiał.

Tych zmiennych jest tak dużo, że praktycznie niemożliwe jest przeliczanie liczby wyświetleń na konkretne kwoty zarobione na danym materiale.

1 Po pierwsze – nie wszystkie te wyświetlenia są monetyzowane (w zależności od natężenia kampanii reklamowych, które zmienia się z miesiąca na miesiąc, procent monetyzowalnych wyświetleń może wynosić od 30 do 70).

2 Po drugie – każdy rodzaj reklamy ma nieco inną stawkę – najdroższe są spoty reklamowe (pomijalne lub nie), najtańsze zaś – reklamy displayowe i In-Video.

3 A dla wyliczenia kwoty ważne jest jeszcze miejsce oglądania danego materiału.

Jeżeli wideo jest osadzone na zewnętrznej stronie (na przykład na jakimś agregatorze treści), to nie wszystkie formaty reklamowe będą dostępne. A jeśli oglądają nas widzowie ze Stanów Zjednoczonych, to będą oglądać amerykańskie reklamy. To z kolei oznacza, że stawki za wyświetlenie reklamy będą wyższe. Przewidywanie kwot jest więc bardzo trudne. Sami musimy obserwować, jak kanał sobie radzi z przychodami. Wystarczy kilka miesięcy, żeby się zorientować, jak nasze treści się monetyzują.

Akcje z klientami

Jednak wyświetlenia to nie wszystko – dla wielu youtuberów są tylko dodatkiem do przychodów generowanych przez akcje z klientami: odcinki specjalne dla klienta, product placement. Tutaj kwoty są jeszcze bardziej zróżnicowane, ale im wyższe zasięgi kanału, tym większe. Większość youtuberów utrzymujących się z tego zajęcia opiera swoje przychody właśnie na akcjach specjalnych, dlatego warto myśleć o swoim kanale w kontekście tego, że kiedyś mogą pojawić się klienci gotowi z nami współpracować.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Parę słów na koniec

Na tym kończy się nasza wspólna podróż po labiryntach YouTube. Wiedza zawarta w tej książce jest dopiero pierwszym krokiem na bardzo długiej ścieżce przygody z YouTube. Jeżeli czujesz niedosyt po przeczytaniu całości – to bardzo dobrze! My, autorzy, gorąco zachęcamy do poszerzania wiedzy, dlatego poniżej podajemy kilka źródeł:

- **Webshows** – książka autorstwa Krzysztofa Gonciarza – świetne uzupełnienie wielu tematów poruszonych, lub nie, w naszej książce. Krzysztof Gonciarz jest jednym z najbardziej doświadczonych polskich youtuberów – dzisiaj „nadaje" z Japonii i pokazuje, jak wygląda życie 8500 kilometrów od nas.
- **Akademia twórców YouTube** – **creatoracademy.withgoogle.com/page/education** – bardzo przystępnie podane wskazówki, jak zacząć i jak rozwijać swój kanał na YouTube. Traktuj tę stronę jako pierwsze źródło informacji, bo tam z pewnością wiedza jest rzetelna!
- **YouTube** – tak, to może być dziwne, ale sam YouTube też jest ogromną bazą wiedzy, szczególnie jeżeli chodzi o porady dotyczące obróbki materiału wideo. Wystarczy, że wpiszesz do wyszukiwarki efekt, jaki chcesz uzyskać, a zobaczysz mnóstwo tutoriali, w których bardziej doświadczeni montażyści pokazują dokładnie, krok po kroku, na co i gdzie kliknąć, by uzyskać pożądany efekt.

Jeżeli czegoś nie wiesz – po prostu szukaj i pytaj bardziej doświadczonych od siebie.

Jeśli ta książka zainspirowała cię do rozpoczęcia przygody z YouTube, nie trać czasu, tylko kręć pierwsze materiały.
Może w kolejnej edycji swoje drzwi otworzy dla ciebie **Akademia Video** – projekt mentoringowy organizowany przez **Onet**, którego jeden z autorów – Wojciech Wieman – jest współtwórcą i współorganizatorem razem z Kubą Jankowskim.
Nabór do nowej edycji rozpocznie się na przełomie maja i czerwca 2016 roku – do tego czasu możesz się odpowiednio przygotować.

Więcej na: www.ebook4all.pl

Dlaczego zachęcam do startu w rekrutacji? Bo uczestnicy Akademii (zostanie wybranych 15 osób) otrzymują ciągłe wsparcie właśnie w tym kluczowym, początkowym okresie rozwijania swoich kanałów na YouTube.

Każdy, na czas trwania projektu, czyli na dwa lata, dostaje podstawowy zestaw sprzętu (lustrzankę, mikrofon nakamerowy, statyw, lampę LED, laptop i licencję na Adobe Premiere Pro) oraz miesięczne szkolenie (w tym opłacony pobyt w domu szkoleniowym wraz z wyżywieniem).

Podczas szkolenia są głębiej omawiane wszystkie zagadnienia poruszone w tej książce. A szkolenie składa się z części teoretycznej i praktycznej.

Akademia Video

Uczestnicy akademiavideo.pl są wspierani finansowo przez pierwszy rok trwania dwuletniego projektu.

Po lekturze tej książki z pewnością będziesz wiedział znacznie więcej, dlatego i szanse dostania się do finałowej 15 będą dużo większe!

Powodzenia i – mamy nadzieję – do zobaczenia!

Jeśli masz do nas pytania – napisz.

Wojciech Wieman, w sieci znany jako **6GhosT9** – wojciech.wieman@grupaonet.pl

Maciej Nowak – urbanlegends.kontakt@gmail.com

Marcin Malczyński – marcinmalczynski@gmail.com

Jacek Kułakowski – jackquackyt@gmail.com

Więcej na: www.ebook4all.pl

Biblioteczka EXTRA
Komputer Świat

AUTORZY: Jacek Kułakowski, Marcin Malczyński, Maciej Nowak, Wojciech Wieman

REDAKTORZY PROWADZĄCY: Paweł Paczuski, Rafał Kamiński, Agnieszka Al-Jawahiri

PRZYGOTOWANIE PROGRAMÓW DO KŚ+: Mariusz Michalski

PROJEKT OKŁADKI: Robert Dobrzyński

DZIAŁ DTP: Robert Dobrzyński, Mariusz Rybak

KOREKTA: Jolanta Rososińska

ringier axel springer

ISBN: 978-83-7813-941-6

Warszawa 2015

© Copyright by Ringier Axel Springer Polska Sp. z o.o.

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
tel. 22 2320000, 22 2320001
www.ringieraxelspringer.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY MARKĄ: Paweł Paczuski

BUSINESS PROJECT MANAGER: Paweł Bulwan

DRUK I OPRAWA: Toruńskie Zakłady Graficzne ZAPOLEX Sp z o.o.

EGZEMPLARZE ARCHIWALNE:
tel. 22 3367901
infolinia 801 000869
prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

SPRZEDAŻ INTERNETOWA: www.literia.pl

KONTAKT:
TEL: 22 2320078 (w godzinach 11–15)

INTERNET: www.komputerswiat.pl, ksplus.pl

E-MAIL: biblioteczka@komputerswiat.pl

Teraz kupisz w dziale prenumeraty tel. 22 336 79 01 oraz w aplikacji KŚ+ (www.ksplus.pl)

KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA

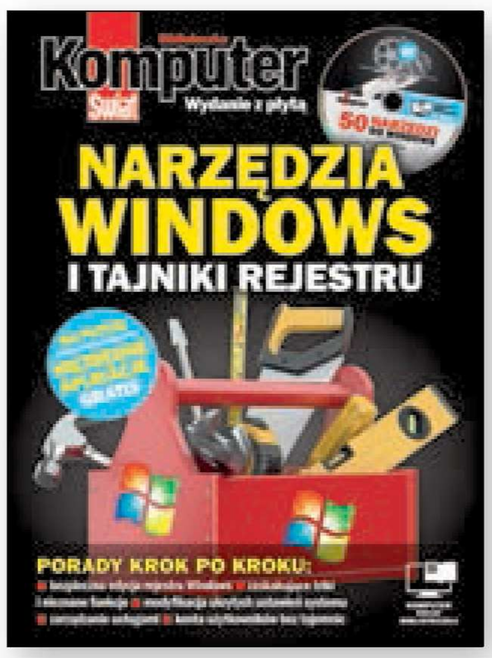

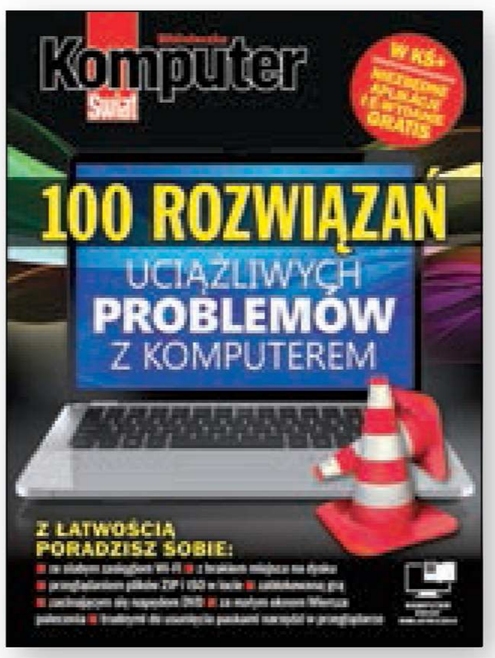

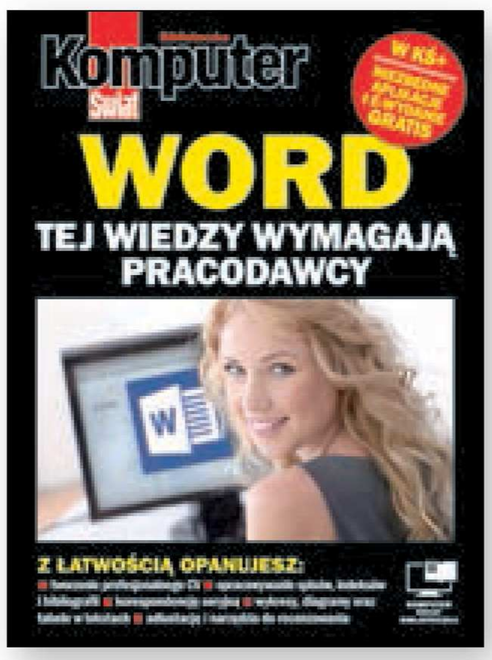

Więcej na: www.ebook4all.pl

KOMPUTER
ŚWIAT
BIBLIOTECZKA

Więcej na: www.ebook4all.pl

START NA YOUTUBE

Ten poradnik to pierwszy krok, by zaistnieć na YouTube.

Dowiemy się z niego wszystkiego, co każdy youtuber powinien wiedzieć na starcie – od założenia kanału i jego optymalizacji, doboru potrzebnego sprzętu, przez kadrowanie, kręcenie filmów i montaż, po publikację, promocję i zarabianie na YouTube.

Wszystko jest wyjaśnione w przystępny sposób przez doświadczonych youtuberów i twórców organizowanej przez Onet Akademii Video.

CENA 14,90 zł
w tym 5% VAT

ISBN 978-83-7813-941-6 INDEKS 261 912
03
9 788378 139416

Nr 3/2015

KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA